Jaarstukken 2023

Geldrop-Mierlo

Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave ... 3
Algemene inleiding ... 4
Resultaatbestemming ... 5
Algemene toelichting en inleiding bij programma's ... 6
Programma 1. Gebiedsgericht werken ... 7
Programma 2. Economie en vastgoed ... 13
Programma 3. Veiligheid en handhaving ... 19
Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking ... 25
Programma 5. Werk en inkomen ... 28
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur ... 34
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs ... 46
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu ... 53
Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer ... 64
Programma 10. Bouwen en wonen ... 68
Programma 11. Financiën en belastingen ... 78
Paragrafen ... 81
Lokale heffingen ... 81
Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 88
Onderhoud kapitaalgoederen ... 98
Financiering ... 105
Bedrijfsvoering ... 108
Verbonden partijen ... 117
Grondbeleid ... 142
Beleidsindicatoren ... 162
Jaarrekening ... 164
Balans ... 164
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling ... 166
Toelichting op de balans ... 170
Niet in de balans opgenomen verplichtingen ... 180
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening ... 183
Het overzicht van baten en lasten per taakveld ... 186
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening ... 189
Vennootschapsbelasting ... 189
Begrotingsrechtmatigheid ... 189
Analyse overzicht van baten en lasten ... 191
Overzicht onvoorzien ... 191
Overzicht van de incidentele baten en lasten ... 192
Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves ... 194
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ... 195
Rechtmatigheidsverantwoording ... 196
Overzicht van investeringen en projecten ... 197
Reserves en voorzieningen ... 208
Overzicht van reserves en voorzieningen ... 208
Toelichting op de reserves ... 211
Toelichting op de voorzieningen ... 221
Bijlage Single Information Single Audit (SISA) ... 225
Subsidie Bereikbaarheidsakkoord ... 249
Controleverklaring ... 252
Bijlage Taskforce sociaal domein ... 253

Algemene inleiding

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2023 aan. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag gaan wij aan de hand van 11 programma's in op wat wij in 2023 hebben gedaan om het met elkaar afgesproken beleid te realiseren. Daarnaast geven wij in het jaarverslag invulling aan de (verplichte) paragrafen. In de jaarrekening staat vermeld hoe 2023 financieel is verlopen.

Resultaat
Uit de jaarstukken blijkt een resultaat in 2023 van -/- € 41.202,-. Hiervan heeft -/- € 554.834,- betrekking op de algemene dienst (de reguliere exploitatie) en € 513.632,- op de grondexploitaties.

Algemene dienst
Het negatieve resultaat van de algemene dienst komt onder andere door onderstaande budgetafwijkingen. Voor een uitgebreidere toelichting op onderdelen verwijzen wij naar "Wat heeft het gekost" bij alle programma's in deze jaarstukken.

Programma	Onderwerp	Resultaat (in €'s)
P1, P6 en P7.	Wmo en Jeugd	-715.000
P4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking	Vrijval voorziening pensioenen wethouders	398.000
P5. Werk en inkomen	Overschot incidentele middelen Rijk	444.000
P8. Duurzaamheid, natuur en milieu	Gesloten exploitatie riolering	-211.000
P8. Duurzaamheid, natuur en milieu	Gesloten exploitatie afval	-280.000
P10. Bouwen en wonen	Omgevingsvergunningen	-126.000
P11. Financiën en belastingen	Lagere rentelasten i.v.m. niet afsluiten langlopende leningen	279.000
P11. Financiën en belastingen	BTW-correcties over eerdere boekjaren (2019-2023)	-243.000
Overige verschillen		-101.000
Totaal		**-555.000**

Indien de werkelijke kosten en opbrengsten worden afgezet tegen de oorspronkelijke begroting, ontstaat het volgende beeld:

Verloop resultaat	2023
Begroot resultaat in MPB 2023-2026	**2.381.707**
Overige besluitvorming voor 1e tussentijdse rapportage	-/- 365.000
Resultaat 1e tussentijdse rapportage 2023	-/- 1.886.422
Overige besluitvorming voor 2e tussentijdse rapportage	-/- 36.500
Resultaat 2e tussentijdse rapportage 2023	-/- 93.785
Begroot resultaat na 2e tussentijdse rapportage 2023	**0**
Overige besluitvorming na 2e tussentijdse rapportage	0
Resultaat jaarrekening algemene dienst 2023	**-/- 554.834**
Resultaat jaarrekening grondbedrijf 2023	513.632
Resultaat 2023 totaal	**-/- 41.202**

Hieruit blijkt dat we boekjaar 2023 € 2.936.541,- negatiever hebben afgesloten dan bij de oorspronkelijke begroting werd verwacht (wanneer we enkel kijken naar de algemene dienst). Voor het grootste gedeelte wordt dit veroorzaakt door de 1e tussentijdse rapportage 2023. De overige besluitvorming betrof onder andere het Meerjarenonderhoudsplan Gebouwen 2023-2032 en de Toekomst weeffabriek.

Grondexploitaties
Het resultaat in 2023 komt voort uit twee afgesloten grondexploitaties, namelijk De Waag (€ 68.296,-) en Rielsepark (-/- € 37.419,-) en de tussentijdse winstnemingen (€ 482.755,-). Voor een verdere toelichting hierop verwijzen wij naar de paragraaf Grondbeleid in deze jaarstukken.

Resultaatbestemming

De voorgestelde resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat vóór bestemming jaarrekening 2023	
Resultaat algemene dienst vóór bestemming	-554.834
Resultaat grondexploitaties vóór bestemming	513.632
Totaal resultaat vóór bestemming	**-41.202**

Resultaatbestemming volgens nota Reserves en voorzieningen 2022	
Resultaat algemene dienst	
Tekort onttrekken uit de algemene reserve	554.834
Resultaat grondexploitaties	
100% van het overschot storten in de algemene reserve grondexploitaties en reserve tussentijdse winstnemingen	-513.632
Resultaat algemene dienst	**41.202**

Resultaat na bestemming jaarrekening 2023	
Resultaat algemene dienst na bestemming	0
Resultaat grondexploitaties na bestemming	0
Totaal resultaat na bestemming	**0**

Indien bovenstaande resultaatbestemming is verwerkt zien de saldi van de reserves er als volgt uit:

Saldo per 31-12-2023 vóór resultaatbestemming	Mutatie resultaatbestemming	Saldo per 31-12-2023 na resultaatbestemming
Algemene reserve: € 11.181.275,-	-/- € 554.834,-	€ 10.626.441,-
Algemene reserve grondexploitaties: € 13.338.689,-	€ 30.877,-	€ 13.369.566,-
Reserve tussentijdse winstnemingen: € 997.603,-	€ 482.755,-	€ 1.480.358,-

Algemene toelichting en inleiding bij programma's

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen.
In de programmaverantwoording worden toelichtingen weergegeven per programma. Zoals gebruikelijk sluit de opbouw van de programma-indeling aan bij de Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026. Toen werd nog uitgegaan van 11 programma's. Deze ziet u daarom nog terug in deze jaarstukken. Vanaf de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 is de programma-indeling teruggebracht naar 6 programma's.

Per programma wordt ingegaan op de volgende 3 W-vragen:

- **Wat wilden we bereiken?** Hierbij is aangesloten bij de geformuleerde doelen uit de Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026. Deze doelen zijn gebaseerd op de Strategie 2023-2026.

- **Wat hebben we er voor gedaan?** Hier wordt een toelichting gegeven op het gerealiseerde beleid in 2023.

- **Wat heeft het gekost?** Hier staat een tabel met de begrote en werkelijke baten en lasten en het saldo daarvan.

Afwijkingen groter dan € 50.000,- tussen begroting na wijziging en realisatie worden per taakveld toegelicht bij het onderdeel "Wat heeft het gekost". Uitgangspunt voor een toelichting is het saldo van baten en lasten van het taakveld met uitzondering van de afwijkingen op de:
- kapitaallasten;
- toerekening directe personele kosten en overhead.
De afwijkingen op die 2 onderdelen lichten we niet per taakveld toe maar hieronder.

In programma 6 en 7 lichten we de afwijkingen op de taakvelden die betrekking hebben op zowel Wmo als jeugd als geheel toe.

Alle programma's	Bedrag
Kapitaallasten	0
Overhead	-2.000
Totaal	**-2.000**

De relevante beleidsnota's zijn via een hyperlink te raadplegen indien de jaarrekening via de begrotingsapp wordt bekeken.

Begrotingsapp: https://geldrop-mierlo.begrotingsapp.nl/

Algemene opmerking "primaire begroting":

In deze jaarrekening staan in de kolommen van de primaire begroting 2023 de cijfers uit de raming zonder de 1e begrotingswijziging 2023. Dit wijkt af van de door de gemeenteraad vastgestelde Meerjarenbegroting 2023-2026. Conform het raadsbesluit bestaat de Meerjarenbegroting 2023-2026 uit de primaire begroting inclusief de 1e begrotingswijziging 2023.

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting incl 1e begrotingswijziging 2023
Totaal baten	125.076.417	125.563.100
Totaal lasten	123.063.561	123.181.393
Saldo (baten -/- lasten)	**2.012.856**	**2.381.707**

Waar noodzakelijk is uitgegaan van de cijfers inclusief de 1e begrotingswijziging.

Programma 1. Gebiedsgericht werken

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester J.C.J. van Bree, Wethouder F.J.M.C. Stravers en Wethouder M.J. Sanders-de Jonge, Wethouder P.J. Looijmans

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Inclusief leven	1. We werken aan de hand van een programma ‘inclusief leven’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. In Geldrop-Mierlo is er over de breedte bewustzijn dat het belangrijk is dat alle mensen goed mee kunnen doen in de samenleving en dat vertaalt zich naar gedrag van mensen en naar faciliteiten
	3. Er is binnen verenigingen, bedrijven, horeca en detailhandel structureel aandacht voor samenleven in verscheidenheid
	4. Publiekstoegankelijke gebouwen zijn goed toegankelijk voor mensen met beperkingen (conform toegankelijkheidseisen in bouwbesluit 2019)
	5. Inburgeringstrajecten zijn op maat, met een persoonlijk ontwikkelingsplan, zorg in nature en monitoring van de voortgang van inburgering
Sterke wijken en netwerken	6. We werken aan de hand van een programma ‘sterke wijken en netwerken’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	7. We hebben als gemeente continu zicht op kansen en knelpunten in wijken, op het vlak van sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid, zodat we dichtbij de mensen staan, vertrouwen verdienen en (pro)actief in kunnen spelen op behoeften
	8. Buurtbewoners kennen elkaar en er zijn initiatieven voor het samen verbeteren van leefbaarheid in wijken tot stand gekomen en omarmd, ondersteund door de gemeente
	9. Er is een sterk netwerk binnen de ziekenhuiszorg, Wmo en langdurige zorg, gericht op zorg aan de groeiende groep mensen die tot hoge leeftijd (met fysieke beperkingen) zelfstandig wonen
	10. Er is op het vlak van vrijwilligerswerk/-taken een goede match van vraag en aanbod, voldoende ondersteuning van vrijwilligers (o.a. ten aanzien van kennis en vaardigheden) en kenbare waardering voor hun inzet

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Omgevingsvisie	N.v.t.	Februari 2023	
Strategie Sociaal Domein (Persoonlijk, dichtbij en verbonden)	2020-2025	Juni 2020	2025

Wat hebben we ervoor gedaan?

Inclusief leven

01. We werken aan de hand van een programma ‘inclusief leven’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘inclusief leven’
De Inclusieve Weeftafel is ingericht en wordt structureel, vier keer per jaar, georganiseerd. De ervaringsdeskundigen hebben over verschillende onderwerpen op het gebied van inclusie en toegankelijkheid geadviseerd en meegedacht.

Opstellen van een programma ‘inclusief leven’ (streefbeeld en uitvoeringsagenda)
Inmiddels is thema Inclusief leven een thema binnen het programma Sterke Wijken. Dit wordt volgens planning ontwikkeld.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Niet van toepassing.

02. In Geldrop-Mierlo is er over de breedte bewustzijn dat het belangrijk is dat alle mensen goed mee kunnen doen in de samenleving en dat vertaalt zich naar gedrag van mensen en naar faciliteiten

Vaststellen van de lokale inclusie-agenda
Het geplande opstellen van een lokale inclusieagenda is ingehaald door ontwikkelingen binnen het werken met programma's en is niet opgesteld. In plaats daarvan is er gewerkt aan het thema inclusief leven als onderdeel van het programma Sterke wijken.

Communicatiestrategie ontwikkelen gericht op het betrekken van inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties bij het uitwerken en uitvoeren van de lokale inclusie-agenda
Deze is gereed en is gericht op het versterken van bewustwording op het thema.

Bij activiteiten specifiek aandacht besteden aan slachtoffers van Corona, mensen met long-Covid en kwetsbare mensen die nog in isolatie leven
Dit is niet aan de orde geweest.

Bij ontwikkelingen in de leefomgeving (gebieds- en straatinrichting) en bij het organiseren van activiteiten wordt bewust aandacht besteed aan inclusiviteit
Dit is onder andere gebeurd rondom het inrichten van speeltuinen, de organisatie van Glow en Wintersfeer.

Uitvoering geven aan het actieplan 'dementievriendelijk Geldrop-Mierlo' in samenwerking met de GGD, LEV-groep, bibliotheek, vrijwilligers en zorgorganisaties
Samen met de werkgroep is uitvoering gegeven aan het actieplan dementievriendelijke Geldrop - Mierlo. Vanuit deze werkgroep zijn tientallen activiteiten georganiseerd (sommige terugkerend, andere niet). De focus ligt hierbij op de thuiswonende inwoner met (beginnende) dementie. Voor alle betrokkenen op dit thema is een (lokale) netwerkbijeenkomst georganiseerd.

Via deelname aan lokale en regionale overleggen/netwerken (o.a. lerend netwerk dementie) kennis delen en verspreiden over dementie en langer thuis wonen
Op regionaal niveau is deelgenomen aan het Lerend Netwerk Dementie, Precies! en Het Juiste Thuis. Lokaal is deelgenomen aan de kerngroep Ouderen. Dit is een samenwerking met Anna Zorggroep, Levgroep, huisartsenpraktijken, gemeente, GGD, zorgaanbieders (Vitalis, Zuidzorg, Savant) en een betrokken inwoner. Gezamenlijk is uitvoering gegeven aan het jaarplan.

03. Er is binnen verenigingen, bedrijven, horeca en detailhandel structureel aandacht voor samenleven in verscheidenheid

Binnen de pilot 'Happy op de club' plan van aanpak maken voor het trainen van verenigingen en stichtingen ten behoeve van inclusieve deelname aan sportactiviteiten en culturele activiteiten
Deze pilot is succesvol uitgevoerd. Onderdeel van de pilot was dat de buurtsportcoaches de methodiek aangeleerd hebben gekregen.

Oriëntatie op mogelijkheden om monitor in te zetten voor ontwikkelingen in de samenleving, om het bijtijds te kunnen signaleren als er sub-samenlevingen ontstaan
Er zijn verschillende ontwikkelingen gaande, waar dit onderwerp op kan aansluiten. Het heeft niet de voorkeur een eigenstandige monitor op te zetten. Dit kan mogelijk worden gecombineerd met de wijkmonitor, de GGD-onderzoeken alsook een plek krijgen bij de antidiscriminatievoorziening (ADV).

Samen met verenigingen, bedrijven, horeca en detailhandel uitwerken van een anti-discriminatie-aanpak en deze integreren in de lokale inclusie-agenda en het programma 'inclusief leven'
LEV-groep is onze (wettelijk verplichte) antidiscriminatievoorziening (ADV) en heeft vanuit die positie een netwerk in oprichting om antidiscriminatie en gelijke behandeling in wijken te bevorderen. Er is (nog) geen aanpak uitgewerkt.

04. Publiekstoegankelijke gebouwen zijn goed toegankelijk voor mensen met beperkingen (conform toegankelijkheidseisen in bouwbesluit 2019)

Publiekstoegankelijke gebouwen (gemeentehuis, wijkgebouwen, verenigingsgebouwen, welzijnsaccommodaties) in eigendom van de gemeente:

Laten keuren van publiekstoegankelijke gebouwen om zicht te krijgen op de benodigde verbetermaatregelen
Er zijn 12 gebouwen gekeurd. Er is een overzicht van verbetermaatregelen voor zowel de korte als de lange termijn gemaakt, die worden opgepakt.

In de tijd plannen van de benodigde verbeteracties in de gebouwen (quick wins, deel 1, deel 2 en deel 3) en in de begroting ramen
Dit is doorgeschoven naar Q1 2024.

Realiseren van de quick wins (passend binnen het beschikbare budget, snel te realiseren)
Dit is doorgeschoven naar Q1 2024.

05. Inburgeringstrajecten zijn op maat, met een persoonlijk ontwikkelingsplan, zorg in natura en monitoring van de voortgang van inburgering

Evalueren van de uitvoering van de Wet inburgering om te toetsen of conform de wet- en regelgeving wordt gewerkt en of de uitvoering bijdraagt aan het realiseren van doelen, opgaven en ambities
Een evaluatie is gedaan over de invoering (per 2022) van de Wet inburgering 2021. De invoering is volgens verwachting goed verlopen en de wet is ingeregeld. Pas in de loop van 2022 begonnen de eerste inburgeraars volgens de nieuwe wet hun inburgeringstraject. In 2023 volgden er meer. Doordat het aantal trajecten in 2023 nog gering was en deelnemers overwegend pas aan het begin van hun traject zaten, was onderzoek naar het realiseren van doelen, opgaven en ambities nog niet zinvol. Dit deel van de evaluatie is daarom niet uitgevoerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Sterke wijken en netwerken

06. We werken aan de hand van een programma ‘sterke wijken en netwerken’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opstellen van een programma ‘sterke wijken en netwerken’ met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
Vanwege de nieuwe methodiek bij het werken met programma's, zal 'Sterke netwerken' een onderdeel worden van het programma 'Sterke wijken'. Daarbij wordt nog een beleidsdeel en een uitvoeringsdeel opgesteld, zoals dat ook bij de andere programma's gebeurt.

Binnen het programma per wijk en buurt inzoomen op te realiseren verbeteringen
Er is een wijkanalyse gemaakt voor alle wijken op basis van bestaande data. Deze brengen in beeld welke thema's en uitdagingen spelen in iedere wijk. Via gebiedsgerichte uitvoeringsprogramma's wordt komend jaar voor elke wijk bepaald op welke thema's extra inzet nodig is.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Buiten de doelen die zijn opgenomen in de Strategie 2023-2027, is geen aanvullende uitvoeringsagenda gemaakt.

07. We hebben als gemeente continu zicht op kansen en knelpunten in wijken, op het vlak van sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid, zodat we dichtbij de mensen staan, vertrouwen verdienen en (pro)actief in kunnen spelen op behoeften

Afronden van de inventarisatie in alle wijken van kansen en knelpunten, waar relevant op buurtniveau

- Er is er voor alle wijken op basis van bestaande data een wijkanalyse gemaakt. Deze analyses gaan mogelijk gebruikt worden als basis voor de nieuwe gebiedsprogramma's;
- Om te komen tot een afronding van de drie wijkontwikkelingsplannen zijn alle actiepunten geëvalueerd en is gekeken welke actiepunten nog aandacht vragen. In de eerste helft van 2024 zullen de drie plannen formeel afgerond worden;
- Wij hebben opdracht gegeven om naar de huidige wijkindeling te kijken o.a. op basis van richtlijnen Centraal Bureau voor de Statistiek. De nieuwe indeling dient ondersteunend te zijn aan gebiedsgericht werken en het monitoren van ontwikkelingen ten behoeve van beleidsvoorbereiding en -verantwoording. Q1 2024 wordt over deze nieuwe indeling gecommuniceerd.

Verder inregelen van een laagdrempelig contact van wijk- en buurtbewoners met de gemeente, o.a. via gebiedsregisseurs

De gebiedsregisseurs hebben structureel (open) spreekuren in de diverse wijkgebouwen en zijn zichtbaar aanwezig geweest bij evenementen als de Wollige Winter Weken. Daarnaast is het CMD vertegenwoordigd in Onze Wegwijzer, waarbij inwoners drie dagdelen per week laagdrempelig binnen kunnen lopen met hun brede zorg- en ondersteuningsvragen. Er zijn meerdere eenmalige subsidies verstrekt aan inwoners voor het organiseren van straatactiviteiten en buurtfeesten, veelal op aangeven van en in samenwerking met de gebiedsregisseurs.

Inregelen van zichtbaarheid van het college in wijken en buurten

Er zijn verschillende momenten geweest waar wij aanwezig zijn geweest en in gesprek zijn gegaan met inwoners.

08. Buurtbewoners kennen elkaar en er zijn initiatieven voor het samen verbeteren van leefbaarheid in wijken tot stand gekomen en omarmd, ondersteund door de gemeente

Continu ophalen van initiatieven en deze in samenhang plaatsen tot elkaar en tot de beleidsuitvoering door de gemeente (doelen, prioritering, planning) en de uitvoeringsagenda hierop aanpassen

Dit is onderdeel van de reguliere taakuitvoering van de gebiedsregisseurs. Ook zijn initiatieven opgehaald vanuit de werkgroepen van Fit & Pit en door de buurtcoaches van de LEV-groep. Daarnaast hebben initiatieven zich ook bij ons gemeld, bijvoorbeeld door het aanvragen van een eenmalige of structurele subsidie, zoals op het gebied van mantelzorg. In het jaarverslag 2023 van de gebiedsregisseurs (ontvangen tijdens raadsvergadering eind maart 2024) staan nog meer initiatieven voor het samen verbeteren van initiatieven in de wijk.

Vertalen van op te pakken zaken naar de praktische inzet op verschillende beleidsterreinen en de financiële consequenties (leidt mogelijk tot keuzes maken en/of prioritering)

Zie hierboven (‘Continu ophalen … hierop aanpassen’).

(Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties) uitvoeren van verbeteringen in wijken en buurten

Er is toegewerkt naar afronding van de drie wijkontwikkelingsplannen. In Braakhuizen-Zuid en Skandia-Hulst is gekeken welke actiepunten nog open staan (het merendeel is reeds afgerond of ingepland om tot uitvoer te komen).
In Mierlo-Zuidoost zijn verschillende acties definitief afgerond. Zo is er samen met een groep vrijwilligers een Buurttuin gerealiseerd. Basisschool Puur Sang en IVN zijn hier ook bij betrokken. En hebben Savant Hof van Bethanië en basisschool ’t Schrijverke een gezellige middag georganiseerd voor jong en oud.
In de eerste helft van 2024 worden alle 3 de wijkontwikkelingsplannen formeel afgerond. Eventueel openstaande actiepunten worden meegenomen in de gebiedsprogramma’s als onderdeel van de programma's.

Opzetten van (pro)actieve berichtgeving vanuit de gemeente naar inwoners en ondernemers in wijken en buurten over ontwikkelingen en de wijk- en buurtagenda
De eerste gesprekken zijn gevoerd om in 2024 stappen te zetten in het verbeteren van Communicatie & Participatie vanuit de gemeente richting de wijken van Geldrop-Mierlo. Een pilot met een wijkdialoog in 2 wijken is hierin een onderdeel dat als eerste opgepakt zal worden. Deze pilot komt in de eerste helft van 2024 tot uitvoer.

09. Er is een sterk netwerk binnen de ziekenhuiszorg, Wmo en langdurige zorg, gericht op zorg aan de groeiende groep mensen die tot hoge leeftijd (met fysieke beperkingen) zelfstandig wonen

Organiseren van een meedenksessie met partners om ideeën te delen en te ontwikkelen
We hebben het bestuurlijk netwerk 'Het Juiste Thuis' opgericht en tal van partners zijn hierbij aangesloten. Denk hierbij aan (ziekenhuis) zorg-/ welzijns-/ ouderenorganisaties. Het doel van het samenwerkingsverband is ervoor te zorgen dat er sneller en meer oplossingen komen, waarmee senioren fijn en langer zelfstandig kunnen wonen.

Er is een intensievere samenwerking met de partners op het gebied van kennisdelen, innoveren en het regionaal matchen van vraag en aanbod. Hiertoe zijn verschillende meedenksessies, versnellingstafels en informatiebijeenkomsten georganiseerd. Dit heeft onder andere geleid tot input voor de definitie van premantelzorg, mantelzorg en mantelwoningen. Er is een onderzoeksopdracht geformuleerd om het juridische en sociale traject rondom het plaatsen en in gebruik nemen van een dergelijk woning in kaart te brengen. In 2024 zal een student onderzoeker dit onderzoek uitvoeren.

10. Er is op het vlak van vrijwilligerswerk/-taken een goede match van vraag en aanbod, voldoende ondersteuning van vrijwilligers (o.a. ten aanzien van kennis en vaardigheden) en kenbare waardering voor hun inzet

Uitvoering geven aan het digitale platform Voor elkaar Geldrop-Mierlo, dat als doel heeft om vraag en aanbod aan elkaar te verbinden
LEV-groep geeft uitvoering aan Voor elkaar Geldrop- Mierlo. Voor 1 mei 2024 ontvangen we de verantwoording en kunnen we cijfers noemen.

Met de LEV-groep continu prioriteren van hun inzet op het ondersteunen, waarderen en faciliteren van vrijwilligers
In accountgesprekken hebben we met de LEV-groep gekeken naar de manier waarop zij , aan de hand van een analyse van de cijfers, trends en ontwikkelingen zien. Het gesprek is gevoerd over de verhalen achter de cijfers, zodat er meer en beter geanticipeerd kan worden op ontwikkelingen.

Inbedden van ‘Vrijwilligers in het zonnetje’ als jaarlijks terugkerende festiviteit
De LEV-groep heeft alle vrijwilligers uitgenodigd voor de Dag van de Vrijwilliger. Op 8 december konden vrijwilligers in Geldrop terecht, en op 13 december in Mierlo, om een attentie op te halen. In totaal hebben 300 vrijwilligers gehoor gegeven aan de oproep en werd de actie erg gewaardeerd. Daarnaast heeft LEV-groep, in samenwerking met Kommus Radio, in het glazen huis bij de Wollige Winterweken een drietal besturen van vrijwilligersorganisaties uitgenodigd voor een radio-interview vanwege hun vernieuwende aanpak in 2023.

Verkennen van mogelijkheden voor het breed organiseren van trainingen op het vlak van BHV en EHBO, aansluitend op de vraag vanuit veel sportverenigingen hiernaar
Er heeft een gesprek plaatsgevonden met voorzitters van sportverenigingen om te inventariseren hoe zij omgaan met inzet van EHBO. Hierbij is geconstateerd dat er niet altijd een beroep gedaan kan worden op de EHBO-verenigingen gezien de capaciteit van deze vereniging. Samen met de sportraad is dit probleem opgepakt en is een start gemaakt voor het schrijven van een plan waarbij verenigingen samen EHBO-trainingen kunnen gaan volgen en elkaar " uit de brand" kunnen helpen bij grote toernooien en evenementen waarbij grotere aantallen EHBO-ers/BHV-ers nodig zijn. Hierbij kan een financiële bijdrage uit de subsidie deskundigheidsbevordering worden ingezet.

Onderzoeken van mogelijkheden om verenigingen te helpen om opleidingen aan te bieden voor jeugdtrainerschap, met als nevenwinst dat dit helpt bij het binden van jonge vrijwilligers.
Verenigingen zijn attent gemaakt op de subsidie deskundigheidsbevordering van de gemeente. Een aantal verenigingen heeft gebruik gemaakt van deze regeling.

Vragen om trainingen inventariseren die komen vanuit groepen gericht op het creëren van een sociaal netwerk (relatie met de uitbreiding van het budget eenmalige subsidie)
Dit is doorgeschoven naar 2024.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

De Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (Odzob) heeft een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de omgevingsvisie.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 1	**0**	**0**	**39**	**39**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**1.264**	**1.407**	**1.389**	**-17**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**4.299**	**4.661**	**4.326**	**-335**
Totaal Lasten	**5.563**	**6.068**	**5.754**	**-313**
Baten				
1.2 Openbare orde en veiligheid	**22**	**7**	**21**	**13**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**662**	**850**	**821**	**-29**
Totaal Baten	**684**	**857**	**842**	**-16**
Saldo (baten -/- lasten)	**-4.879**	**-5.211**	**-4.913**	**298**

Analyse

1. Gebiedsgericht werken	I/S	Bedrag
1.2 Openbare orde en veiligheid	**I**	**65.000**
Er zijn minder acties uit de nota dierenwelzijn uitgevoerd dan verwacht. Daarnaast is er minder extern ingehuurd voor toezicht en handhaving.		
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**I**	**331.000**
Zie toelichtingen bij taakvelden Jeugd en Wmo.		269.000
Terugvordering subsidies voorgaande jaren. Daarnaast geen beroep gedaan op onderhoud/investeringen door een speeltuin.		62.000
Overhead		**-59.000**
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's.		
Overig		**-39.000**
Totaal		**298.000**

Programma 2. Economie en vastgoed

Portefeuillehouder(s)

Wethouder F.J.M.C. Stravers en Wethouder G.J.A.H. van Gestel

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Economische kracht	1. We werken aan de hand van een programma economische kracht waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. 35% van de bedrijventerreinen is gerevitaliseerd en verduurzaamd
	3. Voor alle bedrijventerreinen is er een profiel en strategie
	4. Het aanbod en de kwaliteit van recreatieve voorzieningen is vergroot
	5. Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo
	6. Er zijn twee grootschalige, terugkerende evenementen geïntroduceerd in Geldrop-Mierlo
	7. Er is een goede ondernemersstructuur waarlangs de ondernemers in Geldrop-Mierlo onderling afstemmen en in gesprek zijn met de gemeentelijke organisatie (bestuurlijk en ambtelijk)

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Economisch beleidsplan	N.v.t.	Februari 2022	
Bedrijventerreinenstrategie	N.v.t.	Februari 2016	
Ondernemersfonds Geldrop	N.v.t.	November 2012	
Ondernemersfonds Mierlo	N.v.t.	November 2012	
Centrumplan Geldrop	N.v.t.	December 2013	
Ontwikkelingsvisie Centrum Geldrop (op weg naar een compact, vitaal en gastvrij centrum)	N.v.t.	December 2019	
Visie op supermarktstructuur	N.v.t.	September 2015	
Beeldkwaliteitsplan voor Geldrop Centrum	N.v.t.	Juli 2016	
Reclame- en terrassenbeleid voor Geldrop Centrum	N.v.t.	Juli 2016	
Gevelsubsidieregeling voor Geldrop Centrum	N.v.t.	Mei 2019	
Regionale detailhandelsvisie (MRE) en sub-regionale detailhandelsvisie (SGE)	N.v.t.	Juli 2015	
Programmering bedrijventerreinen SGE + financieel arrangement	2021-2024	September 2021	4e kwartaal 2025
Regionaal Ontwikkelfonds SGE	2021-2024	Juni 2021	4e kwartaal 2025
Samenwerkingsagenda SGE 2018-2025	2018-2025	December 2017	3e kwartaal 2025
Accommodatiebeleid (Mierlo en afwegingskader algemeen)		December 2021	2024

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Accommodatiebeleid (Geldrop)		N.v.t.	2024
Groots! Een hoogwaardig en toegankelijk voorzieningenaanbod in het SGE	N.v.t.	Juli 2021	
Kaders brede centrumplan Geldrop	N.v.t.	Juli 2022	
Meerjaren onderhoudsplan gebouwen	2023-2032	April 2023	2028

Wat hebben we ervoor gedaan?

Economische kracht

01. We werken aan de hand van een programma economische kracht waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van 'economische kracht'
De EZ accountmanagers hebben veel gesprekken gevoerd met externe belanghebbenden om input te verzamelen omtrent Economische Kracht onderwerpen en speerpunten zoals terrassen- en reclamebeleid, evenementenbeleid en meer. Er is ook een rapport Regionale Programmering Werklocaties opgeleverd op MRE niveau als input voor de lokale bedrijventerreinstrategie. Daarnaast is begonnen met het opstellen van een nieuw beleidskader voor evenementen.
Er is eind 2023 een nieuwe beleidsmedewerker EZ aangesteld die met deze beleidsstukken aan de slag gaat.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023 (het programma 'economische kracht' met daarin een streefbeeld en uitvoeringsagenda is nog in 2022 door het college vastgesteld)
Er is in 2023 een start gemaakt met de uitvoeringstaken Economische Kracht 2023 (Uitvoeringsprogramma Economisch Beleid Geldrop-Mierlo 2023-2026) welke onder de punten 2 t/m 7 verder worden uitgelicht.

02. 35% van de bedrijventerreinen is gerevitaliseerd en verduurzaamd

Minimaal bij één bedrijventerrein aan de buitenzijde de uitstraling verbeteren (o.a. door vergroenen), conform de tactiek om eerst focus te leggen op de uitstraling van de bedrijventerreinen
Bij het Emopad is de groenvoorziening opgewaardeerd wat de uitstraling van dit bedrijventerrein heeft verbeterd.

Initiëren van pilots op bedrijventerreinen op het vlak van energie besparen, opwek van energie en pareren van transport- en eventuele afnameschaarste
In samenwerking met het cluster duurzaamheid en de ondernemersverenigingen Gemini en OVM is een subsidieregeling tot stand gekomen om een onderzoek uit te voeren naar energiehubs op 2 bedrijventerreinen (1 in Geldrop en 1 in Mierlo).

Stimuleren en ondersteunen van ondernemers om de milieubarometer toe te passen
In de brochure "Regelingen Duurzaamheid voor Ondernemers" wordt verwezen naar de milieubarometer en biedt de gemeente gratis een abonnement aan op deze milieubarometer.

Ondersteunen van ondernemersverenigingen bij het zoeken naar subsidiemogelijkheden op het vlak van innovatie en duurzaamheid (mbv subsidieadviseur Trias)
Er is een subsidieregeling opgesteld door de gemeente zodat de ondernemersverenigingen Gemini en OVM een onderzoek kunnen betalen naar de mogelijkheden om een energie hub te starten.
In het voorjaar is via een campagne aandacht besteed aan duurzaamheid waarbij ondernemers ondersteuning konden aanvragen met betrekking tot de energiecrisis maar waar ook veel aandacht is besteed aan de mogelijkheden van duurzaamheidsregelingen en -subsidies.

03. Voor alle bedrijventerreinen is er een profiel en strategie, zodat op basis daarvan instroom en uitstroom kan worden bevorderd

Actualiseren van de bedrijventerreinenstrategie (clustering bedrijventerreinen) en de profilering per bedrijventerrein en deze integreren in het programma economische kracht
Door het ontbreken van een beleidsmedewerker EZ is heeft nog geen update plaatsgevonden van de bestaande bedrijventerreinenstrategie uit 2015. In de begroting van 2024 extra geld hiervoor opgenomen.

Voor één bedrijventerrein starten met het vertalen van de profilering naar regels in het omgevingsplan
Dit is nog niet opgepakt in 2023 aangezien dit samenhangt met de actualisering van de bedrijventerreinenstrategie.

Oriënteren op het realiseren van een bedrijfsverzamelgebouw voor start-ups
Oriëntatie heeft plaatsgevonden maar er is nog geen geschikte locatie gevonden.

04. Het aanbod en de kwaliteit van recreatieve voorzieningen is vergroot

Inventariseren bij inwoners, bezoekers en ondernemers hoe zij de recreatieve voorzieningen waarderen
In 2023 is een onderzoek gedaan onder jongeren over wat zij missen in Geldrop-Mierlo. Door deze inzichten kunnen concepten worden geïntroduceerd of aangepast met als doel om jongeren vaker te laten recreëren in eigen dorp.

Oppakken van de quick wins die uit de inventarisatie naar voren komen
Er is gesproken met diverse partijen om te komen tot nieuwe evenementen en concepten voor jongeren die aansluiten op hun wensen. Inmiddels zijn er plannen gemaakt voor muziekevenementen en meer avonden van het "concept Friz" uitgaan zonder alcohol.

Vernieuwen van de dienstverleningsovereenkomst met Stichting Villagemarketing voor een termijn van vier jaar (in plaats van één jaar), zodat de stichting kan doorontwikkelen, een meerjarige strategie kan hanteren voor het recreatief positioneren van Geldrop-Mierlo en zich beter kan inzetten voor marketing- en communicatie-acties
Vanaf 1 januari 2023 is een nieuwe 4 jarige dienstverleningsovereenkomst met Stichting Villagemarketing van kracht. Villagemarketing heeft hierdoor de ruimte om binnen een meerjarige strategie zich te richten op de positionering van Geldrop-Mierlo, imago verbeteringen, sociale cohesie en marketing.

Afstemmen met Stichting Villagemarketing en de betrokkenen over het verder positioneren, promoten en optimaliseren van de parels in Geldrop-Mierlo (Landgoed Kasteel Geldrop, Weverijmuseum, Katoenpad, Dierenrijk, Strabrechtse Heide, Sang en Goorkens)
In 2023 is het Katoenpad met het bijbehorende boek doorontwikkeld en bijna afgerond. Dierenrijk is benaderd voor een rol binnen het bestuur van Villagemarketing en er is vooral ingezet op regionale digitale bekendheid. Villagemarketing coördineert nu ook het gemeentelijke podium voor meer en betere evenementen.

Onderzoeken van de mogelijkheden voor het vestigen van horecagelegenheden in gebieden waar natuurrecreatie voorzien is
Binnen de ontwikkeling van de plannen op Gijzenrooi, Gulbergen en Sang en Goorkes wordt nauwlettend de mogelijkheid van een natuurpoort met horeca bekeken. In 2023 is er gesproken met beleidsmedewerkers, beheerders en ontwikkelaars van deze natuurgebieden om zo'n recreatieve plek ergens te laten landen.

Samen met buurgemeenten onderzoeken welke uitbreiding van recreatiemogelijkheden kan plaatsvinden op Landgoed Gulbergen en in natuurgebied Strabrechtse Heide, als regionale trekkers
Al jaren spreken wij met de buurgemeenten over het verder ontwikkelen van beide natuurgebieden. Voor Gulbergen door het MRE is na een uitvoerig participatietraject een concept ontwikkelvisie opgesteld.

Op de Strabrechtse Heide is het vooral belangrijk dat de bestaande routes in orde zijn. Verder is veel aandacht besteed aan de promotie binnen de projecten Groote Heide en de Regioradar.

05. Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo

Verbeteren van het via de website geldrop-mierlo.nl en social mediakanalen onder de aandacht brengen van mogelijkheden tot recreëren in Geldrop-Mierlo en het doorgeleiden van mensen naar de site visitgeldropmierlo.nl
De gemeentelijke website verwijst door naar www.VisitGeldropMierlo.nl en op deze website wordt naar alle highlights en evenementen verwezen. Daarnaast zorgt de Regioradar website dat al onze highlights ook ver buiten G-M gezien worden bezocht.

Bijdragen aan het beschikbaar hebben van alle relevante informatie over recreëren in Geldrop-Mierlo op de site visitgeldropmierlo.nl
Stichting Villagemarkting heefteen medewerker in dienst die de www.VisitGeldropMierlo.nl website actueel houdt. Er zijn regionaal in 2023 5.000 algemene folders over wat G-M te bieden heeft verspreid.

Samen met strategische partners en ondernemers verkennen van de mogelijkheden voor citybranding en toepassing hiervan binnen bestaande concepten, activiteiten en evenementen
Stichting Villagemarketing heeft in 2023 vaak gesproken met lokale evenemenenorganisaties maar ook met partijen als centrummanagement, logiesverstrekkers en leisurepartijen uit G-M. Zo proberen zij het recreatieve aanbod te promoten en verbeteren. Denk aan het concept "de zijden zachte zomer weken" waarbij alle zomerse evenementen gezamenlijk (regionaal) zijn gepromoot.
Vanuit de regionale samenwerking Evenementen & Voorzieningen heeft Geldrop-Mierlo voor het eerst meegedaan met GLOW in samenwerking met Eindhoven.

06. Er zijn twee grootschalige, terugkerende evenementen geïntroduceerd in Geldrop-Mierlo

In samenwerking met Stichting Villagemarketing, jongerenwerk en andere initiatiefnemers verkennen van de behoeften voor een terugkerend evenement (voor jongeren) en op welke plek in Geldrop-Mierlo dat kan landen
In 2023 zijn veel gesprekken gevoerd met allerlei partijen van horeca tot st Villagemarketing en van evenementorganisaties tot de jongerenraad om te komen tot nieuwe evenementen voor jongeren. Er zijn plannen ingediend voor nieuwe evenementen waar in 2024 mee gestart gaat worden.

Actualiseren van het streefbeeld voor evenementen met het oog op kwaliteit van evenementen, congruentie van evenementen en helderheid over het gebruik van evenementlocaties en dit (a) integreren binnen het programma economische kracht en (b) vertalen naar regels in het omgevingsplan
In het 4e kwartaal van 2023 is gestart met het opstellen van een beleidskader document voor evenementen. In het vervolgtraject komen de uitvoeringsregels aan bod.

07. Er is een goede ondernemersstructuur waarlangs de ondernemers in Geldrop-Mierlo onderling afstemmen en in gesprek zijn met de gemeentelijke organisatie (bestuurlijk en ambtelijk)

Samen met de ondernemersverenigingen organiseren van meer activiteiten en onderzoeken van verdere samenwerking om het economisch platform door te ontwikkelen en samen meer voor elkaar te krijgen
Samen met het Economisch platform hebben we de Week van de Ondernemer georganiseerd en hebben de ondernemersverenigingen Gemini en OVM in samenwerking met de accountmanagers een Glow wandeling voor ondernemers georganiseerd.

Samen met ondernemersverenigingen en brancheorganisaties (VNO-NCW, Koninklijke Horeca Nederland) verkennen van het versterken van de organisatiegraad
De eerste stappen zijn gezet om het OGM (ondernemersvereniging G-M) nieuw leven in te blazen.

Regelmatig overleg heeft plaatsgevonden met ondernemersverenigingen en brancheorganisaties om te bekijken hoe de organisatiegraad verbeterd kan worden waarbij de mogelijke oprichting van een Ondernemersfonds is besproken.

(Bij voldoende draagvlak) ondersteunen en faciliteren van het oprichten van een ondernemersfonds
De eerste oriënterende gesprekken omtrent de oprichting van een Ondernemersfonds Geldrop-Mierlo zijn gevoerd (zie bovenstaande punt).

Experimenteren met co-creatie ondernemers ten aanzien van beleidsontwikkeling en -uitvoering
Dit is in gang gezet als onderdeel van het thema Economische Kracht in samenwerking met het Economisch Platform waarin alle ondernemersverenigingen vertegenwoordigd zijn. In samenwerking zijn externe stakeholders om input gevraagd en ideeën besproken om diverse beleidsplannen te updaten of samen te stellen.

Organiseren van netwerk- en dialoogbijeenkomsten voor een laagdrempelig onderling contact en contact met de gemeente en dit in het reguliere taakuitvoering integreren
In juli is er een zomerbijeenkomst georganiseerd waarbij de wethouder ondernemers uitnodigt om over diverse onderwerpen met hem in gesprek te gaan. In november is de Week van de Ondernemer georganiseerd met iedere dag een andere activiteit.
Daarnaast hebben de EZ accountmanagers deelgenomen aan de reguliere netwerkbijeenkomsten, dialogen en overleggen zoals het Economisch Platform, Ondernemersverenigingen, Centrummanagement, Villagemarketing, Horecavereniging etc.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 2	**57**	**179**	**194**	**15**
3.1 Economische ontwikkeling	**489**	**556**	**502**	**-54**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**4**	**4**	**4**	**0**
3.4 Economische promotie	**386**	**396**	**331**	**-65**
Totaal Lasten	**936**	**1.135**	**1.031**	**-103**
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 2	**68**	**19**	**34**	**15**
3.1 Economische ontwikkeling	**36**	**0**	**0**	**0**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**4**	**4**	**0**	**-4**
3.4 Economische promotie	**593**	**683**	**688**	**5**
Totaal Baten	**700**	**706**	**722**	**16**
Saldo (baten -/- lasten)	**-236**	**-429**	**-309**	**119**

Analyse

2. Economie en vastgoed	I/S	Bedrag
3.4 Economische promotie	**I**	**77.000**
De bijdrage aan Stichting Villagemarketing van het eerste kwartaal 2023 is geboekt in het boekjaar 2022. Budget voor onderhoud fysieke objecten is dit jaar niet ingezet.		
Overig		**42.000**
Totaal		**119.000**

Programma 3. Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester J.C.J. van Bree

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Leefbaarheid en veiligheid	1. We werken aan de hand van een programma leefbaarheid & veiligheid waarbinnen ontwikkelingen op het vlak van veiligheid in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. De overlast van bedrijven nabij woonomgevingen is sterk verminderd
	3. Veiligheidsissues en woonoverlast in wijken en buurten worden structureel adequaat aangepakt
	4. Er is zichtbare handhaving, ook buiten kantoortijden en op basis van klachten
	5. De weerbaarheid van risicogroepen tegen ondermijning is vergroot, waardoor er minder sprake is van georganiseerde criminaliteit (er wordt voldaan aan de Brabantse weerbaarheidsnorm)
	6. Samen met partners weten we effectief en adaptief preventieve en repressieve barrières op te werpen tegen het plegen van georganiseerde criminaliteit en ondermijning
	7. De weerbaarheid van risicogroepen (jeugd, senioren en ondernemers) tegen cybercriminaliteit is vergroot
	8. Signalen van radicalisering worden opgevangen en er wordt effectief op gehandeld
	9. De samenwerking en gegevensdeling tussen gemeente, politie, woningcorporaties en zorgorganisaties in relatie tot woonoverlast is structureel georganiseerd

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Integraal veiligheidsplan 2023-2026	2023-2026	April 2023	2027
Algemene Plaatselijke Verordening	N.v.t.	December 2023	2024
Handhavingsbeleidsplan ‘Handhaven met focus’	2021-2024	Oktober 2021	2024
Beleidsplan ex. art.14 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost update 2023	2024-2025	N.v.t.	2026
Visie 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	2021-2025	N.v.t.	2026

Wat hebben we ervoor gedaan?

Leefbaarheid en veiligheid

01. We werken aan de hand van een programma leefbaarheid & veiligheid waarbinnen ontwikkelingen op het vlak van veiligheid in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

In regioverband en basisteamverband bepalen van de prioriteiten op het gebied van veiligheid
In het Regionaal Veiligheidsplan (RVP) zijn de prioriteiten voor de politieregio Oost-Brabant vastgesteld en door het driehoeksoverleg basisteam Dommelstroom zijn de prioriteiten op basisteam vastgesteld.

Uitvoering geven aan landelijke en regionale prioriteiten en prioriteiten binnen het basisteam
In 2023 zijn programmaraden en werkgroepen ingesteld voor het verder oppakken van de verschillende prioriteiten op de verschillende niveaus. Hier zijn op diverse niveaus ook acties aan gekoppeld welke in 2023 zijn uitgevoerd.

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘leefbaarheid en veiligheid’
Niet van toepassing.

Opstellen van het programma ‘leefbaarheid & veiligheid’ met daarin een streefbeeld en uitvoeringsagenda
Deze activiteit wordt meegenomen in de organisatiebrede exercitie waarbinnen de nieuwe programma's worden gevuld.

Uit het streefbeeld en de uitvoeringsagenda destilleren van het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026, zoals regionaal afgesproken
Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is op 3 april 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Niet van toepassing.

02. De overlast van bedrijven nabij woonomgevingen is verminderd

Samen met de bewuste bedrijven verkennen of er een alternatieve locatie is waar het bedrijf zich kan vestigen
Het afgelopen jaar heeft vanuit het taakveld milieu een analyse plaatsgevonden van overlastsituaties veroorzaakt door bedrijven. In de specifieke situatie waar dit klachtenpatroon een nauw verband heeft tussen wonen en bedrijvigheid zijn alternatieve locaties onderzocht waar de harmonie beter kan worden gewaarborgd met behoud van economische groeimogelijkheden.
Uit het onderzoekt bleek dat voor de actuele overlastsituatie in de gemeente Geldrop-Mierlo nauwelijks alternatieve locaties beschikbaar zijn danwel herontwikkeling meer vanuit een regionaal perspectief moet worden bezien.

Met de bewuste bedrijven het gesprek aangaan welke fysieke, dan wel bedrijfsvoeringsmaatregelen het bedrijf kan nemen om de overlast te beperken
Bedrijven waarbij op basis van de klachtenanalyse sprake is van aanhoudende overlast worden, naast het programmatisch en risicogericht toezicht, met een hogere frequentie en meer diepgang gecontroleerd. Samen met deze bedrijven wordt onderzoek gedaan op welke wijze de overlast naar de woonomgeving doelmatig en effectief kan worden verminderd en of beëindigd. In Geldrop-Mierlo zijn in 2023 drie onderzoeken opgestart. De verwachting is dat op basis van de uitkomsten in 2024 de benodigde vervolgstappen kunnen worden gezet.

Effectiever en efficiënter maken van risicogerichte en informatiegestuurde toezicht en handhaving bij bedrijven (gericht op het voeren van het gesprek met bewuste bedrijven om overlast te beperken)
Het generieke milieurisico is de belangrijkste indicator in het bedrijfsgebonden milieutoezicht waarop een specifiek klachtenpatroon aanvullend is. Het klachtenpatroon geeft zicht op de daadwerkelijk ervaren overlast op basis waarvan het toezicht meer specifiek gericht kan worden op het beperken en beëindigen ervan. Het klachtenpatroon is een van de indicatoren voor het toezichtsprogramma waardoor in 2023 vroegtijdig, effectief en efficiënt met de bewuste bedrijven de dialoog is gevoerd.

03. Veiligheidsissues en woonoverlast in wijken en buurten worden structureel adequaat aangepakt

Samen met inwoners kijken welke veiligheidsproblemen op welke wijze gezamenlijk opgepakt kunnen worden
We passen een wijkgerichte aanpak toe. Waar mogelijk worden verschillende facetten van de leefomgeving in een wijk of buurt integraal opgepakt. Denk hierbij aan ontmoetingsmogelijkheden, verkeerssituaties, speelvoorzieningen, straathygiëne, etc. Veiligheid is ook één van die facetten. Naast die wijkgerichte aanpak werken we in bepaalde gebieden met gebiedsprogramma’s. Dat doen we als we in die gebieden meerdere grote ontwikkeltrajecten opstarten of hebben lopen, die we in samenhang willen aanvliegen.

Voor specifieke cases samen met woningcorporaties en politie aangaan van een convenant woonoverlast met daarin werkafspraken voor een gezamenlijke aanpak van probleemsituaties (bijv. illegale bewoning)
Er is in 2023 een project aanpak woonoverlast opgestart om te kijken naar de mogelijkheden om afspraken te maken met woningcorporaties en politie om woonoverlast samen op te pakken. Hierover heeft ook overleg plaatsgevonden met deze externe partners, op hun verzoek wordt ook gekeken om overige partners, met name zorgpartners, bij deze aanpak te kunnen betrekken.

Dit project heeft linken met het project implementatie AVE-model en zal tot gevolg hebben dat een convenant wordt opgesteld. Eén en ander onder voorbehoud van de ontwikkelingen van het wetsvoorstel Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) en de effecten die deze wet met zich mee kan brengen.

Samen met partners werken aan een persoonsgerichte aanpak voor specifieke complexe casuïstiek
Bij concrete casuïstiek van personen met complexe problemen en personen die ernstige veiligheidsproblemen en/of ernstige overlast veroorzaken wordt samengewerkt met partners. Met behulp van een integraal plan van aanpak dat op de persoon is toegesneden is gebruik gemaakt van (een mix van) interventie(s) om te voorkomen dat (kwetsbare) mensen overlastgevend of crimineel gedrag vertonen.

Verkennen met partners in wijken en buurten hoe de 'aanpak achter de voordeur' verder vorm kan krijgen (bijv. samen met de wijk-GGD'er)
In de tweede helft van 2023 is de functie van een Wijk GGD-er in onze gemeente structureel geworden (na een pilotfase) en eind 2023 is besloten dat er een nieuwe functie van procesregisseur zorg en veiligheid komt. Beide functionarissen spelen een belangrijke rol bij de aanpak van bijvoorbeeld woonoverlast de komende jaren.

Binnen toezicht en handhaving focus leggen op het signaleren van en optreden tegen kleine ergernissen (met name parkeren, hondenpoep, afvalbijzettingen, zwerfafval) door wijkschouwen en inzet van BOA's
Voor onze inwoners is de aanpak van de kleine ergernissen van groot belang. Meldingen met betrekking tot deze onderwerpen zijn in 2023 zoveel mogelijk meteen opgepakt en afgehandeld. Zijn er meer meldingen over een bepaald onderwerp dan wordt gezocht naar een projectmatige manier om de overlast tegen te gaan. Zo kan in een bepaalde periode intensiever gecontroleerd en gehandhaafd worden. Naast het reguliere toezicht is onder andere parkeeroverlast aangepakt door projecten bij scholen. Een project is gedraaid ten behoeve van de aanpak van aanhangers, caravans en campers. Ook zijn er acties geweest om weesfietsen rondom het station te verwijderen en in het kader van het project 'bijzet' waarbinnen illegaal geplaatst afval wordt tegengegaan.

04. Er is zichtbare handhaving, ook buiten kantoortijden en op basis van klachten

Vergroten van de inzet van de extern ingehuurde partij voor meer inzet buiten kantoortijden en een meer flexibele inzet op specifieke casussen en tijdstippen (samenwerking hierop binnen de Dommelstroomgemeenten)
Inmiddels is er een breed samenwerkingsverband met regiogemeenten waarbinnen externe toezichthouders werkzaam zijn. De uren hiervoor zijn uitgebreid waardoor nu een aanwezigheid en directe inzetbaarheid op vijf avonden per week bestaat.

Oriënteren op uitbreiding van de interne capaciteit om na te gaan in hoeverre dit een meerwaarde heeft op effectniveau (risicobeheersing) in relatie tot de extra kosten
Niet van toepassing.

Het verbeteren van de zichtbaarheid en uitstraling van handhaving door een structurele verbeterslag in communicatie richting de inwoner
Om de zichtbaarheid van handhaving te vergroten is in 2023 veelvuldig gecommuniceerd via onder andere social media, Middenstandsbelangen en Studio 040.
Het publiceren over handhavingsprojecten en - acties en bestaande of nieuwe regelgeving zorgt voor een preventieve werking en verhoogt het naleefgedrag.
Er is gecommuniceerd over stoken in de tuin, parkeren bij scholen, parkeren van campers en aanhangers, sluitingen drugspanden, opruimen wees- en sloopfietsen, het slepen van voertuigwrakken en controles bij garageboxen, recreatieparken en bedrijventerreinen.

Bij wijk- en buurtactiviteiten aanwezig zijn om met wijk- en buurtbewoners in gesprek te komen
In 2023 is deelgenomen aan het jubileum van de wijkvereniging Braakhuizen Zuid. Ook is deelgenomen aan het Keurmerk Veilig Ondernemen in Mierlo en Geldrop en zijn hiervoor schouwen gehouden.

05. De weerbaarheid van risicogroepen tegen ondermijning is vergroot, waardoor er minder sprake is van georganiseerde criminaliteit (er wordt voldaan aan de Brabantse weerbaarheidsnorm)

Doorontwikkelen van instrumentarium voor inzet op scholen en bij (sport)verenigingen om jeugdigen te informeren over criminele praktijken om hen bewust te maken van risico's (bijv. True friend)
In 2023 is vanuit het team Leefbaarheid en veiligheid nauwer samengewerkt met True Friend en zijn er thema's met betrekking tot digitale veiligheid en cyberpesten meenomen in de filmpjes die door de studenten van het Sint Lucas college zijn gemaakt voor het true friend filmfestival.

In beeld brengen van kwetsbaarheden op bedrijventerreinen (met gebruikmaking van reeds ontwikkelde indicatorensets en de handreiking bedrijventerreinen
Om gegevens te kunnen delen is het privacyprotocol gegevensdeling bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit 2023 opgesteld. Daarna ook een checklist hiervoor en verschillende werkprocessen. Het lokaal informatie overleg ondermijning (LIO) is doorontwikkeld. Dit was nodig om aan de slag te gaan met het in beeld brengen van de kwetsbaarheden op bedrijventerreinen.

06. Samen met partners weten we effectief en adaptief preventieve en repressieve barrières op te werpen tegen het plegen van georganiseerde criminaliteit en ondermijning

In RIEC-verband afhandelen van casuïstiek, waarbij we optreden als één smart overheid
Bij de afhandeling van RIEC-casuïstiek werken we integraal samen. Deze samenwerking is in 2023 verder verbeterd door het inzetten van een zogeheten intelligence specialist vanuit de taskforce-RIEC bij het verder uit- en opwerken van signalen van ondermijnende criminaliteit. Dit heeft meer inzicht opgeleverd in de casuïstiek en de informatiepositie van de verschillende partners vergroot.

Voeren van casusoverleg voor een persoonsgerichte aanpak
Niet van toepassing.

Beter neerzetten van de structuur voor casusregie
Niet van toepassing.

Organiseren van trainingen voor medewerkers en externe partners voor het herkennen van signalen van situaties van mensenhandel
In 2023 is dit nog niet proactief opgepakt, wel zijn via het social intranet trainingen en signaalkaarten aangeboden voor medewerkers die zich in dit onderwerp willen verdiepen.

Aanwijzen van een aandachtsfunctionaris mensenhandel en inregelen van een meldroute
In Geldrop-Mierlo is een aandachtsfunctionaris mensenhandel en een vervanger aangewezen. In 2023 is een intranetpagina opgesteld met daarin alle relevante informatie rondom mensenhandel. In december 2022 is het uitvoeringsprogramma mensenhandel vastgesteld met daarin de meldroute voor het melden van signalen mensenhandel.
Inzet van een contactfunctionaris voor het laagdrempelig kunnen melden van signalen van ondermijnende criminaliteit (drugsproductie en -handel, mensenhandel, witwassen)
In Geldrop-Mierlo is er een informatie-coördinator ondermijning en een bijbehorende ingang (informatieknooppunt@geldrop-mierlo.nl) bepaald. Door het jaar heen wordt dit onder de aandacht gebracht bij collega's.

07. De weerbaarheid van risicogroepen (jeugd, senioren en ondernemers) tegen cybercriminaliteit is vergroot

Omschrijving (toelichting)
Ontwikkelen en voortzetten van instrumentarium voor het vergroten van de weerbaarheid van jeugd, senioren en MKB (bijv. hackshield)
Intern is gestart met acties om te voldoen aan de Brabantse weerbaarheidsnorm.
Op het gebied van digitale veiligheid houdt dat onder andere in dat we aan de hand van de Ensia knelpunten in beeld brengen en een plan van aanpak maken om te voldoen aan de BIO (baseline informatiebeveiliging).

Hierdoor hebben preventieve acties met betrekking tot dit onderwerp, zoals acties om de weerbaarheid van bepaalde doelgroepen te vergroten, in 2023 nog geen aandacht gekregen.

08. Signalen van radicalisering worden opgevangen en er wordt effectief op gehandeld

Medewerkers trainen om signalen van de radicalisering te herkennen
Er wordt gewerkt aan de bewustwording van medewerkers om signalen van radicalisering te herkennen. Deze signalen kunnen worden ingebracht bij het Zorg- en Veiligheidshuis waar samen met partners gewerkt wordt aan een persoonsgerichte aanpak. In september is de kick off geweest van het project digitale bondgenoten. Samen met de gemeente Helmond en de politie zijn we op zoek gegaan naar "lokale" Influencers om er achter te komen wat er speelt onder hun volgers (met name de jongere generaties) en te kijken hoe wij samen met hen aan de slag kunnen met maatschappelijke thema's. Er is een samenwerking gestart met 8 influencers, samen goed voor bijna 1,3 miljoen volgers op social media met heel verschillende achtergronden, zoals vanuit de muziek-, modellen- of sportwereld.

09. De samenwerking en gegevensdeling tussen gemeente, politie, woningcorporaties en zorgorganisaties in relatie tot woonoverlast is structureel georganiseerd

Opstellen van een convenant woonoverlast met politie en corporaties
Zoals ook bij het derde doel is aangegeven is het project woonoverlast opgestart en wordt binnen het project bekeken hoe de verbeterde samenwerking eruit zou moeten komen zien. Een convenant lijkt hiervoor nodig al kan met de aankomende Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein sprake zijn van voortschrijdend inzicht.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)
VRBZO voert taken uit voor de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van brandweerzorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer door:
- Adequaat te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt, inclusief de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Zorg- en veiligheidshuis Brabant-Zuidoost
In het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost werken gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties samen om de aanpak van complexe casuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost te verbeteren.

Taskforce-RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum)
De Taskforce RIEC ondersteunt gemeenten en andere veiligheidspartners bij de herkenning en aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit.
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)
De ODZOB verzorgde al het grootste deel van het milieutoezicht en -handhaving bij bedrijven binnen de gemeente Geldrop-Mierlo. In 2019 is door het college ingestemd met het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht (ROK). Vanuit een collectief en regionaal belang wordt sinds 1 januari 2020 de uitvoering van milieutoezicht en -handhaving bij alle bedrijven en activiteiten door de ODZOB uitgevoerd overeenkomstig de Landelijke Handhaving Strategie (LHS). Daarbij zijn alle milieurisico’s afgedekt in overeenstemming met de regionale probleemanalyse en artikel 7.2 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Ook de klachtenafhandeling via de regionale milieuklachtencentrale maakt hier onderdeel van uit.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 3	**0**	**0**	**0**	**0**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**2.141**	**2.319**	**2.423**	**104**
Totaal Lasten	**2.141**	**2.319**	**2.423**	**104**
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**133**	**196**	**167**	**-29**
Totaal Baten	**133**	**196**	**167**	**-29**
Saldo (baten -/- lasten)	**-2.008**	**-2.124**	**-2.256**	**-133**

Analyse

3. Veiligheid en handhaving	I/S	Bedrag
Overhead		**-87.000**
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's.		
Overig		**-46.000**
Totaal		**-133.000**

Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester J.C.J. van Bree

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Dienstverlening	Zie: uitgeschreven doelen Dienstverlening bij "Wat gaan we er voor doen"
Bestuurs- en organisatieontwikkeling	Zie: uitgeschreven doelen Bestuursontwikkeling bij "Wat gaan we er voor doen"

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven	2018-2025	December 2017	2025
Veerkrachtig Bestuur: visie op de bestuurlijke toekomst van Geldrop-Mierlo	N.v.t.	Augustus 2015	
Samenwerkingsakkoord 2023-2026 Metropoolregio Eindhoven	2019-2022	Maart 2019	Februari 2023
Informatiebeleid Dommelvallei 2021-2025	2021-2025	Juni 2021	2025

Wat hebben we ervoor gedaan?

Dienstverlening

01. Zie: uitgeschreven doelen Dienstverlening bij "Wat hebben we ervoor gedaan"

Doelen richting 2026:
1. We passen datagestuurd werken toe voor een substantieel aantal producten en diensten, als instrument voor beleidsontwikkeling en – uitvoering en voor sturing en verantwoording
2. We bieden relevante platformen aan of nemen erin deel
3. Bij ontwikkelingen op het vlak van samen leven en leefomgeving wordt consequent overwogen om digitale / AI-instrumenten te integreren, aansluitend op het maatschappelijk gebruik van dergelijke middelen
4. We maken data over onze gemeente beschikbaar (voor raad, inwoners en derden) volgens het principe van open data gemeenten; hiermee bevorderen we de transparantie en openheid van beleidsdata

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?

- In 2023 hebben de eerste verkennende gesprekken plaatsgevonden om te kijken of een opendata dashboard mogelijk is. In 2024 gaat dit verder onderzocht worden.
- Verkennende gesprekken zijn gevoerd om te kijken of de rol van data analist/power BI specialist breder ingezet kan worden binnen de organisatie.
- De functie van de informatiemanager is inmiddels ingevuld. Door het aanstellen van de informatiemanager eind 2023 is er nog weinig gerealiseerd van de doelen over de periode 2023-2026. De verwachting dat in 2024 inzichtelijk gaat worden waar de behoeften liggen op het gebied van digitalisering en tevens zal een prioritering volgen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bestuursontwikkeling

02. Zie: uitgeschreven doelen Bestuursontwikkeling bij "Wat hebben we ervoor gedaan"

Doelen richting 2026:
1. De raad is steevast voorafgaand aan ontwikkeling in de positie om kaders te stellen
2. Het college heeft de benodigde armslag om met slagkracht in regionaal en subregionaal te kunnen acteren, vertrekkend vanuit een helder kader vanuit de raad
3. Het participatiebeleid wordt aangepast op het werken met co-creatie
4. Inzicht in/ afspraken over de wijze waarop de raad vooraf wordt geïnformeerd danwel betrokken bij de voorbereiding van programma's
5. Het toepassen van de gewenste bevoegdheidsverdeling tussen college en raad van het omgevingsplan, wat doorwerkt in het karakter en de vorm van beleids- dan wel beoordelingsregels

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
De doorvertaling van de visie en strategie gebeurt op een programmatische manier. Deze manier helpt bij het aanbrengen van focus in wat er moet gebeuren, het creëren van samenhang tussen verschillende ontwikkelingen en het werken als netwerkpartner te midden van andere betrokkenen (co-creatie). Het opstellen en werken met programma's krijgt in 2024 verder vorm.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Metropoolregio Eindhoven
We werken met 21 gemeenten samen in de Metropoolregio met het doel om het unieke economische profiel van de regio te handhaven en verder uit te bouwen. Daarbij sluiten we aan op de Brainportagenda. Dat doen we via een robuuste verankering en adressering van:

- Een concurrerend vestigingsklimaat;
- Regionale, nationale en internationale bereikbaarheid;
- Duurzame beschikbaarheid van energie;
- Noodzakelijke transitie van het landelijk gebied.

De focus voor de Metropoolregio ligt op de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie landelijk gebied.

Dienst Dommelvallei
Het doel van deze samenwerking is een betere kwaliteit, verminderde kwetsbaarheid, lagere kosten en goed werkgeverschap op het gebied van de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control.

Stedelijk Gebied Eindhoven
Hoewel op basis van de wettelijke bepalingen de samenwerking Stedelijk Gebied Eindhoven geen verbonden partij is, heeft uw gemeenteraad aangegeven deze samenwerking wel als zodanig te beschouwen. Aanleiding hiervoor was de aard en de inhoud van de samenwerkingsagenda. De samenwerking is gebaseerd op de samenwerkingsagenda en een convenant.
Het doel van de samenwerking is om onze positie, als hart en motorblok van Brainport Eindhoven, als tweede economisch kerngebied van Nederland te behouden en te versterken.
In het jaarprogramma zijn concrete afspraken opgenomen voor de beleidsterreinen Economie, Wonen, Evenementen en het overkoepelende terrein Ruimte.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.1 Bestuur	**2.357**	**2.713**	**2.587**	**-126**
0.2 Burgerzaken	**1.482**	**1.970**	**1.862**	**-108**
Totaal Lasten	**3.839**	**4.683**	**4.449**	**-234**
Baten				
0.1 Bestuur	**0**	**137**	**460**	**323**
0.2 Burgerzaken	**529**	**539**	**606**	**67**
Totaal Baten	**529**	**675**	**1.066**	**391**
Saldo (baten -/- lasten)	**-3.310**	**-4.008**	**-3.383**	**625**

Analyse

4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking	I/S	Bedrag
0.1 Bestuur	**I**	**469.000**
Gaat voornamelijk om de vrijval van de voorziening pensioenen wethouders in verband met de gestegen rekenrente (€ 398.000,-). Daarnaast salaris-gerelateerde verschillen.		
Overhead		**177.000**
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's.		
Overig		**-21.000**
Totaal		**625.000**

Programma 5. Werk en inkomen

Portefeuillehouder(s)

Wethouder P.J. Looijmans

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Bestaanszekerheid	1. We werken aan de hand van een programma ‘bestaanszekerheid’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Er is een breder ondersteuningsaanbod gericht op bestaanszekerheid voor midden- en lage inkomens, zodat zij beter voorbereid zijn op gebeurtenissen en weten om te gaan met tegenvallers
	3. Binnen het armoedeplatform wordt effectief kennis gedeeld en op elkaar afgestemd, zodat er meer samenhang is tussen ieders inzet
	4. Minimaal 60% van de mensen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum wordt ondersteund
	5. We bereiken meer huishoudens met onze (preventieve) aanpak rondom (het voorkomen van) schulden en weten meer over hun behoeften
	6. De armoedebestrijding en regelingen voor bijzondere bijstand en minima sluiten aan bij de actuele behoeften (met speciale aandacht voor kinderen in armoede)
	7. Mensen met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (bijv. op het gebied van zorg, financiën en werk) worden integraal en op maat geholpen
	8. Senzer voert de gewenste taken (participatiewet) naar wens uit
	9. 25% van de inwoners die al langer dan drie jaar een uitkering ontvangen, participeert structureel in de samenleving, bij voorkeur in Geldrop-Mierlo

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota "Zekerheid, solidariteit en in vertrouwen; uitgangspunten duurzame armoedebestrijding"	N.v.t.	April 2012	2025
Nota "Actualisatie Armoedebestrijding"	N.v.t.	April 2023	
Beleidsregels Schuldhulpverlening GM 2021-2024	N.v.t.	April 2021	2024

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bestaanszekerheid

01. We werken aan de hand van een programma ‘bestaanszekerheid’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘bestaanszekerheid’
De actualisatie armoedebestrijding is in samenwerking met inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en bedrijven tot stand gekomen. Eveneens is er formeel advies gevraagd en ontvangen van de cliëntenraad participatie en minima over de actualisatie armoedebestrijding. Zij zijn in het gehele proces van totstandkoming van deze actualisatie, betrokken geweest en hebben mogelijkheid gehad om tussentijds input aan te leveren.

Opstellen van een programma ‘bestaanszekerheid’ met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
Inmiddels is de naam van het programma gewijzigd in de mens centraal, waar bestaanszekerheid als thema onderdeel van uitmaakt. Deze wordt volgens planning ontwikkeld.

Integreren van het nieuwe (nog vast te stellen) armoedebeleid in het streefbeeld ‘bestaanszekerheid’
De actualisatie armoedebestrijding is vastgesteld. Er is gewerkt naar de beleidskeuzes die hierin zijn vastgesteld en de doelen zijn richtinggevend voor welke activiteiten zijn opgepakt, alsook de prioritering en invulling ervan.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Alle beschreven activiteiten zijn onderdeel van uitvoeringsagenda 2023.

Intern leren/trainen om een doorberekening te maken van de effecten van inzet binnen meerdere leefgebieden van een inwoner (publieke waarde) en hierop te verantwoorden
Staat in tijdvak 2024-2025 op de uitvoeringsagenda

02. Er is een breder ondersteuningsaanbod gericht op bestaanszekerheid voor midden- en lage inkomens, zodat zij beter voorbereid zijn op gebeurtenissen en weten om te gaan met tegenvallers

Binnen de uitvoeringsagenda bestaanszekerheid bepalen en inregelen van de inzet hierop
Er is een maatwerkbudget koopkrachtverlies (Hulp op Maat) ingeregeld. Hiermee hebben wij inwoners en maatschappelijke organisaties tijdelijk financiële ondersteuning kunnen bieden.

Ook hebben wij:
- open inloopspreekuren gestart;
- telefonisch contact opgenomen met inwoners die voor het eerst bijstand aanvragen en nodigen hen uit om vrijblijvend in gesprek te gaan met de klantmanager Inkomen;
- inwoners die de energietoeslag hebben ontvangen, schriftelijk geïnformeerd over het aanbod van minimaregelingen van gemeente Geldrop-Mierlo;
- inwoners die zijn afgewezen voor de energietoeslag benaderd met een alternatief hulpaanbod;
- maandelijks contact (brief, telefonisch en huisbezoek) opgenomen met inwoners waarvan wij signalen ontvangen rondom (beginnende) achterstanden betreft gas/water/elektra/zorgverzekering en huur.

Om te zorgen dat de middelen beschikbaar blijven voor de uitvoering van alle activiteiten en maatregelen uit Hulp op Maat, hebben wij het restant hiervan in de begroting van 2024 en 2025 laten opnemen.

Eind 2023 is een mediacampagne (Hulp op Maat) van start gegaan, expliciet gericht op het bereiken van meer inwoners. Hulp vragen kost niks is het kapstokhaakje en spoort aan om actie te ondernemen. Een duidelijke, informatieve en opvallende campagne die de doelgroepen (mensen met geldzorgen en het netwerk hier omheen) moet aanspreken en informeren over wat er gaande is.
In drie eenvoudige stappen kun je een hulpvraag via www.hulpopmaat.nu indienen. De website is vooral bedoeld als een eenvoudig en overzichtelijk portal waar bezoekers direct hulp kunnen inschakelen. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij (tijdelijk) een klantmanager Inkomen aangesteld.

03. Binnen het armoedeplatform wordt effectief kennis gedeeld en op elkaar afgestemd, zodat er meer samenhang is tussen ieders inzet

Invullen van een regierol binnen het platform en aansturen op een grotere slagkracht van het platform
Wij hebben met de leden van het armoedeplatform een vergaderschema vastgesteld waardoor wij structuur in de jaarplanning hebben aangebracht en regie op de speerpunten en eindresultaten.

Binnen het armoedeplatform in gezamenlijkheid uitvoeren van de speerpuntenagenda 2023
Het armoedeplatform heeft twee speerpunten vastgesteld:
- Gemeentelijke Inkomensverklaring;
- Financiele werkplaats.

Samenbrengen van de initiatieven van de verschillende organisaties, zodat inwoners via één ingang in aanraking komen met een breed palet aan mogelijkheden
Op initiatief van het armoedeplatform is de financiële werkplaats onderdeel uit gaan maken van Onze Wegwijzer, het loket waar alle inwoners van de gemeente Geldrop-Mierlo naartoe kunnen die ondersteuning nodig hebben in de breedste zin van het woord.
Bij de financiële werkplaats werken vrijwilligers die weten hoe het is om met weinig inkomen rond te moeten komen (ervaringsdeskundig) of hebben gewerkt als financieel adviseur.

Je kunt bij hen op een laagdrempelige manier in gesprek en geholpen worden met je administratie en financiën.

04. Minimaal 60% van de mensen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum wordt ondersteund

Uitvoeren van de armoedemonitor en de resultaten vergelijken met de resultaten uit 2021, zodat er zicht komt op bereikte effecten
Wij hebben de armoedemonitor opnieuw uitgevoerd (peildatum oktober 2023). De resultaten hiervan zijn in het eerste kwartaal van 2024 beschikbaar.

Doorontwikkelen van de armoedemonitor, zodat op wijk- en buurtniveau zicht is op (het ontstaan van) armoede
Doordat de nieuwe gemeentelijke wijkplanning in 2024 wordt vastgesteld is deze geen onderdeel van de uitvoering van de armoedemonitor 2023. Het CBS voert de ' nieuwe' wijkplanning met terugwerkende kracht vanaf januari 2024 door. In de armoedemonitor van 2025 kunnen we deze wel opnemen.

Verkennen van alternatieve manieren om zicht krijgen op mensen die zich nergens melden
Wij hebben, in samenwerking met VNG en Divosa, deelgenomen aan het landelijke project Vereenvoudiging inkomensondersteuning mensen (VIM). Met dit wetsvoorstel wordt ingezet op het mogelijk maken dat gemeenten, UWV en SVB inwoners actief gaan wijzen op uitkeringen en voorzieningen waar zij mogelijk recht op hebben. Hiermee willen wij het gebruik van regelingen bevorderen en de bestaanszekerheid vergroten. Dit wetsvoorstel – dat nu openstaat voor internetconsultatie – zien wij als een stap in de goede richting.

Onderzoeken of systemen kunnen worden gekoppeld, waardoor automatisch kwijtscheldingen kunnen worden toegekend
Vanwege gebrek aan capaciteit bij functioneel/applicatiebeheer is dit doorgeschoven naar 2024.

Opzetten van een sociale kaart, waarop mensen in één oogopslag kunnen zien welke ondersteuning mogelijk is
Onze Wegwijzer is als digitale sociale kaart gelanceerd. Dit is een dynamisch proces wat continu verbeterd wordt.

Onderzoeken of partners binnen het armoedeplatform de gemeentelijke inkomensverklaring (GIV) willen gebruiken, zodat mensen maar één keer door de molen hoeven
Doel van de GIV is de toegang tot inkomensondersteunende voorzieningen laagdrempelig, eenvoudig en toegankelijk te maken. Na grondig onderzoek is geconcludeerd dat het verstrekken van de inkomensverklaring niet het effect geeft als van te voren gedacht omdat niet alle organisaties hieraan mee kunnen werken.

Inregelen dat inwoners laagdrempelig toegang tot rechtshulp krijgen
Inwoners met sociaaljuridische vragen kunnen vanaf juni 2023 terecht bij het Sociaal Raadsliedenwerk. Zij bieden laagdrempelige en gratis hulpverlening aan voor inwoners met juridische en/of financiële vragen of problemen. Zij zijn er voor iedereen van alle leeftijden, dus ook voor kinderen en jongeren die nog geen 18 jaar zijn. Sociaal Raadsliedenwerk is een onderdeel van de LEV-groep en aangesloten bij de landelijke beroepsvereniging Sociaal Werk Nederland met een eigen beroepscode en kwaliteitslabel. Dus ook bij conflicten met de overheid, bijvoorbeeld de gemeente kunnen zij ondersteuning bieden aan onze inwoners.

Uitvoeren energietoeslag 2023
Wij hebben aan 1514 huishoudens de energietoeslag ambtshalve toegekend en uitgekeerd.

05. We bereiken meer huishoudens met onze (preventieve) aanpak rondom (het voorkomen van) schulden en weten meer over hun behoeften

Oppakken van de aanbevelingen uit de evaluatie schuldhulpverlening uit 2022
In 2023 is het evaluatierapport schuldhulpverlening uitgebracht door een onafhankelijk onderzoeksbureau. De aanbevelingen uit dit rapport zijn uitgewerkt en worden meegenomen in het nieuwe (nog vast te stellen) plan schuldhulpverlening 2025-2028.

Starten met het aanbieden van budgetbeheer (voor het ontlasten van mensen) in combinatie met budgetcoaching (voor een structureel effect)
In tijdvak 2024 staat inventarisatie van aanbieden van budgetbeheer in combinatie met budgetcoaching op de uitvoeringsagenda en in tijdvak 2025 de implementatie hiervan in onze dienstverlening.

Bijdragen aan activiteiten gericht op financiële vaardigheden (met specifieke aandacht voor jeugdigen)
Wij hebben voor de eerste keer deelgenomen aan de landelijke 'week van het geld' , deze is expliciet gericht op het vergroten van het financieel bewustzijn onder jongeren. Wij hebben diverse acties uitgezet om onze activiteiten tijdens de week van het geld in 2024 aanzienlijk te verhogen.

Doorontwikkelen van methoden voor klantbenadering binnen de schuldhulpverlening (blik meer naar buiten, aansluiten bij beroepsvereniging)
Onze uitvoerende professionals zijn geschoold in motiverende gespreksvoering als onderdeel van een stress-sensitieve dienstverlening.

Doorontwikkelen van dienstverlening aan ondernemers op gebied van heroriëntatie & schuldhulpverlening
In samenwerking met de regiogemeenten hebben wij deze dienstverlening bij Senzer belegd omdat die naadloos aansluit bij de ondersteuning die Senzer in huis heeft voor zowel ondernemers (ondernemersloket, Bbz) als particulieren (begeleiding naar betaald werk).
Omdat de regiogemeenten Senzer een langere periode de gelegenheid willen bieden om deze dienstverlening voort te zetten is per januari 2023 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de duur van 3 jaar, op basis van mandaat opgesteld. Hierin zijn de aanbevelingen vanuit het evaluatierapport verwerkt.

06. De armoedebestrijding en regelingen voor bijzondere bijstand en minima sluiten aan bij de actuele behoeften (met speciale aandacht voor kinderen in armoede)

Verkennen hoe de minimaregelingen beter kunnen aansluiten bij de doelgroepen
De minimaregeling welzijnsactiviteiten is vervangen door de 'meedoenregeling'. De aanvraagprocedure van de regeling welzijnsactiviteiten is complex, niet efficiënt en op basis van controle en wantrouwen richting onze inwoners. Om deze reden heeft uw college op 7 november ingestemd met de beleidsregels Meedoenregeling Geldrop-Mierlo 2024.
Het grootste verschil tussen de regeling welzijnsactiviteiten en de meedoenregeling is de sterk vereenvoudigde aanvraagprocedure. Bij het ontwerp van de meedoenregeling hebben wij ingezet op systeemvereenvoudiging en een stress-sensitieve dienstverlening op basis van wederzijds vertrouwen en respect. De cliëntenraad Participatie en Minima (CPM) hebben hieraan een grote bijdrage geleverd, zij hebben unaniem ingestemd met de meedoenregeling.

Opzetten van monitoring om zicht te krijgen op hoe doelgroepen de ondersteuning ervaren
In tijdvak 2024 staat het clienttevredenheidsonderzoek (nulmeting) op de uitvoeringsagenda.

07. Mensen met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (bijv. op het gebied van zorg, financiën en werk) worden integraal en op maat geholpen

Samen met Senzer en WMO-organisaties onderzoeken hoe binnen de context van verschillende financiële constructies (over verschillende organisaties heen) mensen laagdrempelig kunnen switchen tussen dagbesteding, beschut werk en betaald werk
Met Senzer en betrokken WMO-organisaties is er een start gemaakt om tot een projectaanpak te komen.

08. Senzer voert de gevraagde taken (Participatiewet) naar wens uit

Verkennen met de andere gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling of er een gedeelde behoefte is voor aanscherping en verbreding van de opdracht aan Senzer
Het meerjarenplan dienstverlening van Senzer is vastgesteld, hetgeen onder andere de kaders en accenten van de dienstverlening van Senzer voor de komende jaren weergeeft. De gemeenteraden hebben hierop hun zienswijze gegeven.

De taakuitvoering door Senzer in Geldrop-Mierlo vergelijken met andere gemeenten (van een zelfde schaal) aan de hand van een benchmark en op basis daarvan in het algemeen bestuur van Senzer actief bijsturen op de kaders die worden gesteld
Wij hebben onder andere met behulp van de benchmark van Divosa het Algemeen Bestuur (AB) van Senzer regelmatig van advies voorzien.

Monitoren van de groepsdetachering van inwoners met een bijstandsuitkering bij het Goed
In 2023 heeft Het Goed passend werk geboden aan mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, waarbij zij onder de juiste begeleiding werkervaring hebben kunnen opdoen en daarmee de kans op uitstroom naar regulier werk is vergroot. Zo zijn er 10 personen met een bijstandsuitkering in 2023 vanuit Senzer bij het Goed gedetacheerd, waarvan er 2 personen door- en/of uit zijn gestroomd richting regulier werk.

Monitoren van het project van Senzer met de GGZ, waarbij werkzoekenden die een traject bij GGZ starten of doorlopen worden begeleid in hun re-integratie
We zijn onderdeel van de stuurgroep van het project genaamd 'Hoofdzaak werk', hetgeen ons in staat stelt het project nauwlettend te monitoren en daar waar nodig bij te sturen.

09. 25% van de inwoners die al langer dan drie jaar een uitkering ontvangen, participeert structureel in de samenleving, bij voorkeur in Geldrop-Mierlo

Samen met Senzer samenwerking zoeken met werkgevers en onderwijs en organisaties in het sociaal domein in en om Geldrop-Mierlo, zodat inwoners uit Geldrop-Mierlo met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag kunnen bij werkgevers binnen of nabij Geldrop-Mierlo
Wij nemen actief deel aan de (voorbereidende) kerngroep, hetgeen een samenwerkingsverband betreft op het niveau van de arbeidsmarktregio met vertegenwoordiging van onder andere Senzer, onderwijs, werkgevers en werknemers.
Daarnaast hebben wij verdere uitvoering gegeven aan de bestuurlijke opdracht om Social Return On Investment met de gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel uit te gaan voeren, hetgeen bijdraagt aan het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij werkgevers.

Onderzoeken hoe en met welke partners in het sociaal domein we het beste inwoners met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen begeleiden, zodat zij meer en structureel meedoen in de samenleving
We zijn gestart om samen met Senzer tot een projectaanpak te komen, hetgeen erop gericht is om onze inwoners met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt in staat te stellen naar vermogen te participeren aan de maatschappij.

Inregelen dat er binnen de gemeentelijke organisatie twee à drie werkplekken zijn
Tot voor kort hadden we 3 personen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkzaam bij onze gemeente. Vanwege uitstroom door verzuim is het dienstverband voor 2 personen tot beëindiging gekomen. Per functie wordt bekeken of deze opnieuw ingevuld kunnen worden door een persoon met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor hebben we twee keer op de banenmarkt van het werkgeversservicepunt van Helmond – de Peel gestaan om de gemeente Geldrop-Mierlo als werkgever en de vacatures te promoten bij werkzoekenden.

Opstarten van nieuwe programmalijnen binnen het Dorpsleerbedrijf, zodat er een breder aanbod van leerwerkplekken komt om een keur aan mogelijkheden te hebben voor mensen om mee te doen in de samenleving en ervaring op te doen
Het aanbod en de programmalijnen van het Dorpsleerbedrijf zijn niet verder uitgebreid. Dit zal in 2024 opnieuw onderwerp van gesprek zijn. In 2023 is de basis van het Dorpsleerbedrijf verder op orde gebracht en is erop gericht om onze inwoners in staat te stellen mee te kunnen laten doen in de samenleving en ervaring op te doen.

Met Senzer verkennen hoe hun portaal beter kan worden ingezet voor het matchen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met lokaal aanbod van leerwerkplekken
Senzer heeft in afstemming met gemeenten (onder andere via het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur Senzer) verdere uitwerking gegeven aan een meerjarig digitaliseringstraject met als doel om de mate van digitalisering van de organisatie Senzer verder te professionaliseren. Hiertoe behoort ook de inzet van hun eigen portaal ten behoeve van onze inwoners.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Werkbedrijf Atlant - De Peel: Senzer
Senzer voert de Participatiewet uit voor de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze arbeidsmarktregio. Ook de dienstverlening aan de Wsw-ers die voorheen in dienst waren van de Atlantgroep valt hieronder.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 5	**0**	**2.000**	**2.000**	**0**
6.3 Inkomensregelingen	**16.640**	**20.575**	**19.965**	**-610**
6.4 WSW en beschut werk	**1.400**	**1.406**	**423**	**-984**
6.5 Arbeidsparticipatie	**1.372**	**3.920**	**3.620**	**-300**
Totaal Lasten	**19.412**	**27.901**	**26.007**	**-1.894**
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 5	**0**	**985**	**985**	**0**
6.3 Inkomensregelingen	**10.518**	**11.152**	**10.937**	**-215**
6.5 Arbeidsparticipatie	**255**	**4.948**	**4.922**	**-26**
Totaal Baten	**10.774**	**17.085**	**16.844**	**-241**
Saldo (baten -/- lasten)	**-8.638**	**-10.816**	**-9.164**	**1.652**

Analyse

5. Werk en inkomen	I/S	Bedrag
6.3 Inkomensregelingen	**I**	**128.000**
Grote bedragen ontvangen in de meicirculaire 2023, die in het korte tijdsbestek niet volledig konden worden uitgegeven.		
6.4 Begeleide participatie	**I**	**984.000**
Betreft een teruggave van Senzer i.v.m. foutieve WSW-aantallen die zijn doorgegeven aan het Rijk. Zie ook het verschil bij de algemene uitkering gemeentefonds.		
6.5 Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht op toeleiding naar werk	**I**	**316.000**
Minder lokale projecten voor re-integratie dan verwacht. Daarnaast zijn niet alle middelen die via de circulaires beschikbaar zijn gesteld voor inburgering uitgegeven.		
Overhead		**224.000**
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's.		
Totaal		**1.652.000**

Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur

Portefeuillehouder(s)

Wethouder P.J. Looijmans en Wethouder M.J. Sanders-de Jonge

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Vitaal leven	1. We werken aan de hand van een programma ‘vitaal leven’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Gezond leven in Geldrop-Mierlo is gemakkelijk en aantrekkelijk
	3. Er zijn in alle wijken binnen- en buitenfaciliteiten gecreëerd voor verschillende doelgroepen om het sporten en bewegen – individueel en/of in groepsverband – laagdrempelig te maken
	4. De waardering van inwoners van de bewegingsvoorzieningen in wijken is gemiddeld een 8
	5. Er is regie op de taken om de gezondheid van inwoners te beschermen
Zorg en ondersteuning	6. We werken aan de hand van een programma ‘zorg en ondersteuning’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	7. De geïndiceerde zorg en ondersteuning is kostenbewust en van hoogwaardige kwaliteit
	8. De mantelzorgondersteuning sluit continu aan bij de behoeften van mantelzorgers
	9. Er is voor mensen uit Geldrop-Mierlo die beschermd wonen passende ondersteuning binnen de gemeente
	10. Er is een ruimer aanbod aan plekken waar inwoners met een ondersteuningsvraag kunnen worden ingezet en deze plekken worden ook daadwerkelijk bezet
	11. Voor meerdere groepen ouderen is een zinvolle dagbesteding beschikbaar in Geldrop en Mierlo
	12. Inwoners hebben toegang tot passende zorg
	13. Beleid en uitvoering op het vlak van jeugdhulp zijn goed op elkaar aangesloten, zodat ontwikkelingen goed worden gemanaged en kosten beter worden beheerst
	14. Waar mogelijk worden probleemsituaties van jeugdigen voorkomen of in de kiem gesmoord
	15. Er is een leercultuur samen met inwoners en organisaties ten aanzien dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning
	16. De ondersteuning van ouders van 0-4 jarigen is versterkt
Cultuur	17. We werken aan de hand van een programma cultuur waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	18. Culturele activiteiten en elementen ondersteunen de sociale cohesie in de wijken, de samenredzaamheid van mensen en de recreatieve kracht van Geldrop-Mierlo
	19. Er is een breder aanbod van activiteiten gericht op jongeren, waardoor kunst en cultuur bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren, de verbinding tussen jongeren en de verbinding van jongeren met Geldrop-Mierlo
	20. Inwoners kunnen zichzelf ontwikkelen door het organiseren van en deelnemen aan culturele activiteiten
	21. De bibliotheek is een aantrekkelijke voorziening die bijdraagt aan het realiseren van de culturele ambities en de bredere doelstellingen binnen het sociaal domein

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Cultuurbeleidsplan De Kracht van Cultuur	2018-2021	Maart 2018	2024
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018	N.v.t.	Oktober 2021	2025
Verordening Jeugdhulp	N.v.t.	Oktober 2021	2025
Nota “Persoonlijk, Dichtbij en Verbonden” visie en strategie voor het sociaal domein	N.v.t.	Juni 2020	2025
Nota "Met vereende kracht"; visie op mantelzorg		2019	2024
Herijkt Lokaal Sportakkoord	N.v.t.	Juli 2023	
Algemene Subsidieverordening (ASV) Geldrop-Mierlo	2017 e.v.	December 2016	2024

Wat hebben we ervoor gedaan?

Vitaal leven

01. We werken aan de hand van een programma ‘vitaal leven’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Evalueren van de uitvoering van de sportvisie 2018
De sportvisie Geldrop-Mierlo: Verweven met Sport (2018) is geëvalueerd. De evaluatie is samen met een raadsinformatiebrief op 4 juli 2023 aan de gemeenteraad verzonden.

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘vitaal leven’
Zowel binnen Fit&Pit als binnen het Lokaal Sportakkoord hebben inwoners gebruik gemaakt van de mogelijkheid om financiering te krijgen voor eigen initiatieven in de wijk die gericht zijn op gezondheidsbevordering en bewegen, zoals de koffiekar "Get Together" in de Coevering, Soep Inn in de Akert, camping ATALANTA Mierlo, Open dag bij de Mierlose tuinvereniging, het maken van paasstukjes in Braakhuizen-Noord en kookclub "De Kookpot" in Kastanjehof.

Opstellen van een programma ‘vitaal leven’ met daarin een actueel streefbeeld (vervangt de sportvisie) en een uitvoeringsagenda
Vanwege de gewijzigde methodiek is hier slechts een begin mee gemaakt. 'Vitaal leven' zal een thema worden binnen het bredere programma 'De mens centraal', waarvoor een beleidsdeel en een uitvoeringsdeel nog wordt opgesteld.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Buiten de doelen die in de strategie 2023-2026 zijn opgenomen, is er geen aparte uitvoeringsagenda voor 2023 opgesteld.

02. Gezond leven in Geldrop-Mierlo is gemakkelijk en aantrekkelijk

Binnen Fit&Pit verknopen van gezondheidsthema’s met bestaande activiteiten en initiëren van nieuwe activiteiten met het oog op positieve gezondheid

- Het regionaal project denomalisering drugs (SKIP) is uitgevoerd. Er heeft onderzoek / monitoring plaatsgevonden. Op basis van deze gegevens zijn interventies, gerichte communicatiecampagnes en tools ontwikkeld.
- Welzijnsbezoek; Alle inwoners die afgelopen jaar 75 en 80 jaar oud zijn geworden, zijn hiervoor benaderd vanuit de gemeente. Wanneer iemand vervolgens aan heeft gegeven interesse te hebben, komt er een vrijwilliger langs. Een welzijnsbezoek geeft inzicht op gezond en vitaal ouder worden, (zorg)voorzieningen, mogelijkheden bij gevoel van eenzaamheid, zingeving en langer thuis wonen. Hierbij wordt gewerkt met de Morgen Gezond Weer Op Kaart (MGWOK).

Rookvrij maken van de omgeving van sporthallen en -parken
Naast het rookvrij maken van de sporthallen en -parken is er aandacht besteed aan het rookvrij maken van de bushaltes en is gestart met de wijkaanpak Rookvrij Leven in wijk de Coevering.

Continueren van de preventieve JOGG-aanpak (Jongeren op Gezond Gewicht)
Het onderwerp *aanpakken van obesitas en overgewicht bij kinderen* heeft nog meer nadruk gekregen doordat het is opgenomen als onderdeel binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Hiervoor hebben we het volgende gedaan:

- We hebben de Nijntje groentecampagne uitgerold, waarbij een Nijntje kookboek verspreid is via het consultatiebureau onder ouders van alle 2-jarigen. Dit kookboek is ook opgenomen in de collectie van de bibliotheek.
- Er is een groentewandeling georganiseerd door LEEF! in de kasteeltuin.
- Er zijn bidons vanuit Fit&Pit aangeschaft om water drinken te stimuleren.
- De Topprestatie voor voeding bij Budovereniging de Hechte Band uitgereikt.
- Het programma *Peutergym* is uitgevoerd en afgerond op de kinderdagverblijven.
- Er is een speel- en beweegkaart voor peuters uitgebracht.
- Het plan van aanpak rondom rookvrije bushaltes en rookvrije omgeving bij sporthallen is gemaakt en er is een begin gemaakt met de uitvoering daarvan.

Samen met de GGD en Pharos opstellen van een actieagenda voor het verminderen van gezondheidsachterstanden (Gids-gelden) en deze integreren in de uitvoeringsagenda 'vitaal leven'
Het verminderen van gezondheidsachterstanden loopt als een rode draad door het GALA en heeft een prominente plek in ons plan van aanpak voor de periode 2023 tot en met 2026. Het is daarom niet nodig gebleken om nog een aparte actieagenda op te stellen.
Er is wel een plan van aanpak in samenwerking met de GGD opgesteld en de uitvoering landt binnen het uitvoeringsdeel van het thema Vitaal Leven binnen het programma De mens centraal.

Deelnemen in regionale projecten voor het bevorderen van gezonde keuzes door inwoners
We namen deel aan regionale projecten zoals DE STAP naar gezonder; een website en beweging die mensen helpt met het zetten van stappen naar een gezonder leven. Er is gestart met het project Nu Niet Zwanger. Nu Niet Zwanger wil onbedoelde zwangerschappen helpen voorkomen door mensen in kwetsbare situaties na te laten denken over hun kinderwens, over de kans op zwangerschap en wat dat volgens hen zou betekenen in hun huidige leven.

Uitvoering 'Morgen gezond weer op kaart'
Er is vervolg gegeven aan de uitvoering van de Morgen Gezond Weer Op Kaart (MGWOK). Er heeft een update van de kaart plaatsgevonden zowel fysiek als digitaal en er zijn vrijwilligers getraind in het gebruik van de MGWOK als tool om in gesprek te gaan met inwoners. De kartrekker van de MGWOK is regionaal betrokken bij de implementatie en opschaling van het initiatief.

Deelnemen aan 'Vitaal in Brainport' onder regie van de regionale coöperatie Slimmer Leven
Er is deelgenomen aan de algemene ledenvergaderingen van Coöperatie Slimmer Leven. Vanuit de gezamenlijke visie gezondheidsbevordering en preventie voor de Brainportregio is met name aandacht gegeven aan de thema's Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Dit met als doel het creëren van een regionale beweging met een gezamenlijke missie en innovatiekracht vanuit de gehele regio.

03. Er zijn in alle wijken binnen- en buitenfaciliteiten gecreëerd voor verschillende doelgroepen om het sporten en bewegen – individueel en/of in groepsverband – laagdrempelig te maken

Aanleggen van twee QR-fitroutes (in een wijk in Geldrop en in Mierlo)
In Geldrop en in Mierlo is een QR Fit route gerealiseerd. De routes zijn officieel geopend door Burgemeester en Wethouder Sport. De routes zijn enthousiast in gebruik genomen en worden niet alleen door individuen gebruikt maar ook door sportgroepjes en buurtsportcoaches.

Inventariseren in hoeverre er voor de verschillende doelgroepen (bijv. jeugd en senioren) voldoende 'beweegaanleidingen' zijn in de wijken
Er is per wijk in kaart gebracht wat het aanbod aan speel- , sport en beweegaanleidingen is in onze gemeente. Zie ook speelruimteplan.

Samen met de buurtsportcoaches met onze inwoners in gesprek gaan over bewegen in de openbare ruimte, waarbij de initiatieven vanuit de wijken door de gemeente worden gefaciliteerd
Inventarisatie is gemaakt. In een aantal wijken is de behoefte in kaart gebracht.

Aanbesteden van het buurtcoachwerk (incl. het ondersteunen van bewegingsonderwijs op scholen) voor de volgende contractperiode, aan de hand van een bijgestelde opdracht (naast aandacht voor de jeugd meer aandacht voor mindervaliden en senioren)
Aanbesteding is doorgeschoven naar 2024 omwille van budgettaire onzekerheid (nieuwe Specifieke Uitkering BRC). Voor 2023 is een overbruggingsovereenkomst aangegaan met de huidige aanbieder.

04. De waardering van inwoners van de bewegingsvoorzieningen in wijken is gemiddeld een 8

Uitvoeren van een nulmeting hoe inwoners de bewegingsvoorzieningen in wijken waarderen
Doorgeschoven naar 2024. Er is wel een complete inventarisatie gemaakt van alle speel-, beweeg- en sportvoorzieningen per wijk.

05. Er is regie op de taken om de gezondheid van inwoners te beschermen

Agenderen van dit thema in regionale en lokale overleggen (in samenspraak met GGD die de wettelijke taken uitvoert)
Door het sluiten van het GALA en het Integraal Zorgakkoord (IZA) staat *gezondheidsbevordering* en *gezondheidsbescherming* hoog op de agenda, zowel lokaal als regionaal. In het laatste geval zijn er eerste stappen gezet om, samen met ketenpartners, een regionale preventie infrastructuur op te zetten. De GGD is hierin een belangrijke partner en neemt op sommige onderdelen ook een voortrekkersrol.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Zorg en ondersteuning

06. We werken aan de hand van een programma ‘zorg en ondersteuning’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opstellen van een programma ‘zorg en ondersteuning met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
Het werken met programma's heeft nader vorm gekregen, het daadwerkelijke opstellen en vaststellen van het programma De mens centraal, waarbinnen ' Zorg en Ondersteuning' een Thema is, is doorgeschoven naar 2024.

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘zorg en ondersteuning’
Er is getest met het co-creëren in samenspraak met zorgaanbieders op het vlak van Huishoudelijke Hulp , groepsbegeleiding Wmo en Beschermd Wonen. Dit heeft een verbetering van de zorgproducten en onderlinge contract-/ werkafspraken voortgebracht.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Deze doelstelling volgt uit het nog op- en vast te stellen programma, zodat er in 2023 nog geen uitvoering aan is gegeven.

07. De geïndiceerde zorg en ondersteuning is kostenbewust en van hoogwaardige kwaliteit

Toezien op het afschalen van zorg en ondersteuning waar dat mogelijk is, zodat mensen zoveel als mogelijk zelf verantwoordelijkheid dragen en regie voeren.
Het toezien op afschalen waar dat mogelijk is, is een doorlopende verantwoordelijkheid van onze consulenten en klantadviseurs. Op het gebied van Wmo begeleiding en dagbesteding is dit in 2023 makkelijker uitvoerbaar geworden. We hebben aanbieders er namelijk toe bewogen om het volledige pakket van producten aan te gaan bieden. Dit betekent dat aanbieders ook de goedkopere producten gaan aanbieden. Daardoor is het nu mogelijk dat cliënten die minder zware (en dus goedkopere) zorg nodig hebben, bij dezelfde aanbieder kunnen blijven. Dit noemen we afschalen.

Eerder was het met regelmaat onmogelijk om - zonder van zorgaanbieder te wisselen - af te schalen omdat die goedkopere producten niet werden aangeboden. Het wisselen van zorgaanbieder werd dan als extra drempel ervaren om af te kunnen schalen, dit is nu verholpen.

08. De mantelzorgondersteuning sluit continu aan bij de behoeften van mantelzorgers

Actualiseren van de doelgroepgerichte ondersteuning van mantelzorg
De geregistreerde (jonge) mantelzorgers zijn evenals voorgaande jaren ondersteund en gewaardeerd. De actualisatie is erop gericht geweest om de collectieve activiteiten in het kader van mantelzorgondersteuning per 1 januari 2024 verder uit te kunnen breiden. Met voorbereidende werkzaamheden en afstemming met LEV hebben we ervoor gezorgd dat de collectieve ondersteuning van mantelzorgers per 1-1-24 is overgedragen aan de LEV.

Uitvoeren van activiteiten binnen de verkregen subsidie ten aanzien van:
(1) het vinden en bereiken van mantelzorgers
(2) het inventariseren van behoeften van mantelzorgers
(3) het in beeld hebben van mantelzorgers (de activiteiten zijn o.a. gericht op de doelgroep < 25 jr)
Dit onderzoek en de inventarisatie is in het eerste kwartaal uitgevoerd. Het onderzoek heeft tot de volgende zes aanbevelingen geleid.

- Ondersteun en ontlast mantelzorgers
- Biedt mantelzorgers informatie, erkenning en ontmoeting.
- Biedt mantelzorgers praktische ontlasting met informele zorg.
- Biedt scholing aan professionals in de juiste wijze van samenwerken met mantelzorgers.
- Ontwikkel informele dagbesteding om de mantelzorger te ontlasten.
- Zet acties uit om een grotere groep mantelzorgers in beeld te krijgen.

Er is een samenwerking opgestart met LEV om invulling te geven aan deze aanbevelingen.

09. Er is voor mensen uit Geldrop-Mierlo die beschermd wonen passende ondersteuning binnen de gemeente

Toewerken naar het meer lokaal bedienen van klanten beschermd wonen via deelname aan regionale projecten, zoals 24-uurs bereikbaarheid en opvolging, zorglandschap, toegang, samenwerking & financiering en Kader Persoonsgebonden Budget
De doordecentralisatie van Beschermd Wonen is door de wetgever uitgesteld. In de regio is toch de samenwerking conform de regiovisie nader vorm gegeven. De regionale projecten hebben geleid tot een volledig inzicht en overzicht op het gebied van 24uurs bereikbaarheid en het Beschermd Wonen zorglandschap. Daarnaast is gezorgd voor een uniforme uitvoering van de toegang en toekenning van PGB.

Afronden van de pilot wijk GGD en bestendigen van de succesfactoren die uit de evaluatie komen
Deze pilot is afgerond en er is een uitgebreid evaluatierapport over verschenen. Dat evaluatierapport is door de subsidieverstrekker akkoord bevonden. De bevindingen hebben ertoe geleid dat we de functie van wijk GGD'er hebben gehandhaafd en duurzaam wordt ingezet.

10. Er is een ruimer aanbod aan plekken waar inwoners met een ondersteuningsvraag kunnen worden ingezet en deze plekken worden ook daadwerkelijk bezet

Opstellen van een handelingskader en uitwerken van processen voor het inrichten en ondersteunen van voorliggende inloopvoorzieningen, voor een groter indicatievrij aanbod van ondersteuning in de gemeente
We zijn gestart met het project Preventiematrix Jeugd om het voorliggend aanbod op het gebied van jeugd(hulp) in beeld te brengen.
En het overzicht met alle (indicatievrije) dagbestedingslocaties is volledig gemaakt.

De voorliggende voorziening voor de inzet van mensen met een ondersteuningsvraag op de kinderboerderij van Stichting Landgoed Kasteel Geldrop wordt structureel gemaakt (op basis van de ervaringen tijdens de pilot in 2022)
De kinderboerderij heeft in 2023 middelen gekregen voor het ondersteunen van mensen met een ondersteuningsvraag. Dit hebben zij ook uitgevoerd. Hiervoor is € 25.000,00 opgenomen in de subsidie. Eind 2023 hebben de beleidsadviseurs Wmo en Cultuur aangekondigd bij het bestuur van Stichting Landgoed Kasteel Geldrop dat in 2024 geëvalueerd wordt wat de meerwaarde van deze subsidie is en of deze volstaat en welke concrete afspraken hieromtrent moeten worden gemaakt. Eventuele wijzigingen zullen dan worden opgenomen in de beschikking voor 2025.

11. Voor meerdere groepen ouderen is een zinvolle dagbesteding beschikbaar in Geldrop en Mierlo

Inventariseren wat de dagbestedingsmogelijkheden zijn voor kwetsbare ouderen en mensen met dementie (om zo de dagbesteding in het voorliggend veld of nabij huis te bevorderen)
De locaties waar dagbesteding voor ouderen wordt aangeboden (zowel indicatievrij als op basis van een indicatie) hebben we in kaart gebracht. De dagbeleving 8R de Molen is geopend.

Dit is een voorliggende voorziening in Mierlo (indicatievrij) voor kwetsbare inwoners uit Geldrop - Mierlo met of zonder een lichte zorgbehoefte.

12. Inwoners hebben toegang tot passende zorg

Met de vijf belangrijkste voorliggende partners kijken hoe zij hun voorliggend aanbod kunnen versterken, passend bij de hulpvraag van onze inwoners die we bij het CMD zien, zodat inwoners (al) ondersteuning krijgen zonder een zorgindicatie (preventieve werking, die ten gunste is van de inwoners én van het beperken van dure zorgverlening
Dit is onderdeel van het taskforce-project Voorliggend Veld, waarbij medewerkers van het CMD meer zijn gaan afstemmen met professionals van de belangrijkste voorliggende partners. Onderdeel daarvan is ook dat zij vaker fysiek op locatie met elkaar werken, zoals binnen Onze Wegwijzer.

Voeren van periodiek overleg (incl. CMD) met eerstelijns hulpverleners op het vlak van WMO en jeugdhulp (huisartsen, zorginstellingen) voor een laagdrempelig contact en betere samenwerking ten behoeve van een beter dekkend zorglandschap
Er is een projectgroep opgestart voor het intensiveren van de samenwerking tussen het CMD en de huisartsen.

Evalueren van ‘Heppie (t)Huis’ (dichtbij huis uit huis wonen van kinderen) en uitwerken van een voorstel voor het vervolg hierop
De evaluatie van 'Heppie (t)Huis is uitgevoerd en is er een voorstel uitgewerkt voor het vervolg hierop. Dit heeft geleid tot opnieuw een subsidie van 4 jaar en een verlenging van de DAEB-status van Heppie (t)Huis. Met Heppie (t)Huis is afgesproken dat er wordt gestreefd naar inschrijven bij de inkoopregio 10 voor de Jeugd.

Uitvoeren van het plan van aanpak voor het kwaliteitskader huiselijk geweld en kindermishandeling, zodat mensen in het veld meer samenwerken om snel (zich ontwikkelende) probleemsituaties te kunnen signaleren en daarop te acteren
Het Plan van Aanpak voor het kwaliteitskader Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is gepresenteerd aan alle betrokkenen binnen de gemeente. Er zijn 4 aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling getraind binnen de gemeente. Daarnaast zijn tijdens de Week tegen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling activiteiten georganiseerd om aandacht te trekken voor dit onderwerp. Zowel onze eigen medewerkers, als samenwerkingspartners, buurgemeenten en inwoners zijn hiervoor benaderd.

Deelname aan de regionale werkgroep harmonisatie jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar om te komen tot gelijke tarieven in de regio
Er is deelgenomen aan de regionale werkgroep harmonisatie jeugdgezondheidszorg 0 - 18 om te komen tot gelijke tarieven in de regio (GGD). Zoals bekend was Geldrop-Mierlo een nadeelgemeente. Door deelname aan de werkgroep hebben we de financiële schade zoveel mogelijk proberen te beperken.

Gebiedsregisseurs zoeken in de wijken naar kansen om initiatieven / projecten op te starten waarmee groepen mensen geholpen worden zonder dat er formele zorgindicaties voor nodig zijn (kansen in het voorliggend veld)
Dit zijn kerntaken van de gebiedsregisseurs waar zij zich dagelijks met veel overtuiging en enthousiasme voor inzetten. Voorbeelden hiervan zijn het opzetten van een zorgkringloop in Het Goed, het mede-organiseren van de opruimdag in de Coevering, het uitdelen van soep om verbinding te creëren tijdens de *week van de ontmoeting*, en het weggeven van voedselkastjes zodat inwoners met een kleine portemonnee kosteloos geholpen kunnen worden. In het jaaroverzicht van de gebiedsregisseurs staan nog meer initiatieven waar zij bij betrokken zijn.

Doorontwikkelen van het aanbod binnen het voorliggend veld van de LEV-groep, zodat de ondersteuningsvraag van inwoners meer vroegtijdig en in het eigen netwerk kan worden beantwoord
De Buurtcoaches van LEV-groep hebben meer inzet geleverd, met name in de Coevering. Daar is vanuit LEV-groep in juni ook gestart met de wijkaanpak Rookvrij Leven. Ook is gestart met Sociaal Raadsliedenwerk, waarbij laagdrempelige hulp aan inwoners wordt geboden met vragen op sociaal-juridisch en financieel gebied.

Zowel het Sociaal Raadsliedenwerk als het infopunt van LEV-groep zijn als partner binnen Onze Wegwijzer vertegenwoordigd en helpen inwoners daarin verder met hun ondersteuningsvraag. Tevens zijn we met LEV-groep en Wooninc. in gesprek geweest over het beheer en de exploitatie van de ontmoetingsruimte van het seniorencomplex aan de Kettingstraat in Geldrop met als doel om dit nog meer een laagdrempelige wijkfunctie te geven.

Vormgeven aan het ambassadeurschap van Team Toegang naar maatschappelijke partners
Vanaf de opening van Onze Wegwijzer is Team Toegang op ieder dagdeel dat het loket open is, vertegenwoordigd. Op die manier vinden zij gemakkelijker aansluiting met de maatschappelijke partners in het loket en kunnen zij zichzelf, en de diensten van het CMD, beter profileren. Zowel naar professionals van maatschappelijke partners, als naar inwoners.

Samen met Anna Zorggroep, huisartsen, Wooninc. en Vitalis realiseren van een loket voor wonen, zorg en welzijn waar ouderen terecht kunnen met al hun vragen
Op 26 oktober heeft de opening van Onze Wegwijzer plaatsgevonden: hét loket waar alle inwoners van Geldrop-Mierlo terecht kunnen met hun vragen op het gebied van wonen, zorg, welzijn en financiën.

13. Beleid en uitvoering op het vlak van jeugdhulp zijn goed op elkaar aangesloten, zodat ontwikkelingen goed worden gemanaged en kosten beter worden beheerst

Intensiveren van de afstemming tussen beleid en uitvoering op jeugdhulp, zodat de producten- en dienstencatalogus uitvoerbaar is en – na eventuele verdere finetuning - goed geïnterpreteerd kan worden (welke ondersteuning is realistisch en passend in welke situatie)
Er is een structureel overleg (1x in de 6 weken) opgestart tussen beleid en uitvoering op jeugdhulp. Daarnaast zijn diverse producten opgeleverd in samenwerking met beleid en uitvoering op jeugdhulp, waaronder het werkproces Verkorte Inkoopstrategie en het werkproces crisis. Tevens trekken beleid en uitvoering op jeugdhulp gezamenlijk op in de Hervormingsagenda Jeugd.

Werken met nieuwe afwegingskaders die beter toe te passen zijn
We hebben de volgende afwegingskaders opgesteld om meer uniform te werken binnen het CMD en Plus Team:

- hoe te handelen bij ondersteuningsvraag: 1 op 1 begeleiding bij maatschappelijke participatie
- hoe te handelen bij ondersteuningsvraag: 1 op 1 begeleiding bij individuele begeleiding bij zwemmen
- hoe te handelen bij ondersteuningsvraag: Indicaties met terugwerkende kracht

Innemen van een sterker sturende rol binnen ‘Een 10 voor de jeugd’ (gezamenlijke inkoop van jeugdhulp door 11 gemeenten) ten behoeve van een betere dekking van het zorglandschap en waar mogelijk kostenbeheersing
Wij zijn een rol gaan innemen in het Programmateam en we zijn bestuurlijk trekker geworden van Segment 2 (Wonen), terwijl we al actief waren in het BPF, BRT en Segment 3 (Dagbehandeling en Dagbesteding).

Daarnaast hebben wij ook een rol ingenomen in de regionale Expertteam Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (vanaf 2024 Geweld in Afhankelijkheidsrelatie), en is er een samenwerking opnieuw opgestart rondom jeugdhulp in het samenwerkingsverband 'Dommelvallei+', in de vorm van een stuurgroep en een projectgroep die op structurele basis bij elkaar komen. De samenwerkende gemeenten zijn Nuenen, Son en Breugel en Waalre.

Evalueren van de inkoop van jeugdhulp
Het evalueren van de inkoop van de jeugdhulp is een continue proces dat wordt uitgevoerd door de inkoopregio 10 voor de Jeugd.

Vertalen van de implicaties van de hervormingsagenda jeugd naar acties voor de gemeente en uitvoeren van die acties
Er is een brainstormsessie geweest tussen beleid en de uitvoering van de jeugdhulp, met daarbij behorende terugkoppeling. Aan de hand van de brainstormsessie is er een lokale Hervormingsagenda Jeugd opgesteld die wordt uitgevoerd. De regionalisering, zoals gesteld in de Hervormingsagenda Jeugd, is in gezamenlijkheid met 10 voor de Jeugd opgepakt.

Daarnaast worden de ontwikkelingen van de Hervormingsagenda Jeugd op nauwe voet gevolgd op zowel bestuurlijk, management als beleidsniveau via o.a. inkooporganisatie 10 voor de Jeugd.

14. Waar mogelijk worden probleemsituaties van jeugdigen voorkomen of in de kiem gesmoord

Meer met elkaar optrekken van de jeugdhulp en het onderwijs, zodat (zich ontwikkelende) probleemsituaties snel worden gesignaleerd
Via de regionale inkooporganisatie 10 voor de Jeugd is een regionale projectleider aangesteld om de verbinding te versterken tussen de Jeugdhulp en Passend Onderwijs. er heeft ook een evaluatie plaatsgevonden van de Zorgadviesteams door middel van evaluatiegesprekken met de klantadviseurs Jeugd en de Interne Begeleiders van de scholen. De verbeterpunten worden in 2024 uitgewerkt.

'Scheiden zonder schade' duurzaam laten landen binnen Geldrop-Mierlo (als vervolg op de pilotfase), zodat de inzet op het voor kinderen beter omgaan met scheiden voor de lange duur is geborgd
Dit thema is onderdeel van de projectgroep die samen met de buurgemeenten Nuenen, Son en Breugel en Waalre is opgericht.
Er is een onderzoek gestart bij de lokale teams om de problemen rondom (v)echtscheidingen duidelijk te krijgen. Het aanbod Dappere Dino's en Stoere Schildpadden is aangeboden, naast het bestaande aanbod van Scheidingsatlas.

Voortzetten en doorontwikkelen project STORM
Er is een meerjarige afspraak vastgesteld met de regiogemeenten over deelname STORM, en wordt op dit moment geïmplementeerd op het Strabrecht College.

15. Er is een leercultuur samen met inwoners en organisaties ten aanzien dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning

Opzetten leerstructuren (om te komen tot een leercultuur) in samenwerking met inwoners en zorgorganisaties
De adviesraad Wmo is onder andere bij het updaten van de verordening Jeugdwet en Wmo 2022 om advies gevraagd.

16. De ondersteuning van ouders van 0-4 jarigen is versterkt

In het kader van Ouderwijzer organiseren van ouderbijeenkomsten en inloopochtenden voor ouders bij lifechanging events
De ouderbijeenkomsten en wekelijkse inloopochtenden zijn georganiseerd door Ouderwijzer voor ouders van het jonge kind.

Opstellen van een plan om professionele organisaties te stimuleren een meer oudergerichte benadering te kiezen
Ouderwijzer is eind december verlengd met 5 maanden om tot een structurele invulling te komen van Ouderwijzer. Ouderwijzer heeft nog steeds de opdracht gekregen om professionele organisaties te stimuleren een meer oudergerichte benadering te kiezen en een bijdrage te leveren aan de pedagogische basis.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Cultuur

17. We werken aan de hand van een programma cultuur waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opstellen van een programma cultuur met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda (hierin integreren van de kunstnota 2022)
Er is een cultuurprogramma geschreven. Deze is in de lijn van het werken met programma's opgesteld in plaats van het gebruikelijke beleidsplan. Culturele organisaties zijn gevraagd feedback te leveren op het programma. Focus heeft gelegen op het beter betrekken van jeugd bij cultuur.

Als gevolg van de organisatieontwikkeling zijn de beleidskeuzes binnen het nieuwe themaprogramma cultuur nog niet vastgesteld. Dit zal in 2024 plaatsvinden.

Opzetten van co-creatie op het vlak "cultuur", waarbij met nadruk jongerenorganisaties worden opgezocht.
In afstemming met de jongerenraad en organisaties die culturele evenementen organiseren is een verkenning gedaan voor een tweetal evenementen voor jongeren binnen de gemeente Geldrop-Mierlo. De daadwerkelijke uitvoering hiervan zal plaatsvinden in 2024. Daarnaast is LEV-groep gevraagd om input te leveren voor het programma cultuur, o.a. vanuit de bril jongerenwerk

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Niet van toepassing.

18. Culturele activiteiten en elementen ondersteunen de sociale cohesie in de wijken, de samenredzaamheid van mensen en de recreatieve kracht van Geldrop-Mierlo

Stimuleren en ondersteunen van het meer laagdrempelig aanbieden van cultuur in de wijken
In samenwerking met de bibliotheek is er een subsidieaanvraag ingediend voor de Brede Spuk Bibliotheken, met speciale aandacht voor activiteiten aangeboden door bibliotheek Dommeldal in de wijken Coevering en Den Akert. Het doel is niet alleen om leesvaardigheid te bevorderen, maar ook om de drempel naar de voorziening te verlagen en het gebruik ervan te stimuleren.
Bibliotheek Dommeldal heeft overleg gevoerd met het basisonderwijs om een verbeterde samenwerking te vinden, niet alleen gericht op het onderwijs zelf, maar ook ten behoeve van de wijk.
Stichting de Wiele heeft een vergelijkbare beweging laten zien door na te denken over hoe ze hun cursusaanbod meer naar de wijken kunnen brengen via nieuwe projecten. Deze verkenning vond plaats in 2023, en de uitvoering van de plannen staat gepland voor 2024.

Stimuleren van cultuuraanbieders en organisatoren om verbinding te zoeken met andere partijen
Organisaties als Kunstkwartier, LEV-groep, Volksuniversiteit en de Wiele zijn gevraagd om samen na te denken over hoe ze elkaar kunnen versterken en eventuele overlap in aanbod te voorkomen. Dit heeft geresulteerd in hernieuwde bestuurlijke samenwerkingen.

Binnen een breed netwerk (o.a. met jongerenorganisaties) opstellen van een cultuurkalender
Dit wordt doorgeschoven naar 2024 en zal inhoudelijk besproken worden tijdens de eerste netwerkbijeenkomst cultuur.

Ondersteunen van de stichting Weeffabriek bij het voeren van een rendabele bedrijfsvoering
Onder begeleiding van bureau Berenschot is, in nauwe samenwerking met Stichting Weeffabriek, een verbetervoorstel opgesteld. De gemeenteraad heeft dit voorstel goedgekeurd, wat heeft geleid tot een duidelijke opdracht voor de Weeffabriek en verbeterde financiële stromen.

Ondersteunen van het Weverijmuseum – als belangrijke publiekstrekker binnen Geldrop-Mierlo – om de bedrijfsvoering te professionaliseren, gericht op het beter in staat zijn om inkomsten te verwerven, een grote groep vrijwilligers aan te sturen en te cureren op basis van een gedegen analyse en businessplan
Onder begeleiding van bureau Ginder zijn drie scenario's uitgewerkt om het Weverijmuseum te professionaliseren en toekomstbestendig te maken. Dit heeft geleid tot de strategische keuze om het Weverijmuseum door te ontwikkelen tot een museum dat een essentiële schakel vormt in de textielindustrie van de Brainportregio. De gemeenteraad heeft ingestemd met dit plan en heeft budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering ervan. Het Weverijmuseum heeft een directeur aangesteld en is nu bezig met de uitvoering van het verbeterplan.

Versterken van de contacten met Stichting Landgoed Kasteel Geldrop versterken, zodat ambities voor Geldrop-Mierlo en voor het landgoed kasteel Geldrop beter in elkaar overvloeien en om de stichting te ondersteunen in het realiseren van doelen die belangrijk zijn voor de recreatieve kracht van Geldrop-Mierlo
Er is geïnvesteerd in het versterken van de contacten. In 2024 zal dit verder worden uitgebouwd en gericht zijn op de ontwikkeling en implementatie van het cultuurbeleid.

Daarnaast wordt er specifieke aandacht besteed aan het versterken van de contacten met Stichting Landgoed Kasteel Geldrop, om zo de ambities voor Geldrop-Mierlo beter te laten samenvloeien en de stichting te ondersteunen bij het bereiken van haar doelen voor de recreatieve kracht van de regio.

Met Stichting Villagemarketing van het gebruik van het mobiele podium finetunen voor het eerste echte festivalseizoen 2023
Samenwerkingsafspraken zijn gemaakt met de stichting en nauwlettend gemonitord. Evaluatie heeft verbeterpunten aan het licht gebracht, die zijn meegenomen in de afspraken voor 2024. Dit waarborgt het gebruik van het podium voor zowel inwoners als verenigingen.

Verkennen welke aanpassingen nodig zijn ten aanzien van de regels voor het verstrekken van subsidies
Gedurende het jaar zijn inzichten verzameld voor verbetering van de subsidieregels. Deze zullen worden geïntegreerd in de nieuwe regeling.

19. Er is een breder aanbod van activiteiten gericht op jongeren, waardoor kunst en cultuur bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren, de verbinding tussen jongeren en de verbinding van jongeren met Geldrop-Mierlo

Stimuleren van verschillende gremia om jongeren(organisaties) te betrekken, zodat het aanbod van activiteiten beter op jongeren wordt afgestemd
Helaas heeft dit niet de vereiste aandacht gekregen.

20. Inwoners kunnen zichzelf ontwikkelen door het organiseren van en deelnemen aan culturele activiteiten

Met het Kunstkwartier onderzoeken hoe zij een sterkere rol kunnen invullen binnen het sociaal domein (onder andere door middel van Ready to Rock)
"Ready to Rock" is inmiddels goed ingebed binnen de gemeente Geldrop-Mierlo. Daarnaast is er gesproken over hoe Kunstkwartier de verbinding kan versterken met onder andere harmonieën in de gemeente. Dit wordt verder uitgewerkt in 2024.

21. De bibliotheek is een aantrekkelijke voorziening die bijdraagt aan het realiseren van de culturele ambities en de bredere doelstellingen binnen het sociaal domein

Het accounthouderschap steviger vormgeven met jaarlijkse, heldere uitvoeringsovereenkomsten
We hebben ons ingezet voor het opbouwen van een duurzame en constructieve relatie en heeft gewerkt aan het tot stand brengen van een volledige uitvoeringsovereenkomst. In 2024 zal verdere ontwikkeling plaatsvinden met betrekking tot de uitvoeringsovereenkomst, die fungeert als toetsingskader voor de subsidievaststelling. Dit draagt bij aan het verbeteren van de inhoudelijke verantwoording.

Verkennen van verbetermogelijkheden van de diverse bibliotheekvestigingen teneinde de bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de dienstverlening te vergroten
In 2023 heeft de vestiging van Bibliotheek Dommeldal in Son en Breugel de prijs voor Beste Bibliotheek van Nederland gewonnen. Voortdurend wordt er met de directeur gesproken over hoe deze successen kunnen worden toegepast op de vestigingen in Geldrop-Mierlo. Aan het eind van 2023 is onderzocht of een gedegen onderzoek naar de juiste locatie en inrichting van de bibliotheek in Geldrop-Mierlo mogelijk is. Voorstellen om tot een onafhankelijk advies te komen worden uitgewerkt in 2024.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

GGD
De GGD biedt beleidsadvisering en is een uitvoeringspartner op het gebied van gezondheidszorg en preventie.

PlusTeam
Het PlusTeam wordt ingeschakeld door het Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD) wanneer specialistische of langdurige zorg nodig is.

Het PlusTeam bestaat uit professionele hulpverleners met verschillende specialisaties die kwetsbare inwoners van alle leeftijden ondersteunen. Zodat zij zichzelf weer kunnen redden of samen met mensen uit hun netwerk. Het PlusTeam biedt gezinnen met complexe vragen ondersteuning met als uitgangspunt: 1 huishouden, 1 plan. Het PlusTeam zet zo nodig specialistische zorg in en houdt daarbij samen met het huishouden de regie.

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost (ZVHBZO)
In het ZVHBZO werken maatschappelijke organisaties samen bij de aanpak van complexe problematiek rond overlast, huiselijk geweld en criminaliteit.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	**615**	**1.320**	**973**	**-346**
5.2 Sportaccommodaties	**1.588**	**2.010**	**1.980**	**-30**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**1.509**	**2.156**	**2.087**	**-70**
5.4 Musea	**105**	**137**	**157**	**19**
5.5 Cultureel erfgoed	**242**	**276**	**263**	**-13**
5.6 Media	**1.007**	**998**	**1.054**	**56**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**742**	**839**	**903**	**64**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**1.031**	**1.364**	**1.434**	**71**
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	**2.477**	**2.992**	**3.009**	**17**
6.71B Begeleiding (WMO)	**3.601**	**3.116**	**3.295**	**178**
6.71C Dagbesteding (WMO)	**1.537**	**836**	**894**	**58**
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	**397**	**489**	**222**	**-267**
6.81A Beschermd wonen (WMO)	**6**	**4**	**3**	**-1**
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	**244**	**222**	**231**	**9**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**26**	**19**	**22**	**2**
Totaal Lasten	**15.128**	**16.778**	**16.526**	**-252**
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 6	**-7**	**82**	**0**	**-82**
5.1 Sportbeleid en activering	**117**	**679**	**432**	**-247**
5.2 Sportaccommodaties	**637**	**641**	**582**	**-59**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**327**	**327**	**372**	**44**
5.5 Cultureel erfgoed	**19**	**19**	**21**	**2**
5.6 Media	**0**	**0**	**39**	**39**

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**0**	**0**	**50**	**50**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**7**	**7**	**16**	**9**
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	**10**	**10**	**1**	**-9**
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	**550**	**550**	**308**	**-242**
6.81A Beschermd wonen (WMO)	**0**	**0**	**26**	**26**
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	**0**	**0**	**50**	**50**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**0**	**0**	**5**	**5**
Totaal Baten	**1.660**	**2.316**	**1.902**	**-414**
Saldo (baten -/- lasten)	**-13.468**	**-14.462**	**-14.625**	**-163**

Analyse

6. Zorg, welzijn en cultuur	I/S	Bedrag
5.1 Sportbeleid en activering	**I**	**79.000**
Uitgaven rondom Fit en Pit en Sportakkoord zijn ten laste van de Rijksmiddelen Brede Spuk gebracht.		
5.2 Sportaccommodaties	**I**	**-156.000**
De inkomsten voor verhuur van de sportaccommodaties zijn lager uitgevallen. Daarnaast zijn de uitgaven voor onderhoud hoger dan verwacht.		
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**I**	**124.000**
Het overschot heeft een aantal terugvorderingen van subsidie in zich, conform subsidiebeleid. Dit is incidenteel van aard. De gevolgen van Corona zijn ook terug te zien: er zijn een aantal organisaties die hun activiteiten stoppen als gevolg van minder leden of minder vrijwilligers waardoor de activiteiten niet kunnen doorgaan. Daar staat tegenover dat nieuwe initiatieven ook weer ontstaan. Een aframing van het budget zou op dit moment niet passend zijn. Daarnaast is het budget voor jongerencultuurprojecten niet benut in 2023. Er is ingezet op het organiseren van een jongerenevenement en er is afstemming gezocht met mogelijke partijen die dit structureel kunnen gaan organiseren. Dit zal in 2024 verder uitgewerkt worden		
Taakvelden Wmo	**I/S**	**-196.000**
In 2023 was een toename te zien naar de vraag voor ondersteuning thuis vanuit de Wmo. Het aantal cliënten voor huishoudelijke hulp is met 7% gestegen, maar desondanks is het kostenniveau gelijk gebleven doordat er door het CMD kritisch gekeken wordt naar mogelijkheden in het sociaal netwerk en de mate van zelfredzaamheid van de inwoner. Ook de vraag naar begeleiding is toegenomen. Vooral de toenemende hulpvraag vanuit inwoners op leeftijd zonder sociaal netwerk valt hierin op. De verwachting was dat het CMD de tweede helft van 2023 vaker inwoners kon helpen door zelf ondersteuning te bieden, maar de hulpvragen waren vaak toch te complex waardoor een zorgaanbieder er toch bij betrokken moest worden. De verwachte kostenbesparing van € 225.000,- is daardoor niet gerealiseerd.		
0.10 Mutaties reserves programma 6		**-82.000**
Betreft de extra storting in de reserve Recreatie en toerisme, vanwege een hoger positief resultaat op de gesloten exploitatie dan verwacht. Zie ook de verklaring bij taakveld 3.4 in programma 2.		
Overig		**68.000**
Totaal		**-163.000**

Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs

Portefeuillehouder(s)

Wethouder M.J. Sanders-de Jonge en Wethouder F.J.M.C. Stravers

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Een leven lang ontwikkelen	1. We werken aan de hand van een programma ‘leven lang ontwikkelen’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Het onderwijs is inclusief, eigentijds en flexibel
	3. Er is een passend lesaanbod voor 16-65 jr en 65+ voor het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van taal en digitalisering
	4. Het aantal scholieren dat langdurig thuis zit of voortijdig school verlaat is afgenomen
	5. Er is een betere aansluiting tussen het bieden van passend onderwijs en jeugdhulp
	6. Jeugdigen en jongeren leveren een eigen bewuste bijdrage aan een positieve, open leefomgeving
	7. Maatschappelijke partners (o.a. de bibliotheek en de LEV-groep) werken met elkaar samen en bieden educatie en mogelijkheden voor praktijkleren voor jeugdigen (0-18 jr) met het oog op talentontwikkeling
	8. Alle basisscholen in Geldrop-Mierlo zijn (op weg naar het zijn van) een brede school
	9. Inwoners kunnen (binnen de regio) praktijkonderwijs volgen dat opleidt tot beroepen die relevant zijn binnen Brainport Eindhoven
	10. Alle scholen beschikken over een huisvesting die past bij de functies binnen de (brede) school en de omvang van de school
	11. De vervoersfaciliteiten voor leerlingen sluiten aan bij de behoeften van leerlingen en worden efficiënt georganiseerd
	12. De pedagogische steunstructuur in Geldrop-Mierlo is versterkt

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Strategie Sociaal Domein (Persoonlijk, dichtbij en verbonden)	2020-2025	Juni 2020	2025
Wet Publieke Gezondheidszorg	N.v.t.		
Publieke gezondheidszorg (GGD)	N.v.t.		
Jeugdzorg	N.v.t.		
Verordening leerlingenvervoer	N.v.t.	Juni 2022	
Nota “Kadernota Transitie Jeugdzorg”	N.v.t.	Januari 2013	
Notitie Brede scholen	N.v.t.	Juni 2007	
Integraal Huisvestingplan Onderwijs (IHP)	2021-2025	December 2021	2025
Beleidskader OAB / Voorschoolse educatie Geldrop-Mierlo 2022-2024	2022-2024	Oktober 2021	2025
Subsidieregeling "Voorschoolse educatie Geldrop-Mierlo 2022"	N.v.t.	Oktober 2021	

Wat hebben we ervoor gedaan?

Een leven lang ontwikkelen

01. We werken aan de hand van een programma ‘leven lang ontwikkelen’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘leven lang ontwikkelen’
Onze netwerkpartners en wij werkten aan de ontwikkeling van onderwijs en talentontwikkeling in onze gemeente. Echt samenwerken via co-creatie is in ontwikkeling en wordt in 2024 verder opgepakt, onder andere door gezamenlijk met onze netwerkpartners de Lokale Educatieve Agenda (LEA) op te zetten.

Opstellen van een programma ‘leven lang ontwikkelen’ met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
Leven lang ontwikkelen maakt als thema onderdeel uit van het programma De mens centraal. We hebben in 2023 voor alle thema's een streefbeeld vanuit de visie en een uitvoeringsagenda vanuit de begroting uitgewerkt.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
In deze jaarrekening leest u hoe we uitvoering hebben gegeven aan de uitvoeringsagenda.

02. Het onderwijs is inclusief, eigentijds en flexibel

Agenderen op het Educatief beraad, de jongerenraad, in de wijk en in het regionaal arbeidsmarktbeleid van de mogelijkheden en facilitering door de gemeente (waarbij we aansluiten bij de vraag van de samenleving en het bedrijfsleven)
Activiteiten zoals beschreven in het meerjarige regionale arbeidsmarktbeleid (2023-2027) zijn als volgt i.r.t. het onderwijs:

- Aansluiting onderwijs & arbeidsmarkt
- Stimuleren en ondersteunen samenwerking onderwijs (VO, MBO, HBO, WO), werkgevers en samenleving (hybride leeromgevingen, campussen, broedplaatsen)
- Onderzoeken mogelijkheden tot (strategische) samenwerking hoger onderwijs

03. Er is een passend lesaanbod voor 16-65 jr en 65+ voor het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van taal en digitalisering

Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor screening op het gebied van laaggeletterdheid bij inwoners met Nederlands als moedertaal
Er is samen met Stichting Lezen & Schrijven en Team Inkomen van het CMD onderzoek verricht gericht op de verschillende mogelijkheden van het screenen van inwoners op laaggeletterdheid. Voor onze gemeente blijkt de fysieke variant gericht op contextuele vragen het meest passend.

Monitoren van het basisaanbod laaggeletterdheid
Op regionaal niveau heeft er monitoring plaatsgevonden waarbij gegevens zijn aangeleverd door uitvoeringspartners bij het CBS. Dit heeft geresulteerd in de CBS monitor laaggeletterdheid. Tevens heeft er op regionaal niveau een impactmonitoring plaatsgevonden uitgevoerd door Maurice de Greef.

Subsidieaanvraag ‘Tel mee met taal’ uitvoeren om de basisvaardigheden van onze inwoners via een gezinsgerichte aanpak te vergroten
Met de bibliotheek als projectleider is er uitvoering gegeven aan Tel Mee Met Taal (TMMT). De uitvoering is gericht op het versterken van de samenwerking met netwerkpartners die in contact staan met ouder en kind. Tevens is er uitvoering gegeven aan het project Voor Jou en Je Kind. Eind 2023 is dit project afgerond. Doorontwikkeling op het onderwerp gezinsaanpak heeft plaatsgevonden door deel te nemen aan de uitrolfase Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid (GGG). Hierbij was sprake van een selectie waarbij 25 gemeenten konden deelnemen. Geldrop - Mierlo was hier een van. Dit project loopt tot maart 2024.

Continueren van het Informatiepunt Digitale Overheid om inwoners digitaal vaardiger te maken
Er is ingezet op Informatiepunten Digitale Overheid in Geldrop en in Mierlo. De Bibliotheek heeft de volgende cursussen/informatiebijeenkomsten aangeboden om de digitale vaardigheden van inwoners te vergroten:

- 2 Informatiebijeenkomsten belastingaangifte inkomstenbelasting
- 8 cursussen klik en tik
- 20 computercafes
- 4 cursussen omgaan met E-overheid
- Seniorenweb in de bibliotheek
- Projecten & workshops digitale geletterdheid (jeugd via school)
- Projecten & workshops digitale geletterdheid zoals Techlabs & MojoDodo (jeugd individueel)
- Voorbereidingen op Makersspace/Fablab (zijn gestart in 2023)
- Experiment activiteit kennisuitwisseling digitaal tussen verschillende doelgroepen (jong leert oud)
- E-Boekspreekuren
- Cursus Digivitaler

04. Het aantal scholieren dat langdurig thuis zit of voortijdig school verlaat is afgenomen

Implementeren van een zorgstructuur/zorgroute 0-4 jarigen
De zorgstructuur is volledig geïmplementeerd. Er is een route ontwikkeld in samenspraak en co-productie met de samenwerkingspartners die betrokken zijn bij het jonge kind.

Uitwerken van een plan voor het versterken van de zorgstructuur/zorgroute 4-12 jarigen
Een zorgstructuur (ondersteuningsroute) heeft continue de aandacht bij de basisscholen. Zij worden hierbij ook ondersteund door het Samenwerkingsverband PO. De uitwerking wordt opgepakt in 2024.

Opstarten M@zl-aanpak met leerlingen, ouders, school en GGD voor het vroegtijdig signaleren van verhoogd ziekteverzuim en het begeleiden van betreffende scholieren
De Mazl-aanpak is opgestart en in het schooljaar (2022-2023) uitgevoerd. Processen van ziekmelding zijn aangepast en er zijn extra stappen aan toegevoegd om meer aandacht te kunnen besteden aan ziekteverzuim.

Beschikbaar stellen van subsidie voor scholen ten behoeve van aanbod mentaal welbevinden voor hun leerlingen
De subsidieregeling is opgesteld. 4 scholen hebben hiervan gebruik gemaakt. Er is door hen ingezet op: preventieve hulp bieden aan zorgleerlingen op basis van vaktherapeutische begeleiding op school. Andere scholen ondersteunen kinderen om richting te bepalen en vertrouwen te ontwikkelen in hun eigen mogelijkheden.

05. Er is een betere aansluiting tussen het bieden van passend onderwijs en jeugdhulp

Opzetten regionale ontwikkelagenda (met 11 regiogemeenten) ter bevordering van de aansluiting passend onderwijs-jeugdhulp
Vanuit de inkoopregio 10 voor de Jeugd is een regionale projectleider aangesteld om de aansluiting passend onderwijs-jeugdhulp steviger te maken.

Met regionale gemeenten een plan maken voor deelname aan een landelijke experimenteerruimte voor scholieren op het snijvlak onderwijs-jeugdhulp
Het samenwerkingsverband PO heeft een werkgroep Experimentteerregeling Onderwijs Zorg Arrangement opgestart. Hierin wordt gezocht naar mogelijkheden om buiten de gestelde kaders (jeugdwet-onderwijswetgeving) te zoeken naar zorgvragen.

06. Jeugdigen en jongeren leveren een eigen bewuste bijdrage aan een positieve, open leefomgeving

- Uitvoeren van het programma True Friend Geldrop-Mierlo seizoen 2, zodat alle basisscholen meedoen, incl. het:
- verder versterken van de verbinding met de scholen en de betrokkenheid van leerkrachten bij het programma
- onderzoeken of en hoe het programma True Friend kan meegroeien met kinderen van de basisschool naar de middelbare school (True Friend Forever)
In 2023 is het programma uitgevoerd op alle basisscholen. 80% Van de leerlingen in groep 7/8 in Geldrop-Mierlo heeft deelgenomen. In het schooljaar 2023/2024 is het programma True Friends Forever uitgezet op Strabrecht College.

In samenwerking met het Jongerenwerk opzetten van een zelfhulpgroep voor en door jongeren
Het Zelfhulpnetwerk is benaderd voor het opzetten van een zelfhulpgroep voor en door jongeren. Er zijn drie groepen gestart, met als thema seksuele identiteit, rouwverwerking en verslaving,

07. Maatschappelijke partners (o.a. de bibliotheek en de LEV-groep) werken met elkaar samen en bieden educatie en mogelijkheden voor praktijkleren voor jeugdigen (0-18 jr) met het oog op talentontwikkeling

Ondersteunen van de bibliotheek en andere maatschappelijke partners bij het ontwikkelen naar nieuwe dienstverleningsconcepten
Bibliotheek Dommeldal is in gesprek gegaan met een basisschool in de wijk Coevering om nieuwe dienstverleningsconcepten te ontwikkelen. Het doel was om de drempel die wijkbewoners ervaren om de voorzieningen van de bibliotheek te gebruiken, te verlagen en de toegankelijkheid te verbeteren. Dit initiatief heeft bijgedragen aan de talentontwikkeling van inwoners, vergroot kansen en verkleint significante hiaten in talentontwikkeling tussen verschillende bevolkingsgroepen

Beoordelen van de bereikbaarheid en kwaliteit van de bibliotheekvestigingen
Zoals vermeld in programma 6: Zorg, Welzijn en Cultuur, heeft de vestiging van Bibliotheek Dommeldal in Son en Breugel in 2023 de prijs voor Beste Bibliotheek van Nederland gewonnen. Er wordt voortdurend overlegd met de directeur over hoe deze successen kunnen worden toegepast op de vestigingen in Geldrop-Mierlo. Eind 2023 is onderzocht of een gedegen onderzoek naar de juiste locatie en inrichting van de bibliotheek in Geldrop-Mierlo mogelijk is. Voorstellen om tot een onafhankelijk advies te komen worden uitgewerkt in 2024.

Inzetten van peutergym op de diverse kinderopvanglocaties waarmee kinderen gestimuleerd worden in hun motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling (samen met buurtsportcoaches Leef)
Het programma Peutergym is uitgevoerd en afgerond op de kinderdagverblijven.

Opstellen van samenwerkings- en resultaatafspraken voor aansluiting voor- en vroegschoolse educatie met onderwijs en kinderopvang
Deze zijn opgesteld in samenspraak met samenwerkingspartners (onderwijs en kinderopvangorganisaties).

Met partners een verkenning uitvoeren naar de behoeften en mogelijkheden voor 10-14 onderwijs
In het kader van beperkte inzetbaarheid van de ambtelijke capaciteit (ziekte en wisselingen in formatie) is in 2023 voor dit onderdeel geen prioriteit gesteld. In 2024 wordt het opgepakt.

08. Alle basisscholen in Geldrop-Mierlo zijn (op weg naar het zijn van) een brede school

Met schoolbesturen verkennen hoe bij brede scholen de verantwoordelijkheid kan worden ingeregeld voor exploitatie en beheer van de accommodatie
Bij het project Skandia hebben wij met alle partners de eerste stappen gezet naar een model hoe exploitatie en beheer het beste vorm gegeven kan worden bij de brede school.

09. Inwoners kunnen (binnen de regio) praktijkonderwijs volgen dat opleidt tot beroepen die relevant zijn binnen Brainport Eindhoven

In het Educatief Beraad/bestuurlijk overleg bespreken van de wensen en de eventuele rol van de gemeente
De wensen en de rol van de gemeente hierin is nog niet aan de orde geweest.

10. Alle scholen beschikken over een huisvesting die past bij de functies binnen de (brede) school en de omvang van de school

Uitwerken van een definitief ontwerp voor de accommodatie voor de basisschool Skandia, voortbordurend op het vastgestelde programma van eisen
Op basis van het vastgestelde programma van eisen heeft de architect in samenwerking met de betrokken partners een eerste schetsontwerp uitgewerkt.

Realiseren van tijdelijke huisvesting voor basisschool Skandia en slopen van de bestaande accommodatie
Voor de realisatie van de tijdelijke huisvesting is een omgevingsvergunning Bouw ingediend en zijn de voorbereidingen in gang gezet voor het aansluiten van de tijdelijke huisvesting op de nutsvoorzieningen.
Verder hebben wij een tweetal informatie avonden georganiseerd voor de wijk rondom de komst van de tijdelijke huisvesting en de verkeersinrichting die daarvoor moet worden aangelegd.

Verkennen van locaties voor twee nieuwe schoolaccommodaties in Mierlo
De twee schoolbesturen De Eenbes en PlatOO hebben opdracht gegeven aan de RO-groep om in samenwerking met de gemeente de situatie in Mierlo opnieuw te analyseren en te beoordelen. De twee schoolbesturen hebben eind 2023 het eindrapport herinrichting primair onderwijs Mierlo, met daarin opgenomen vier scenario's, aangeboden aan de gemeente. Hier opvolgend zijn wij gestart met het beoordelen van deze scenario's.

Opstellen van een programma van eisen voor de beide nieuwe schoolaccommodaties in Mierlo (integreren hierin van de eventuele ontwikkelingen als brede school en behoeften vanuit de wijk)
Voor beide nieuwe schoolaccommodaties in Mierlo hebben wij nog geen programma van eisen opgesteld.

Bepalen van een locatie en opstellen van een programma van eisen voor de accommodatie voor de Van der Puttschool in Geldrop (integreren hierin van de eventuele ontwikkelingen als brede school en behoeften vanuit de wijk)
De raad heeft ingestemd met de nieuwe locatie de Linze. Voor deze locatie hebben wij nog geen programma van eisen opgesteld, wel hebben we de gemeentelijke projectuitgangspunten rondom deze locatie opgehaald.

Verkennen van uitbreidings- of nieuwbouwmogelijkheden voor de accommodatie voor de St. Jozefschool in Geldrop
Wij hebben intern een tweetal gesprekken gevoerd over uitbreidings- of nieuwbouwmogelijkheden voor de St. Jozefschool. Daarnaast hebben wij ook met de directeuren van de St. Jozefschool hierover een gesprek gevoerd.

11. De vervoersfaciliteiten voor leerlingen sluiten aan bij de behoeften van leerlingen en worden efficiënt georganiseerd

Monitoren waarvoor de externe partij wordt ingezet (proces van de uitvoering) en meer afstemmen tussen werkvelden tbv betere sturing op passend vervoer (minder langs elkaar heen werken)
In 2023 heeft een ouderpeiling plaatsgevonden waaruit verbeterpunten zijn opgehaald.

12. De pedagogische steunstructuur in Geldrop-Mierlo is versterkt

Onder pedagogische steunstructuur verstaan wij: een sociale opvoedomgeving waarin sprake is van gevoelswarmte en onderlinge betrokkenheid tussen jeugd, ouders, buurtbewoners en vrijwilligers, ondersteund door instituties en professionals die zich bezig houden met het versterken van de gewone positieve ontwikkeling van jeugdigen.

Starten van een beleidsexperiment positief jeugdbeleid door via gesprekken met een klein aantal partijen die actief zijn in de vrije tijd van jeugdigen inzicht te krijgen in welke interventies effectief bijdragen aan leren en ontwikkelen van jeugdigen en inclusiviteit voor jeugdigen
Het beleidsexperiment positief jeugdbeleid is ook in 2023 doorgegaan bij het jongerenwerk. Eind 2023 is de opdracht gegeven aan de opdrachtnemer om een evaluatie uit te voeren.

Samen met maatschappelijke partijen die actief zijn in de vrije tijd van jeugdigen onderzoeken hoe hier vorm aan te geven
In oriënterende vorm zijn we bezig geweest om te inventariseren wat er op dit moment voor aanbod is, wat zou kunnen vallen onder de pedagogische steunstructuur.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 7	**706**	**369**	**247**	**-122**
4.2 Onderwijshuisvesting	**1.312**	**1.049**	**1.141**	**92**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**2.272**	**2.193**	**2.332**	**138**
6.72A Jeugdzorg begeleiding	**2.099**	**2.753**	**3.087**	**334**
6.72B Jeugdzorg behandeling	**4.051**	**4.300**	**4.406**	**107**
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	**280**	**250**	**267**	**17**
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	**2.139**	**444**	**451**	**6**
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	**2.466**	**3.544**	**3.751**	**207**
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	**401**	**1.697**	**1.825**	**128**
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	**555**	**1.378**	**1.405**	**28**
6.74C Gesloten plaatsing	**453**	**262**	**335**	**73**
6.82A Jeugdbescherming	**830**	**989**	**891**	**-98**
6.82B Jeugdreclassering	**76**	**31**	**71**	**40**
7.1 Volksgezondheid	**1.611**	**1.924**	**1.920**	**-4**
Totaal Lasten	**19.251**	**21.183**	**22.129**	**945**
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 7	**356**	**369**	**247**	**-122**
4.2 Onderwijshuisvesting	**0**	**63**	**52**	**-11**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**1.062**	**923**	**970**	**47**

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
6.72B Jeugdzorg behandeling	**0**	**0**	**9**	**9**
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	**0**	**58**	**95**	**38**
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	**0**	**0**	**7**	**7**
7.1 Volksgezondheid	**0**	**241**	**280**	**39**
Totaal Baten	**1.418**	**1.652**	**1.659**	**6**
Saldo (baten -/- lasten)	**-17.833**	**-19.531**	**-20.470**	**-939**

Analyse

7. Jeugdbeleid en onderwijs	I/S	Bedrag
4.1 Onderwijshuisvesting	**I**	**-73.000**
Door schades aan onderwijsgebouwen die niet door de verzekering worden gedekt, bijvoorbeeld schades onder de grens van de eigen risico. Daarnaast moeten er nog onderhoudskosten in rekening worden gebracht bij een externe (€ 15.000,-).		
Taakvelden Jeugd	**I/S**	**-788.000**
Ondanks dat het aantal jeugdigen met een jeugdhulpindicatie gelijk is gebleven aan 2022 zijn de kosten toegenomen door verzwaring van zorg. De kostenstijging is het grootst voor verblijfsindicaties met intramurale behandeling. Begin 2023 waren er 11 jeugdigen met een dergelijke indicatie. Halverwege 2023 was dit gestegen tot 16 indicaties. Het jaar werd afgesloten met 19 indicaties. Dit zijn dure indicaties die op jaarbasis ongeveer 130.000 kosten. Ondanks de extra budgetophoging in de tweede tussentijdse rapportage zijn de uiteindelijk gerealiseerde kosten 200.000 hoger dan begroot. De verzwaring van zorg is ook goed terug te zien bij de GGZ-indicaties. Het aantal cliënten met deze zorg is in 2023 met 7% toegenomen en de kosten met 24%. De geleverde zorg is zwaarder en er zijn gemiddeld meer uren ingezet. Door deze verzwaring is de begroting 116.000 overschreden. Daarnaast is een toename te zien van de kosten voor dagbesteding (+77.000 ten opzichte van de begroting). Binnen de inkoopregio zijn er meerdere gemeentes waarbij deze zorg toeneemt doordat de uitstroom richting regulier en speciaal onderwijs moeilijk verloopt. De jeugdigen waarbij dit speelt krijgen veelal ook individuele begeleiding, dus dit is deels ook het gevolg van de toename van die kosten. Echter was voor individuele begeleiding ook verwacht dat doordat het CMD vaker zelf ondersteuning zou bieden de kosten zouden dalen. Door de focus vanuit het PlusTeam en het CMD om de wachtlijst te verminderen is die ambitie niet zodanig gerealiseerd. De kosten voor begeleiding zijn € 326.000,- hoger dan begroot.		
7.1 Volksgezondheid	**I**	**58.000**
Ontvangen Rijksmiddelen voor het lokaal preventieakkoord en een paar kleine subsidies. Gedeeltelijk ter dekking van kosten die we al maakten.		
Overhead		**-95.000**
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's.		
Overig		**-41.000**
Totaal		**-939.000**

Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu

Portefeuillehouder(s)

Wethouder J.A.T.M. van de Laar en Wethouder F.J.M.C. Stravers

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Doorlopend groen	1. We werken aan de hand van een programma ‘doorlopend groen’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde in het landelijk gebied en er wordt fors meer water vastgehouden
	3. De beoogde flora- en faunapassages en groene verbindingen tussen natuurgebieden zijn gerealiseerd
Groene sociale wijken	4. We werken aan de hand van een programma ‘groene sociale wijken’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	5. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde in de bebouwde kom
	6. Er wordt fors meer water vastgehouden in de bebouwde kom
	7. De contouren van het Dommeldal als doorlopende brede natuurzone liggen vast
	8. De groenstructuren in en tussen wijken zijn versterkt tbv biodiversiteit, klimaatadaptatie èn vitaal leven
	10. Inwoners zorgen goed voor hun huisdieren en dragen bij aan een betere bescherming van tuinvogels
	11. Het welbevinden van kwetsbare groepen (eenzame mensen, demente mensen, gehandicapten) is verbeterd door de inzet van huisdieren
	12. Voor/in alle wijken is er een plek waar inwoners terecht kunnen voor culturele activiteiten, zorg, maatschappelijke diensten en wijkverenigingsactiviteiten
Een multifunctioneel landelijk gebied	13. We werken aan de hand van een programma ‘multifunctioneel landelijk gebied’ waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd (procesdoel)
	14. 40% van de landbouw is natuurinclusief / extensief
	15. Bij vrijkomende agrarische erven is een bewuste afweging gemaakt over gewenste nieuwe functies (recreatie, kleinschalige bedrijvigheid, wonen)
	16. Er is in het landelijk gebied een zichtbare vergroting van het aanbod van recreatieve voorzieningen / aantal recreatieve bedrijven, passend binnen de gemaakte afweging van functies
	17. Er is in het buitengebied tot 140 ha aan grondgebonden zonnepanelen gerealiseerd, binnen de grenzen van de ondergrondse infrastructuur
Duurzaamheid	18. We werken aan de hand van een programma duurzaamheid, waarbinnen ontwikkelingen op het vlak van duurzaamheid in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	19. 50% van de panden in Geldrop-Mierlo heeft energielabel A of B
	20. De huishoudens die te maken hebben met energiearmoede hebben een hulpaanbod ontvangen
	21. 50% van de onderwijs-, welzijns- en sportaccommodaties is verduurzaamd
	22. Het is duidelijk hoeveel hectare zonnepanelen kunnen worden aangevraagd in Geldrop-Mierlo
	23. Door de wijze van inzameling is afvalscheiding verbeterd, waardoor er maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar is en het aandeel GFT/E in restafval maximaal 25% is
	24. Cure voert de afvalverwerking / grondstofproductie naar tevredenheid uit
	25. De tarieven van afval zijn kostendekkend, waarbij variabele kosten in het variabel tarief zitten en vaste kosten in het vastrecht
	26. Inwoners waarderen de gemeentelijke inzet ten aanzien van duurzaamheid met minimaal een 7,5

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Programma Duurzaamheid	2023-2026	Februari 2023	2026
Omgevingsvisie	N.v.t.	Februari 2023	
Omgevingsplan			2023 e.v. (gestart, moet voor 2029 gereed zijn)
Gemeentelijk Rioleringsplan	2023-2027	September 2022	2027
Groenbeleidsplan	2014-2024	Februari 2014	2024
Transitievisie Warmte	2021-2024	December 2021	2024
Beleidsvisie Zon en wind	2021-2024	November 2020	2024
Speelruimteplan	2020-2024	Oktober 2019	2024
Nota Dierenwelzijn	2022 e.v.	April 2022	2024
Visie Laadinfrastructuur	2022-2023	December 2021	2024
Afval- en grondstoffenplan	2022-2025	December 2021	2025

Wat hebben we ervoor gedaan?

Doorlopend groen

01. We werken aan de hand van een programma ‘doorlopend groen’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘doorlopend groen’
In 2023 heeft hiertoe een eerste aanzet plaatsgevonden, dit wordt in 2024 verder opgepakt bij het verder uitwerken en invullen van het programma ' doorlopend groen'.

Opstellen van een programma ‘doorlopend groen’ op basis van het concept-omgevingsprogramma Natuur (voorheen Natuurvisie), met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda (programmering van projecten)
In 2023 is dit beperkt opgepakt, maar in de loop van 2024 zal het programma ' Doorlopend groen' verder worden vorm gegeven.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Er is wel gewerkt aan allerlei opgaves binnen het thema ' Doorlopend Groen', maar nog niet in de vorm van een concrete uitvoeringsagenda.

In beeld brengen van de subsidiemogelijkheden voor de uitvoering van projecten die gaan lopen
Via de lopende regionale projecten ' Dommeldal uit de verf', GGA Strabrechtseheide en Van Gogh Nationaal Park liften we al mee met mogelijke subsidiemogelijkheden vanuit Rijk en Provincie. Verder zijn voor het in voorbereiding zijnde Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) diverse lopende gebiedsontwikkelingstrajecten, zoals de realisatie natuuropgaven (NNB) via Dommeldal uit de verf, gebiedsproces Gijzenrooi, landschapsvisie Gulbergen, GGA Strabrechtseheide vanuit Geldrop-Mierlo via de MRE ingebracht en hebben hierin vooralsnog een plek gegeven. Dit maakt deze projecten op termijn kansrijk om rijks- en provinciale subsidies binnen te halen.

02. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde in het landelijk gebied en er wordt fors meer water vastgehouden

Verstrekken van financiële middelen aan natuurbeheerders voor het kappen en aanplanten van bomen en voor intensiever beheer ten behoeve van het versnellen van het omvormen van naaldbos naar gemengd bos
In 2023 is de nieuwe kadernota ' Bos- en natuurbeheer' vastgesteld, waarbij door de gemeenteraad een ruimer budget beschikbaar is gesteld aan de Bosgroep Zuid Nederland om de gemeentelijke bossen versneld om te vormen naar gemengd loofbos.

03. De beoogde flora- en faunapassages en groene verbindingen tussen natuurgebieden zijn gerealiseerd

Aanpassen waterhuishouding Strabrechtse Heide / Groote Heide (grondverwerving), vanwege de verbindende functie tussen natuurgebieden en het inrichten van een ecologische verbindingszone
Binnen de provinciaal gebiedsgerichte aanpak Strabrechtseheide (GGA Strabrechtseheide) wordt sinds 2022 met allerlei gebiedspartners gewerkt aan overkoepelende doelen op het gebied van natuur, water en landbouw. Hierover is medio 2023 de raad geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Groene sociale wijken

04. We werken aan de hand van een programma ‘groene sociale wijken’, waarbinnen ontwikkelingen in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘groene sociale wijken’
Dit heeft nog niet plaatsgevonden, het programma ' groene leefbare wijken' zal pas in de loop van 2024 verder worden ingevuld.

Opstellen van een programma ‘groene sociale wijken’ met daarin een streefbeeld en uitvoeringsagenda
Dit heeft nog niet plaatsgevonden, het programma 'groene leefbare wijken' zal pas in de loop van 2024 verder worden ingevuld.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Dit heeft nog niet plaatsgevonden.

In beeld brengen van de subsidiemogelijkheden voor de uitvoering van projecten die gaan lopen
Dit heeft nog niet plaatsgevonden.

05. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde in de bebouwde kom

Aanplanten van vaste planten op bestaande groenplekken in de bebouwde kom ten behoeve het versterken van de biodiversiteit
Bij herinrichten van bestaande groenplekken worden steeds vaker beplanting toegepast, die positief bijdraagt aan de biodiversiteit. Voorbeelden zijn onder andere de groenstrook in het midden van de Laan der vier Heemskinderen en de Mierloseweg.

06. Er wordt fors meer water vastgehouden in de bebouwde kom

Meekoppelkansen pakken bij het biodiverser inrichten van het groen in de bebouwde kom
Bij het herinrichten van groen in de bebouwde kom is meer aandacht voor biodiversiteit.

Stimuleren van het afkoppelen van regenwater
Er is ruim € 21.000,- aan subsidies verstrekt aan particulieren, voor het afkoppelen van dakvlakken. In december heeft de gemeente raad de verordening Waterberging vastgesteld. Bij nieuwe woningen wordt vanaf 2024 het regenwater in de bodem geïnfiltreerd.

07. De contouren van het Dommeldal als doorlopende brede natuurzone liggen vast

Verflauwen van de oevers thv het Weverijmuseum / de Weeffabriek
Dit heeft nog niet plaatsgevonden, herinrichting parkeerterrein (inclusief verflauwen oevers) is voorzien in 2024

Voeren van gesprekken ihkv grondverwerving
Via het project Dommeldal uit de verf zijn alle particuliere grondeigenaren in het beekdal van de Kleine Dommel (gelegen binnen het Natuur Netwerk Brabant) benaderd en in sommige gevallen lopen vervolggesprekken.

Met Stichting Landgoed Kasteel Geldrop verkennen hoe de waterverbinding tussen het landgoed en het Dommeldal kan worden versterkt
Voor zover mogelijk wordt dit meegenomen bij de lopende herinrichting van het landgoed Kasteel Geldrop.

Oriënteren op meer ruimte voor de Dommel nabij de locatie van het voormalige postkantoor
Binnen het deelproject Postkantoorlocatie (als onderdeel van de woonimpuls Centrum Geldrop) is het meer zichtbaar en beleefbaar maken van de kleine Dommel een belangrijk uitgangspunt.

08. De groenstructuren in en tussen wijken zijn versterkt tbv biodiversiteit, klimaatadaptatie èn vitaal leven

Voorbereiden van het evalueren van het groen in de bebouwde kom
Dit heeft nog niet plaatsgevonden. Evaluatie van het groenbeleidsplan volgt in 2024-2026, waarbij dit onderwerp zal worden meegenomen.

Inbedden in het streefbeeld van de uitgangspunten die binnen het stedelijk gebied Eindhoven worden gehanteerd
Een van de voornaamste uitgangspunten is de regionale afspraak om voor elk nieuwbouwwoning minimaal 8m2 groen toe te voegen. Dit wordt inmiddels als uitgangspunt gehanteerd bij alle nieuwe woningen binnen het bestaand stedelijk gebied. Er wordt nog gewerkt aan een nadere uitwerking voor met name het centrum van Geldrop , waar deze eis van minimaal 8m2 per groen niet altijd gehaald kan worden.

09. De overlast door hondenpoep is verminderd en er zijn passende voorzieningen voor het uitlaten van honden

Evalueren van het hondenbeleid
Dit heeft nog niet plaatsgevonden, dit wordt nu voorzien voor het 1e halfjaar van 2024.

Inzetten op communicatie met en het aanspreken van mensen in wijken voor het beperken van overlast door hondenpoep
Inwoners zijn een belangrijke bron van informatie als het gaat om het gericht inzetten van handhavingscapaciteit op het thema hondenoverlast. Zo krijgen we veel meldingen binnen over het onderwerp. Deze meldingen worden allemaal in behandeling genomen maar zijn ook interessant om te bekijken waar de overlast het grootst is. Daarnaast koppelen we terug aan de melder en is dit dus ook nog een contactmoment waarbinnen we uitleggen wat we doen en vragen om input. Ook op straat voeren het gesprek. Met inwoners die overlast ervaren en met inwoners die de overlast veroorzaken. Door boa’s van Samen Sterk in Brabant (SsiB) is in 2023 met name in het buitengebied Sang en Goorkens en de Kleine Dommel gecontroleerd.

Binnen handhaving o.a. focus leggen op het optreden tegen overlast door hondenpoep (zie ook ‘leefbaarheid en veiligheid’)
De aanpak van hondenoverlast is in 2023 een speerpunt geweest binnen het uitvoeringsprogramma handhaving. Dit betekent dat er veel inzet is geweest op het thema. Samen met interne en externe partners wordt op allerlei manieren de overlast aangepakt. Denk hierbij niet alleen aan het reguliere toezicht maar bijvoorbeeld ook door aanpassingen in de openbare ruimte. Zo is in overleg met inwoners en op basis van meldingen het maairegiem bij hondenuitlaatstroken aangepast in 2023, zijn hondenuitlaatstroken extra schoongemaakt en voorzien van bebording en zijn prullenbakken bijgeplaatst.

In het buitengebied was veel last van loslopende honden. Daar is extra op gecontroleerd door de boa's en door onze samenwerkingspartner SsiB.

10. Inwoners zorgen goed voor hun huisdieren en dragen bij aan een betere bescherming van tuinvogels

Versterken inzet en communicatie rondom dierenwelzijn (aanspreken en faciliteren inwoners)
Samen met de stichting ROZE (Regionale Opvang Zwerfdieren Eindhoven) is er in 2023 ingezet op verschillende acties, zoals het chippen van katten en de zorg voor huisdieren.

Inzetten op het informeren van inwoners over het houden van katten om overlast (in de buurt) te voorkomen
In samenwerking met de stichting ROZE zijn enkele berichten op (sociale) media geplaatst, die huisdierbezitters op hun verantwoordelijkheden wijzen.

Toezien op het chippen van katten
De stichting ROZE heeft hier zorg voor gedragen.

11. Het welbevinden van kwetsbare groepen (eenzame mensen, demente mensen, gehandicapten) is verbeterd door de inzet van huisdieren

Oriënteren welke rol dieren kunnen hebben voor het sociaal welbevinden van mensen.
Uit de 1e oriëntatie blijkt dat dieren een waardevolle rol kunnen hebben voor kwetsbare groepen mensen, maar dat het welzijn van de dieren zelf ook een belangrijk aandachtspunt is. Een dergelijk traject vereist veel zorgvuldigheid en professionele begeleiding.

12. Voor/in alle wijken is er een plek waar inwoners terecht kunnen voor culturele activiteiten, zorg, maatschappelijke diensten en wijkverenigingsactiviteiten

In beeld brengen voor/in welke wijken een plek ontbreekt waar inwoners terecht kunnen, dan wel waar de activiteiten ontbreken (oppakken binnen de inventarisatie van knelpunten in wijken)
We zijn op dit moment bezig met het opstellen van nieuwe beleidskeuzes voor accommodaties met als centrale vraag: wat willen we, op welke wijze accommoderen?
We willen waardevolle maatschappelijke activiteiten zoals sport, ontmoeting, ondersteuning, zorg, wijkontwikkeling en cultuur een (betere) plek geven, die aansluit bij de behoeften in de gemeenschap. Hoe deze accommodaties er uit moeten zien, ook met het oog op oplossing van knelpunten, brengen we samen met onze maatschappelijke partners in beeld.

Intern stroomlijnen van het beheer van accommodaties en in dat kader zicht krijgen op gebruik en bezetting
Onderdeel van het opstellen van beleidskeuzes voor accommodaties is het in samenspraak met de betrokken interne domeinen en samen met onze maatschappelijke partners in beeld brengen van de performance van de accommodaties en daarmee ook inzicht in gebruik en bezetting.

Verbeteren van de uitstraling en kwaliteit van maatschappelijke accommodaties, zodat gebruikers ze goed kunnen benutten voor hun doeleinden
Bovengenoemde beleidskeuzes brengen met zich mee dat we ook keuzes maken ten aanzien van uitstaling en kwaliteit van maatschappelijke accommodaties. De uitvoeringsagenda voor de beleidskeuzes beschrijft hoe en bij welke accommodaties we dit gaan doen.

Actualiseren van de meerjarenonderhouds-planning voor gemeentelijke accommodaties
Het beheer inclusief de kwaliteit van de gemeentelijke accommodaties dienen te voldoen aan de wettelijke kaders en de gestelde eisen op het gebied van veiligheid, duurzaamheid en behaaglijkheid. Wet- en regelgeving is een zeer belangrijke factor bij het beheer van de gemeentelijke accommodaties en is continu in beweging. Door het volgen van een consistente eenduidige werkwijze volgens NEN 2767. Door de norm in een proces te implementeren, zullen de gemeentelijke accommodaties continu worden getoetst op de technische kwaliteit, risico's en de wet- en regelgeving.

De gemeente Geldrop-Mierlo heeft zelf ook eisen gesteld aan de conditie van een bouw- of installatiedeel. De grenswaarde van de conditie volgens NEN 2767 ligt bij de gemeente Geldrop-Mierlo op conditie 3. Echter mogen er geen gebreken voorkomen op het gebied van veiligheid & gezondheid. Tekortkomingen op deze aspecten zijn voor de gemeente Geldrop-Mierlo onacceptabel. In 2022 zijn alle gemeentelijk accommodaties opnieuw geïnventariseerd en is de meerjarenonderhouds-planning geactualiseerd en geïndexeerd.

Zicht krijgen op de mogelijkheden binnen schoolaccommodaties (zowel qua beschikbaarheid en wenselijkheid als wat het vraagt qua exploitatie en beheer) en dit afzetten tegen de behoeften in wijken en buurten
In de bijlage informatiefundament gemeente Geldrop-Mierlo dat onderdeel uitmaakt van het Integraal Huisvestingplan (2021-2025) is per schoolgebouw primair onderwijs aangegeven of er een tekort of overschot is aan vierkante meters in het gebouw. Dit geeft zich op de mogelijkheden qua beschikbaarheid binnen schoolaccommodaties. De wenselijkheid om gebruik te maken van de beschikbaarheid in schoolaccommodaties afgezet tegen de behoeften in wijken en buurten daar is nog geen zicht op.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Een multifunctioneel landelijk gebied

13. We werken aan de hand van een programma ‘multifunctioneel landelijk gebied’ waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘multifunctioneel landelijk gebied’
In 2023 heeft hiertoe een eerste aanzet plaatsgevonden, in de loop van 2024 wordt het programma 'multifunctioneel landelijk gebied' verder ingevuld.

Opstellen van een programma ‘multifunctioneel landelijk gebied’ met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
Dit is nog niet opgepakt. In de loop van 2024 wordt het programma 'multifunctioneel landelijk gebied' ingevuld.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Dit heeft nog niet plaatsgevonden.

14. 40% van de landbouw is (op weg naar) natuurinclusief / extensief

Versterken van het contact met agrariërs en verkennen hoe de gemeente kan ondersteunen
In het reguliere overleg met de ZLTO zijn de wensbeelden vanuit de Omgevingsvisie besproken.

15. Bij vrijkomende agrarische erven is een bewuste afweging gemaakt over gewenste nieuwe functies (recreatie, kleinschalige bedrijvigheid, wonen)

In gebiedsprogramma’s uitwerken van passende functies
Toelichting - Geen bijzonderheden

16. Er is in het landelijk gebied een zichtbare vergroting van het aanbod van recreatieve voorzieningen / aantal recreatieve bedrijven, passend binnen de gemaakte afweging van functies

Oriënteren op het toepassen van uitnodigingsplanologie
Toelichting - Geen bijzonderheden

Uitwerken van een duidelijk recreatief profiel per gebied
In 2023 zijn hier nog geen activiteiten voor ondernomen.

17. Er is in het buitengebied tot 140 ha aan grondgebonden zonnepanelen gerealiseerd, binnen de grenzen van de ondergrondse infrastructuur

Uitwerken van regels in het omgevingsplan op basis van het afwegingskader in de omgevingsvisie
In 2020 is de beleidsvisie voor zonneparken en windmolens vastgesteld. Hiermee zijn de regels omtrent zonneparken vastgelegd. Aangezien de raad heeft aangegeven op dit moment geen prioriteit te willen geven aan de ontwikkeling van zonneparken is er voor gekozen dit beleid nog niet te actualiseren. Omdat de omgevingswet in 2023 nog niet in werking was getreden hebben we er ook geen prioriteit aan gegeven om deze regels op te nemen in het omgevingsplan.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Duurzaamheid

18. We werken aan de hand van een programma duurzaamheid, waarbinnen ontwikkelingen op het vlak van duurzaamheid in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van duurzaamheid
In 2023 hebben we er voor gezorgd dat duurzaamheid over de hele breedte meegenomen wordt. Enkele voorbeelden zijn: het beleid om bij aanbestedingen maatschappelijk verantwoord opdracht te geven en in te kopen, de aanpak energiearmoede, de aandacht voor duurzaamheid bij de centrumimpuls en de intaketafel.

Opstellen van een programma duurzaamheid – o.b.v. het in 2022 vastgestelde duurzaamheidsbeleid – met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
6 februari 2023 heeft uw gemeenteraad het Programma Duurzaamheid vastgesteld met daarin een streefbeeld voor 2050, doelen voor 2026 en een uitvoeringsprogramma waarin per jaar aangegeven wordt wat wij gaan doen om onze doelen te bereiken.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Conform de uitvoeringsagenda bij het programma duurzaamheid hebben wij allerlei activiteiten en projecten ondernomen. Bij de maatregelen in deze jaarrekening gaan we hier verder op in. Een uitgebreider overzicht is terug te vinden in het jaaroverzicht duurzaamheid die eind januari 2024 met uw raad is gedeeld.

Bouwen van een dashboard dat intern en extern te raadplegen is
In 2023 hebben we hard aan het duurzaamheidsdashboard gewerkt en inmiddels is deze live op de samen duurzaam website van de gemeente: samenduurzaam.geldrop-mierlo.nl/verduurzaming-in-cijfers. Het dashboard is een levend document en zal geleidelijk met steeds meer informatie uitgebreid worden.
Informeren van raad en inwoners over de voortgang op het vlak van duurzaamheid ter versterking van het bewustzijn
In 2023 hebben wij de raad bijgepraat over verschillende onderwerpen binnen het thema duurzaamheid. Daarnaast hebben wij een jaarverslag gemaakt waarin staat wat wij in 2023 allemaal bereikt hebben. Inwoners hebben wij ook op verschillende manieren geïnformeerd. Zo staan er regelmatig berichten in de weekkrant, op onze website en op social media. Daarnaast hebben we verschillende bijeenkomsten georganiseerd, hebben we op de Andere Mert en in de week van de duurzaamheid in het Anna ziekenhuis gestaan en zijn we ook in de buurt actief geweest. Verder hebben we een enquête over verduurzaming onder inwoners gehouden.

19. 50% van de panden in Geldrop-Mierlo heeft energielabel A of B

Via lokale en regionale projecten (i.h.k.v. de RES) stimuleren en faciliteren van energie besparen, zon op dak en warmtetransitie
Conform het uitvoeringsagenda bij het programma duurzaamheid zijn aan veel lokale en regionale projecten gewerkt (zie hiervoor ook het jaarverslag duurzaamheid). Zo zijn we een samenwerking gestart om VvE's beter te kunnen ondersteunen bij verduurzaming, doen we mee aan de Groene Zone Isoleren en nemen we deel aan de regionale samenwerking om verduurzaming op bedrijventerreinen te stimuleren.

Opzetten van een gemeentebrede aanpak op het vlak van isolatie (en hierin integreren van nieuwe financieringsmogelijkheden vanuit het Rijksprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving)
Wij zijn aangesloten bij het regionale isolatieproject de Groene Zone Isoleren. In 2023 heeft hiervoor de aanbesteding plaatsgevonden. Deze aanbesteding is inmiddels afgerond en in 2024 kunnen onze inwoners gebruik gaan maken van de Groene Zone. Daarnaast hebben we in 2023 een specifieke uitkering Lokale aanpak isolatie aangevraagd en toegekend gekregen. Wij zijn gestart met het uitwerken van een subsidieregeling om deze middelen conform de voorwaarden van de specifieke uitkering aan inwoners met een slecht geïsoleerde woning en een WOZ-waarde onder het landelijke gemiddelde toe te kunnen wijzen. Deze subsidieregeling zullen wij zo veel mogelijk integreren met de Groene Zone Isoleren.

Samen met buurten in de wijken Coevering en Kerkakkers onderzoeken hoe de buurten aardgasvrij kunnen worden
In 2023 is hard gewerkt aan het buurtverslag voor de Coevering en de Kerkakkers. Het technisch onderzoek is afgerond en de bewoners hebben aanbevelingen aan de gemeente opgesteld. Ook is er aan een rekentool en factsheets gewerkt waarmee bewoners inzicht krijgen in de kosten om aardgasvrij te worden. Verder zijn er verschillende goed gezochte bijeenkomsten gehouden voor de bewoners van de Coevering en Kerkakkers. Het buurtverslag zal in maart 2024 afgerond worden.

Afstemmen / afspraken maken met woningcorporaties over het verduurzamen van de woningen die zij in eigendom hebben
Gedurende 2023 zijn er verschillende gesprekken geweest met woningcorporaties. Extra aandacht is er geweest voor het woningbouwbezit in de Coevering en Kerkakkers. Afstemming over de plannen om aardgasvrij te worden is hier belangrijk. Ook zijn er afspraken over de verduurzaming van hun woningvoorraad vastgelegd in de prestatieafspraken. Daarnaast zijn we in 2023 een regionale verkenning gestart om te onderzoeken of wij de prestatieafspraken op het gebied van duurzaamheid in het stedelijk gebied gelijk kunnen trekken. Dit onderzoek zetten we in 2024 voort.

Promoten en uitbreiden van de diensten van Energiehuis Slim Wonen
In 2023 is er veel aandacht geweest voor het Energiehuis Slim Wonen. We hebben hier meerdere malen aandacht aan besteed in de lokale krant, social media en onze website. Er zijn weer verschillende bijeenkomsten georganiseerd en veel huisbezoeken en warmtescans gedaan.

20. De huishoudens die te maken hebben met energiearmoede hebben een hulpaanbod ontvangen

Opzetten en uitvoeren van acties om de juiste mensen te bereiken en de juiste hulp te kunnen bieden
Er is aangesloten bij hulp op maat om het project verminderen energielasten meer onder de aandacht te brengen. Er hebben verschillende huisbezoeken plaatsgevonden door bespaarcoaches van het Energiehuis Slim Wonen. Daarnaast is hard gewerkt aan het opzetten van een witgoedregeling. Wij verwachten dat deze rond maart 2024 in werking kan treden.

21. 50% van de onderwijs-, welzijns- en sportaccommodaties is verduurzaamd

Uitvoeren van jaarschijf 2023 van het in 2022 opgestelde Duurzaam meerjarenonderhoudsplan voor accommodaties van de gemeente

Voor wat betreft de verduurzaming in het afgelopen jaar:

- Er zijn 9 extra energielabels afgemeld waarvan ruim 6 gelijk staan aan C.
- DUMAVA opgevraagd en definitief subsidie ontvangen voor wat betreft De Dreef (PV-installatie).
- 2 extra objecten zijn voorzien van PV-installaties.
- Bij De Wiele, Weeffabriek, Weverijmuseum is aan de Informatieplicht voldaan door alle appendages te isoleren.
- Ruim 5 objecten zijn voorzien van (hybride) warmteopwekking.
- Voor enkele panden is enkelglas vervangen naar HR++.

- In diverse gebouwen zijn nieuwe regeltechnieken geplaatst waardoor installaties efficiënter worden aangestuurd.
- Bij diverse objecten waaronder sportlocaties en maatschappelijk vastgoed is ledverlichting geplaatst.
- Bij sporthal de Kievit is een nieuwe luchtbehandeling gerealiseerd inclusief WTW.

Over het algemeen zijn de grotere voorzieningen in onze MJOP opgenomen waarbij uit wordt gegaan van natuurlijke vervangingsmomenten. Daarnaast wordt naast preventief onderhoud ook modificerend onderhoud uitgevoerd waardoor defecte kleinere elementen bij storingen direct voor een duurzame variant worden vervangen.

Verkennen hoe het verduurzamen van niet-gemeentelijke panden kan worden ondersteund, incl. het verkennen van mogelijkheden voor het instellen van een subsidieregeling
In 2023 is hard gewerkt aan het opzetten van een subsidieregeling voor het verduurzamen van sport- en welzijnsaccommodaties die niet in het bezit zijn van de gemeente. Deze subsidieregeling is eind 2023 vastgesteld. Vanaf 2024 kunnen sport- en welzijnsaccommodaties tot 50% subsidie krijgen om hun panden te verduurzamen.

22. Het is duidelijk hoeveel hectare zonnepanelen kunnen worden aangevraagd in Geldrop-Mierlo

Uitwerken van regels voor zonneparken en deze laten landen in het omgevingsplan
In 2020 is de beleidsvisie voor zonneparken en windmolens vastgesteld. Hiermee zijn de regels omtrent zonneparken vastgelegd. Aangezien de raad heeft aangegeven op dit moment geen prioriteit te willen geven aan de ontwikkeling van zonneparken is er voor gekozen dit beleid nog niet te actualiseren. Omdat de omgevingswet in 2023 nog niet in werking was getreden hebben we er ook geen prioriteit aan gegeven om deze regels op te nemen in het omgevingsplan.

23. Door de wijze van inzameling is afvalscheiding verbeterd, waardoor er maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar is en het aandeel GFT/E in restafval maximaal 25% is

Evalueren van het eens per vier weken inzamelen van restafval (als stimulans voor een betere afvalscheiding)
Door de frequentieverlaging van inzameling van 1x per 2 weken naar 1x per 4 weken is er minder restafval aangeboden. Dat heeft geleid tot een daling van ingezameld restafval tot onder de 100 kg per inwoner.

Starten van de pilot GFT/E hoogbouw, gericht op het terugbrengen van het aandeel groente-, fruit- en tuinafval en etensresten in restafval
In juli 2023 is een proef gestart met gescheiden inzameling van GFE uit huishoudens in hoogbouw. Hiervoor zijn 14 locaties gekozen met in totaal 330 huisaansluitingen. De animo voor deelname aan de proef was laag, daarom dat de proef met een half jaar is verlengd. Deze proef loopt nu tot eind juni 2024.

Starten van de pilot mobiele milieustraat voor laagdrempelige inlevering van grofvuil
Een proef met een mobiele milieustraat heeft gelopen van juli 2023 tot en met december 2023. Op vier locaties, verspreid over de gemeente, werd 1x per 4 weken op een zaterdag grofvuil ingenomen. Bezoekers van de mobiele milieustraat reageerden zeer enthousiast. Ook het directe contact werd zeer op prijs gesteld. Evaluatie van de proef zal in 2024 met de gemeenteraad worden besproken.

Evalueren van vrijwillig omgekeerd inzamelen (inzameling via algemene ondergrondse containers i.p.v. gebruik van eigen containers)
Hier is nog geen concrete invulling aan gegeven. Verzoeken van inwoners worden al wel gehonoreerd.

24. Cure voert de afvalverwerking / grondstofproductie naar tevredenheid uit

Uitvoeren van een benchmark om te toetsen of Cure marktconform werkt
Om de twee jaar doen wij mee met de landelijke benchmark van de NVRD. Zo ook in 2023. De resultaten moeten nog worden besproken met Cure.

25. De tarieven van afval zijn kostendekkend, waarbij variabele kosten in het variabel tarief zitten en vaste kosten in het vastrecht

Onderzoeken van de mogelijkheden voor en meerwaarde van het splitsen van afvalstromen die een opbrengst hebben en afvalstromen die de gemeenschap geld kosten
Geen bijzonderheden.

26. Inwoners waarderen de gemeentelijke inzet ten aanzien van duurzaamheid met minimaal een 7,5

Meten van waardering van inwoners voor de gemeentelijke inzet ten aanzien van duurzaamheid
Eind 2023 hebben wij enquête gehouden onder inwoners over hoe zij bezig zijn met verduurzaming, welke plannen ze hebben op dit gebied, van welke gemeentelijke ondersteuning zij gebruik maken en welke ondersteuning zijn nog missen. Ook hebben we gevraagd naar hun tevredenheid over het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke ondersteuning. Inwoners gaven hiervoor gemiddeld een zes. 147 inwoners hebben de enquête ingevuld.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

De ODZOB voerde voor ons de taken uit die tot het basistakenpakket behoren. Dit waren het beoordelen van de meldingen activiteitenbesluit die tot dit basistakenpakket behoren en het beoordelen van en adviseren over de Wabo vergunningen voor het onderdeel milieu.

Daarnaast voerde de ODZOB verschillende verzoektaken voor ons uit. De belangrijkste verzoektaken waren het beoordelen van akoestische rapporten, het uitvoeren van akoestische onderzoeken, het opstellen van de regionale rapportage luchtkwaliteit en de begeleiding van de sanering wegverkeerslawaai.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 8	**0**	**500**	**413**	**-87**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**3.293**	**3.851**	**3.664**	**-187**
7.2 Riolering	**2.289**	**1.918**	**2.282**	**364**
7.3 Afval	**4.367**	**4.529**	**4.839**	**310**
7.4 Milieubeheer	**766**	**1.847**	**1.521**	**-325**
Totaal Lasten	**10.715**	**12.645**	**12.719**	**74**
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 8	**13**	**121**	**0**	**-121**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**55**	**55**	**57**	**2**
7.2 Riolering	**4.182**	**4.182**	**4.244**	**62**
7.3 Afval	**5.602**	**5.602**	**5.630**	**28**
7.4 Milieubeheer	**16**	**1.213**	**779**	**-434**
Totaal Baten	**9.868**	**11.173**	**10.710**	**-463**
Saldo (baten -/- lasten)	**-847**	**-1.472**	**-2.009**	**-537**

Analyse

8. Duurzaamheid, natuur en milieu	I/S	Bedrag
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**I**	**59.000**
Er is een te hoge eindafrekening ontvangen, omdat niet al het minder werk was meegenomen. Dit wordt volgend jaar gecorrigeerd.		
7.2 Riolering	**I**	**-211.000**
In de tweede tussentijdse rapportage is het budget voor straatreiniging verhoogd. Een gedeelte van deze kosten wordt ook doorbelast aan de gesloten exploitatie riolering. De budgetophoging bleek uiteindelijk niet in zijn totaliteit benodigd. Daarnaast is een vacature voor toezichthouder pas later in het jaar ingevuld. Als gevolg van bovenstaande zijn er minder kosten gemaakt binnen riolering dan begroot. Hierdoor is de achterblijvende btw, welke een voordeel is op het saldo van de gemeente en wordt berekent over de gemaakte kosten, ook lager. Daardoor is er ook minder onttrokken uit de voorziening.		
7.3 Afval	**I**	**-280.000**
Hoger dan verwachte kosten voor de extra dienstverlening van Cure en de doorbelasting vanuit Groen in het kader van bijzet (circa 200.000). Aangezien de voorziening afval leeg is zijn deze kosten direct ten laste van het resultaat gebracht.		
Overhead		**-89.000**
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's.		
Overig		**-18.000**
Totaal		**-538.000**

Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer

Portefeuillehouder(s)

Wethouder J.A.T.M. van de Laar

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Verbonden in het mobiliteitsnetwerk	1. We werken aan de hand van een programma mobiliteit, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Het lokale fietspadennetwerk is comfortabel te gebruiken
	3. Er zijn comfortabele fietsverbindingen van Geldrop-Mierlo naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten
	4. Het gebruik van het openbaar vervoer is qua gebruikersaantallen op het niveau van voor de coronapandemie
	5. In Geldrop-Mierlo zijn de ingrepen gepleegd die nodig zijn voor het realiseren van de regionale bereikbaarheidsagenda
	6. De gemeente ondersteunt en stimuleert effectief het duurzaam rijden door het gebruik van elektrische auto's en deelvervoer te faciliteren
	7. De parkeervoorzieningen in de centra en wijken zijn in overeenstemming met de parkeerdruk
	8. De (beleving van de) verkeersveiligheid in wijken is toegenomen, wat zichtbaar is doordat 50% van de buurten het buurtlabel verkeersveiligheid heeft

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Omgevingsvisie	N.v.t.	Februari 2023	
Omgevingsplan	2021-2024		2023 e.v. (gestart, moet voor 2029 gereed zijn)
Fietspadenplan	N.v.t.	September 2010	2025
Parkeervisie	N.v.t.	Juli 2022	
Beleidsplan openbare verlichting	2021-2024	April 2021	2024
Lokale bereikbaarheidsagenda			2024
Herijking gemeentelijk beleid Duurzaam Veilig	N.v.t.	Juni 2013	
Samenwerkingsovereenkomst Regionale Bereikbaarheidsagenda	2018-2030	December 2018	2024
Beheerplan wegen	2023-2027	September 2022	2026
Strategisch beheerplan Civieltechnische kunstwerken	2022-2026	April 2022	2026

Wat hebben we ervoor gedaan?

Verbonden in het mobiliteitsnetwerk

01. We werken aan de hand van een programma mobiliteit, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van 'mobiliteit'
In regionaal verband is intensief samengewerkt aan een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst Regionale Mobiliteit MRE en de Regionale Mobiliteitsvisie. Deze worden in 2024 aan de raden aangeboden.

Opstellen van een programma mobiliteit met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
In 2023 is de Lokale Bereikbaarheidsagenda voorbereid welke in 2024 ter besluitvorming kan worden voorgelegd.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Op dit moment realiseren wij projecten die in hoofdzaak voortkomen uit het volgende:
- Regionale Bereikbaarheidsagenda;
- Gemeentelijk fietspadenplan;
- Centrumvisie Geldrop;
- Onderhoudsplannen wegen en rioolvervanging.

Opstarten van het 'deelprogramma fietsvoorzieningen' als vervolg op het lopende fietspadenplan 2019-2022, waarin het regionale fietspadenplan wordt geïntegreerd en waarin o.a. wordt gekeken naar het versterken van de fietsverbindingen naar beide centra en het verbeteren van de fietsverbindingen naar het NS-station Geldrop
In 2023 is ingezet op de voorbereiding en uitvoering van projecten zoals eerder vastgesteld in het lopende fietspadenplan. Zo werd een ontbrekende schakel in de fietsverbinding via Beekweide naar het station gerealiseerd, evenals de fietsstraat Vaarleseweg. In 2024 worden de voorbereidingen voor de actualisatie van het fietspadenplan opgestart.

Opstarten van het 'deelprogramma parkeren' (als onderdeel van het programma mobiliteit), waarin enerzijds het oplossen van actuele knelpunten een plek krijgt en anderzijds een meer toekomstgerichte kijk op parkeren wordt ontwikkeld
Na het vaststellen van de gemeentelijke Parkeervisie en de Nota Parkeernormen Geldrop-Mierlo werd in 2023 de Parkeerverordening en bijbehorende beleidsregels vastgesteld. Daarin is een meer sturend parkeerbeleid opgenomen voor Geldrop-centrum en de schil daarom heen. In de rest van de gemeente hanteren we vooralsnog een meer vraagvolgend parkeerbeleid.

02. Het lokale fietspadennetwerk is comfortabel te gebruiken

Voorbereiden van de renovatie / verbetering van de fietspaden langs de Pastoor van Hooffstraat, de Laan der vier Heemskinderen en langs de Nieuwendijk/Eindhovenseweg in Geldrop door de beleidswensen te vertalen naar een voorlopig ontwerp, een kostenraming te maken, de subsidiemogelijkheden te verkennen en praktische zaken uit te werken
De voorbereidingen voor de verbetering van deze fietsvoorzieningen langs deze wegen is opgestart.

Realiseren van de fietsstraat aan de Vaarleseweg In Mierlo, waardoor op die weg het primaat bij de fietsers komt te liggen en de auto te gast is
Realiseren van de opwaardering van de fietsvoorzieningen langs de Nuenenseweg tussen de Mierloseweg en de Wielewaal
De fietsstraat Vaarleseweg is in 2023 gerealiseerd. De voorbereidingen voor de opwaardering van de fietsvoorzieningen langs de Nuenenseweg lopen nog.

Voorbereiden van het opwaarderen van het fietspad langs de Aardborstweg en Wolfsberg (tussen Geldrop en Mierlo)
De voorbereiding wordt begin 2024 opgestart.

Inspelen op kansen die zich voordoen ten dienste van het realiseren van vrij liggende fietspaden langs het Bogardeind tussen de Molenakker en de Laan der Vier Heemskinderen (denk aan kansen voor grondverwerving)
In 2023 is de noodzakelijke RO-procedure doorlopen.

03. Er zijn comfortabele fietsverbindingen van Geldrop-Mierlo naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten

Binnen de (sub)regionale samenwerking zicht krijgen op hoe de routes tussen Geldrop en HTCE kunnen worden versterkt
De fietsroute via Beekweide-Pastoor van Hooffstraat-Rielsedijk is binnen Geldrop het meest kansrijk voor een hoogwaardige fietsverbinding richting HTCE. In Geldrop werd op deze route een ontbrekende schakel tussen het station en Beekweide ingericht als hoogwaardige fietsverbinding. Binnen de gemeente Eindhoven heeft deze fietsroute vooralsnog geen prioriteit.

Realiseren van het deel van de snelfietsroute Eindhoven-Helmond dat parallel aan het spoor door Geldrop-Mierlo loopt
De voorbereiding en vergunningverlening werd in 2023 afgerond.

De uitvoering is eveneens gestart en zal in het voorjaar van 2024 worden afgerond.

04. Het gebruik van het openbaar vervoer is qua gebruikersaantallen op het niveau van voor de coronapandemie

Herinrichten van bushaltes aan de Eindhovenseweg, waardoor de bus voor iedereen toegankelijk is bij alle bushaltes in Geldrop-Mierlo. Hiermee zijn alle bushaltes aangepast voor gebruik door minder validen (inclusie)
De bushalte Eindhovenseweg ter hoogte van de Emmalaan werd toegankelijk gemaakt. Het toegankelijk maken van de twee haltes nabij de aansluiting Papenvoort is voorbereid en wordt in 2024 uitgevoerd.

Verdichting rondom het stationsgebied om tot een hogere frequentie van treinen op het station Geldrop te komen.
In het rondom het centrum van Geldrop ligt een forse woningbouwopgave die leidt tot een verdichting van het stedelijke gebied en een groter aantal treinreizigers. In 2023 zijn voorbereidingen daartoe opgestart en lopen door in 2024.

Voorbereiden van het realiseren van een busbaan op de Mierloseweg, zodat verliestijden van het busvervoer worden beperkt. In beeld krijgen wat nodig is om tot een hoogwaardige openbaar vervoerbaan tussen Geldrop en Eindhoven te komen
Voorbereidingen realisatie busbaan Mierloseweg worden begin 2024 opgestart. Bij de gemeente Eindhoven is er op aangedrongen de busbaan op de Geldropseweg z.s.m. aan te leggen.
Tevens zijn er verkeersregelinstallaties vervangen bij de kruispunten Gijzenrooiseweg/Aragorn, Gijzenrooiseweg/Schaarland en Helze/Rietstraat waar de prioritering voor het openbaar vervoer werd gemoderniseerd.

Samen met relevante partijen verkennen van de mogelijkheden van een bushalte bij het NS-station Geldrop
Gesprekken met Hermes en het bestuur van de buurtbus Best-Nuenen-Geldrop zijn opgestart. In deze overleggen zijn verschillende varianten aan bod gekomen. Gelet op de inbreng van Hermes lijkt het onwaarschijnlijk dat een route via het NS-station met bestaande buslijnen haalbaar zal zijn. Deze gesprekken zullen een vervolg krijgen in 2024.

05. In Geldrop-Mierlo zijn de ingrepen gepleegd die nodig zijn voor het realiseren van de regionale bereikbaarheidsagenda

In 2023 zijn voorbereidingen opgestart voor een upgrade van de fietsvoorzieningen langs de Nieuwendijk en Eindhovenseweg (wegvak Helze-Papenvoort).

06. De gemeente ondersteunt en stimuleert effectief het duurzaam rijden door het gebruik van elektrische auto’s en deelvervoer te faciliteren

In 2023 is de plaatsing van de beoogde strategische laadpalen nagenoeg gerealiseerd. Tevens is de actualisatie van het beleid voor de plaatsing van laadpalen opgestart welke in 2024 ter besluitvorming kan worden voorgelegd.
Daarnaast werden laadpalen op aanvraag geplaatst.

07. De parkeervoorzieningen in de centra en wijken zijn in overeenstemming met de parkeerdruk

Uitbreiden van de parkeervoorziening bij Landgoed Kasteel Geldrop en het Weverijmuseum
De uitbreidingen van deze parkeervoorzieningen zijn in 2023 verder voorbereid. In beide gevallen zijn de benodigde vergunningen inmiddels onherroepelijk.

Binnen het deelprogramma parkeren worden de parkeernormeringen uitgewerkt en opgenomen in het omgevingsplan, zodat bij ontwikkelingen de goede vertaling naar de gewenste parkeervoorzieningen kan worden gemaakt
In de vastgestelde Nota Parkeernormen Geldrop-Mierlo heeft een uitwerking plaatsgevonden van de landelijke parkeerkencijfers van het CROW welke thans direct toepasbaar is bij ruimtelijke ontwikkelingen.

08. De (beleving van de) verkeersveiligheid in wijken is toegenomen, wat zichtbaar is doordat 50% van de buurten het buurtlabel verkeersveiligheid heeft

Duidelijker aangeven van de schoolzones (met gebruikmaking van een landelijke subsidie hiervoor) om het gedrag van weggebruikers meer te sturen, zodat de verkeersveiligheid rondom basisscholen verbetert
Er is een voorstel voor het duidelijker aangeven van de schoolzones uitgewerkt.

Veiliger inrichten van de fietsoversteek bij het Elsbroekpad in de wijk Hulst om gevolg te geven aan de behoeften die vanuit de wijk zijn gesteld
Voorbereidingen lopen zodanig dat uitvoering in 2024 kan plaatsvinden.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.63 Parkeerbelasting	**9**	**9**	**9**	**0**
2.1 Verkeer en vervoer	**4.081**	**4.420**	**4.314**	**-106**
2.2 Parkeren	**153**	**188**	**196**	**8**
Totaal Lasten	**4.243**	**4.616**	**4.518**	**-98**
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 9	**252**	**144**	**116**	**-27**
0.63 Parkeerbelasting	**374**	**350**	**352**	**2**
2.1 Verkeer en vervoer	**108**	**108**	**126**	**18**
Totaal Baten	**735**	**601**	**594**	**-8**
Saldo (baten -/- lasten)	**-3.508**	**-4.015**	**-3.924**	**90**

Analyse

9. Bereikbaarheid en verkeer	I/S	Bedrag
2.1 Verkeer en vervoer	**I**	**149.000**
Door de enorme regenval hebben we minder kunnen vegen, waardoor de kosten lager zijn uitgevallen dan begroot.		
Overig		**-59.000**
Totaal		**90.000**

Programma 10. Bouwen en wonen

Portefeuillehouder(s)

Wethouder G.J.A.H. van Gestel, wethouder M.J. Sanders-de Jonge, wethouder F.J.M.C. Stravers

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Wonen	1. We werken aan de hand van een programma wonen waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Het aanbod binnen de sociale en middenhuur en in het koopsegment met een koopsom tot € 355.000,- is conform de doelen (per wijk of buurt) in het streefbeeld wonen
	3. Inwoners met een zorgbehoefte wonen fijn en gelukkig binnen de eigen, gewenste omgeving en hun sociaal netwerk
	4. Het aanbod aan woningen in wijken sluit aan op de gewenste mix van doelgroepen in wijken zoals bepaald in het streefbeeld wonen
	5. Woningen worden bewoond door mensen die binnen de doelgroep vallen waarvoor de woningen zijn gebouwd
	6. In verband met de druk op de woningmarkt inzetten op het beperken van het opkopen van woningen ten behoeve van verhuur
Centrum Mierlo	07. Zie: uitgeschreven doelen Centrum Mierlo bij "Wat gaan we er voor doen"
Centrum Geldrop	08. Zie: uitgeschreven doelen Centrum Geldrop bij "Wat gaan we er voor doen"
Woonwijk Coevering	09. Zie: uitgeschreven doelen Woonwijk Coevering bij "Wat gaan we er voor doen"
Landelijk gebied Gijzenrooi	10. Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Gijzenrooi bij "Wat gaan we er voor doen"
Landgoed Gulbergen	11. Zie: uitgeschreven doelen Landgoed Gulbergen bij "Wat gaan we er voor doen"
Landelijk gebied Mierlo-Oost	12. Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Mierlo-Oost bij "Wat gaan we er voor doen"
Landelijk gebied Molenheide	13. Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Molenheide bij "Wat gaan we er voor doen"
Bedrijventerrein De Spaarpot	14. Zie: uitgeschreven doelen Bedrijventerrein De Spaarpot bij "Wat gaan we er voor doen"

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Woonvisie Geldrop-Mierlo 2020-2028	2020-2028	Juni 2020	
Verordening Starterslening 2020	N.v.t.	Juni 2020	
Huisvestingsverordening Geldrop-Mierlo 2024-2027	2024-2027	December 2023	2027
Regionale visie op Wonen SGE	2020-2040	Oktober 2019	
Afsprakenkader Wonen SGE 2022; Bouwen aan de toekomst		Februari 2022	
Omgevingsvisie	N.v.t.	Februari 2023	
Omgevingsplan			2023 e.v. (gestart, moet voor 2029 gereed zijn)
Doelgroepenverordening 2022	N.v.t.	December 2022	
Toekomstperspectief Wonen en Zorg	2023-2040	Juli 2023	
Kaders Brede centrum Geldrop	N.v.t.	December 2021	
Zelfbewoningsplicht	N.v.t.	Februari 2022	
Ontwikkelingsstrategie geo-informatievoorziening			2024

Wat hebben we ervoor gedaan?

Wonen

01. We werken aan de hand van een programma wonen waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

Opzetten van co-creatie op het vlak van 'wonen'
We hebben in de voorbereiding op het thema Wonen verschillende bijeenkomsten met het netwerk voorbereid. Deze vinden begin 2024 plaats. Verder zijn we in contact met huurdersbelangenvertegenwoordigers en corporaties. Jaarlijks vindt op regelmatige basis overleg plaats over het uitvoeren van de prestatieafspraken en over bouwprojecten en het beheren van de sociale woningvoorraad.

Aanbesteden van het opstellen van een programma wonen met daarin een streefbeeld (integreren woonvisie 2020-2028) en een uitvoeringsagenda:
-Scherp krijgen van definities en doelgroepen en deze integreren in het streefbeeld
-Uitwerken welke type woningen in welke wijken moeten worden toegevoegd en hoe we omgaan met tijdelijke flexibele woonvormen worden en dit integreren in het streefbeeld
-Vertalen van de doelen in Rijksprogramma's (woningbouw, een thuis voor iedereen, betaalbaar wonen, leefbaarheid en veiligheid, verduurzamen gebouwde omgeving, wonen en zorg voor ouderen) naar lokale doelen binnen het streefbeeld wonen
De aanpak om te komen tot nieuw beleid zijn mede door de nieuwe werkwijze (programmagestuurd werken) binnen de gemeente gewijzigd. Medio 2023 zijn de voorbereidingen voor het Thema(programma) Wonen gestart. Dit heeft geresulteerd in een aanpak met tijdspad.
Verder is in maart 2023 de Woondeal Zuidoost-Brabant ondertekend. De Woondeal vindt zijn basis in de Nationale Bouw- en Woonagenda. De woondeal zelf levert weer bouwstenen op voor het lokale beleid. Veel van de hierboven genoemde onderwerpen krijgen via deze weg concretisering op regio- en gemeentelijke schaal. Deze krijgt verder gestalte in het Thema Wonen.
Om te komen tot een streefbeeld c.q. beleidskeuzes hebben we een start gemaakt met het in kaart brengen van de opbouw van de wijken en buurten in de gemeente.

Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
Het thema Wonen is in 2023 opgepakt om in 2024 te worden vastgesteld. In het tijdvak 2023 hebben we wel (onder andere) de volgende activiteiten opgepakt (en afgerond):

- prestatieafspraken met de corporaties en huurdersvertegenwoordigers gemaakt
- implementatie Wet goed verhuurderschap (in samenwerking met Dommelvallei-gemeenten)
- Toekomstperspectief wonen en zorg 2023-2040 en het Afwegingskader Wonen en Zorg
- kansenkaart sociale huisvesting (in samenwerking met corporaties)
- prioritering van woningbouwinitiatieven
- herijken onderdeel urgentieregeling binnen de huisvestingsverordening (in samenwerking met SGE-gemeenten)
- haalbaarheidsonderzoek Flexwonen
- deelname aan opnieuw in het leven geroepen thema Ruimte en Wonen binnen de MRE
- evaluatie Intaketafel
- implementatie Woningbouw Monitor

Doorontwikkelen van de taskforce wonen, zodat de sturing door de taskforce past bij de programmatische benadering
De taskforce heeft zich in 2023 gericht op het prioriteren van woningbouwprojecten.

02. Het aanbod binnen de sociale en middenhuur en in het koopsegment met een koopsom tot € 355.000 is conform de doelen (per wijk of buurt) in het streefbeeld wonen

Uitwerken van oplossingen voor passend aanbod binnen de sociale huur en middenhuur (o.a. binnen het SGE-project WoonST)
Per 1 januari 2023 is de Doelgroepenverordening in werking getreden. De gemeente hanteert sinds begin 2023 in SGE-verband een nieuwe bandbreedte voor grondprijzen voor sociale huurwoningen. In Mierlo is gestart met de bouw van WoonST-woningen op twee locaties.

03. Inwoners met een zorgbehoefte wonen fijn en gelukkig binnen de eigen, gewenste omgeving en hun sociaal netwerk

Het in 2022 vastgestelde toekomstperspectief Wonen en Zorg (waarin wonen, zorg, welzijn en werk in samenhang zijn bekeken) integreren in relevante programma's zoals zorg & ondersteuning, bestaanszekerheid en wonen
Het Toekomstperspectief Wonen en Zorg (TWZ) is in juli 2023 vastgesteld. Het integreren van dit document in de relevante programmathema's heeft nog niet plaatsgevonden.
We hanteren het Afwegingskader TWZ in de beoordeling van ruimtelijke initiatieven op de Intaketafel.

Vertalen van het toekomstperspectief Wonen en Zorg naar doelstellingen ten aanzien van woningaanbod voor mensen uit aandachtsgroepen
Op basis van de Woonzorganalyse van Companen welke als onderlegger van het TWZ is gehanteerd Hiermee wordt de vraag naar en het aanbod van woonzorgwoningen in onze gemeente vergeleken. De uitkomsten hiervan verwijzen naar onze opgaven en doelstellingen op het gebied van woningen voor verschillende aandachtsgroepen.

Uitvoeren van de punten in de uitvoeringsagenda wonen op het vlak van wonen & zorg
We zijn in 2023 aangesloten bij Het Juiste Thuis: een samenwerkingsverband van gemeenten, woningcorporaties, zorg-/ welzijns- en ouderenorganisaties in Zuidoost-Brabant. Hiermee zorgen we voor snellere en meer oplossingen, waarmee senioren fijn en langer zelfstandig kunnen wonen. De gemeente is hierbij een van de kartrekkers.
Er zij gesprekken opgestart tussen zorgaanbieders, corporaties en gemeente om te kijken naar mogelijke locaties en woon-zorgconcepten binnen de gemeente.

Voortzetten van 'Mijn huis past' waarbij inwoners gebruik kunnen maken van een woonscan met als doel veilig, fijn en langer thuis te wonen
Het drie jaar durende project is in 2023 afgerond en geëvalueerd. Dit betekent dat alle 65+ ers in Geldrop-Mierlo uitgenodigd zijn om deel te nemen aan het project. Er zijn circa 435 woonscans uitgevoerd. Het project is uitgevoerd door Seniorenbelangen Geldrop - Mierlo (SBGM).

In 2023 heeft SBGM een subsidieaanvraag gedaan om het project in 2024 voort te zetten. Deze subsidie is verstrekt.

04. Het aanbod aan woningen in wijken sluit aan op de gewenste mix van doelgroepen in wijken zoals bepaald in het streefbeeld wonen

Inzicht krijgen in welke wijken er onbalans is in het aanbod van woningen
We hebben op basis van CBS data een eerste inzicht ontwikkeld op buurtniveau en verwerkt in een buurtatlas.

Vertalen van het in het streefbeeld gewenste aanbod aan woningen naar de woningbouwplanning voor Geldrop en Mierlo
We hebben in de Woningbouw Monitor elk initiatief en strategische locaties opgenomen voor woningbouw. De Monitor bevat informatie over woningaantallen, typen, prijscategorieën en doelgroepen en planning. Dit maakt het mogelijk om eenvoudig de opgave te confronteren met de programmering.

Optimaliseren van het monitoringssysteem woningbouwplanning (in SGE-verband: Shinto Labs), met het oog op het hebben van een continu actueel beeld van de woningbouwplanning
De monitoring is intern ingebed in de organisatie, met heldere verantwoordelijkheden en werkafspraken. De monitor wordt steeds verder uitgebreid met gegevens waar behoefte naar is.

Inregelen van het geven van een periodieke update aan raad en inwoners ten aanzien van de woningbouwplanning en de realisatie ervan
Twee keer per jaar stuurt het college een rapportage over de woningbouwplanning aan de gemeenteraad.

05. Woningen worden bewoond door mensen die binnen de doelgroep vallen waarvoor de woningen zijn gebouwd

Toepassen van de eind 2022 vastgestelde doelgroepenverordening (met daarin regels voor het bouwen voor doelgroepen en het koppelen van de woningprijs aan het inkomen van doelgroepen)
De doelgroepenverordening is op 1 januari 2023 in werking getreden en wordt in nieuwe projecten toegepast en verwerkt in bestemmingsplannen / omgevingsplannen.

06. In verband met de druk op de woningmarkt inzetten op het beperken van het opkopen van woningen ten behoeve van verhuur

Duiden van de onderzoeksgegevens (in SGE-verband) in hoeverre het invoeren van opkoopbescherming een opportune en rechtmatige maatregel is voor het beperken van het opkopen van woningen ten behoeve van verhuur
We hebben in 2022 en 2023 onderzoek verricht. Uit de resultaten van dit onderzoek zagen we geen (juridische) grondslag om extra maatregelen te treffen om het opkopen van woningen te ontmoedigen. In januari 2023 hebben de raad per memo hierover geïnformeerd.

Vertalen van de uitkomsten van het onderzoek naar een raadsvoorstel over het al dan niet instellen van opkoopbescherming
Zie hierboven (‘Duiden van … van verhuur’).

Evalueren van de zelfbewoningsplicht (ingevoerd in februari 2022)
Medio 2023 hebben we een evaluatie uitgevoerd en hierover hebben we een raadsinformatiebrief gepubliceerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Centrum Mierlo

07. Doelen richting 2026:

1. We werken aan de hand van een programma ‘centrum Mierlo’, waarbinnen ontwikkelingen in en om het centrum in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd
2. de uitstraling van de openbare ruimte rondom de bibliotheek is – evenals de bibliotheek zelf – verbeterd (interieur en exterieur)
3. Er is een streefbeeld voor het gebied rond het Molenplein, het kantoor van Dienst Dommelvallei en deels ook de Marktstraat en dit is vertaald naar regels in het omgevingsplan (ruimte bieden aan maatschappelijke functies, nieuwe horeca en andere bezoekfuncties) en concrete acties in het programma centrum Mierlo
4. Voor het gebied rond de Heer van Scherpenzeelweg zijn de contouren bepaald voor een samenhangend groengebied met routes voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers), zodat het een verbinding vormt tussen het centrum en het buitengebied
5. Er is zicht op de mogelijkheden om de verbinding centrum-Kerkstraat-Margrietstraat primair in te richten op voetgangers en fietsers en een meer klimaatbestendige inrichting te realiseren
6. In het programma centrum Mierlo is een aanpak uitgewerkt om te komen tot groene gevels, groene daken en meer bomen in de openbare ruimte en daar is 25% van gerealiseerd
7. De hemelwateropvang is dusdanig dat rioleringen bij hevige neerslag het water voldoende kunnen afvoeren, waardoor er geen wateroverlast ontstaat
8. Eén van de nieuwe jaarlijks terugkerende evenementen die we naar Geldrop-Mierlo willen halen, landt in het centrum van Mierlo (naast bestaande evenementen zoals Pitpop en het kersenpitfeest

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?

- In 2023 zijn we gestart met gesprekken met de ondernemersvereniging Mierlo en woningbouwvereniging Compaen over de toekomstige invulling van de locatie van het kantoor van de Dienst Dommelvallei.
- Glow is voor het eerst georganiseerd in zowel Geldrop als Mierlo.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Centrum Geldrop

08. Doelen richting 2026:

1. We werken aan de hand van een programma ‘centrum Geldrop’, waarbinnen ontwikkelingen in en om het centrum in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd
2. Het winkelgebied is compacter en het gebied daaromheen is ingericht met nieuwe complementaire functies, zodat bezoekers en bewoners graag verblijven in het centrum
3. Er zijn concrete plannen voor de verbinding van het centrum naar het Dommeldal (in aansluiting op de inzet binnen de speerpunten ‘groene sociale wijken’ en ‘doorlopend groen’)
4. Het centrum is goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers en autoluw, zodat bezoekers worden gestimuleerd om op de fiets of te voet te komen
5. Er zijn aan de randen van het centrum passende parkeervoorzieningen, zodat bezoekers en bewoners (van het centrum) hun auto kwijt kunnen
6. Er zijn voorzieningen voor deelvervoer (fietsen, scooters, auto’s), zodat de parkeerdruk lager is
7. Er zijn 200 woningen gerealiseerd in en om het centrum, met name voor 1- en 2-persoonshuishoudens, zodat senioren, starters en expats een thuis kunnen vinden in Geldrop
8. De bestaande groenstructuur in het centrum is kwalitatief verbeterd en daarnaast zijn er concrete plannen om meer groen in het centrum toe te voegen
9. Eén van de nieuwe jaarlijks terugkerende evenementen die we naar Geldrop-Mierlo willen halen, landt in het centrum van Geldrop

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?

Het woningbouwcomplex Kersenhof (27 woningen) is opgeleverd. Daarnaast is het woningbouwproject Loods 20 (20 woningen) gestart. Ten slotte is eind 2023 een groot aantal bestemmingsplannen en 1 structuurvisie in procedure gebracht.

Hiermee zijn in totaal ruim 400 woningen in het centrumgebied opgenomen in een ruimtelijk plan.
De procedures voor het aanleggen van 2 parkeerterreinen bij het kasteel en de Weeffabriek zijn afgerond en zijn er op diverse plaatsen laadpalen geplaatst (o.a. Molenstraat en Machinaal).
Ten slotte is er een aantal stakeholdersbijeenkomsten geweest.
Dit heeft geleid tot een onderzoek naar leegstand in het centrum, zijn er aanpassingen van de bewegwijzering doorgevoerd en is een interactieve speurtocht langs een aantal iconen in het centrum ontwikkeld.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Woonwijk Coevering

09. Doelen richting 2026:

1. We werken aan de hand van een programma 'Coevering', waarbinnen ontwikkelingen in en om de woonwijk samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd (procesdoel)
2. Er is structureel laagdrempelig contact tussen bewoners en gemeente om zaken op het gebied van leefbaarheid en veiligheid te bespreken en af te stemmen
3. Er een plan om tot een betere mix van bewoners te komen en de eerste stappen daartoe zijn gezet
4. Er is door bewoners een wijkuitvoeringsplan opgesteld om tot een aardgasvrije wijk te komen (zie: thema Duurzaamheid)
5. Er is een inrichtingsplan om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren, met daarin klimaatadaptieve maatregelen, hoogwaardige groenstructuren, (fiets)verbindingsroutes en ontmoetingsplekken
6. Er is een plan om de sociale samenhang en de sociale cohesie te verbeteren in De Coevering. De Coevering is een veilig thuis, zowel in je woning als bij het verplaatsen door de wijk

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
- De opgave voor deze wijk is geanalyseerd waarbij een samenwerking is aangegaan met Woonbedrijf die het komende jaar geformaliseerd wordt.
- Er is gestart met het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst.
- Er zijn ambities geformuleerd in een toekomstperspectief dat getoetst wordt bij bewoners tijdens wijkdialogen komend jaar.
- Er is een plan van aanpak geschreven voor het wijkprogramma.
- Er is een netwerkevent geweest voor professionals die in de wijk werken als kick off om de samenwerking te verbeteren en daarmee een betere dienstverlening te kunnen bieden aan de bewoners.
- Een activiteit uit de wensboom bij de flats is uitgevoerd. Dit krijgt komend jaar navolging in andere delen van de wijk.
- Er is met bewoners onderzocht welke alternatieve warmtebronnen mogelijk zijn in de Coevering op weg naar een wijkuitvoeringsplan voor een aardgasvrije wijk.
- Er is gewerkt aan een klimaatkaart voor deze wijk die als onderlegger dient voor het op te stelling inrichtingsplan om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren met daarin onder andere klimaatadaptieve maatregelen, groenstructuren en ontmoetingsplekken.
- Er is een jaarprogramma opgesteld voor 2024.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Landelijk gebied Gijzenrooi

10. Doelen richting 2026:

1. We werken aan de hand van een programma Gijzenrooi, waarbinnen ontwikkelingen in en om het centrum in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd (procesdoel)
2. Instellen van het fonds Landschapsversterking voor financiering van de aanleg of verbetering van landschapselementen

3. Er zijn plannen gereed voor het ecologisch netwerk in het gebied Gijzenrooi en het daar toepassen van natuurinclusieve en ecologische landbouw
4. Er is zicht op mogelijkheden hoe het waterpeil rond het natuurgebied De Gijzenrooise Zegge kan worden verhoogd om daarmee meer water in het gebied vast te houden en tegelijk de bijzondere waterafhankelijke natuur te versterken
5. Er is een stadsboerderij operationeel
6. Er is zicht op de mogelijkheden om het cultuurhistorisch landschap te gebruiken in recreatieve arrangementen

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
In juli 2023 heeft er een tweedaagse sessie plaatsgevonden, waarbij allerlei gebiedspartners vanuit hun specifieke expertise hebben meegedacht aan het streefbeeld voor het gebied Gijzenrooi. De uitkomsten hiervan zijn in december 2023 gedeeld met de omgeving via een informatieavond. Ook is er tijdens deze avond veel informatie en input verzameld, die verwerkt zal worden in nog vast te stellen streefbeeld voor het gebied. Het belang van het behoud van het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap is voor iedereen duidelijk. Verder is iedereen het eens over de noodzaak voor verdere vernatting van het gebied, wat duidelijk beperkingen met zich meebrengt voor het agrarisch medegebruik.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Landgoed Gulbergen

11. Doelen richting 2026:

1. We werken aan de hand van een programma Gulbergen, waarbinnen ontwikkelingen in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd
2. Er is duidelijkheid over welke combinatiemogelijkheden er zijn tussen duurzame energieopwekking, natuurontwikkeling en recreatie
3. Er zijn inrichtingsvoorwaarden bepaald, die zijn vertaald naar regels in het omgevingsplan (o.a. welke dagrecreatie en evenementen toegelaten zijn en welke agrarische, recreatieve en maatschappelijke functies gewenst zijn)
4. Bij een combinatie met duurzame energie zijn er zones aangewezen voor de opwek van duurzame energie. Het programma dient ook concrete inrichtingsvoorwaarden te stellen;
5. Er is een zone aangewezen en inrichting bepaald voor de beoogde ecologische verbinding van de Molenheide naar de Stiphoutse bossen;
6. Er is een beeld van wat de plannen vragen van de verkeersontsluiting (per fiets en per auto) in Geldrop-Mierlo en hoe dit te realiseren is;
7. Er is een inrichtingsplan voor het inrichten van de ecologische verbindingszone Luchensche Wetering, waarin de koppelkansen voor klimaatadaptatie zijn meegenomen;
8. Er is duidelijkheid over de wenselijkheid en kansen voor het vestigen van een horecagelegenheid bij een recreatief kruispunt (in relatie tot het realiseren van andere doelen en ambities)

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
In 2023 heeft de MRE een uitgebreid participatietraject doorlopen in de beide grondgebiedgemeenten (Nuenen en Geldrop-Mierlo) en met de ketenpartners. daarop is een ontwikkelvisie door de MRE opgesteld, die op 20 september aan de raden van de beide grondgebiedgemeenten is voorgelegd. Inmiddels is de ontwikkelvisie ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de MRE.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Landelijk gebied Mierlo-Oost

12. Doelen richting 2026:

1. We werken aan de hand van een programma Mierlo-Oost, waarbinnen ontwikkelingen in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd (procesdoel)
2. Er is structurele vooruitgang richting het weer kunnen afwateren van het gebied op Sang en Goorkens

3. Er is zicht op alternatieve functies in aanvulling op of ter vervanging van agrarische bedrijvigheid (nieuwe verdienmodellen)
4. De gronden die nodig zijn voor de beoogde ontwikkelingen zijn verworven

Binnen het programma Mierlo-Oost worden de opgaven vertaald naar meer inhoudelijke doelen voor de komende jaren. In de strategie 2024- 2027 zal het aantal doelen zijn uitgebreid.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
Het gebied Mierlo Oost heeft in 2023 beperkt aandacht gehad, wat mede is veroorzaakt door het niet doorgaan van de visie voor Mierlo Oost.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Landelijk gebied Molenheide

13. Doelen richting 2026:

1. We werken aan de hand van een programma Molenheide, waarbinnen ontwikkelingen in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd
2. Wandel- en fietspaden zijn aangepast, zodat een deel van het bos rustiger wordt ten behoeve van natuurwaarden
3. Er is een beplantingsplan om gefaseerd naaldbossen om te vormen naar loofbossen, om zo verdroging tegen te gaan
4. Het is duidelijk hoe het waterpeil rond het bosgebied kan worden verhoogd, waardoor meer water in het gebied kan worden vastgehouden
5. Er is een inrichtingsplan voor waterlopen en weteringen gericht op het vasthouden van water en het inrichten van kwelzones
6. Er zijn locaties aangewezen voor het aanleggen van faunapassages waardoor dieren de A67, Geldropseweg en het Eindhovens Kanaal kunnen passeren
7. Er is zicht op de mogelijkheden om landbouwgronden om te vormen naar natuur
8. Er zijn inrichtingsvoorwaarden bepaald

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
In 2023 is de kadernota 'Bos en natuurbeheer Geldrop-Mierlo' door de raad vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het naaldbos versneld naar gemengd loofbos zal worden omgevormd . Hierin is, in het verlengd van de omgevingsvisie ook aangegeven dat het oostelijk deel van de Molenheide omgevormd zou moeten worden naar een rust- en natuurgebied, zodat er robuustere noord-zuid verbinding ontstaat tussen de Strabrechtseheide in het zuiden en de Stiphoutse bossen in het noorden.. In het westelijk deel van de Molenheide is meer ruimte voor recreatieve mogelijkheden. Hiervoor is in de begroting extra geld beschikbaar gesteld.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bedrijventerrein De Spaarpot

14. Doelen richting 2026:

1. Er is een duidelijk profiel voor het bedrijventerrein, wat als grondslag dient voor het stimuleren van instroom en uitstroom van bedrijven
2. Verouderde en verloederde panden/percelen zijn opgeknapt en opnieuw in gebruik
3. Er is een inrichtingsplan voor de openbare ruimte in uitvoering, waarin openbaar groen, klimaatadaptatie en routes voor langzaamverkeer zijn meegenomen
4. Indien dit opportuun blijkt, hebben de bedrijven gezamenlijk parkmanagement ingericht
5. 70% van de bedrijven heeft maatregelen genomen om het pand en/of de bedrijfsvoering te verduurzamen
6. De parkeerbehoeften en parkeervoorzieningen zijn in balans door een collectieve aanpak van de bedrijven op de Spaarpot en de gemeente
7. Er zijn inrichtingsvoorwaarden bepaald, die zijn vertaald naar regels in het omgevingsplan

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
Vanuit de MRE regio is in 2023 gestart met een nieuw programma voor de werklocaties omtrent revitalisering van en intensivering op de bestaande terreinen, waarbij de Spaarpot is aangemerkt als 1 van de bedrijventerreinen die hiervoor in aanmerking komen.

In 2023 is gestart met het onderzoeken naar de mogelijkheden om een Ondernemersfonds voor Geldrop-Mierlo op te richten die bovenstaande punten kan bewerkstelligen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 10	**0**	**882**	**1.288**	**405**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**471**	**1.012**	**1.047**	**35**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**9**	**0**	**11**	**10**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**1.351**	**1.215**	**1.479**	**264**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**17.315**	**5.944**	**2.742**	**-3.202**
8.3 Wonen en bouwen	**782**	**1.332**	**1.031**	**-301**
Totaal Lasten	**19.927**	**10.386**	**7.599**	**-2.788**
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 10	**0**	**445**	**821**	**376**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**420**	**437**	**494**	**56**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**512**	**512**	**279**	**-233**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**19.024**	**5.944**	**1.780**	**-4.164**
8.3 Wonen en bouwen	**812**	**582**	**444**	**-138**
Totaal Baten	**20.768**	**7.921**	**3.819**	**-4.102**
Saldo (baten -/- lasten)	**841**	**-2.465**	**-3.780**	**-1.315**

Analyse

10. Bouwen en wonen	I/S	Bedrag
8.1 Ruimtelijke ordening	**I**	**-390.000**
Dit betreft salarislasten die geactiveerd worden op investeringen en verhaald worden via plankosten.		
8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)	**I**	**-2.469.000**
Het resultaat van het grondbedrijf bedraagt € 513.632 bestaande uit - resultaat grondbedrijf algemeen € 30.877 (twee afgesloten exploitaties); - tussentijdse winstnemingen € 482.755; - extra storting in de voorziening verliessaldi grondexploitaties -/- € 1.355.230 (onttrekking uit reserve grondexploitaties); - bijdrage aan sociale woningbouw De Waag en Luchen: -/- € 247.870 (onttrekking uit reserve leefbaarheidsfonds); - ontvangst / afdracht uit de grondexploitatie De Waag aan de fondsen nota kostenverhaal: € 127.420 (storting in de betreffende reserves / fondsen). - Totaal resultaat op taakveld 8.2: -/- € 962.048 -/- € 1.506.582 valt weg tegen het verschil van € 1.506.582 binnen Overhead hieronder.		
8.3 Wonen en bouwen	**I**	**-126.000**
De invoering van de Omgevingswet wordt als een ingrijpende stelselwijziging beschouwd. Het is landelijk voorspeld dat bij deze grote stelselwijziging een tijdelijke toename aan bouwplannen zichtbaar zou zijn in de laatste maanden voorafgaand aan de invoering. Enerzijds om de rechten onder het oude stelsel te kunnen claimen, maar veelal ook om de onzekerheden van de invoering van een nieuw stelsel te vermijden. Die verwachte toename (en daarmee begrote legesopbrengsten) is echter uitgebleven. Daarnaast is er extra ondersteuning benodigd geweest op het gebied van bezwaar- en beroep voor omgevingsvergunningen.		
Overhead		**1.747.000**
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's.		
Overig		**-77.000**
Totaal		**-1.315.000**

Programma 11. Financiën en belastingen

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester J.C.J. van Bree, Wethouder J.A.T.M. van de Laar en Wethouder F.J.M.C. Stravers

Wat wilden we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Digitalisering	Zie: uitgeschreven doelen Digitalisering bij "Wat gaan we er voor doen"
Organisatieontwikkeling	Zie: uitgeschreven doelen Organisatieontwikkeling bij "Wat gaan we er voor doen"
Strategische HRM	Zie: uitgeschreven doelen Strategische HRM bij "Wat gaan we er voor doen"

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota Reserves en voorzieningen	2022-2025	November 2022	
Financiële verordening	N.v.t.	Juli 2023	
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	2012 e.v.	November 2021	
Nota activering, waardering en afschrijving	2007 e.v.	December 2007	
Belastingverordeningen	2024	November 2023	

Wat hebben we ervoor gedaan?

Digitalisering

01. Doelen richting 2026:

1. We passen datagestuurd werken toe voor een substantieel aantal producten en diensten, als instrument voor beleidsontwikkeling en – uitvoering en voor sturing en verantwoording
2. We bieden relevante platformen aan of nemen erin deel
3. Bij ontwikkelingen op het vlak van samen leven en leefomgeving wordt consequent overwogen om digitale / AI-instrumenten te integreren, aansluitend op het maatschappelijk gebruik van dergelijke middelen
4. We maken data over onze gemeente beschikbaar (voor raad, inwoners en derden) volgens het principe van open data gemeenten; hiermee bevorderen we de transparantie en openheid van beleidsdata

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?

- In 2023 hebben de eerste verkennende gesprekken plaatsgevonden om te kijken of een opendata dashboard mogelijk is. In 2024 gaat dit verder onderzocht worden.
- Verkennende gesprekken zijn gevoerd om te kijken of de rol van data analist/power BI specialist breder ingezet kan worden binnen de organisatie.
- De functie van de informatiemanager is inmiddels ingevuld. Door het aanstellen van de informatiemanager eind 2023 is er nog weinig gerealiseerd van de doelen over de periode 2023-2026. De verwachting dat in 2024 inzichtelijk gaat worden waar de behoeften liggen op het gebied van digitalisering en tevens zal een prioritering volgen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Organisatieontwikkeling

02. Doelen richting 2026:

1. De gemeente opereert effectief binnen lokale, regionale en landelijke netwerken, zodat op de uiteenlopende aandachtsvelden een breder arsenaal aan kansen en mogelijkheden binnen bereik is en ambities en belangen van verschillende partijen kunnen worden gecombineerd
2. De gemeente werkt in gebieden en op thema's opgavegericht samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, verenigingen en andere overheden, zodat ontwikkelingen in samenhang plaatsvinden en de kwaliteiten van velen worden benut
3. De gemeente is op ambtelijk niveau goed vertegenwoordigd in (sub)regionale samenwerkingen, zodanig dat er een effectieve inbreng is vanuit Geldrop-Mierlo in de samenwerking en afspraken binnen de samenwerking goed lokaal worden vertaald

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
In 2024 implementeren wij een Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE). Hiervoor wordt een procesregisseur aangesteld. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart in 2023.
Het werken met programma's, inclusief gebiedsaanpakken, krijgt in 2024 verder vorm.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Strategische HRM

03. Doelen richting 2026:

1. De gemeente is continu in staat om voor openstaande vacatures medewerkers aan te trekken die de juiste energie, vaardigheden en competenties hebben (of daarop ontwikkelbaar zijn) om de beoogde rollen en taken te vervullen en om bij te dragen aan de ontwikkelingen waar de gemeentelijke organisatie voor staat
2. Het management (managementteam en teammanagers) weet leiding te geven aan de ontwikkeling van de organisatie en de continue tijdige en effectieve uitvoering van gemeentelijke taken
3. Met alle medewerkers loopt er een gesprekscyclus waarin gedrag, resultaten, werkgeluk en ontwikkeling aan de orde zijn, in het belang van het realiseren van organisatiedoelen en de ontwikkeling van de organisatie en in het belang van de medewerkers

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?
Zie paragraaf bedrijfsvoering.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Dienst Dommelvallei
De financiële administratie, financieel beleid en advies en belastingen worden uitgevoerd door Dienst Dommelvallei.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 11	**2.242**	**160**	**804**	**644**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**2.013**	**0**	**592**	**592**
0.4 Overhead	**12.222**	**15.468**	**15.542**	**74**
0.5 Treasury	**170**	**448**	**248**	**-200**
0.61 OZB woningen	**215**	**215**	**366**	**151**
0.62 OZB niet-woningen	**58**	**58**	**89**	**31**
0.64 Belastingen overig	**480**	**465**	**568**	**103**
0.8 Overige baten en lasten	**6.423**	**100**	**342**	**242**
0.9 Venootschapsbelasting (Vpb)	**100**	**0**	**-33**	**-33**
Totaal Lasten	**23.922**	**16.914**	**18.520**	**1.606**
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 11	**-131**	**538**	**2.540**	**2.002**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**0**	**0**	**634**	**634**
0.4 Overhead	**461**	**536**	**815**	**279**
0.5 Treasury	**164**	**197**	**284**	**87**
0.61 OZB woningen	**4.454**	**4.574**	**4.582**	**8**
0.62 OZB niet-woningen	**1.938**	**1.927**	**1.929**	**2**
0.64 Belastingen overig	**328**	**328**	**340**	**12**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**70.595**	**73.346**	**72.231**	**-1.116**
0.8 Overige baten en lasten	**0**	**0**	**-1**	**-1**
Totaal Baten	**77.809**	**81.445**	**83.353**	**1.908**
Saldo (baten -/- lasten)	**53.887**	**64.532**	**64.833**	**302**

Analyse

11. Financiën en belastingen	I/S	Bedrag
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**I**	**41.000**
Zie de algemene inleiding voor een analyse van het jaarrekeningresultaat.		
0.5 Treasury	**I**	**279.000**
Er zijn geen langlopende leningen aangetrokken. De rentelasten zijn daarom lager dan begroot.		
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**I**	**-1.116.000**
Er zijn minder middelen ontvangen voor participatie, omdat er vanuit Senzer foutieve WSW-aantallen zijn doorgegeven aan het Rijk. Senzer heeft ons het verschil terugbetaald, zie het verschil bij sociale werkvoorzieningen. Daarnaast de effecten van de decembercirculaire 2023.		
0.8 Overige baten en lasten	**I**	**-243.000**
Kosten voor BTW-correcties over eerdere boekjaren (2019-2023).		
0.10 Mutaties reserves programma 11	**I**	**1.358.000**
Betreft voornamelijk de onttrekking reserve grondbedrijf ten behoeve van de verliesvoorziening grondbedrijf (€ 1.355.000,-). Zie ook de paragraaf grondbeleid.		
Overhead		**-70.000**
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's.		
Overig		**53.000**
Totaal		**302.000**

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn we onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), (inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur);
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoners mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie. Lastenverzwaring voor inwoners blijft achterwege en indien enigszins mogelijk zullen we de tarieven van de gemeentelijke belastingen en/of leges verlagen;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met deze beleidsuitgangspunten zijn de tarieven over 2023 als volgt aangepast:

- Bij de OZB is 2,20% inflatiecorrectie toegepast. Bij de berekening van het tarief is rekening gehouden met de WOZ-waardeontwikkeling;
- Afval: het vastrecht is verhoogd van € 137,40 naar € 144,96 en het variabele tarief voor de ledigingen is met gemiddeld 1,90% verhoogd ten opzichte van 2022.
- Riolering: de tarieven bleven op het niveau van 2022.
- Toeristenbelasting: het tarief bleef op het niveau van 2022 .
- Hondenbelasting: het tarief voor de hondenbelasting is verhoogd met het inflatiepercentage van 2,20%.
- Reclamebelasting: het tarief voor de reclamebelasting is verhoogd met het inflatiepercentage van 2,20%.
- Leges: de tarieven zijn verhoogd met het inflatiepercentage van 2,20%.

Definitieve (formele) vaststelling van de diverse belastingtarieven heeft plaats gevonden door vaststelling van de belastingverordeningen tijdens de behandeling in de raadsvergadering van 10 november 2022.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen (OZB):

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De tarieven voor 2023 zijn bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en er is een inflatiecorrectie van 2,20% toegepast.

Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer en de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn verdeeld in twee componenten:
Een vast deel: Hiertoe behoren kosten die niet in de invloedssfeer liggen van de individuele inwoners zoals de kosten van de milieustraat, glas-, papier- en plasticinzameling;
Een variabel deel: Het gaat hier om het zogenaamd “de vervuiler betaalt” principe; hoe vaker iemand zijn rest- en gft-afval aanbiedt, hoe hoger de kosten voor deze aanbieder zijn.
Reinigingsrechten worden geheven van niet-woningen (bedrijven) die hebben aangegeven gebruik te maken van de inzameldienst voor huishoudelijke afvalstoffen. Het betreft hier geen bedrijfsafval.
Er is in 2023 sprake van een tekort op de gesloten exploitatie afval. Dit tekort wordt ten laste van de algemene dienst gebracht omdat de voorziening afval nihil is. Hiervoor verwijzen wij u naar de tabel in het onderdeel 'kostendekkendheid rioolheffing en afvalstoffenheffing' en het analyse overzicht van de baten en lasten programma 8.
In onderstaande tabel is te zien welke negatieve of positieve resultaten m.b.t. de gesloten exploitatie afval ten gunste of ten laste van de algemene dienst zijn gebracht. In het geval van negatieve resultaten was dit het geval wanneer de voorziening ontoereikend was om het tekort te dekken. De baten in 2021 zijn efficiency voordelen die in 2020 zijn gerealiseerd.

Jaar	Lasten afval ten laste van algemene dienst	Baten afval ten gunste van algemene dienst
2017	4.886	0
2018	220.900	0
2019	339.577	0
2020	0	0
2021	0	204.000
2022	200.484	0
2023	203.605	0

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027.

Bij de invoering van de verbrede rioolheffing is de mogelijkheid geboden om naast de kosten van afvalwater ook de kosten van verwerking en afvoer van hemelwater in de rioolheffing te betrekken. Voor het afvoeren van hemelwater zijn en worden ook investeringen gedaan. Het afvalwater heeft een minimaal aandeel in de totale hoeveelheid water die verwerkt/afgevoerd wordt via de riolering. Het overgrote deel betreft hemelwater maar dit moet mede in relatie gezien worden tot het weer. In de komende jaren gaan we veel klimaat adaptieve maatregelen nemen. Hiervoor zijn grote investeringen vereist.

Kostendekkendheid rioolheffing en afvalstoffenheffing

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording zijn gemeenten verplicht inzichtelijk te maken hoe bij de berekening van tarieven en heffingen wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. De tarieven mogen dus hoogstens kostendekkend zijn. Daarnaast moeten we de beleidsuitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze berekeningen vermelden en de manier waarop we deze uitgangspunten bij de tariefstellingen hanteren.
Met onderstaande tabel verantwoorden we of de heffingen (afvalstoffenheffing en rioolheffing) inderdaad kostendekkend zijn geweest, ofwel of de werkelijke baten de gerealiseerde lasten niet hebben overschreden. Per heffing worden de totale baten en lasten en het gerealiseerde kostendekkendheidspercentage weergegeven.

Dekkendheid rioolheffing	2023
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	1.652.762
Kapitaallasten	1.033.188
Mutatie voorziening	-404.215
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	**2.281.734**
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	203.904
Kwijtschelding taakveld 6.3	147.603
Straatreiniging taakveld 2.1	222.197
Watertaken taakveld 5.7	159.003
BTW taakveld 0.11*	1.229.535
Totaal toerekenbaar	**1.962.242**
Totaal lasten	**4.243.976**
Opbrengst rioolheffing taakveld 7.2	4.183.633
Overige opbrengsten taakveld 7.2	60.343
Baten totaal taakveld 7.2	**4.243.976**
Dekkendheidpercentage riool	**100%**
* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229B van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het Btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de Btw compensabel en werd tegelijkertijd het gemeentefonds hiervoor verlaagd.	

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2023
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	1.468.364
Lasten overige afvalstromen	3.303.977
Kapitaallasten	66.787
Mutatie voorziening afval	0
Totaal lasten afval taakveld 7.3	**4.839.128**
Toerekenbare lasten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	91.583
Kwijtschelding taakveld 6.3	186.360
Straatreiniging taakveld 2.1	148.131
BTW taakveld 0.11*	568.224
Totaal toerekenbaar	**994.298**
Totaal lasten	**5.833.426**
Baten afvalstoffenheffing	4.411.926
Baten milieustraat	614.781
Baten overige afvalstromen	603.114
Totaal baten taakveld 7.3	**5.629.821**
Dekkendheidpercentage afval	**97%**
* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229B van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het Btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de Btw compensabel en werd tegelijkertijd het gemeentefonds hiervoor verlaagd.	

Leges

Als de gemeente een bepaalde dienst levert kunnen daarvoor leges worden geheven. De raad stelt de tarieven jaarlijks vast in de Tarieventabel bij de Legesverordening. Net als riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met door het Rijk vastgestelde maximumtarieven.
De leges worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Kostendekkendheid leges

Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten gemeenten verplicht inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.

Per hoofdstuk is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de gerealiseerde baten en lasten. Hoofdstukken die niet zijn opgenomen in de plaatselijke legesverordening, zijn niet opgenomen in onderstaande tabel(len). Per titel in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend mag zijn. Tussen afzonderlijke hoofdstukken binnen een titel mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaald hoofdstuk, mogen kosten binnen een ander hoofdstuk compenseren.

In onderstaande overzichten zijn per hoofdstuk en per titel de totale baten, de totale lasten en het kostendekkendheidspercentage weergegeven. De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.

De salarislasten en overhead in titel 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken. Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor de overhead bepaald.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 1	Algemene dienstverlening					
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	-199.117	134.091	92.925	49.886	72%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	-220.301	181.981	126.113	0	72%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	-161.249	143.669	99.563	44.576	56%
Hoofdstuk 4	Verstrekkingen uit de Basisregistratie personen	-14.481	201.136	139.388	0	4%
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken	0	9.578	6.638	0	0%
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	0	9.578	6.638	0	0%
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	-9.823	86.201	59.738	1.016	7%
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 11	Huisvestingswet	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 12	Leegstandwet	-312	0	0	0	0%
Hoofdstuk 16	Kansspelen	-325	9.578	6.638	0	2%
Hoofdstuk 17	Telecommunicatie, kabels en leidingen	-20.572	19.156	13.275	40.330	28%
Hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	-16.732	19.156	13.275	0	52%
Hoofdstuk 19	Kinderopvang	-1.827	9.578	6.638	0	11%
Hoofdstuk 20	Diversen	-1.302	57.468	39.825	0	1%
	Totaal titel 1	-646.041	881.170	610.654	135.808	40%

De salarislasten en overhead in titel 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen, waaronder de bouwvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasten de overhead bepaald. De baten en lasten binnen titel 2 van de legesverordening hebben voornamelijk betrekking op hoofdstuk 2 en 3, vandaar is vanwege de samenhang besloten alle lasten toe te rekenen aan hoofdstuk 3 binnen titel 2 en is dit niet verder uitgesplitst.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen					
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 2	Principe verzoek / vooroverleg / beoordeling conceptaanvraag	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	-297.008	438.737	304.045	87.221	36%
Hoofdstuk 4	Vermindering	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 5	Teruggaaf	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 6	Intrekking omgevingsvergunning	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen/ uitwerkingen en exploitatieplan	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 10	In deze titel niet benoemde beschikking	0	0	0	0	0%
	Totaal titel 2	-297.008	438.737	304.045	87.221	36%

De salarislasten en overhead in titel 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn					
Hoofdstuk 1	Horeca	-1.627	9.578	6.638	0	10%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	-3.254	47.890	33.188	1.017	4%
Hoofdstuk 3	Seksbedrijven	0	0	0	0	0%
Hoofdstuk 6	Winkeltijdenwet	0	9.578	6.638	0	0%
Hoofdstuk 7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0	0	0	0	0%
	Totaal titel 3	-4.881	67.046	46.464	1.017	4%

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting is van toepassing op het centrum van Geldrop. De werkelijke opbrengst in 2023 bedroeg € 352.000,-. Dit is het totaal van parkeergelden (€ 332.000,-), en de naheffingsaanslagen (€ 20.000,-).

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven van diegene die mensen tegen vergoeding laat overnachten. Het geldt alleen als de persoon die hier verblijft geen inwoner van de gemeente is. In 2023 is het tarief gelijk gehouden aan het tarief van 2022 (€ 1,46 per persoon per overnachting). De opbrengsten uit toeristenbelasting in 2023 bedragen € 688.000,-.

Lijkbezorgingsrechten

Een klein deel van de begraafplaats 't Zand in Geldrop is de algemene begraafplaats van de gemeente. De ontvangen lijkbezorgingsrechten hebben betrekking op deze begraafplaats en bedragen in 2023 € 5.000,-.

Hondenbelasting

De opbrengst uit hondenbelasting wordt ingezet voor de uitgaven hondenbeleid en handhaving hondenbeleid. Aan het einde van het jaar wordt het overschot of het tekort op de inkomsten verrekend met de reserve Hondenbeleid. Wanneer de inkomsten hoger zijn geweest dan de uitgaven in een bepaald jaar, dit wordt toegevoegd aan de reserve en andersom. De tarieven voor 2023 zijn ten opzichte van 2022 verhoogd met het inflatiepercentage van 2,2%. De opbrengsten uit hondenbelasting zijn in 2023 € 221.000,-.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven in de vastgestelde centrumgebieden ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds. Het tarief van de reclamebelasting is in 2023 verhoogd met de inflatiecorrectie (2,2%). De opbrengsten uit reclamebelasting zijn in 2023 € 119.000,-.

Kwijtscheldingsbeleid

Als mensen de verschuldigde belasting niet kunnen betalen (of met buitengewoon bezwaar), komen zij wellicht in aanmerking voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. In het kader van de administratieve lastenverlichting voor de inwoners, toetsen we bij het inlichtingenbureau indien eerder kwijtschelding verleend is of er geen belemmering is voor het verlenen van automatische kwijtschelding. Bij geen belemmering verlenen we automatische kwijtschelding.
De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend.
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan.
Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- OZB;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Overzicht tarieven

	2021	2022	2023
OZB eigenaar woning	0,0788%	0,0756%	0,0645%
OZB eigenaar niet-woning	0,1728%	0,1792%	0,1787%
OZB gebruiker niet-woning	0,1404%	0,1456%	0,1452%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	135,00	137,40	144,96
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	5,40	5,49	5,59
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	9,15	9,30	9,48
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	14,70	14,94	15,23
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	1,91	1,94	1,97
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	3,14	3,19	3,25
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	2,78	2,82	2,88
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	4,73	4,81	4,90
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	7,66	7,78	7,93
Rioolheffing < 200 m3	194,40	199,20	199,20
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	259,20	265,80	265,80
Rioolheffing > 500 m3	259,20	265,80	265,80
Toeristenbelasting	1,46	1,46	1,46
Hondenbelasting per hond	50,88	51,72	52,80
Hondenbelasting per kennel	215,88	219,48	223,80

Vergelijking buurgemeenten

In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2023 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB eigenaar woning	0,0754%	0,1061%	0,09153 %	0,0805%	0,0645%
OZB eigenaar niet-woning	0,1954%	0,2392%	0,29512 %	0,2092%	0,1787%
OZB gebruiker niet-woning	0,1610%	0,1920%	0,21170 %	0,1681%	0,1452%
Afvalstoffenheffing (*) (meerpers.huishouden)	326	275	241	339	292
Rioolheffing	200	140	187	182	199

(*): Diftar gemeenten worden door het COELO berekend op basis van vastrecht plus een gemiddeld aantal ledigingen (18 maal een grijze container van 140 liter en 7 maal een groene container van 140 liter). De aantallen van het COELO zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde. In de meeste diftar gemeenten is het gemiddelde aantal ledigingen vaak lager (zie hieronder bij Ontwikkeling lokale lastendruk).

Ontwikkeling lokale lastendruk

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd: 9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Jaar	2021	2022	2023
WOZ-waarde	**275.000**	**305.000**	**350.000**
Wijziging WOZ-waarde	**7,42%**	**10,91%**	**15%**
OZB	217	231	226
Afvalstoffenheffing	236	240	245
Rioolheffing	194	199	199
Totaal	**647**	**670**	**670**
Lastenontwikkeling	**5,4%**	**3,55%**	**0%**

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Geldrop-Mierlo. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.
Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen'.
Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de ‘Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen’ vastgesteld. De beleidsconclusies hieruit zijn:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de 10 belangrijkste risico’s, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico’s worden gelopen;
- De ‘Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen’ wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van ‘voldoende’ (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico’s onder de 1 uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren werken we met klassengemiddelden. Deze klassengemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

Risicowaarde (€) = Kans (%) x Gevolg (€)

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico’s zich tegelijk manifesteren rekenen we hierbij met een zekerheidspercentage van 90%.

Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico’s in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Risicomanagement is een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.
Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico’s. Door de risico’s te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico’s die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.
Er wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico’s is een proces van taxeren en inschatten en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

Risico (bepaling risicowaarde)	Risicowaarde jaarrekening 2023	Risicowaarde begroting 2024	Risicowaarde jaarrekening 2022
1) Wmo/Jeugd (exact bedrag)	2.500.000	1.000.000	245.000
Wmo en Jeugd zijn open-einde regelingen. Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of een andere soort zorginzet bestaat het risico dat het budget wordt overschreden.			
2) Cyberrisico's (50% x € 750.000)	375.000	545.000	545.000
Het dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (IBD) is hét handvat om informatiebeveiliging up-to-date te houden. Het geeft inzicht in de belangrijkste bedreigingen en ontwikkelingen en adviseert over prioriteiten. In het dreigingsbeeld 2023-2024 concludeert de IBD onder andere dat er: - meer ransomware met destructieve gevolgen voorkomt; - steeds meer en ernstigere kwetsbaarheden in software voorkomen; - gevaren die voorkomen in de keten uit het zicht zijn. Cyberrisico's hebben impact en kunnen leiden tot reputatie- en imagoschade. Ook Geldrop-Mierlo heeft waardevolle informatie te verliezen of kan schade lijden als informatie niet meer beschikbaar is.			
3) Algemene uitkering gemeentefonds (70% x € 350.000)	245.000	245.000	245.000
Via circulaires wordt de gemeente 2 maal per jaar geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. In 2022 is besloten om 2 belangrijke wijzigingen in de indexering van de algemene uitkering door te voeren. Ten eerste zal vanaf 2026 niet langer via de normeringssystematiek ('samen de trap op, samen de trap af') geïndexeerd worden. Daarmee vervalt de koppeling aan de rijksuitgaven. Het accres wordt wel bijgesteld als gevolg van jaarlijkse loon- en prijsontwikkelingen. Ten tweede geldt dat het volumedeel van het accres voor de periode tot en met 2025 is vastgezet op de stand van de meicirculaire 2022. Door het vastzetten van het volumedeel van het accres zijn er bij zowel het Rijk als de gemeenten veel minder budgettaire schommelingen dan voorheen. Dit betekent dat de accresstanden voor deze jaren slechts nog wijzigingen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen. Het verdeelmodel zal nog verder verbeterd worden. Hiertoe is een onderzoekagenda opgesteld. Deze onderzoekagenda bevat onderzoeken naar de maatstaf centrumfunctie (stapeling problematiek sociaal domein), naar de Overige Eigen Middelen (OEM) en naar de maatstaf eenpersoonshuishoudens. De eerste twee onderzoeken (centrumfunctie/stapeling problematiek sociaal domein en de Overige Eigen Middelen) zijn inmiddels opgestart en de uitkomsten worden in 2024 verwacht. Het onderzoek naar de maatstaf eenpersoonshuishoudens is inmiddels afgerond en dat geeft op dit moment geen aanleiding voor aanpassingen van het verdeelmodel. De schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend.			
4) Continuïteit bedrijfsvoering (50% x € 350.000)	175.000	-	-
Er is een aantal factoren dat een risico vormt voor de continuïteit van de bedrijfsvoering, zoals: moeilijk kunnen invullen van vacatures a.g.v. krapte op de arbeidsmarkt, (lang) thuis werken, werkdruk, personele wisselingen, ziekteverzuim, inzet van externen. Deze risico's kunnen leiden tot vertraging in de bedrijfsvoering. Daarnaast kan het leiden tot hogere kosten door externe inhuur.			
5) Inkoop (50% x € 350.000)	175.000	175.000	175.000
- Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen; - Niet rechtmatige inkopen kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit; - Contracten kunnen stilzwijgend verlengd worden tegen ongunstige voorwaarden. Of door het niet bundelen van opdrachten worden besparingsmogelijkheden niet benut.			
6) Grondbedrijf (exact bedrag)	152.598	-	-
De reserve grond is op dit moment voldoende om risico's op te vangen. Zie hiervoor de paragraaf grondbeleid. Vanaf een weerstandsvermogen <35% dient 50% van het tekort vanuit de algemene dienst bijgestort te worden.			

Risico (bepaling risicowaarde)	Risicowaarde jaarrekening 2023	Risicowaarde begroting 2024	Risicowaarde jaarrekening 2022
7) GR Dienst Dommelvallei (exact bedrag)	147.960	156.600	156.600
De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft, wordt het totaal van de risico's van de dienst via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.			
8) GR GGD Brabant Zuidoost (exact bedrag)	119.178	94.483	94.483
De Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant Zuidoost heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. Op basis van de begroting wordt financieel bijgedragen. Het onafgedekte risico, zijnde € 2.350.000, dient te worden op genomen in de eigen risicoparagraaf van de deelnemende gemeentes, herrekend naar de risicowaarde per gemeente.			
9) GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (exact bedrag)	116.037	-	-
Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 4.717.500. De benodigde weerstandscapaciteit ligt boven het weerstandsvermogen van € 2.000.000. Indien risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, zal VRBZO terugvallen op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.			
10) Belastingaangifte (30% x € 350.000)	105.000	105.000	105.000
De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.			
Subtotaal top 10	4.110.773		
Overige risico's	779.200		
Totaal	**4.889.973**		
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)	**4.400.976**		

Wijzigingen

Ten opzichte van de begroting 2024 is de totale risicowaarde met € 1.862.819,- toegenomen. Vooral de risicowaarde van Wmo/Jeugd is fors toegenomen. Daarnaast is een aantal risico's van gemeenschappelijke regelingen opgenomen, omdat het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling onvoldoende is om de eigen risico's af te dekken.

Tot deze jaarrekening was het risico Cyberrisico's gesplitst in twee verschillende risico's. Namelijk interne- en externe gevolgen. De splitsing zorgde voor onduidelijkheid, omdat de aanleiding voor beide risico's gelijk was. Bovendien worden in het nieuwe dreigingsbeeld van de IBD alle gevolgen benoemd, waardoor de splitsing niet meer nodig is.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Jaarrekening 2023
Algemene reserve	11.181.275
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	972.073
Stille reserves	0
Structurele weerstandscapaciteit	
Post onvoorzien	57.500
Totale weerstandscapaciteit	**12.210.848**

Weerstandsvermogen

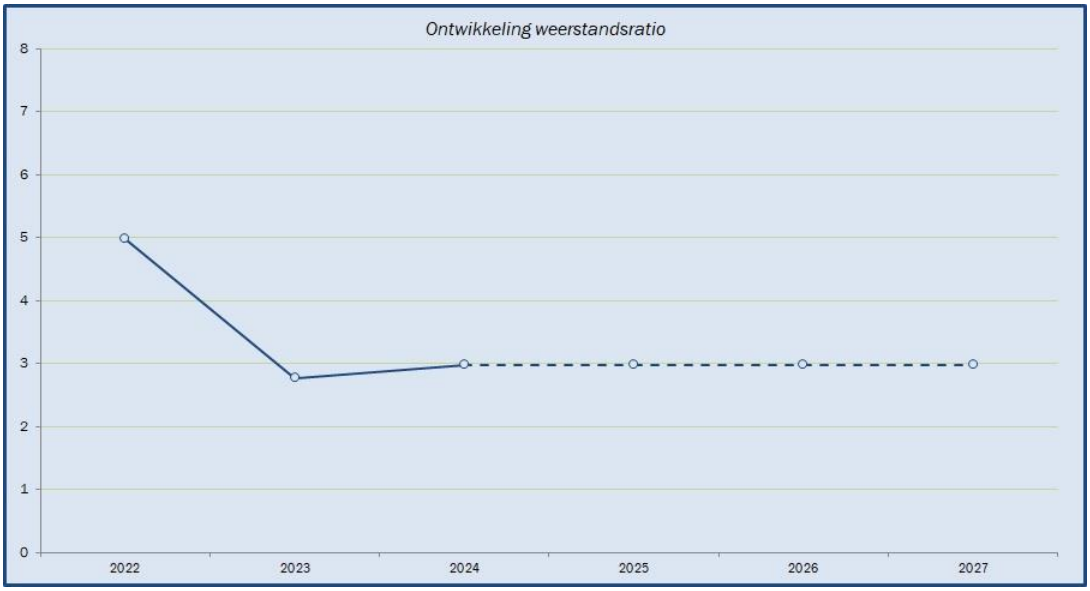
Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van ‘voldoende’ (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt als volgt bepaald:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit/Benodigde weerstandscapaciteit
€ 12.210.848 / € 4.400.976 = 2,77

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 2,77 goed is.

Ontwikkeling weerstandsvermogen
De onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de weerstandsratio zien, inclusief de prognose voor de komende jaren. Voor de prognose gaan we uit van gelijk blijvende benodigde weerstandscapaciteit. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit gaan we uit van de meerjarenramingen.

Met een weerstandsratio van 2,77 is het weerstandsvermogen van Geldrop-Mierlo goed. Ook voor de komende jaren blijft de ratio op een goed niveau gehandhaafd.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.

Een individueel kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie van de gemeente moet worden beoordeeld. De kengetallen moeten in samenhang bekeken worden, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een beeld geven van de financiële positie van de gemeente.
Een kengetal, of de ontwikkeling van een kengetal, is een weerspiegeling van het gevoerde beleid. Voor de provincie als toezichthouder hebben de kengetallen een signaleringswaarde. Ze kunnen worden betrokken bij het krijgen van een completer inzicht in de financiële situatie en risicopositie van een gemeente.

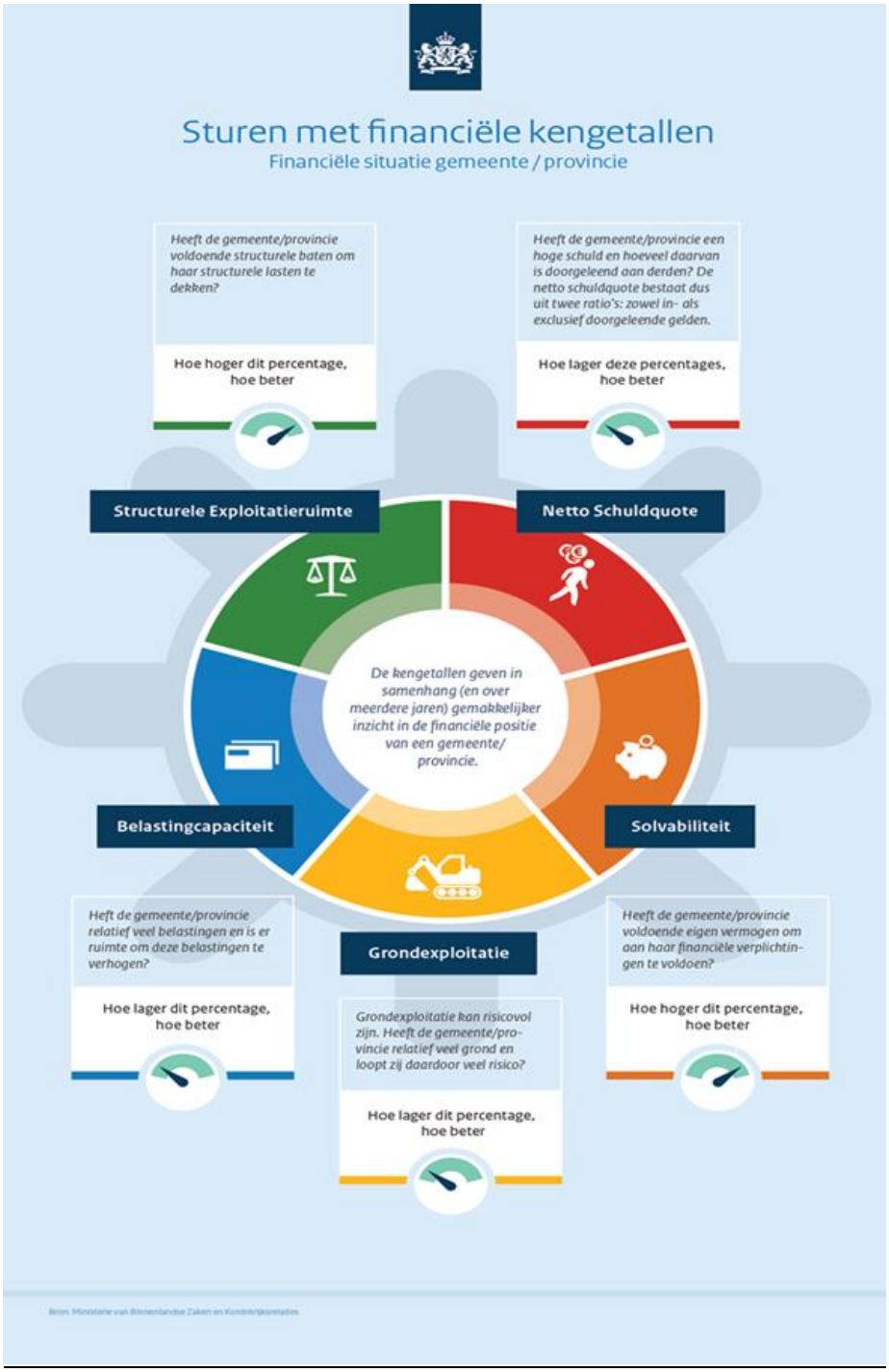
De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

De toezichthouder hanteert geen normering, maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<95	95-105	>105

Zie voor de onderlinge verhouding van de kengetallen bij conclusie.

Sturen met financiële kengetallen
Financiële situatie gemeente / provincie
Heeft de gemeente/provincie voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken?
Hoe hoger dit percentage, hoe beter
Heeft de gemeente/provincie een hoge schuld en hoeveel daarvan is doorgeleend aan derden? De netto schuldquote bestaat dus uit twee ratio's: zowel in- als exclusief doorgeleende gelden.
Hoe lager deze percentages, hoe beter
Structurele Exploitatieruimte
Netto Schuldquote
De kengetallen geven in samenhang (en over meerdere jaren) gemakkelijker inzicht in de financiële positie van een gemeente/ provincie.
Belastingcapaciteit
Solvabiliteit
Grondexploitatie
Heft de gemeente/provincie relatief veel belastingen en is er ruimte om deze belastingen te verhogen?
Hoe lager dit percentage, hoe beter
Heeft de gemeente/provincie voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen?
Hoe hoger dit percentage, hoe beter
Grondexploitatie kan risicovol zijn. Heeft de gemeente/provincie relatief veel grond en loopt zij daardoor veel risico?
Hoe lager dit percentage, hoe beter

Uitgangspunten
Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2023 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2023-2026. De kengetallen voor de begroting 2024 tot en met 2026 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2024-2027.

Omschrijving	Realisatie			Begroting			
	2021	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	85%	74%	76%	74%	96%	101%	93%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	77%	67%	68%	72%	87%	93%	84%
Solvabiliteitsratio	27%	28%	27%	28%	24%	24%	24%
Grondexploitatie	20%	16%	17%	15%	17%	11%	-3%
Structurele exploitatieruimte	2%	6%	5%	3%	0%	2%	-1%
Belastingcapaciteit	83%	83%	74%	75%	82%	82%	82%

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek is de netto schuldquote nagenoeg gelijk aan wat in de begroting was voorzien. Wanneer dit kengetal wordt gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is dit niet het geval. Dat komt omdat er geen langlopende leningen zijn aangetrokken in 2023, in tegenstelling tot de verwachting.

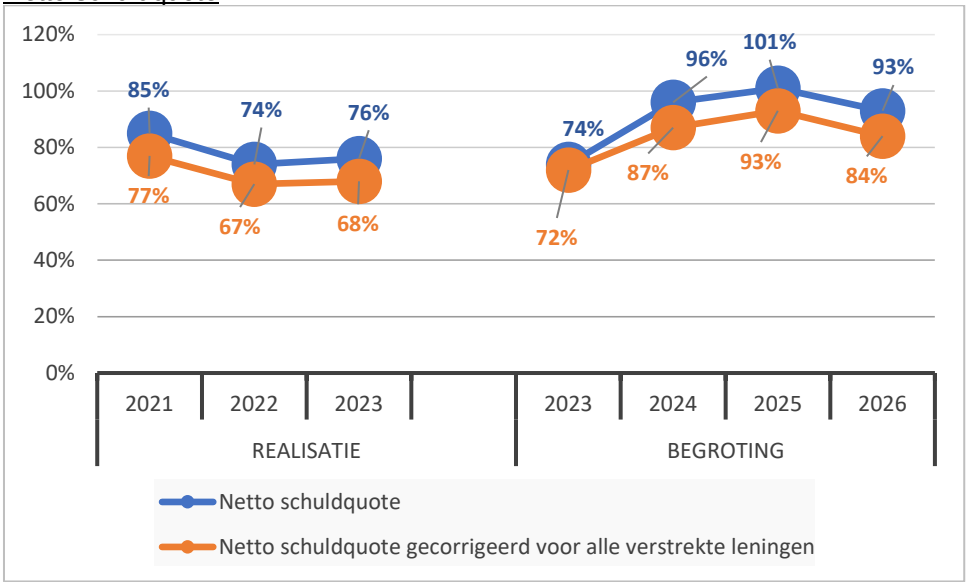
Solvabiliteitsratio
Het negatieve jaarrekeningresultaat zorgt ervoor dat de ratio licht lager is dan verwacht. Dit wordt veroorzaakt door het hoger balanstotaal.

Grondexploitatie
Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek is het kengetal bij de realisatie nagenoeg gelijk aan de begroting.

Structurele exploitatieruimte
Er is een positief structureel exploitatiesaldo gerealiseerd in 2023.

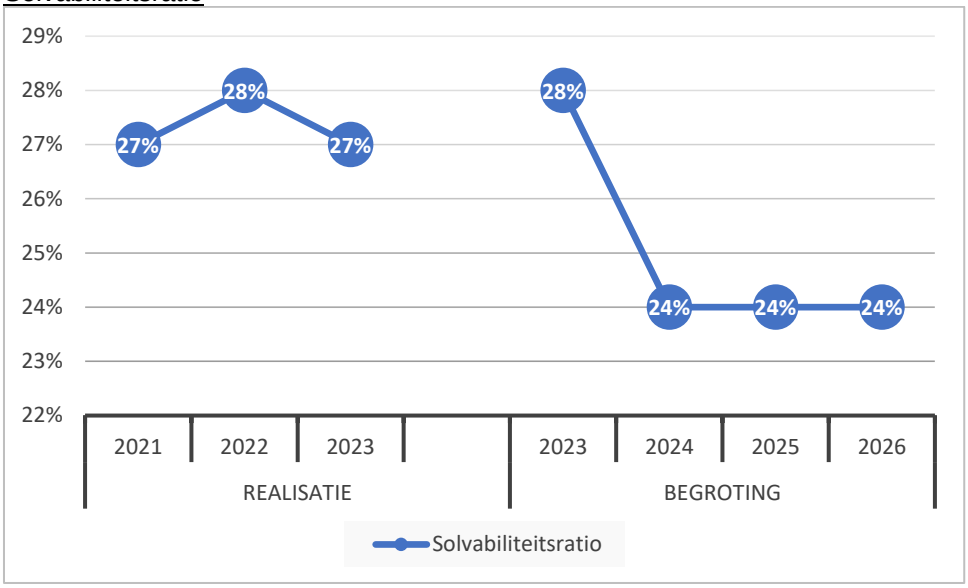
Belastingcapaciteit
Het landelijk gemiddelde van het kengetal voor de belastingcapaciteit wordt jaarlijks op 100% gesteld. Door de niet sluitende begrotingen was het de afgelopen jaren noodzakelijk om de OZB te verhogen. Daarnaast zijn de kosten van afval gestegen waardoor die heffing ook verhoogd is. Ondanks deze verhoging blijft de belastingdruk in Geldrop-Mierlo onder het landelijke gemiddelde.

Netto schuldquote

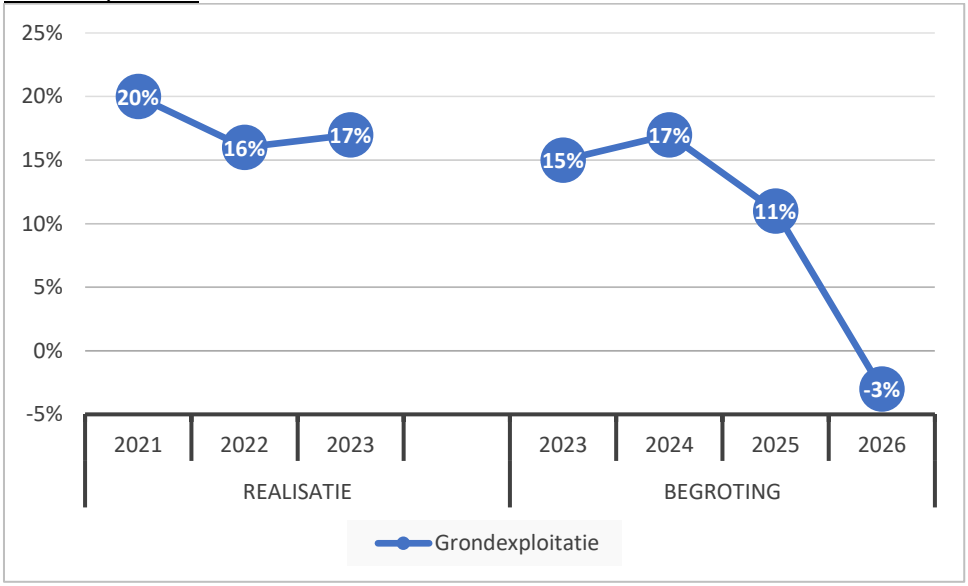
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

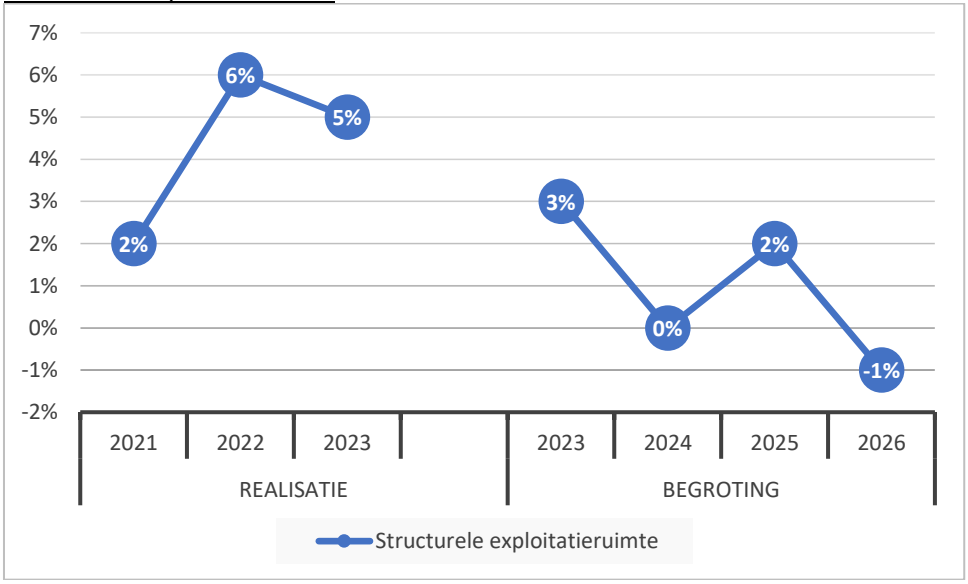
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Grondexploitatie

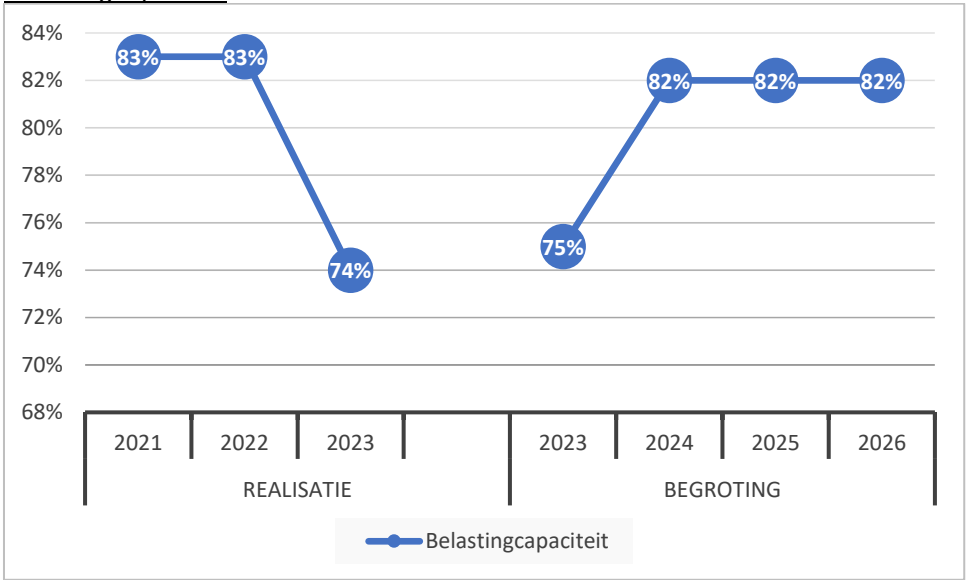
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Voor de provincies wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van het gemiddelde landelijke gehanteerde tarief voor de opcenten.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, openbaar groen, riolering, gebouwen en speelvoorzieningen.

Wegen

Het onderhoud aan de kapitaalgoederen is onderdeel van de uitvoering van programma 9: "Bereikbaarheid en verkeer."

Beleid
De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de wegen worden door de raad vastgelegd in een Strategisch Beheerplan Wegen. De looptijd van het Beheerplan bedraagt 5 jaar. Het meest recente plan is door de gemeenteraad vastgesteld in 2022 en wordt in 2026 geactualiseerd. Dit Beheerplan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze visie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording nodig is. De onderhoudsprioriteit ligt bij de asfaltwegen en met name de hoofdontsluitingswegen en fietspaden.
Bij het vaststellen van het streefniveau voor onderhoud maken we gebruik van de landelijk gehanteerde CROW-systematiek (CROW = Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). We kiezen voor het laagste niveau voor verantwoord onderhoud.
Als uitwerking van het Beheerplan stelt het college een operationeel plan vast. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Dit operationeel plan heeft een looptijd van 2 of 3 jaar. Het is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen en ruimte laat bij de voorbereiding en de uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2023-2027	September 2022	2026

Uitgangspunten
Bij het wegbeheer hanteren wij de richtlijnen van het CROW, die in het maatschappelijk verkeer veelal als norm worden gehanteerd.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2023
Geraamde besteding groot onderhoud wegen	929.455
Realisatie groot onderhoud wegen	554.077
Verschil	**375.378**

Naast bovenstaande bedragen voor het groot onderhoud aan de wegen is nog € 244.412,- ,- besteed aan klein onderhoud (begroot € 188.741,-).

Voorziening Groot onderhoud Wegen
Het groot onderhoud aan de wegen wordt betaald vanuit de voorziening Groot onderhoud Wegen. Conform het Wegenbeheerplan wordt jaarlijks een bedrag van € 820.073,- gestort in deze voorziening.

Achterstallig onderhoud
Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel kan sprake zijn van uitgesteld onderhoud. Want wij stemmen de onderhoudsplannen af op het activiteitenplan en de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Verschuiving in laatstgenoemde plannen kan leiden tot uitstel van het door ons uit te voeren onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid
In april 2021 is het Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024 vastgesteld en gekozen voor scenario 2. Hiermee zijn de kaders vastgesteld en de financiële middelen beschikbaar gesteld voor het onderhoud van de openbare verlichting om uiteindelijk in 2030 aan de energiedoelstellingen te kunnen voldoen.

Op basis van het vastgestelde beleid worden de vervangingsplannen opgesteld en vervolgens vertaald naar uitvoeringsplannen. In 2023 is 2024 voorbereid.

Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Het uitgangspunt bij preventief onderhoud is om in te zetten op energiebesparende verlichting (LED). Het vervangen van oude armaturen levert een besparing op van het energieverbruik en dus op energiekosten. Met het terugdringen van het energieverbruik wordt bijgedragen aan de doelstelling van het Energieakkoord.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2021-2024 en wordt in 2024 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan openbare verlichting	2021-2024	April 2021	2024

Uitgangspunten
Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. In 2022 is de nieuwe raamovereenkomst voor het onderhouden en renoveren van de openbare verlichting opgesteld. Op 1-4-2023 is deze nieuwe raamovereenkomst ingegaan en is het onderhoud en functioneren van de openbare verlichting gewaarborgd. Ook worden op basis van de raamovereenkomst de vervangingsopdrachten in 2023 en verder uitgevoerd.
Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO2-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting en toepassing van dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen. In 2023 zijn er circa 1.520 armaturen vervangen.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringen

Financieel	2023
Geraamde besteding klein onderhoud openbare verlichting	69.349
Realisatie klein onderhoud openbare verlichting	85.256
Totaal	-15.907

Financieel	2023
Geraamde besteding groot onderhoud openbare verlichting	28.528
Realisatie groot onderhoud openbare verlichting	23.255
Verschil	5.273

Naast het onderhoud aan de openbare verlichting is er € 203.283,- besteed aan de vervanging van masten en armaturen.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Indien er achterstand op het verhelpen van storingen (correctief onderhoud) dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden.

Civiele kunstwerken

Beleid
De uitgangspunten van het beheer en onderhoud zijn vastgelegd in het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken. De algemene doelstelling van dit 5-jarig beheerplan is om inzicht te geven in het functioneren en gebruiksgemak, de veiligheid van de kunstwerken, de levensduur en de te verwachten kosten die samenhangen met het beheer daarvan. Het doel is om de civiele kunstwerken in de gemeente te beheren op een vooraf vaststaand en meetbaar kwaliteitsniveau en gesteld risico, het ondervangen van risicoaansprakelijkheid en het waarborgen van een goede bereikbaarheid. Er wordt naar gestreefd de objecten tegen acceptabele kosten en met het behoud van hun eigenschappen een theoretische levensduur te laten bereiken.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan civiele kunstwerken	2022-2026	April 2022	2026

Uitgangspunten
In het Beheerplan is gekozen voor een basaal onderhoudsniveau waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken. De beheerstrategie is ten eerste gericht op het beheersen van de risico's. Hierbij worden veiligheid en bereikbaarheid gegarandeerd. Daarnaast sturen we op kwaliteit (technisch en beeld). De keuze voor een basaal kwaliteitsniveau sluit het beste aan bij de sobere en doelmatige uitstraling die we nastreven en kunnen waarmaken. Met deze onderhoudsstrategie bereiken we het meest economische moment van onderhoud, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
Onderstaand zijn de kosten van het onderhoud opgenomen. Het betreft de vereiste middelen voor de instandhouding. Het is geen projectbegroting of taakstellend budget. Dit overzicht bevat de totale directe kosten aangevuld met kosten onvoorzien, staartkosten en exclusief de eigen uren en btw.

Financieel	2023
Geraamde onttrekking (planmatig) onderhoud civiele kunstwerken (voorziening € 43.975,- +exploitatie € 8.833,-)	52.808
Realisatie (voorziening € 128.716,- exploitatie € 28.458,-)	157.174
Verschil	**-104.366**

Onderhoudskosten
De financiering en dekking van het planmatig onderhoud vindt plaats via de voorziening groot onderhoud wegen. De storting bedraagt jaarlijks € 38.500,-.
In 2023 is een meerjaren onderhoudsbestek voor de kunstwerken aanbesteed en gegund.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen

De klimaatveranderingen (vooral droogte) en de stikstofproblematiek zetten de kwaliteit van onze bos-natuurgebieden steeds verder onder druk. Het voorheen toegepaste kostenneutrale budget, waarbij de kosten voor het onderhoud en beheer van onze bos- en natuurgebieden hoofdzakelijk werden gefinancierd uit de houtoogst en de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL), volstond niet meer. In 2023 is de kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen Geldrop-Mierlo' vastgesteld, waarin een ambitieuzere beheerniveau is bepaald, zodat onze bossen en natuurterreinen klimaatrobuuster kunnen worden beheerd. Dit is in de meerjarenbegroting 2024-2027 doorvertaald in een structurele verhoging van het budget voor onderhoud bossen en natuurterreinen.

Beleid
In 2021 is als uitwerking van het groenbeleidsplan de module 'Groenbeheer' opgesteld. Eén van de onderdelen hierin is de herinrichting van de plantvakken die het einde van hun levensduur hebben bereikt. In 2022 zijn ongeveer 50 reconstructies van plantvakken uitgevoerd, variërend van groot naar klein.

In 2018 zijn de nieuwe groenonderhoudscontracten opgesteld met Ergon en Senzer voor de onderhoudsjaren 2018-2022. Hierbij is een optie opgenomen 3 x 2 jaar te verlengen bij goede resultaten. In 2022-2023 is het eerste optionele verlengingsjaar ingegaan. We werken inmiddels via deze onderhoudscontracten.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan	2014-2024	Februari 2014	2024

Uitgangspunten
De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau A (in de centrumgebieden) en B, van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2023
Raming onderhoud openbaar groen (bestekken)	1.655.202
Realisatie onderhoud openbaar groen (bestekken)	1.686.149
Verschil	**-30.947**

Naast het onderhoud is er in 2023 € 124.272,- geïnvesteerd (begroot € 107.784,-) in groenreconstructies.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid
Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2023–2027). In het GRP zijn 6 speerpunten beschreven waar we ons op gaan richten:

1. *Duurzame waterketen*

De inzameling en het transport van afvalwater moet zo doelmatig mogelijk plaatsvinden zodat de volksgezondheid niet in het geding komt.

2. *Een klimaatbestendig watersysteem*

We gaan het systeem zo inrichten dat we de klimaatveranderingen beter kunnen opvangen. Iedereen heeft hier een verantwoordelijkheid. In december 2023 is daarom de Verordening Waterberging vastgesteld. Bij nieuwbouw moet regenwater voortaan eerst in een berging op eigen terrein worden opgevangen voordat het mag worden geloosd op de openbare riolering. Bij reconstructies streven we er naar om zoveel mogelijk verhard oppervlak af te koppelen. De inspanningsverplichting van de gemeente ingeval van hinder of overlast door zware regenval is duidelijker omschreven en aangescherpt.

3. *Grondwaterhuishouding in balans*

Perceeleigenaren zijn beginsel zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen gevolgen van te hoge of te lage grondwaterstanden. Bij alle ontwikkelingen in gebieden moeten we er voor zorgen dat er geen dusdanige wijzigingen in de grondwaterstand ontstaan die aanleiding kunnen geven tot hinder of schade. We streven er naar om zoveel mogelijk regenwater in de bodem te brengen. Dit kan rechtstreeks door terreinen onverhard te laten of te maken, dan wel via infiltratievoorzieningen. Dit beleid werd eind 2023 danig op de proef gesteld doordat een langdurig natte periode zorgde voor extreem hoge grondwaterstanden.

Hoewel dit tot de nodige hinder leidde gaan we er vooralsnog van uit dat dit een incidentele gebeurtenis was. Op een enkele plaats lijkt sprake van structurele overlast wat voor ons reden is voor nader onderzoek.

4. Water als ordenend principe
Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen moet het water leidend zijn in de planvorming. Dat betekent dat eerst moet worden gekeken hoe het water kan worden opgevangen en verwerkt, en dat de rest van de ontwikkeling zich daar omheen moet plooien.

5. Gezond, schoon en beleefbaar water
Door het gescheiden inzamelen en gescheiden houden van regen - en afvalwater voorkomen we onnodige belasting van de waterzuivering maar voorkomen we ook onnodige natuurschade (riool overstorten).

6. Samen werken aan water
De gemeente werkt samen met andere partners in de waterketen. Dit zijn de gemeenten, de waterschappen en Brabant Water. De samenwerkingsverbanden zijn een uitvloeisel van het Bestuursakkoord Water 2011. Met deze platforms wordt kennis uitgewisseld maar ook (rijks-) subsidies aangevraagd. De gemeenten trekken hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Koppeling met het Klimaatbeleid
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)	2023-2027	September 2022	2027

Uitgangspunten
De functionele doelen, eisen en maatstaven zijn vastgelegd in het vGRP. Uitgangspunt is dat de bedrijfszekerheid van de riolering gegarandeerd moet zijn tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten.

Vervangingen
Vervanging van rioolbuizen is noodzakelijk om het functioneren van de riolering in stand te houden. Na verloop van tijd gaat de sterkte van rioolbuizen achteruit, bijvoorbeeld door scheuren of aantasting van de binnenwand. De riolen worden dan vervangen of relined. Dit is altijd maatwerk per geval. Wij wegen vooraf of een reconstructie van een hele straat meegenomen kan worden. In de komende 5 jaar wordt bijna 8,5 kilometer rioolbuis vervangen.
Daarnaast worden doorlopend ook gemalen en de elektrische installaties vervangen.

Aanpak wateroverlast en klimaatadaptatie
In de afgelopen jaren hebben we € 1,5 miljoen geïnvesteerd in de aanpak van wateroverlast. In 2023 zijn projecten in de Gerst, Farin/Ori en Koninginnestraat uitgevoerd. Ondertussen gaan we door met maatregelen zoals uitgewerkt in het Basisrioleringsplan en het Blauwe Aderenplan. Dit zijn technische analyses van ons riool- en watersysteem. En de laatste vooral een lange termijn visie over het omgaan met hemelwater en ook een plan op hoofdlijnen voor de aanleg van aan een gesloten hemelwatersystemen.
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.
Hierboven noemden we al de in december vastgestelde Verordening Waterberging. Dit is een instrument bij de aanpak van wateroverlast maar ook een invulling van het klimaatbeleid, omdat de verdroging wordt tegengegaan.

Dagelijks onderhoud
Alle objecten van de riolering worden onderhouden om ervoor te zorgen dat ze goed blijven functioneren. Dit is niet alleen het repareren van schade en het verhelpen van verstopping, maar ook het uitvoeren van metingen en onderzoeken, als ook het bijhouden van gegevens.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
In onderstaande tabel staan de kosten voor het onderhoud aan het rioolstelsel. Daarnaast zijn er ook kosten voor o.a. planvorming, kapitaallasten en interne uren.
De vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan en zijn opgenomen op het activiteitenplan.

Financieel	2023
Geraamde onderhoudskosten riolering	1.161.001
Gerealiseerde onderhoudskosten riolering	1.128.373
Verschil	32.628

Achterstallig onderhoud
De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is dan ook geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid
De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Hoewel het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen gemeentelijke kerntaak is, kunnen er redenen zijn om maatschappelijk vastgoed in eigendom te houden. Zo kunnen de ontwikkelingen binnen het sociale domein (inwoners langer thuis laten wonen) de vraag naar maatschappelijk vastgoed doen toenemen (voorzieningen zo dicht mogelijk bij de inwoners realiseren). De gemeente Geldrop-Mierlo streeft naar een gezond en sociaal klimaat. Initiatieven en organisaties die een bijdrage leveren aan een duurzame ontwikkeling van de gemeenschap krijgen de ruimte om activiteiten te ontplooien. Goed onderhouden accommodaties zijn daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

Het strategisch beheer maatschappelijk vastgoed is er op gericht om te komen tot een compacte vastgoedportefeuille, waarbij accommodaties zo optimaal en intensief mogelijk worden gebruikt. De gemeente stemt daarbij het aanbod af op de behoefte van de inwoners en kan door een flexibele opstelling inspelen op nieuwe ontwikkelingen en trends.

In 2022 zijn alle gebouwen opnieuw geïnspecteerd en beoordeeld op de actuele onderhoudstoestand. Uit de nieuwe geactualiseerde meerjaren onderhoudsplanning (MJOP 2023-2032), dat in april 2023 door de raad is vastgesteld, blijkt een nieuw onderhoudsbudget van gemiddeld € 1.464.000,- per jaar benodigd te zijn (op basis van een termijn van 10 jaar).

Het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed is inmiddels ook een doel. Hiervoor is een apart investeringskrediet opgenomen. Verduurzaming bij onderhoudswerkzaamheden zijn wel onderdeel van het MJOP.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Meerjaren Onderhoudsplanning gebouwen 2023-2032		April 2023	2028

Uitgangspunten
Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op 'redelijk', zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

	2023
Nieuwe dotatie voorziening	1.456.587
Uitgaven uit voorziening	1.385.885
Saldo	70.702
Saldo voorziening per 31-12	**942.832**

Een vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel. Er worden panden verkocht en aangekocht c.q. nieuwbouw gepleegd. Hierdoor zal iedere vijf jaar een nieuwe inventarisatie op basis van de dan geldende situatie plaatsvinden. De jaarlijkse dotatie wordt dan weer opnieuw bepaald.
In 2019 is voor het gebouw waarin de Brede School De Coevering is gevestigd, een separate onderhoudsvoorziening ingesteld. Bij dit gebouw is een externe partij / onderwijsstichting bij betrokken en deze wilde graag goede inzage in het verloop van de onderhoudsvoorziening hebben.

Achterstallig onderhoud
Er is in technische zin geen sprake van achterstallig onderhoud. Er zijn wel huurders die wensen hebben voor het gebouw dat zij huren.

Speelvoorzieningen

Beleid
Het speelruimteplan geeft een actueel inzicht in de speelbehoeften van alle leeftijdsgroepen en biedt een handvat voor noodzakelijke en wenselijke verbeteringen in het aanbod aan speelruimte en voorzieningen in Geldrop en Mierlo. De gemeente gebruikt dit plan als toetsingskader bij het beoordelen van wensen van inwoners op het gebied van speelruimte en speelvoorzieningen.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Speelruimteplan	2020-2024	Oktober 2019	2024

Uitgangspunten
De speelplekken moeten voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Hiervoor is regelmatig inspectie en onderhoud nodig om de kwaliteit te waarborgen.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het onderhoud aan de speelvoorzieningen. Dit budget omvat o.a. onderhoud, inspectie kleine vervangingen en schoonmaak van de val-ondergrond van de speelvoorzieningen. Nieuwe speeltoestellen worden aangemerkt als investering.

Financieel	2023
Raming exploitatiebudget speelvoorzieningen	61.529
Realisatie exploitatiebudget speelvoorzieningen	52.919
Verschil	**8.610**

Naast bovenstaande onderhoudsuitgaven is in 2023 € 99.585,- uitgegeven aan investeringen.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

De paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in het BBV en in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering is de manier waarop wij de benodigde geldmiddelen aantrekken en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen beleggen. Dit gebeurt binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving geldt voor de gemeente een Treasurystatuut. Dit statuut bevat regels om de financieringsfunctie te sturen, beheersen en controleren. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Conform het nieuwe BBV moet deze paragraaf inzicht geven in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. Toerekening aan de taakvelden is gedaan met de rentepercentages die hieronder zijn genoemd.

Interne- en externe ontwikkelingen

De ECB heeft in 2023 een strak monetair beleid gevoerd en de rentetarieven vijf keer verhoogd.

De EMU-tekortruimte voor gemeenten in 2023 is vastgesteld op -/- 0,27% BBP.
De individuele EMU-referentiewaarde voor Geldrop-Mierlo is voor 2023 vastgesteld € 4.602.000,-.
Dit betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

	Omschrijving	2023
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	201
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-1.566
3	Mutatie voorzieningen	-500
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.646
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0
	EMU-saldo	**-3.511**

De renteberekening voor activa mag conform BBV 25% afwijken op basis van begroting en werkelijkheid. De bouwgrondexploitaties wordt bij de jaarrekening op werkelijke basis toegerekend.

Renteschema	Begroting	Realisatie
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%	2,00%
Rente grondexploitatie	0,28%	0,77%
Rente activa afgerond	0,00%	0,50%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend op basis van de wettelijke voorschriften.

Renteresultaat

Stap	Renteschema	2023	Totaal 2023
	De externe rentelasten over de lange financiering	701	
	De externe rentelasten over de korte financiering	142	
	De externe rentebaten	-171	
1	**Saldo rentelasten en rentebaten**		**673**
	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-176	
	De rentebaten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-21	
	De rentelasten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	16	
2	**Aan taakvelden toe te rekenen externe rente**		**-181**
3	Rente over eigen vermogen		0
3	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		99
4	**Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)**		**591**
5	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-609
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)		**-18**

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld Treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Beleidsvoornemen financiering.
Het beleid van 2023 was erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende financiering om flexibel te blijven in de ontwikkelingen van de financieringsbehoefte. We hielden daarbij rekening met de kasgeldlimiet, die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over 3 maanden gezien, in beginsel niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen.

Liquiditeit

In 2023 zijn de liquiditeitstekorten met kasgeldleningen gefinancierd.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet				
	Omvang begrotingstotaal	123.064	123.064	123.064	123.064
	Percentage regeling	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
1	**Toegestane kasgeldlimiet**	**10.460**	**10.460**	**10.460**	**10.460**
	Vlottende korte schuld				
	Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	7.667	10.000	9.667	2.833
	Schuld in rekening courant	676	0	0	160
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	128	126	126	126
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
2	**Totaal vlottende korte schuld**	**8.471**	**10.126**	**9.793**	**3.120**
	Vlottende middelen				
	Contante gelden in kas	15	11	14	11
	Tegoeden in rekening courant	939	4.734	13.544	1.524
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
3	**Totaal vlottende middelen**	**954**	**4.745**	**13.558**	**1.535**
4	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	**7.517**	**5.381**	**-3.765**	**1.586**
	Ruimte (+) / Overschrijdingen (-) (1-4)	**2.943**	**5.080**	**14.225**	**8.875**

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	
1	Renteherzieningen	0
2	Aflossingen	2.833
3 (1+2)	**Renterisico**	**2.833**
4	Begrotingstotaal 2023	123.064
5	Percentage regeling	20%
6 (4 x 5)	**Renterisiconorm**	**24.613**
7	**Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)**	**21.780**

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
De gemeente heeft in beperkte mate te maken met kredietrisico's. Deze hebben onder andere betrekking op de verstrekte leningen in het kader van de publieke taak, zoals de startersleningen. Deze leningen zijn afgesloten onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat de aflossing bij gedwongen verkoop altijd gegarandeerd is.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	**Looptijd van**	**Looptijd t/m**	**Rente**	**Oorspronkelijk**	**1-1-2023**	**31-12-2023**
BNG	2020	2025	-0,10%	25.000	25.000	25.000
Prov. NB	2018	2033	1,13%	1.211	908	830
Prov. NB	2018	2033	1,18%	908	69	63
Prov. NB	2019	2034	1,28%	606	494	455
BNG	2020	2040	0,23%	54.215	48.794	46.083
Totaal				**81.941**	**75.264**	**72.431**

Bedrijfsvoering

Inleiding

Het doel van de bedrijfsvoering is het zo goed mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de burger door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Organisatieontwikkeling

In 2023 is een oriëntatie gestart naar een manier van aansturing wat het management beter in staat stelt om in te spelen op interne en externe ontwikkelingen en behoeften. Hiervoor is een co-creatie team opgezet, bestaande uit het MT, een aantal teammanagers en stafleden en een externe begeleider vanuit HRD Professionals.

De uitkomsten van de gesprekken met het co-creatie team, het groot MT en het college is dat er behoefte is aan hybride (aan)sturing op zowel lijn- als programmawerkzaamheden. Het MT verdeelt zich daarbij niet meer over afdelingen, maar over aandachtsgebieden. In oktober 2023 is met deze vorm van aansturing kennisgemaakt met behulp van een simulatiespel. Hierbij was ook een deel van het college aanwezig. In de simulatie hebben de deelnemers verschillende rollen ervaren, van medewerker tot bestuurder. Het spel gaf inzicht in de successen en knelpunten van een hybride aansturing:

- Door de inzet en energie van medewerkers gaat er veel goed.
- Beter inzicht in capaciteit is van groot belang om een beheersbare werkdruk te realiseren en betrouwbaar te zijn.
- De afstemming tussen MT en college is van cruciaal belang voor rust en prioritering in de organisatie.
- De gemeente is een lerende organisatie en daarin horen ook momenten van reflectie en bijsturing op basis van feedback.

De bevindingen uit het spel zijn vertaald naar uitgangspunten:

- Vanuit de lerende gedachte is er behoefte aan een proeftuin om de doorontwikkeling van de aansturing van de organisatie vorm te geven.
- De proeftuin gaat over de aansturing van de organisatie met als doel om zowel te kunnen sturen op de lijnwerkzaamheden (basis op orde) als op de werkzaamheden binnen programma's (programmatisch aan maatschappelijke ambities en opgaven werken).
- Lijn en programma's zijn even belangrijk. Het grootste gedeelte van de werkzaamheden zijn lijnwerkzaamheden.
- Teams zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het uitvoeren van lijn- en programmawerkzaamheden.
- Het college is bestuurlijk opdrachtgever voor de lijn en programma's en stelt bestuurlijke kaders (richtinggevend, bepalen ambitieniveaus, aangeven gewenste ontwikkelingen).
- Het concernmanagementteam (CMT) is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bestuurlijke opdrachten. Ze zijn gezamenlijk opdrachtgever voor de lijnwerkzaamheden (basis op orde) en de werkzaamheden binnen programma's.
- Het CMT bestaat uit 1 directeur en 3 concernmanagers waarbij wordt gewerkt met de aandachtsgebieden lijn en programma's (waaronder organisatieontwikkeling).
- De wijziging in aansturing past binnen de taken en verantwoordelijkheden van bestaande functieprofielen. Om aan te tonen dat het MT in een verandering zit, is gekozen voor een andere functiebenaming: concernmanager in plaats van afdelingsmanager.
- Het CMT zorgt voor kaders waarbinnen de teammanagers hun werk doen: koers, strategische prioritering, beoogde resultaten en het beschikbaar stellen van faciliteiten.
- Teammanagers hebben de focus op de teams door integraal leiding te geven en te sturen op kwalitatieve en kwantitatieve bezetting voor lijn en programma's.

De behoefte aan een proeftuin is ontstaan vanuit het lerende principe om eerst te ervaren, te leren en waar nodig bij te sturen om vervolgens het juiste te formaliseren. De opzet is zodanig dat:
- Het college kan ervaren hoe het is om vanuit opgaven te sturen en niet alleen vanuit portefeuilles;
- Concernmanagers kunnen ervaren hoe het is om vanuit aandachtsgebieden te sturen (programma's en lijn) zonder focus op operationele zaken;
- Teammanagers de ruimte krijgen om hun functie in de volle breedte uit te oefenen;
- Opdrachtnemers hun rol binnen een programma kunnen ondervinden.

De proeftuin start op 1 maart 2024.

Strategisch HRM plan

De medewerker als drijvende kracht van ontwikkeling is de titel van het Strategisch HRM beleid 2022-2026. In dit beleid ligt de focus enerzijds op werkgeluk en duurzame inzetbaarheid en anderzijds op verandering en innovatie. In het strategisch HRM beleid wordt met 4 beleidslijnen een brug geslagen om deze twee uitdagingen met elkaar te (blijven) verbinden, te noemen eigenaarschap, dienend leiderschap, veranderkracht en vitaliteit. Jaarlijks wordt gewerkt met een uitvoeringsplan, wat aansluit op de doorontwikkeling van de organisatie.

In 2023 is binnen de 4 beleidslijnen het volgende gerealiseerd:

Eigenaarschap
In 2023 is de beoordelingssystematiek afschaft en daar is het volgende voor in de plaats gekomen:
- Nieuw instrument 'In Gesprek': wat een ontwikkelgerichte manier van gespreksvoering faciliteert tussen medewerker en teammanager over thema's als talenten, energie, werk, ontwikkeling, samenwerken, vit en vitaal en veiligheid en vertrouwen.
- Kaders verbetertraject: waarin een procesbeschrijving is opgenomen van de handelswijze als het functioneren van een medewerker om noodzakelijke verbeteringen vraagt.
- Kaders flexibel belonen: een kader waarin de toekenning van bijzondere beloningen plaatsvindt aan de hand van criteria en op basis van een motivatie. Dit instrument ligt op dit moment voor bij de ondernemingsraad en het Lokaal Overleg.

Dienend leiderschap
Het traject 'beweging op eigen gedrag' kent een doorloop in 2023 door middel van intervisie voor het MT en de teammanagers.

Veranderkracht
In het kader van de arbeidsmarktstrategie is er een nieuwe 'werken bij pagina' gelanceerd voor vacatures en een onboarding app voor nieuwe medewerkers.

Vitaliteit
Er is een tool aangeschaft om medewerkersbetrokkenheidsmetingen te kunnen uitvoeren, waarmee de mate van tevredenheid en bevlogenheid van medewerkers gemeten wordt. In mei/juni is een nulmeting uitgezet op alle thema's (werk, sfeer, gezondheid, groei, management en organisatie), met de bedoeling om regelmatig pulsemetingen te houden op specifieke thema's. De eerste meting gaf concrete inzichten in de verbeterpunten op organisatie- en teamniveau. Op organisatieniveau waren dit: huisvesting, waardering, capaciteitsplanning en ICT. Het MT is aan de slag gegaan met het onderwerp huisvesting, wat geresulteerd heeft in een plan van aanpak om enerzijds noodzakelijke verbeteringen door te voeren en anderszijds, binnen de financiële mogelijkheden, tegemoet te komen aan behoeften die leiden tot een hogere mate van tevredenheid over de werkplek.
Ter vervanging van de seniorenregeling (wat in het kader van de verplichte verlofharmonisatie van rechtswege beëindigd is) is een generatiepact ingevoerd. Deze regeling biedt oudere medewerkers de gelegenheid om vanaf een bepaalde leeftijd minder te gaan werken en daarmee duurzaam inzetbaar te blijven.

Ontwikkeling formatie

Vanuit de begroting is de formatie voor 2023 uitgebreid met 23,6 extra FTE, tot een totaal van 231,3 FTE. De formatie is in 2023 verder ongewijzigd gebleven.

Ziekteverzuim

Daar waar het verzuimpercentage in 2022 fors gestegen was naar 9,81%, is het verzuimpercentage in 2023 met bijna 3% gedaald naar 7,01%. Met deze daling van het verzuim is de ambitie grotendeels gerealiseerd om voor 2023 e.v. stapsgewijs weer naar het niveau van het gemiddelde in dezelfde grootteklasse te komen. In 2023 heeft brancheorganisatie A&O-fonds een tussentijdse meting op het verzuim gedaan. Het gemiddelde verzuimpercentage in dezelfde grootteklasse bedroeg tot en met juni 2023 6,3%.

Een aantal langdurige dossiers zijn afgesloten, teammanagers zijn getraind in het omgaan met psychisch verzuim en met de invoering van het nieuwe instrument In Gesprek ligt de focus meer op preventie en het voorkomen verzuim, doordat vroegtijdig signalen besproken worden die (kunnen) leiden tot disbalans en verzuim. Dit zorgt voor een lagere instroom in verzuim en terugdringing van de gemiddelde verzuimduur.

Informatievoorziening

Informatiebeleid en informatieplan
Belangrijke randvoorwaarden om het informatieplan succesvol uit te voeren en af te ronden zijn niet ingevuld. Projectmatig werken staat binnen de 4 Dommelvallei-organisaties nog in de kinderschoenen, terwijl bij de start van de dienst is afgesproken dat projectleiders en projectdeelnemers uit de 4 organisaties geleverd worden. Dit hindert het realiseren van goede resultaten binnen de complexe projecten. Capaciteitsissues door krapte op de arbeidsmarkt bij zowel gemeenten als Dienst Dommelvallei maakten het probleem groter, bijvoorbeeld bij de uitvoering van het project telefonie. Daarnaast is een aantal projecten geannuleerd door o.a. de reorganisatie belastingen. De krapte op de arbeidsmarkt maakte dat vacatures later werden ingevuld. Hierdoor ontstond financiële ruimte en werden de budgetten voor de tijdelijke capaciteitsuitbreiding niet aangesproken. Belangrijk is dat in het Informatieplan 2024-2027 en op management niveau in het algemeen meer aandacht komt voor het invullen van deze randvoorwaarden en voor een goede prioriteitstelling om tot een haalbaar plan te komen. Bovenstaande maakt dat we gezamenlijk met de gemeentes een nieuwe manier van werken moeten vinden bij het opstellen en uitvoeren van het nieuwe informatieplan 2024-2027. Dit vraagt zorgvuldigheid en leidt tot een afwijkende planning. De planning stemmen we af op de planning van de 1e bestuursrapportage Dienst Dommelvallei 2024. Om die reden heeft de gezamenlijke raadsinformatieavond aan het einde van het jaar niet plaatsgevonden.

Ontwikkelplan professionaliseren functioneel beheer
Medio 2023 is een coördinator functioneel beheer bij Dienst Dommelvallei gestart die als verbinder binnen de decentrale functioneel beheer organisatie fungeert en werkt aan de kwaliteit van de beheerorganisatie. Het doel is kwetsbaarheid verminderen door de beheersorganisatie persoonsonafhankelijk in te richten en de potentie van digitalisering beter uit te nutten door systemen beter in te richten. Verbeterpunten uit (zelf) auditing, maar ook het (gebrek aan) gebruiksgemak van het applicatielandschap als geheel zijn belangrijke triggers. Grote verbeterpunten nemen we mee in het Informatieplan 2024-2027.

Outsourcingsstrategie en regie op leveranciers
Een externe partij onderzocht welke (technisch) beheertaken voor outsourcing geschikt zijn. Op basis van het rapport bepaalt Dienst Dommelvallei de strategie voor de middellange en lange termijn (informatieplan 2024-2027) en zijn er voor de kortere termijn acties uitgezet. De transitie naar een IT-regie organisatie is daarmee ingezet.

Werken onder architectuur
Met werken onder architectuur zorgen we ervoor dat onze informatievoorziening zich ontwikkelt volgens een vooropgezet ontwerp. In 2023 bracht Dienst Dommelvallei het huidige applicatielandschap inclusief gegevens- en informatiestromen nagenoeg volledig in beeld. Het geheel is complex en sluit onvoldoende aan op de procesarchitectuur. Het gevolg hiervan is dat gebruiksgemak ernstig te wensen overlaat omdat processen door meerdere systemen lopen en "naadloze" integratie tussen de systemen onderling ontbreekt. Om dit te verbeteren is een algeheel nieuw perspectief nodig op het applicatielandschap met de procesarchitectuur als uitgangspunt. Het toepassen van de landelijke referentie architectuur voor processen (Gemma, VNG) binnen de gemeenten is daarvoor essentieel. Dit betekent dat uiteindelijk individueel maatwerk per gemeente zal moeten verminderen om het veilig en beheersbaar te houden.

Common Ground
Op basis van Common Ground had Dienst Dommelvallei dit jaar de eerste koppelingen willen realiseren. Bij de voorbereidingen is de conclusie getrokken dat er beter gewacht kan worden op de beschikbaarheid van de cloudversie van het systeem dat centraal voor uitwisselen van gegevens zorgt. Dit levert namelijk meer functionaliteiten, een betere schaalbaarheid en een verminderde kwetsbaarheid op.

Informatiebeveiliging en privacy

Basis op orde
De wereld om ons heen blijft in verandering. Zeker op het gebied van informatie en digitalisering. In de voorbereiding voor het actualiseren van het strategische informatiebeveiligingsbeleid 2024 -2028 en het actualiseren van de BIO top 10 zijn in verschillende lagen van de organisatie risicoworkshops gehouden. Hierbij zijn het ambitieniveau voor informatiebeveiliging en privacy, de top 3 van informatiebeveiligings- en privacyrisico's en de kritische processen bepaald.
Verder is het landelijk aangestuurde verantwoordingstraject van informatiebeveiliging (ENSIA) dit jaar voor het eerst centraal door Dienst Dommelvallei gecoördineerd en in samenwerking met de gemeenten. De aanpak helpt ons om aantoonbaar te kunnen maken wat de stand van zaken van de implementatie van informatiebeveiliging is en om hiermee te kunnen blijven voldoen aan wet- en regelgeving.
Hiermee is een eerste basis gelegd voor het management en bestuur om prioriteitstelling en sturing op informatiebeveiliging en privacy mogelijk te maken.

Bedrijfscontinuïteit
Dienst Dommelvallei heeft een externe partij de opdracht gegeven om een onderzoek uit te voeren en hierbij te onderzoeken of er kwetsbaarheden aanwezig zijn waardoor een onbevoegde van buiten de werkomgeving op de werkomgeving kan binnen dringen. Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat voldoende technische waarborgen zijn getroffen waardoor het niet mogelijk was om van buitenaf toegang te verkrijgen tot onze interne omgeving.

Datalekken overzicht

	2023
Aantal datalekken	17
Gemeld bij de AP	4
Betrokkenen geïnformeerd	11

Een melding bij de AP betekent niet ook automatisch een melding bij de betrokkenen en andersom. Of we een datalek melden bij de AP en/of betrokken is altijd een afweging en afhankelijk va het privacy risico voor de betrokkenen.
De bovengenoemde datalekken zijn vrijwel in alle gevallen het gevolg van een incidentele menselijke fout. Meestal gaat het om een brief en/of mail die per abuis is verstuurd naar een verkeerder ontvanger. Vanuit het bewustwordingsprogramma worden medewerkers meegenomen om datalekken te melden en op welke wijze datalekken kunnen worden tegengegaan, denk hierbij bij het verzenden van een mail gebruikt te maken van veilig mailen, via Zivver.

Beveiligingsincidenten overzicht

	2023
Incidenten	1
Aantal meldingen	61

Het bovengenoemde incident heeft betrekking op een incidentmelding bij een leverancier, waarbij dit incident bij elke Dommelvallei organisatie voorkwam. De leverancier heeft de Dommelvallei organisaties hiervan in kennis gesteld.
Het totaal aantal meldingen in 2023 is hoger dan het totaal aantal meldingen van vorig jaar. Deze meldingen zijn gedaan door alerte medewerkers en hebben niet geleid tot een daadwerkelijk incident.

Bewustwording

Versnelling van technologie stelt andere eisen aan competenties van medewerkers en bestuurders. Hiervoor is het essentieel om kennis, houding en gedrag van collega's op het gebied van digitalisering te verhogen. Er zijn diverse activiteiten georganiseerd, zoals een phishingtest, introductiebijeenkomsten voor nieuwe medewerkers en een cyberquiz op social intranet. Uit de toename van het aantal meldingen blijkt dat het bewustwordingsprogramma effectief is. Medewerkers zijn zich beter bewust , dat melden van mogelijke incidenten van belang is om de impact voor de gemeente te verkleinen.

Rechtmatigheidsverantwoording

2023 is het eerste jaar waarin het college van B&W de rechtmatigheidsverantwoording opneemt in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor de financiële gang van zaken in de organisatie.

Gedurende het hele jaar is er landelijk nog discussie geweest hoe om te gaan met begrotingsrechtmatigheid. Om de rechtmatigheidsverantwoording mogelijk te maken zijn de volgende documenten vastgesteld:

- Financiële verordening;
- Controleverordening;
- Controleprotocol;
- Werkwijze begrotingsrechtmatigheid jaarrekening 2023.

De spelregels omtrent het afleggen van verantwoording inzake de rechtmatigheid zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3 van de financiële verordening. Hierin is onder andere de verantwoordingsgrens van 1% opgenomen. De totale lasten (inclusief dotatie reserves) over het boekjaar zijn € 121.886.000,-. Met een verantwoordingsgrens van 1% over de totale lasten komt dit neer op € 1.219.000,-. De rapporteringsgrens voor afwijkingen is vastgesteld op € 50.000,-.

Om vast te stellen dat de financiële handelingen hebben plaatsgevonden binnen de kaders van wet- en regelgeving is binnen de gemeente, naast op de Financiële verordening, getoetst op een drietal criteria. De grondslag en uitwerking daarvoor ligt vast in:

- Controleverordening;
- Controleprotocol;
- Internal control framework (ICF).

De rechtmatigheidsverantwoording van het college is opgenomen in de jaarrekening. De bevinding van het college is gebaseerd op de volgende 3 criteria. Hieronder wordt per criterium toegelicht welke maatregelen daarvoor genomen zijn.

Begrotingscriterium

Om onrechtmatigheden binnen het begrotingscriterium te voorkomen heeft de gemeente binnen haar eigen P&C cyclus meetmomenten gedurende het boekjaar gecreëerd. De gemeenteraad ontvangt tweemaal per jaar een tussentijdse rapportage over de realisatie waarbij afwijkingen groter dan € 50.000,- worden toegelicht.
De analyse op de begrotingsrechtmatigheid is opgenomen in de jaarrekening onder Begrotingsrechtmatigheid bij de Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft voor de gemeente vooral betrekking op de naleving van de aanbestedingswetgeving en uitgaande subsidies. De interne controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen zijn primair gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Enkel constateringen op het gebied van Europese aanbestedingswetgeving hebben een effect op het rechtmatigheidsoordeel.
Driemaal per jaar wordt een spendanalyse opgesteld over de inkooplasten van het jaar. De focus ligt hierbij op crediteuren met meerjarige lasten boven de Europese drempels waarbij geen Europese aanbesteding is doorlopen en op nieuwe crediteuren in 2023. De totale inkooplasten in 2023 die daarvoor beoordeeld zijn, bedragen circa € 16 miljoen. Dit is exclusief het sociaal domein, de analyse hiervan vindt separaat plaats.

Misbruik en oneigenlijk-gebruik criterium
Op basis van de risicoanalyse uit het ICF zijn op dit criterium de risico's ingeschat binnen de processen burgerzaken, leerlingenvervoer, uitgaande subsidies en het sociaal domein. Er zijn binnen de Interne controle werkzaamheden gepland om de werking van de beheersmaatregelen van deze risico te testen.

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. In de onderstaande tabel zijn de onrechtmatigheden opgenomen, voor zover deze de door de raad vastgestelde rapportagegrens van € 50.000,- overstijgen.

Begrotingscriterium	
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	73.000
Uit de tabel in het onderdeel Begrotingsrechtmatigheid bij de Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening blijkt het totaal aan overschrijdingen ten opzichte van de begroting na wijziging.	

Voorwaardencriterium	
Uit de interne controles is naar voren gekomen dat in een aantal gevallen niet aan het voorwaardencriterium is voldaan. Deze zijn hieronder opgenomen.	222.000
Lasten uit inkoopcontracten die niet in lijn met de Europese aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen. Onrechtmatigheid De opdracht op het gebied van afvoeren en verwerken grond is niet Europees aanbesteed. Argument voor afwijking Deze opdracht had destijds Europees aanbesteed moeten worden. Het niet Europees aanbesteden is geen reden om een contract te beëindigen. Tussentijdse communicatie met de gemeenteraad Via de reacties van het college op de accountantsverslagen is de gemeenteraad geïnformeerd over deze onrechtmatigheid. Actie Zodra het juridisch mogelijk is, wordt deze opdracht opnieuw aanbesteed. In de tussentijd wordt het afvoeren en verwerken van gronden waar mogelijk betrokken bij het betreffende werk.	108.000
Lasten uit inkoopcontracten die niet in lijn met de Europese aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen. Onrechtmatigheid Opdrachten op het gebied van juridisch en ruimtelijk advies zijn niet Europees aanbesteed. Argument voor afwijking Door verlenging van bestaande contracten is de drempel voor Europese aanbesteding overschreden. Tussentijdse communicatie met de gemeenteraad Is niet tussentijds (via tussentijdse rapportage) gecommuniceerd met de gemeenteraad. Actie De huidige opdrachten zijn tegen het licht gehouden en daar waar mogelijk beëindigd. Daarnaast loopt op dit moment een procedure om een vaste medewerker aan te trekken zodat inzet via de derde partij niet meer nodig is.	114.000

Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium	
Uit de interne controles zijn geen bevindingen naar voren gekomen dat het M&O beleid niet is nageleefd.	0

Totaal onrechtmatigheden	**295.000**

Verantwoordingsgrens	
Op grond van artikel 8, lid 2 van de Financiële verordening gemeente Geldrop-Mierlo 2023 is de verantwoordingsgrens.	1.219.000
Omdat het totaal aan onrechtmatigheden onder de verantwoordingsgrens blijft, kan geconcludeerd worden dat deze jaarrekening rechtmatig tot stand is gekomen.	

<u>Wet financiering decentrale overheden</u>
Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

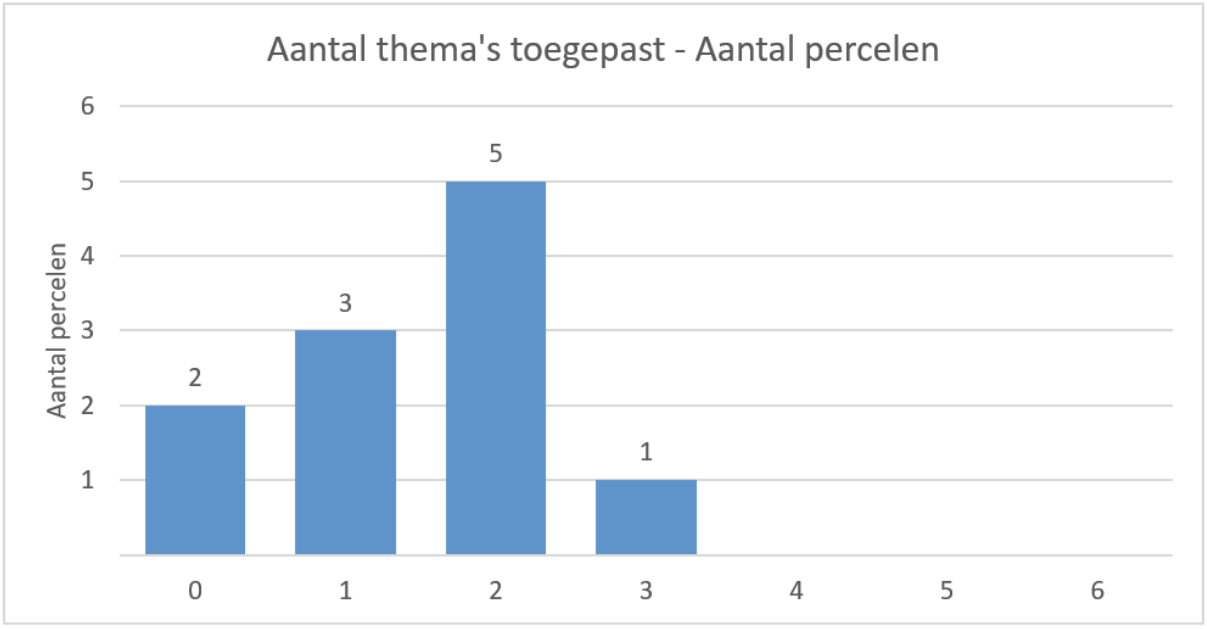
<u>Gids Proportionaliteit</u>
Tijdens de controle is geconstateerd dat de gids proportionaliteit niet altijd wordt nageleefd bij inkooptrajecten. Deze bevindingen worden teruggekoppeld om dit in de toekomst te voorkomen.

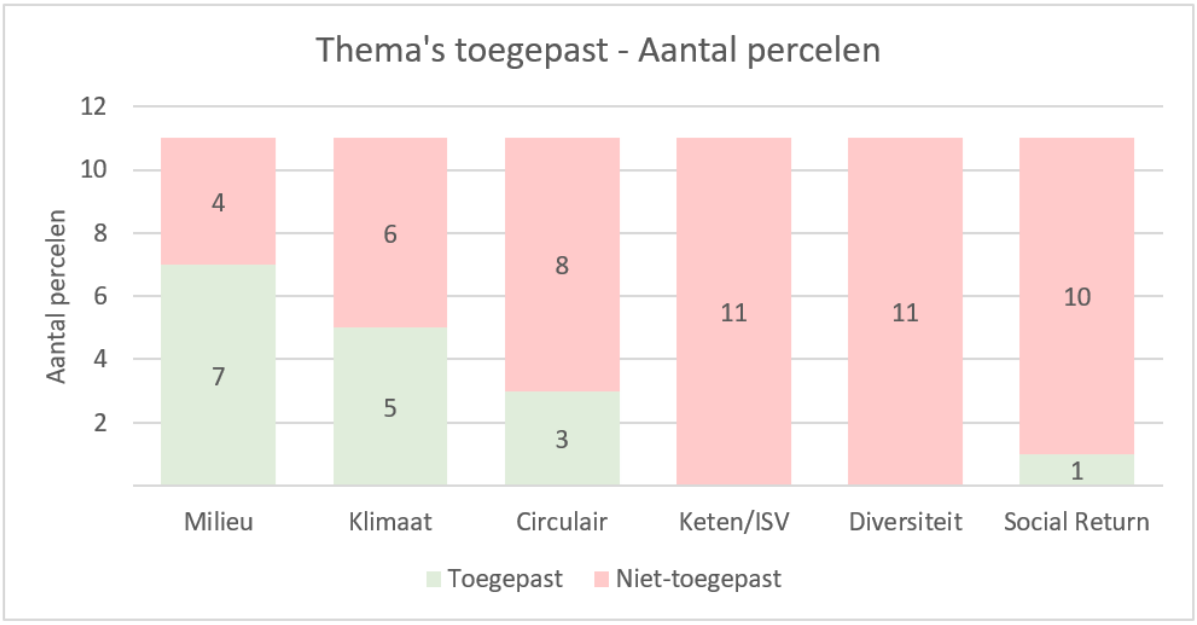
Actieplan MVI

Vanaf 2013 heeft de gemeente beleid op maatschappelijk verantwoord inkopen. In april 2023 heeft het college het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen vastgesteld. In dit nieuwe actieplan is de insteek “MVOI wordt toegepast, tenzij”. Er wordt meer verantwoordelijkheid gelegd bij de medewerkers en hun managers om MVOI in alle relevante aanbestedingen mee te nemen. 2023 is gebruikt om deze werkwijze onder de aandacht te brengen bij de medewerkers en managers en om tools ter ondersteuning te maken en te implementeren, zoals een Handreiking MVOI en een monitoring tool. Daarnaast is ingezet op het helpen van medewerkers bij het concreet formuleren van MVOI, zoals in de vorm van eisen in inkopen en aanbestedingen. De ambitie is om in 2025 bij 75% van de aanbestedingen tenminste 2 MVOI thema’s toe te passen. Daarmee bedoelen we twee van de volgende thema’s: milieu, klimaat, circulair, ketenverantwoordelijkheid, diversiteit & inclusie, social return.

Voor 2023 zijn de tussentijdse doelen:
- Bij geselecteerde “BIZOB” trajecten nemen we MVOI mee: doel is behaald;
- Bij geselecteerde werken nemen we MVOI mee: de geselecteerde werken van 2023 zijn doorgeschoven naar 2024;
- Bij 1 aanbesteding nemen we diversiteit en inclusie mee: dit thema is in meerdere aanbestedingen opgenomen die in 2023 zijn voorbereid en waarvan de gunning in 2024 wordt verwacht.

In deze monitoring zijn 11 aanbestedingen opgenomen die in 2023 zijn gegund (waarvan 6 door BIZOB begeleide trajecten). De verwachting is dat deze monitoring niet compleet is met alle in 2023 gegunde aanbestedingen (groter dan € 5.000,- bij diensten en leveringen of groter dan € 100.000,- bij werken). 2023 was een aanloopjaar en in 2024 worden extra maatregelen genomen om de monitoring compleet te krijgen. Bij 55% van de aanbestedingen in de monitor zijn tenminste twee MVOI thema’s toegepast, bij 82% van de aanbestedingen tenminste 1 MVOI thema. De aanbestedingen waarbij geen MVOI is toegepast, zijn aanbestedingen op software gebied.

Kengetallen

Hieronder worden de formatie en het ziekteverzuim in 2023 weergeven.

Formatie (excl. college B&W en griffie)

Afdeling	Factor	Peildatum 31-12-2023
Staf	fte	5,00
Ruimte	fte	92,45
Dienstverlening	fte	57,98
Samenleving	fte	75,87
Totale formatie	**fte**	**231,3**

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

	2023	2022
Verzuimpercentage	7,01	9,81
Gemiddelde duur (dagen)	19,11	23,15
Verzuimfrequentie	1,01	1,28
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse t/m juni 2023: *bron: personeelsmonitor	6,3	

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.
Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.
Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

<u>Gemeenschappelijke regelingen:</u>
- Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven (voorheen SRE);
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo;
- Gemeenschappelijke Regeling Senzer te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling PlusTeam te Geldrop.

<u>Vennootschappen en coöperaties:</u>
- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag;
- Besloten Vennootschap Breedband Regio Eindhoven;

<u>Stichtingen en verenigingen:</u>
- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond;
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot;
- Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen.

<u>Overig:</u>
Alhoewel naar de aard geen verbonden partij, wordt hier ook de samenwerking in het stedelijk gebied Eindhoven (SGE) opgenomen. Reden is dat het belang dat aan deze samenwerking wordt gehecht groot is.

In deze paragraaf wordt elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indeling:
- Doel en openbaar belang van de verbonden partij;
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij:
- Uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij;
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij;
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname;
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname;
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er;
- Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging: wie zijn er betrokken bij de samenwerking;
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling;
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking;
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:
DB: Dagelijks bestuur;
GR: Gemeenschappelijke regeling;
NV: Naamloze Vennootschap.

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
De 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant werken met elkaar samen aan bovenlokale opgaven op het vlak van Ruimte & Wonen, Mobiliteit, Economie, Transitie Landelijk Gebied en de Energietransitie. Dit is vanwege de onderlinge samenhang en om als regio samen te werken met andere netwerkpartners zoals de provincie Noord-Brabant, Brainport Development, waterschappen, etc.. Daarnaast is het RHCe een onderdeel binnen de MRE-organisatie. Hier hebben 20 gemeenten hun archieftaak belegd. Het takenpakket van de MRE-organisatie is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Deelname binnen de MRE-samenwerking is essentieel om bij te dragen aan de ontwikkelingen in de regio en om in het verlengde daarvan lokale opgaven binnen Geldrop-Mierlo te vervullen, bijvoorbeeld op het vlak van mobiliteit, de woningbouwopgave, bedrijventerreinen, etc.. Ook is via de MRE onze deelname binnen Brainport Eindhoven georganiseerd en daarmee onze invloed op de strategie die binnen Brainport wordt gehanteerd en de activiteiten die in dat kader plaatsvinden. Via de MRE-samenwerking en samenwerking binnen Brainport kunnen wij zo nu en dan ook aanspraak maken op subsidiegelden voor projecten binnen Geldrop-Mierlo.

Veranderingen en ontwikkelingen gemeentelijke samenwerking
Samenwerkingsakkoord 2023-2026 MRE
Op 1 maart 2023 is het Samenwerkingsakkoord 2023-2026 Metropoolregio Eindhoven vastgesteld door het Algemeen Bestuur MRE. Hierin staan de gezamenlijke ambities, opgaven, doelen en afspraken waar de 21 gemeenten in Zuidoost Brabant de komende jaren aan willen werken. Centraal in het akkoord staat hoe we de samenwerking continueren, hoe we niet alleen economische groei maar ook brede welvaart nastreven en hoe we dit de komende jaren gaan organiseren.

Aanpassingen MRE-organisatie
In de begroting 2024 MRE (vastgesteld door het Algemeen Bestuur MRE op 5 juli 2023) is een uitbreiding van de formatie van de MRE-organisatie opgenomen. Aanleiding is het oprichten van programmabureaus waarmee de MRE-organisatie niet meer alleen een procesrol vervult binnen de samenwerking, maar ook op inhoud voor coördinatie en uitvoering zorgt. In deze omslag is direct het optuigen van het nieuwe thema Ruimte & Wonen meegenomen. Door verschuivingen binnen de begroting heeft de formatie-uitbreiding en het toevoegen van een thema kostenneutraal plaatsgevonden. De verwachting is dat in 2024 een ophoging van de begroting aan de orde komt.

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling MRE 2024
In 2023 werd gewerkt aan de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling MRE. Dit is naar aanleiding van de aanpassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Er is een ontwerp-regeling uitgewerkt, waar de gemeenteraden al kennis van hebben kunnen nemen en al een reactie op hebben kunnen geven. Deze reacties zijn gebruikt om tot een definitieve regeling te komen, die in februari 2024 voorligt aan het Algemeen Bestuur MRE voor instemming. Het is vervolgens aan de colleges en gemeenteraden om de Gemeenschappelijke Regeling MRE 2024 voor 1 juli 2024 vast te stellen, zodat deze conform de wet per die datum in werking kan treden.

Gulbergen
Er is gewerkt aan een ontwikkelvisie en ontwikkelstrategie voor Landgoed Gulbergen. Deze liggen in februari 2024 voor aan het Algemeen Bestuur MRE. Hierin komen zowel de inhoud als de financiering van de gewenste ontwikkelingen aan de orde. De voorziening Gulbergen blijft vooralsnog in stand, omdat er nog geen zicht is op het overdragen van de nazorg voor de voormalige stortplaats aan de Provincie Noord-Brabant.

Betalen vergoeding aan Attero
Op 17 maart 2023 heeft de Hoge Raad in een definitief eindoordeel bepaald dat de Brabantse gemeenten alsnog een boete moeten betalen aan afvalverbrander Attero. De MRE-organisatie heeft deze boete betaald, waarna de gemeenten tot een verdeling van de kosten moesten komen. Op 25 oktober 2023 heeft het Algemeen Bestuur MRE ingestemd met een kostenverdeling op basis van tonnage.

Veranderingen en ontwikkelingen Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)
Geen ontvlechting uit MRE
Hoewel er eerder verkenningen zijn geweest naar het ontvlechten van het RHCe uit de MRE-organisatie, heeft een onderzoek in 2022 naar de organisatorische positionering van het RHCe tot een andere uitkomst geleid. Er is geoordeeld dat een ontvlechting weinig meerwaarde heeft en wel onzekerheden met zich meebrengt. Op 1 maart 2023 heeft het Algemeen Bestuur MRE besloten om de governance niet te veranderen.

Archieven gemeente Geldrop-Mierlo overgebracht naar RHCe
In mei 2023 is het bestuursarchief van voormalig gemeente Geldrop overgebracht naar het RHCe. In 2017 heeft de provincie ons toestemming verleend om dit op te schorten. De provincie is in kennis gesteld van de overbrenging en deze zaak is nu afgerond.

Risico's
In de begroting MRE 2023 waren de volgende belangrijkste risico's benoemd:
- Ontoereikend doelvermogen voor overdracht eeuwigdurende nazorg naar provincie van de voormalige stortplaats Gulbergen
- Risico's in het kader van subsidieverstrekking
- Uitbreiding van het takenpakket van de MRE-organisatie zonder dat hier dekking tegenover staat.

Deze risico's hebben zich niet in 2023 gemanifesteerd. Ze blijven naar verwachting aanwezig in 2024. Het risicomanagement verloopt volgens de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen MRE die op 4 juli 2018 door het Algemeen Bestuur MRE is vastgesteld. Hierin is ook bepaald welke risico's door de deelnemende gemeenten zelf worden gedragen. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening de risico’s opnieuw beoordeeld.

Afbreukrisico van geen deelname
Veel gesprekken met de provincie, met het Rijk en met andere netwerkpartners lopen via de regio. Het is praktisch niet handig en bestuurlijk ongewenst om hier geen deelgenoot van te zijn. Bovendien: als we niet betrokken zijn bij het werken aan bovenlokale opgaven, leidt dat tot minder realisatiekracht binnen opgaven op lokaal niveau en mogelijk tot ongewenste impact van ontwikkelingen op Geldrop-Mierlo.

Alternatieven voor geen deelname
Naast de samenwerking in MRE-verband (op de schaal van 21 gemeenten) waren we in 2023 betrokken bij twee andere netwerksamenwerkingen:
- Stedelijk Gebied Eindhoven (9 gemeenten): dit kan niet als vervanging dienen voor de samenwerking in MRE-verband, omdat deze samenwerking niet dezelfde positie heeft naar netwerkpartners en omdat op die schaalgrootte andere gedeelde opgaven zijn.
- Midstad Brabant (voorheen M7) en de M50: deze resp. provinciale en landelijke netwerksamenwerkingen hebben een meerwaarde vanwege de vergelijkbaarheid van opgaven in middelgrote gemeenten. Ze versterken vooral de lobbypositie van Geldrop-Mierlo bij de provincie en het Rijk. Het kan echter niet als vervanging dienen voor de samenwerking in MRE-verband.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
In het Algemeen Bestuur MRE werd Geldrop-Mierlo vertegenwoordigd door burgemeester Van Bree. Plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur MRE was wethouder Van Gestel. In de portefeuillehoudersoverleggen was Geldrop-Mierlo als volgt vertegenwoordigd (conform de portefeuilles):

- Ruimte & Wonen: wethouder G.J.A.H. van Gestel
- Mobiliteit: wethouder J.A.T.M. van de Laar
- Economie: wethouder F.J.M.C. Stravers
- Transitie Landelijk Gebied: wethouder J.A.T.M. van de Laar
- Energietransitie: wethouder F.J.M.C. Stravers

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad is op verschillende momenten betrokken geweest bij ontwikkelingen die binnen de MRE-samenwerking speelden in 2023, doordat hen om een zienswijze of reactie werd gevraagd. Daarnaast is op verschillende momenten een mededeling gedaan tijdens raadsvergadering. Ook is er raadsinformatie verstrekt vanuit de MRE-organisatie.
Het informeren en betrekken van de raad vindt ook plaats via de Raadstafel 21, waar twee vertegenwoordigers vanuit de raad van Geldrop-Mierlo aan deelnemen. De wijze van ophalen van input en terugkoppelen van informatie hiervoor is ter competentie van de raad.

Financieel belang
Hieronder is een opsplitsing van het totaalbedrag weergegeven via de deelproducten.
Streekarchief (RHCe) € 169.794,-
Regionale opgaven € 159.016,-
Brainport development € 103.792,-
SRE Stimuleringsfonds € 142.572,-
Totaal € 575.174,-

Het voorlopig resultaat 2023 voor accountantscontrole bedraagt in totaal € 833.753,-, waarvan € 392.903,- voor onderdeel MRE en € 440.850,- voor onderdeel RHCe.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het Rijk wil dat we overal in ons land op dezelfde wijze en beter dan voorheen vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving. Bovendien moet de samenwerking op termijn ook financieel interessant zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede taken in het kader van de Omgevingswet te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen in de toekomst zouden daartoe de noodzaak zijn. Een deel van de deelnemers ziet mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken. Als gevolg van wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de regeling met trekking tot de ODZOB ook aangepast worden. Deze procedure is inmiddels in gang gezet.

Risico's
In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk. Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.

Alternatieven voor geen deelname
Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basis-takenpakket wettelijk verplicht. Voor wat betreft de uitvoering van verzoektaken zou ook de samenwerking in Dienst Dommelvallei soelaas kunnen bieden voor zover dit nodig mocht zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.
Dagelijks bestuur: voorzitter: burgemeester J.C.J. van Bree.
Algemeen bestuur: voorzitter: burgemeester J.C.J. van Bree, plaatsvervangend lid: wethouder F.J.M.C. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen. Inmiddels is op verzoek van de raad/raden een rekenkameronderzoek uitgevoerd met als doel het verbeteren van de democratische controle op de doeltreffendheid en doelmatigheid op deze op uitvoeringstaken gerichte Gemeenschappelijke Regeling. Hiervoor is een plan van aanpak “Samen aanpakken!” uitgewerkt. Ook is er een stuurgroep ingesteld om dit plan te gaan realiseren.

Financieel belang
Naast de individuele werkprogramma's is er nog sprake van een collectief takenpakket. Deze worden buiten het werkprogramma om afgerekend.
Collectieve taken € 68.052,-
Voorschotten werkprogramma basistaken € 247.633,-
Voorschotten werkprogramma verzoektaken € 144.918,-
Eindafrekening werkprogramma € 57.025,-
Opdrachten buiten werkprogramma € 4.319,-
Tariefcorrectie 2023 € 13.955,-

Totaal: € 535.902,-

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Doel en openbaar belang
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweerzorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaat te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt, inclusief de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Omdat veiligheidsrisico's zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, professionele hulp verlenen als het nodig is, waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen
Oorlog in Oekraïne: Gedurende het hele jaar 2023 had de veiligheidsregio een coördinerende rol in de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Vanuit een zogenaamde hublocatie in Eindhoven plaatsen Makelaars de vluchtelingen op de diverse opvanglocaties in de regio; gemeenten zijn verantwoordelijk voor de exploitatie.
Regionaal Crisisplan: in 2023 is het geactualiseerde Regionaal Crisisplan 2024-2028 vastgesteld. Leerpunten uit de evaluaties van de coronacrisis, de opvangcrisis én de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's zijn hierin meegenomen. Door intensieve samenwerking is het crisisplan volledig afgestemd met en gelijk aan het plan van Veiligheidsregio Brabant Noord.
Ook is een Zorgrisicoprofiel Brabant-Zuidoost vastgesteld waarin wordt aangegeven welke incidenttypen relevant zijn voor de (niet)acute en publieke geneeskundige zorg. Per incidenttype worden de risico's die de continuïteit binnen de zorgketen onder druk kunnen zetten of ernstig kunnen begrenzen beschreven. Het zorgrisicoprofiel biedt de GHOR en de zorginstellingen de kans om samen gerichte plannen te maken voor de belangrijkste risico's, zodat de kans dat de genoemde incidenttypes zich voordoen zo klein mogelijk is. En, mocht er toch iets gebeuren, de impact zo veel mogelijk beperkt wordt.
Voor de optimalisering van het aandeel Bevolkingszorg (gemeentelijke kolom) binnen de crisisbeheersing zijn de samenwerkingsafspraken tussen de 21 gemeenten geactualiseerd in vorm gegeven in een convenant. Aan het convenant is een uniform kwaliteitsniveau toegevoegd, met onder andere kaders voor bereikbaarheid en vakbekwaamheid.
Ten slotte is in 2023 is de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling VRBZO in procedure gebracht. De vaststelling van regeling is nagenoeg afgerond.

Risico's
Eind 2019 is de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2020 - 2023 vastgesteld. De risico's van de organisatie zijn in de beleidsnota gebundeld tot drie onderwerpen waaraan een risicobedrag voor het weerstandsvermogen is gekoppeld:
risico's in algemene bedrijfsvoering € 500.000 - € 1.000.000
risico's model brandweerzorg € 500.000 - € 1.000.000
risico grootschalige ramp/crisis € 500.000 - € 1.000.000
totaal benodigd weerstandsvermogen € 1.500.000 - € 3.000.000
Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens is de impact van een ernstig incident en de majeure wijzigingen in model brandweerzorg (nog) lastig te kwantificeren. Daarom houdt VRBZO rekening met een totaal risicobedrag van € 2,0 miljoen.
Het weerstandsvermogen bedraagt € 2,0 miljoen en hoeft derhalve niet te worden aangepast.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).

Alternatieven voor geen deelname
Geen alternatieven.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.
Algemeen bestuur: lid: burgemeester J.C.J. van Bree.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, jaarrekening) en halfjaarlijks (1e en 2e samenvatting van de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

Financieel belang
Algemene bijdrage € 2.089.263,-

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang
In stand houden van de GGD om daarmee de gezondheid van de bevolking en preventie van ziekten te bevorderen, alsmede snelle interventies op het gebied van gezondheid te verzorgen. Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten en uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de (openbare) gezondheid(szorg). Financiering op basis van bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen ziektekostenverzekeraars, ambulancehulpverlening en bijdragen particulieren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten. Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.

Veranderingen en ontwikkelingen
Bestuursopdracht:
Evaluatie en afronding was dit jaar een belangrijke ontwikkeling.

Overig
- Covid-19 bestrijding (testen, vaccineren, informeren).
- HPV vaccinatiecampagne voor 18-26 jarigen.
- Voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet.
- Ondersteuning van onze gemeenten bij de regionale en lokale planvorming in het kader van GALA en IZA.
- Uitbreiding van contracttaken zoals Wvggz-taken en de Wijk GGD'er.
- Vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg (gestart met het vernieuwings-programma Generatie Gezond).
- Opstellen van een nieuw regionaal spreidingsplan voor de ambulanceposten.
- Implementatie van intelligente software voor planning en spreiding van ambulances.
- Verbetering van de informatieveiligheid en de informatiehuishouding (archiefbeheer).
- Intensivering van de samenwerking met GGD Hart voor Brabant bij Forensische Geneeskunde (invulling van de centrumfunctie die de GGD BZO heeft voor de regio Oost-Brabant).
- Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen i.c.m. een personeelsverloop van 10% (extra inzet op werving en aantrekkelijk werkgeverschap).
- Implementatie van het Lean gedachtengoed (continu verbeteren).
- Implementeren van zelforganisatie.

Risico's
Als belangrijkste risico's worden gezien:
- Stijging van de kosten:
  - dat de loon- en materiële kosten sneller stijgen dan de in de begroting opgenomen indexering van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijke takenpakket en/of het NZA-budget voor ambulancezorg, en dat deze niet in de daaropvolgende jaren wordt rechtgetrokken;
  - dat door fusie, reorganisatie, conflicten etc. er wachtgelden/frictiekosten dienen te worden uitbetaald die niet door gemeenten, derden of de lopende exploitatie worden gedekt;
  - dat als gevolg van (belasting)wet- en regelgeving de kosten meer dan gemiddeld stijgen en/of tot een naheffing leiden;
  - door toenemende arbeidsmarktkrapte.
- Extra kosten door verandering taakuitvoering: dat er (door externe ontwikkelingen) een wijzing in de taakinhoud optreedt waardoor er tijdelijk
  meerkosten ontstaan;

- Onvoldoende budget: dat om de paraatheid van de Ambulancezorg te handhaven er, bv vanwege een hoog ziekteverzuim of een groot personeelsverloop, te weinig budget is om de vervangingskosten te dekken. Daarnaast bestaat m.b.t. ambulancezorg een algemeen exploitatierisico op de omvangrijke materiële kosten;
- Uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering:
    - dat door een ramp bij PG veel extra inzet nodig is en/of waardoor het reguliere werk in gevaar komt.;
    - dat verplichte landelijke wet- en regelgeving bij PG leidt tot activiteiten waarvan de kosten nog niet zijn opgenomen in de begroting;
- Extra kosten door organisatieverandering: dat, wanneer de aanwijzing voor ambulancevervoer niet meer aan de GGD wordt toegekend, een deel van centrale overhead niet meer wordt gedekt;
- Extra kosten door afname van markttaken: het risico dat door marktomstandigheden er tijdelijk ongedekte kosten blijven bij de contracttaken voor het rijk en derden;
- Beveiliging en (onder-)verzekering: dat toegewezen schadeclaims niet volledig worden afgedekt door de afgesloten verzekeringen;
- Het risico dat zich ICT-beveiligingsproblemen voordoen;
- Verbonden Partijen: dat bij liquidatie van een der verbonden partijen er claims aan de GGD zullen zijn;
- Dat er zich nog overige (personele) tegenvallers zullen voordoen waarmee nog geen rekening is gehouden.

Afbreukrisico van geen deelname
Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Alternatieven voor geen deelname
Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname aan het Algemeen Bestuur en commissies door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Algemeen bestuur en financiële commissie: lid: wethouder P.J. Looijmans.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks structureel naar de raad voor begroting / jaarrekening ; daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang
Gemeentelijke bijdrage € 1.573.447,-
Prenataal huisbezoek vanaf 1-7-2022 € 6.732,-
Contracttaken Maatwerk 0-4 jaar € 44.089,-
Extra inzet maatwerk Jeugdgezondheidszorg 2023 € 29.032,-
Afrekening 2023 JGZ 0-4 jaar € 1.839,-
Afrekening Maatwerkproducten 2022 € 5.012,-

Totaal € 1.660.151,-

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang
Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen taken met betrekking tot werk en inkomen, WMO, Jeugdwet en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.

Veranderingen en ontwikkelingen
Er is gewerkt aan een nieuw bedrijfsplan dat medio 2024 gereed zal zijn. De overdacht van de belastingtaken van de dienst naar de Belastingsamenwerking Oost-Brabant is voorbereid en gerealiseerd. Naast uitbesteding van de belastingtaken is een traject in gang gezet om de bestuurlijke drukte en aansturing van de dienst te stroomlijnen. Daartoe volgt in 2024 een voorstel voor het algemeen bestuur van de dienst.

Risico's
Te hoge verwachtingen en te snel resultaat willen zien. Daarbij zal een balans gezocht moeten worden tussen enerzijds dienstverlening aan de individuele deelnemers en efficiency en kwaliteit van het totaal anderzijds.
Eventuele tekorten dienen bijbetaald te worden door de deelnemende gemeenten.

Afbreukrisico van geen deelname
Bij geen deelname kunnen geen voordelen van de samenwerking behaald worden.

Alternatieven voor geen deelname
De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.
Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat de burgemeester J.C.J. van Bree en de wethouders G.J.A.H. van Gestel en J.A.T.M. van de Laar. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat, inclusief de voorzitter, uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester J.C.J. van Bree en gemeentesecretaris N. Scheltens.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, jaarrekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang
Gemeentelijke bijdrage € 8.216.308,-
Bijdrage conform 1e begrotingswijziging € 765.939,-
Bijdrage conform 2e begrotingswijziging € 420.056,-

Totaal € 9.402.303,-

De bedragen zijn met de kostprijsverhogende BTW verhoogd. Dit omdat Dienst Dommelvallei verplicht is om vanaf 2019 inclusief BTW te factureren.

GR Senzer te Helmond

Doel en openbaar belang
Senzer voert de Participatiewet uit voor de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze arbeidsmarktregio. Ook de dienstverlening aan de Wsw-ers die voorheen in dienst waren van de Atlantgroep valt hieronder.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Wij verwachten dat Senzer passende arrangementen levert voor de doelgroep van de Participatiewet. Hierbij is een budgettair neutrale uitvoering het uitgangspunt. De beschikbare Buigmiddelen en Participatie-middelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden hier zo veel mogelijk benut. Hierbij merken wij op dat een deel van de Participatie-middelen beschikbaar is voor lokale projecten. Het verwacht resultaat is dat er uitstroom vanuit de bijstand wordt gerealiseerd en dat de Participatiewet rechtmatig en doelmatig wordt uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare budgetten.

Veranderingen en ontwikkelingen
Met ingang van 1-1-2016 is de gemeente Geldrop-Mierlo toegetreden tot de GR Werkbedrijf Atlant-De Peel. Dit Werkbedrijf is een fusie van De Atlantgroep en het Werkplein in Helmond. De naam van de gemeenschappelijke regeling is per 1 oktober 2016 veranderd in Senzer. Het functioneren van Senzer is in 2019 geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie is samen met de komst van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) aanleiding geweest om de GR Senzer te actualiseren. Dit proces heeft in de jaren 2021-2022 plaatsgevonden, hetgeen per 01-01-2023 resulteert in een geactualiseerde GR Senzer en bijbehorende financiële afspraken

Risico's
Binnen de GR is afgesproken dat de samenwerkende gemeenten de te ontvangen BUIG– en participatiemiddelen aan Senzer beschikbaar stellen. Om te voorkomen dat er verliezen ontstaan is ons beleid er op gericht de dienstverlening van Senzer te beperken tot de bestaande financiële kaders. Wij zijn als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling volledig risicodrager voor eventuele tekorten van Senzer. Senzer beschikt over een beperkt eigen risicoreserve.

In 2019 zijn we een contract aangegaan met Senzer en Ergon voor het onderhoud van de openbare ruimte in Geldrop-Mierlo. Senzer heeft daarbij 2 wijken aangenomen, te weten wijk 1 Mierlo en wijk 2 Braakhuizen/Coevering. Hierbij is de afspraak gemaakt een overeenkomst aan te gaan met Senzer en Ergon voor een periode van 4 jaar met de optie om 3 x 2 jaar te verlengen. Ergon houdt zich hierbij netjes aan de gemaakte afspraken. Bij Senzer merken we echter dat er sinds 2022 scheurtjes ontstaan in de relatie. Men houdt zich niet meer aangemaakte afspraken en dit is terug te zien in de wijken. Deze zijn namelijk niet meer op het afgesproken beeld. Dit heeft geresulteerd in het feit dat we sinds 2022 de opgelegde boetes ook inhouden op de inschrijfstaat bij Senzer. In 2023 is het verergerd en heeft de gemeente, om alles op beeld te houden, zelf een extra aannemer in de wijken 1 & 2 ingezet om er zo voor te zorgen dat Senzer weer op beeld kwam en dit ook voort kon zetten. In het najaar van 2023 heeft Senzer aangegeven dat, door de terugloop van personeel, ze nog maar 1 wijk konden onderhouden en dus hun contract niet uit konden dienen (1e verlenging van het contract). Doordat we dit zo laat te horen kregen hebben we snel moeten schakelen om samen met Ergon een aannemer te zoeken die in 2024 het onderhoud van wijk 2 op zich zou kunnen gaan nemen. Dit is echter een reguliere aannemer geworden waardoor de prijs voor het onderhoud een stuk duurder is uitgevallen. De genoemde voorvallen zijn voor ons reden dit te melden als risico in de bedrijfsvoering voor de laatste 2 verlengingen. We kunnen ons voorstellen dat men op termijn ook wijk 1 nog terug gaat geven door de terugloop van personeel.

Afbreukrisico van geen deelname
N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Senzer is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo participeren.
Dagelijks Bestuur: wethouder P.J. Looijmans. Algemeen Bestuur: wethouder F.J.M.C. Stravers

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks zullen het ondernemingsplan en de jaarcijfers aan de raad worden voorgelegd. Tevens worden maandelijks factsheets met actuele cijfers naar de raad gestuurd.

Financieel Belang
Gemeentelijke bijdrage € 15.459.341,-.

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze burgers betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.

Veranderingen en ontwikkelingen
De gemeenten Eindhoven, Valkenswaard, Geldrop-Mierlo, Den Bosch, Meijerijstad, Oss, en op de achtergrond ook Helmond, hebben in 2020 de handen ineengeslagen om nascheiding in te zetten om zo, met de combinatie van bron- en nascheiding, een zo hoog mogelijk scheidingsresultaat te behalen. Als start is gekozen om een marktconsultatie te initiëren om te zien of deze groep gemeenten voldoende na te scheiden materiaal heeft om partijen te interesseren in het realiseren van nascheidingscapaciteit. Dit bleek lastig. Daarom is Midwaste gevraagd om deze lobby voor ons te doen. Inmiddels tonen twee overheidspartijen interesse om in gezamenlijkheid met Cure het aangeboden afval na te scheiden. De verwachting is dat er in het 1e kwartaal van 2024 een definitieve businesscase kan worden opgesteld die verder het besluitvormingsproces in kan.

Risico's
De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie).

Afbreukrisico van geen deelname
Wanneer we samenwerken met een andere afval inzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.

Alternatieven voor geen deelname
Overstappen op een andere Gemeenschappelijke Regeling of andere overheidsgedomineerde instelling die het volledige afvalbeheer verzorgt.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
In Cure participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.
Algemeen bestuur: lid: wethouder F.J.M.C. Stravers en wethouder G.J.A.H. van Gestel.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van Cure wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.

Financieel belang
Kosten: € 3.565.000,-
Positief resultaat 2023: € 20.900,-.

GR PlusTeam te Geldrop

Doel en openbaar belang
Ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken in het kader van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Per 1 januari 2015 is de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp en uitgebreidere verantwoordelijkheden met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo en Veiligheid. Het PlusTeam richt zich op de ondersteuning en begeleiding van multi-problem huishoudens. Met het PlusTeam is het doel om de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare burgers te verbeteren. Daarnaast wordt een veilig en positief opvoed- en opgroeiklimaat voor de jeugdigen van de gemeente gecreëerd.

Veranderingen en ontwikkelingen
2023 was een bewogen jaar. Het PlusTeam staat onder druk om de gevraagde kwaliteit en continuïteit van de ondersteuning aan inwoners en gezinnen te kunnen garanderen. Het PlusTeam merkt de gevolgen van lange wachtlijsten in de Jeugdzorg en GGZ en zeer forse personeelstekorten in de Jeugdbescherming. Dit tezamen met een te hoog ziekteverzuim zorgt voor stagnatie van processen van inwoners en neemt de ernst van de problematiek toe. Voor het inlopen van wachtlijsten en wachttijden is extra formatie beschikbaar gesteld. Hiernaast heeft het PlusTeam in 2023 te maken gehad met extra personeelslasten op managementniveau. Van de vorige directeur is begin 2023 afscheid genomen en de adjunct-directeur is voor langere tijd uitgevallen. Beide functies zijn tot eind 2023 via inhuur ingevuld. Eind 2023 is een begin gemaakt om de opgelopen ontwikkelachterstand in te lopen en de basis op orde te krijgen. Hiertoe is een plan van aanpak “Bouwen aan een stabiele organisatie GR PlusTeam 2024 en verder” opgesteld.

Risico's
De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel vragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.

Afbreukrisico van geen deelname
De kosten van zorg aan multi-probleem gezinnen zullen duurder zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.

Alternatieven voor geen deelname
De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente Geldrop-Mierlo.

Naam	Functie	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
M.J. Sanders-de Jonge	Wethouder	X	X
K. Vortman	Wethouder	X	X
P. Looijmans	Wethouder	X	
S. v.d. Goor-Gelens	Wethouder	X	

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks wat betreft begroting en jaarrekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.

Financieel belang
Uiteindelijk is de gemeentelijke bijdrage in 2023 uitgekomen op € 1.989.761,-. Het PlusTeam heeft over het boekjaar 2023 een negatief resultaat geboekt van € 72.219,-. Voor dit negatieve resultaat is geen aanvullende bijdrage bij de gemeente gevraagd. Dit is door het PlusTeam zelf opgevangen door dit ten laste te brengen van het resultaat boekjaar 2022 (€ 204.434,-). Van dit bedrag dat ingezet kon worden voor de doorontwikkeling PlusTeam resteert nu nog € 29.998,-.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag

Doel en openbaar belang
De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen
Over het verslagjaar 2023 heeft de BNG een nettowinst gerealiseerd van € 254 miljoen. Dat is € 46 miljoen minder dan de nettowinst die een jaar eerder werd geboekt (in 2022 € 300 miljoen). Er wordt voorgesteld om € 120 miljoen aan dividend uit te keren (€ 2,16 per aandeel).

Risico's
De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Door deze topratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

Afbreukrisico van geen deelname
N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.
Als aandeelhouder: wethouder J.A.T.M. van de Laar.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang
In principe wordt het dividend jaarlijks uitgekeerd en heeft het dividend betrekking op het voorafgaande boekjaar. De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. De BNG streeft niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen.
De Staat is houder van de helft van de aandelen van de BNG. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

De gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 75.465,-.

Over het verslagjaar 2022 heeft de BNG een nettowinst gerealiseerd van € 300 miljoen. Er is voor € 139 miljoen aan dividend uitgekeerd. Er is per aandeel € 2,50 (in totaal € 75.465,-) ontvangen.

BV Breedband Regio Eindhoven te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het verwerven, exploiteren, doen beheren en het beschikbaar stellen van een glasvezelinfrastructuur in de regio Eindhoven voor bedrijven, organisaties en instellingen voor hun eigen gebruik of het beschikbaar stellen van capaciteit aan derden voor niet commerciële doeleinden.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De aanleg van een glasvezelinfrastructuur draagt bij aan de "verglazing" van Geldrop-Mierlo, waardoor communicatie en uitwisseling van gegevens via de digitale snelweg sneller en eenvoudiger wordt.

Veranderingen en ontwikkelingen
N.v.t.

Risico's
Het betreft een besloten vennootschap. De financiële positie is solide. Risico's zijn beperkt o.a. omdat de BV geen personeel in dienst heeft en onze gemeente voor nog geen half procent participeert in het maatschappelijk kapitaal. De werkzaamheden kunnen ook door commerciële, concurrerende partijen worden uitgevoerd, waardoor er altijd een risico blijft bestaan.

Afbreukrisico van geen deelname
Gelet op de hoogte van de participatie is het afbreukrisico bij geen deelname gering.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Via de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wethouder J.A.T.M. van de Laar woont namens de gemeente Geldrop-Mierlo de algemene vergadering van aandeelhouders bij.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.

Financieel belang
Het dividend wordt zeer incidenteel uitgekeerd, in 2023 € 0,-.
De gemeente Geldrop-Mierlo heeft 95.000 aandelen van € 1,- per stuk.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang
Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het zorg- en veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het zorg- en veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het zorg- en veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het zorg- en veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De kracht van het zorg- en veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Via de Casus-Op-Maat (COM)-aanpak wordt geprobeerd (potentieel) grote veiligheidsrisico's klein of beheersbaar te maken door met betrokken partners samen te werken op het snijvlak van zorg en veiligheid bij complexe problemen.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost. In de afgelopen jaren is er voor een aantal specifieke doelgroepen de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) gestart. Hierbij kan voor ondersteuning en advies van een aantal relevante ketenpartners gebruik worden gemaakt voor expertise en ervaring m.b.t. deze specifieke doelgroepen. Inmiddels bestaan de volgende PGA's: PGA voor personen met onbegrepen gedrag, PGA huiselijk geweld / MDA ++, PGA jeugd en PGA radicalisering.

Risico's
Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname
Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het zorg- en veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.
Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur. Vanaf 2024 worden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door burgemeester Otters (Son en Breugel) en wethouder P.J. Looijmans namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang
Gemeentelijke bijdrage € 13.147,-.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang
Bizob zet zich in voor ruim 35 gemeenten en publieke organisaties als strategisch partner voor inkoop en aanbestedingen. In nauwe samenwerking met de gemeente Geldrop-Mierlo regelt Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en contractbeheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT. Het doel is het behalen van voordeel voor alle bij Bizob aangesloten organisaties. De inkoopsamenwerking gaat verder dan het bundelen van inkoopvolumes. Door samenwerking wordt kennis opgebouwd van producten, markten en bedrijven, waardoor transactiekosten en inkooprisico's verminderen en de professionaliteit van de inkoopfunctie toeneemt.

Door strategische inkoop dragen we bij aan de realisatie van de beleidsdoelstellingen van onze aangesloten organisaties.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
Jubileum
In 2023 vierde Bizob het 20-jarig bestaan. Wat begon als een initiatief van 10 gemeenten, is uitgegroeid tot een krachtige alliantie van meer dan 35 publieke organisaties. De gezamenlijke aanpak heeft geleid tot winst op alle vlakken. Het bundelen van inkoopvolumes was slechts het begin; we hebben expertise gedeeld en kennis opgebouwd over producten, markten en bedrijven. Het resultaat van deze synergie is duidelijk zichtbaar: lagere kosten, verminderde risico's, verhoogde kwaliteit en betere voorwaarden voor al onze deelnemende organisaties. De groei van Bizob is niet alleen in omvang, maar ook in invloed. We zijn stevig verankerd in het regionale, nationale en zelfs Europese landschap, met sterke vertegenwoordiging bij de Europese Commissie, VNG, het ministerie van Economische Zaken, NEVI, Bouwend Nederland en MKB-infra. Connecties die onze organisatie hebben verrijkt en ons hebben geholpen om te gedijen in een steeds veranderende wereld. Onze dank gaat uit naar alle partners, medewerkers en betrokkenen die hebben bijgedragen in de afgelopen twee decennia.

MVOI
In 2023 werkte Bizob, samen met onze aangesloten organisaties, aan ruim 1.560 aan-bestedingstrajecten. MVOI staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden hoog op de ambitieladder. In 2023 werd in 80% van de aanbestedingen rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop) en bij 50% van de aanbestedingen werd social return toegepast. Om duurzaamheid nog beter te kunnen borgen in het inkoopproces heeft Bizob sinds 2023 een duurzaamheidsadviseur in dienst, die zich volledig richt op het versnellen van het verduurzamingsproces.

Nieuw inkoopbeleid
Het huidige model Inkoopbeleid dateert uit 2016 en is toe aan een update. Bizob heeft in samenwerking met VNG en juristen vanuit verschillende publieke organisaties een nieuw model Inkoopbeleid opgesteld, waarin alle actuele ontwikkelingen op het gebied van inkoop, wetgeving en jurisprudentie zijn meegenomen. Het taalgebruik is modern en er is ruimte voor lokaal beleid en MVOI doelstellingen. Onze aangesloten gemeenten en publieke organisaties maken zelf een keuze tussen vier inkoop ambitieniveaus waarmee zij de komende jaren hun beleidsdoelen gaan realiseren.

MKB ondernemersbijeenkomsten
Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren heeft Bizob in 2023 verschillende ondernemersbijeenkomsten georganiseerd waarin er aandacht wordt besteed aan de mogelijkheden voor lokale ondernemers om zaken te doen met de gemeente. Daarnaast organiseerde Bizob kwartaalsessies met Bouwend Nederland om een verder invulling te geven aan de 18 punten uit de intentieverklaring: “Samenwerking bouw en gemeenten: ieder draagt zijn steentje bij”, in navolging op de landelijke actieagenda Beter Aanbesteden. In 2023 werd 79% van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en 63% aan lokale of regionale bedrijven.

Risico's
De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatietekorten.

Afbreukrisico van geen deelname
De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname
In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Bizob is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten en aangesloten organisaties. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. De zittingsduur voor bestuurders is vier jaar. De voorzitter van het bestuur is een burgemeester en heeft een zittingsduur van zes jaar. Daarnaast worden twee secretarissen toegevoegd aan het bestuur. Tevens neemt vanuit elke aangesloten gemeente één bestuurder deel in de Vergadering van Aangeslotenen.
Voor Geldrop-Mierlo is dit wethouder J.A.T.M. van de Laar.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang
De gemeente neemt op jaarbasis 310 dagen af van de stichting. Betaling gebeurt tegen een door het bestuur vooraf gecalculeerde vergoeding.

310 dagen x € 656,- = € 212.660,-.

In 2023 is de bestemming resultaat 2022 van € 1.279,- ontvangen.

Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen.

Doel en openbaar belang
De Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland (Regionaal Inlichtingen en Expertise Centrum) is een samenwerkingsverband voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit tussen de politie, het OM, de belastingdienst, FIOD Inspectie SZW, Douane, IND, Kmar en gemeenten. Om vorm te geven aan deze samenwerking is er een convenant afgesloten tussen deze convenantspartijen.
Het doel van de samenwerking is het door middel van een bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit waarbij zoel individuele daders als criminele samenwerkingsverbanden worden aangepakt. Daarnaast worden ook bestuursrechtelijke en fiscale middelen in samenwerking ingezet om deze vormen van misdaad te bestrijden.
Het RIEC werkt voor alle gemeenten in de Provincies Brabant-Zeeland. De financiering van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland wordt door alle gemeenten middels een vaste bijdrage en een bijdrage per inwoner gefinancierd. Daarnaast dragen de Provincies bij en de politie.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De meerwaarde van een samenwerkingsverband zoals de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland is dat de kennis en kunde van de verschillende partijen in deze keten gebundeld wordt. Hiermee wordt de informatiepositie versterkt en kan men gebruik maken van de juiste interventies voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
Op grond van het convenant kunnen gegevens met elkaar worden uitgewisseld en kunnen signalen met betrekking tot ondermijning worden verrijkt.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2023 zijn er stappen gezet om de taskforce-RIEC te ontvlechten en over te gaan naar een RIEC voor Oost Brabant en een RIEC Zeeland West-Brabant in plaats van samenwerking op schaal van Brabant-Zeeland. De insteek is dat het RIEC daarmee dichterbij gemeenten komt, er een eigen regionale visie op de aanpak van ondermijning in Oost-Brabant wordt gevormd en er korte lijnen zijn. De verwachting is dat dit in 2024 verder uitgewerkt wordt.

Risico's
Alle gemeenten in het werkgebied van het RIEC Brabant-Zeeland zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering hiervan. Zonder financiering kan de aanpak hiervan niet verder vormgegeven worden. Met de ontvlechting van de Taskforce-RIEC bestaat het risico dat er bepaalde specialistische expertise verloren gaat. Het is afwachten hoe dit in de praktijk er verder uit gaat zien.

Afbreukrisico van geen deelname
Als de gemeente besluit geen financiering meer ter beschikking te stellen aan het RIEC dan is de gemeente individueel verantwoordelijk voor de aanpak van ondermijning. De aanpak van ondermijning is complex en er zijn vele spelers mee gemoeid. Juist de samenwerking en het feit dat er bij het RIEC expertise aanwezig is voor de aanpak van ondermijning heeft grote meerwaarde voor gemeenten. Het vraagstuk rondom ondermijning is dusdanig complex en groot dat dit als individuele gemeenten niet hanteerbaar is. Daarnaast is er m.n. in Brabant sprake van grootschalige ondermijnende criminaliteit o.a. op het gebied van drugshandel. Ook kan de gemeente gebruik maken van expertise om bijvoorbeeld te voldoen aan de Brabantse norm weerbare overheid.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente is genoodzaakt zelf acties op te zetten en uit te voeren. Hiervoor zou zeer veel ambtelijke capaciteit nodig zijn op verschillende gebieden (juridisch, financieel, bestuursrechtelijk etc.). Daarnaast moeten er nieuwe convenanten en samenwerkingsverbanden worden opgericht om de samenwerking vorm te geven omdat men bij de aanpak van ondermijning samenwerkt met veel partijen waaronder het OM, de politie, de belastingdienst, FIOD etc.. In de praktijk zou dit vele malen duurder zijn. Ook zou er minder kwaliteit geleverd kunnen worden omdat er minder specialistische capaciteit beschikbaar zou zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
De gemeenten in werkgebied Oost Brabant (Driehoek Uden, Oss, Helmond, Eindhoven ’s-Hertogenbosch) werken samen binnen het RIEC Oost-Brabant. De gemeenten zijn vertegenwoordigd in het regionaal overleg Oost Brabant waarin over openbare orde en veiligheid wordt gesproken. Daarnaast is er de bestuurlijke regiegroep Oost Brabant. Uit elk basisteam neemt hieraan één Burgemeester deel. Sinds 2022 is burgemeester J.C.J. van Bree, voorzitter van het Driehoeksoverleg basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt tweemaal per jaar bijgepraat door middel van een voortgangsrapportage er het actieplan ondermijning.

Financieel belang
Gemeentelijke bijdrage € 38.808,- .

Overig

Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)
Doel en openbaar belang
Best, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Helmond, Nuenen, Oirschot, Son en Breugel, Veldhoven en Waalre werken met elkaar samen aan bovenlokale opgaven op het vlak van Ruimte, Wonen, Economie en Voorzieningen. Dit is vanwege de onderlinge samenhang.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Deelname binnen de SGE-samenwerking is essentieel omdat we elkaar kunnen aanvullen en versterken. Hiervoor wordt het uitgangspunt gehanteerd 'als ware we één gemeente'. Via de SGE-samenwerking kunnen wij zo nu en dan ook aanspraak maken op subsidiegelden voor projecten binnen Geldrop-Mierlo.
De samenwerking vindt plaats op basis van een convenant. Hierdoor is er een compacte governancestructuur en ligt het zwaartepunt bij het onderling samenwerken van de gemeenten. Dit convenant is in 2023 geactualiseerd.

Veranderingen en ontwikkelingen
Samenwerkingsagenda SGE 2023
Er is een nieuwe samenwerkingsagenda opgesteld waarin is opgenomen waar we ons als 9 gemeenten de komende jaren in gezamenlijkheid op willen richten. Dit is de basis voor het jaarlijkse werkprogramma. De samenwerkingsagenda is door alle raden vastgesteld. Hiermee is een heldere lijn binnen de samenwerking geborgd. Een belangrijk uitgangspunt is de aandacht voor brede welvaart.
Nieuwe balans zoeken MRE vs SGE
Binnen de MRE-samenwerking speelden in 2023 twee ontwikkelingen die zorgen voor een andere context voor de SGE-samenwerking. Ten eerste is werd binnen de MRE-samenwerking het thema Ruimte & Wonen toegevoegd, terwijl binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven al op de thema's Ruimte en Wonen wordt samengewerkt. Ten tweede wordt binnen de MRE een meer inhoudelijke koers gevaren. Hierdoor hebben we overlap zien ontstaan tussen wat we doen in MRE- en in SGE-verband. Voor sommige onderwerpen is het logisch om deze op de schaal van 21 gemeenten te gaan oppakken in plaats van op de schaal van 9 gemeenten. Tegelijkertijd zijn we altijd blij geweest met de realisatiekracht die we binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven weten te genereren. Het moet nog blijken of in MRE-verband eenzelfde realisatiekracht wordt behaald.

Risico's
De samenwerking is niet in een juridische constructie gegoten. Er vindt dan ook geen risicomanagement plaats binnen het SGE. De gemeenten dienen risico's via hun eigen risicomanagement te beheersen. Voor 2023 waren er vooraf geen bijzondere risico's benoemd. Er hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan.

Afbreukrisico van geen deelname
Er zijn ontwikkelingen die verder reiken dan de gemeentegrenzen van Geldrop-Mierlo. Niet deelnemen binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven zou inhouden dat we bepaalde ontwikkelingen niet of moeilijk van de grond kunnen krijgen.

Alternatieven voor geen deelname
Er zijn twee alternatieven voor als we niet zouden participeren in Stedelijk Gebied Eindhoven. We zouden samenwerking kunnen zoeken met andere gemeenten, bijvoorbeeld door aan te sluiten bij De Peel-samenwerking. Dit is slechts een theoretische gedachte. Een andere mogelijkheid is om ons te beperken tot de MRE-samenwerking. Dat biedt wel een andere scope (andere thema's) en beperktere realisatiekracht.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
In het Stedelijk Gebied Eindhoven, werken negen gemeenten samen. Er is geen zelfstandige bestuurlijke entiteit gecreëerd. Besluitvorming vindt in de negen gemeenteraden plaats. Voorbereiding van de besluitvorming vindt plaats in het bestuurlijk platform en de diverse portefeuillehoudersoverleggen. De bezetting hiervan is als volgt:

- Bestuurlijk platform: burgemeester J.C.J. van Bree
- Portefeuillehoudersoverleg Ruimte: wethouder G.J.A.H. van Gestel
  Portefeuillehoudersoverleg Wonen: wethouder G.J.A.H. van Gestel
- Portefeuillehoudersoverleg Economie: wethouder F.J.M.C. Stravers
- Portefeuillehoudersoverleg Voorzieningen: wethouder F.J.M.C. Stravers

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De vertegenwoordigers in het bestuurlijk platform en de portefeuillehoudersoverleggen hebben van tijd tot tijd in de gemeenteraad de stand van zaken aangegeven. Daarnaast zijn er vanuit het SGE twee conferenties georganiseerd. Hier hebben raadsleden bijvoorbeeld hun input kunnen leveren voor de samenwerkingsagenda.

Financieel belang
Secretariaat: € 28.713,-.

Tabel verbonden partijen

Verbonden Partijen	Eigen vermogen 2022	Vreemd vermogen 2022	Resultaat 2022	Eigen vermogen 2023	Vreemd vermogen 2023	Resultaat 2023
Gemeenschappelijke regeling						
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	14.294.416	20.545.740	469.458	13.902.613	21.146.523	833.753
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	1.012.315	6.636.669	0	2.526.722	7.759.906	577.924
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	2.251.206	37.894.467	474.023	4.049.062	28.271.925	1.797.857
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	5.465.000	29.778.000	412.000	6.980.000	34.315.000	1.290.000
Dienst Dommelvallei	549.884	5.277.000	216.000	689.000	2.956.000	139.465
Senzer	21.579.000	21.944.000	3.750.000	24.549.000	19.393.000	4.361.000
Cure Afvalbeheer	998.361	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend
PlusTeam	204.000	173.000	0	30.000	342.000	0
Vennootschappen en coöperaties						
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	4.615.000.000	107.459.000.000	300.000.000	onbekend	onbekend	onbekend
Breedband Regio Eindhoven	4.611.869	2.628.765	399.203	onbekend	onbekend	onbekend
Stichtingen en verenigingen						
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	976.745	1.209.552	613.915	1.302.202	1.973.315	943.507
Taskforce-RIEC Brabant Zeeland	N.v.t.	N.v.t.	0	N.v.t.	N.v.t.	0

Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

De uitgangspunten van het grondbeleid zijn op 25 juni 2012 door de raad vastgesteld en de uitgangspunten voor het kostenverhaal op 9 maart 2015. Het nieuwe Programma Grondbeleid en Kostenverhaal is na amendering op 11 december 2023 goedgekeurd door de raad en op 18 december 2023 vastgesteld door het college van B&W. Het nieuwe Programma is nog niet van toepassing op deze jaarrekening en geldt vanaf 1-1-2024.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Algemeen
Voor de actualisatie van de lopende grondexploitaties in het kader van deze jaarrekening is eerst gekeken naar de te hanteren uitgangspunten.
De woningbouwplanning op gemeentelijke gronden vindt met name plaats in de projectgebieden Groot Luchen, Centrum West en het woningbouwplan bij het Strabrecht college.

Rente
De herfinanciering van de leningen die in 2020 heeft plaatsgevonden, heeft uiteraard ook effect op de grondexploitaties. Voor 2021 was het rentepercentage 0,07%, voor 2022 was het 0,67% en in 2023 is 0,77% doorbelast. In de begroting is voor de komende jaren een percentage van 1,18% vastgesteld. De berekeningswijze is voorgeschreven door de commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De toegepaste rentepercentages voor 2024 en verder zijn conform deze voorschriften.

Gemeente	Disconteringsvoet	Rentepercentage 2023	Rentepercentage 2023 e.v.
Geldrop-Mierlo	2,00%	1,18%	1,18%

De nieuwe rentes zijn verwerkt in de actuele grondexploitaties. Voor projecten met meer ontvangen opbrengsten dan gemaakte kosten betekent een hogere rente een verbetering van het resultaat. Voor de overige projecten heeft een hogere rente een negatief effect op het resultaat.

Kosten en opbrengstenindex
In de geactualiseerde grondexploitaties is uitgegaan van de indexen, zoals hieronder weergegeven.

Gemeente	Kostenindex	Opbrengstenindex
Geldrop-Mierlo	2024: 3,0%	2024 e.v.: 2,0%
	2025 e.v.: 2,0%	

De toegepaste kostenindex in de jaarrekening van 2022 bedroeg 4% voor 2024 en alle jaren daarna 2%. De afgelopen periode is de inflatie erg hoog geweest maar die is nu aan het afvlakken naar de beoogde 2%. In 2024 zal een kostenstijging van 3% gehanteerd worden en voor de jaren daarna is de index weer gecontinueerd op 2%. Voor de opbrengstenindex is in de jaarrekening van 2023 uitgegaan van 2%. Uit een nieuwe analyse van de woningmarkt en de verwachting van grondprijzenontwikkeling blijkt dat zowel de grote banken als de in het vakgebied actieve adviesbureaus verwachten dat de woning- en de grondprijzen zullen stijgen. Om een correct beeld van de berekeningen te geven is daarom rekening gehouden met een opbrengstenstijging van 2%.

Groot Luchen
In december 2023 is een ontwerp-bestemmingsplan in procedure gegaan voor het gebied rond de Fazantlaan. Een deel van de gronden maken nu nog onderdeel uit van het huidige bestemmingsplan Groot Luchen en de daarbij behorende grondexploitatie. Indien het bestemmingsplan in 2024 wordt vastgesteld, dan zal een deel van de boekwaarde worden doorbelast naar de nieuwe grondexploitatie Fazantlaan. In deze actualisatie van de grondexploitatie Groot Luchen in het kader van de jaarrekening is daar nog geen rekening mee gehouden. Het bouwrijp maken van de gronden binnen het nieuwe bestemmingsplan die nu nog onderdeel zijn van Groot Luchen staat gepland voor 2025. In de tweede helft van 2025 kan de gronduitgifte dan plaatsvinden. Het woonrijp maken van dit gedeelte staat nu gepland voor 2027.

Het gebied 't Landkaartje tussen fase 1 en 2 is bouwrijp en het bouwplan van 38 woningen is nagenoeg opgeleverd. Ook de sociale huurwoningen zijn inmiddels in aanbouw. Voor de laatste woningen in dit gebied zal de grond waarschijnlijk in 2024 worden verkocht, zodat die woningen in 2025 gebouwd kunnen worden en het gebied in 2026 woonrijp kan worden gemaakt.

Voor fase 3a geldt dat de sociale huurwoningen gerealiseerd zijn en dit deelgebied in 2024 woonrijp zal worden gemaakt. Aangezien ook de rest van het gebied bouwrijp is en in het gebied van Luchen Weteringpark inmiddels een waterberging en overstortleiding is gerealiseerd, kunnen de resterende gronden in dit deelgebied in 2024 en eventueel 2025 worden uitgegeven. Vorig jaar was de verwachting dat een groot deel van deze gronden al in 2023 verkocht kon worden, maar deze gronduitgifte heeft dus vertraging opgelopen. De verwachting is nu dat de bouwactiviteiten vanaf de tweede helft van 2024 t/m de eerste helft van 2026 zullen plaatsvinden, zodat in de tweede helft van 2026 het gebied woonrijp kan worden gemaakt.

Ten zuiden van sportpark Oudven, tussen bedrijventerrein Oudven en het bestemmingsplangebied Groot Luchen is in december 2023 een ontwerp-bestemmingsplan in procedure gegaan om het sportpark in de toekomst uit te breiden en de eventuele verplaatsing van MTV mogelijk te maken. Het toekomstige parkeerterrein voor dit grotere sportpark zal worden ontsloten via de hoofdontsluitingsweg die in de toekomst zal worden aangelegd in fase 3B van Groot Luchen. Gezien de wens om voor de totale wijk Groot Luchen een tweede aansluiting op de Geldropseweg te realiseren zullen hiervoor gronden verworven moeten worden om nabij de rotonde bij bedrijventerrein Oudven die aansluiting te kunnen maken. Er is een ruimtelijke procedure in voorbereiding om de varianten voor de tweede aansluiting op de Geldropseweg mogelijk te maken, om de waterbergingsopgave te kunnen realiseren, een afronding van de wijk Groot Luchen aan de zuidoostzijde te kunnen vormgeven en de wvg te kunnen bestendigen. Als laatste kan daarna de verkaveling van Groot Luchen fase 3B worden uitgewerkt. Na het doorlopen van een ruimtelijke procedure in 2025, zou fase 3B in 2026 bouwrijp gemaakt kunnen worden. In 2027 zouden de eerste gronden uitgegeven kunnen worden. Als de overige gronden in 2028 en 2029 worden uitgegeven, dan kan in 2030 ook dit laatste gedeelte woonrijp worden gemaakt.

De wijzigingen in de grondexploitatie bestaan o.a. uit extra plankosten als gevolg van extra externe kosten voor stedenbouw, projectleiding en ro-juridisch en extra uren t.b.v. mogelijke verwervingen. De extra werkzaamheden hebben ook betrekking op planvorming voor aangrenzende gronden, zoals het gebied ten zuiden van de hockeyvelden en het gebied bij de Fazantlaan. Voor beide gebieden is eind 2023 een ruimtelijke procedure gestart. Ook de wens van de raad voor een tweede ontsluiting heeft voor extra plankosten gezorgd. De planvorming voor het deelgebied 3B, ten oosten van de Burgemeester Termeerstraat heeft vertraging opgelopen. Dat betekent dat de looptijd van het project langer is geworden en er ook extra plankosten worden verwacht.

De eventuele toekomstige verwerving van gronden, zal ook leiden tot extra kosten voor bouw- en woonrijp maken. Daarbij zijn de meest recente berekeningen voor reeds uitgewerkte gebieden ook vertaald naar fase 3B. Dat heeft geleid tot hogere ramingen voor dit deelgebied. Anderzijds zal bij een eventuele verwerving ook meer uitgeefbaar gebied ontstaan. Dat betekent hogere verkoopopbrengsten, die overigens ook zijn gebaseerd op nieuwe hogere uitgifteprijzen die recent weer geactualiseerd zijn.

Tenslotte heeft met name de verhoging van de opbrengstenindex geleid tot een verhoging van de verwachte eindwaarde.

Toelichting overige exploitaties Mierlo

Luchen Weteringpark
Een deel van de kosten voor de waterberging en overstortleiding in het plangebied Luchen Weteringpark zijn t.b.v. Groot Luchen. De voorzieningen zijn t.b.v. Luchen fase 3A en Luchen Weteringpark en zijn verdeeld naar rato van de oppervlakte van de beide plangebieden. In de toekomst zal nog een correctie plaatsvinden, zodra ook de plannen voor Luchen Weteringpark verder geconcretiseerd zijn.

De verwachte grondaankoop voor 2023 wordt nu voorzien in 2024. Daarna kunnen de gesprekken voor een volgende grondaankoop worden opgestart. Er wordt uitgegaan van volgende verwervingen in 2025, 2026 en 2027. De opbrengsten zijn geraamd op basis van eerste stedenbouwkundige ideeën, evenals de kosten voor bouw- en woonrijp maken en de inrichting van het Weteringpark. Tevens loopt de hoofdontsluiting voor Groot Luchen voor een klein deel door het gebied Luchen Weteringpark.

De Waag
Voor het plan De Waag heeft in 2023 de sloop en het bouwrijp maken plaatsgevonden. De appartementen worden in het tweede kwartaal van 2024 opgeleverd, zodat in de tweede helft van 2024 het woonrijp maken plaats kan vinden. De bijdrage uit het Leefbaarheidsfonds is in 2023 geboekt. Het voorlopige resultaat van deze grondexploitatie wordt verwerkt in het jaarresultaat.

Johannesschool
De koopovereenkomst voor de voorzijde van de Johannesschool is ontbonden, omdat kopers een beroep hebben gedaan op de ontbindende voorwaarde. Dat betekent dat opnieuw een besluit moet worden genomen over de invulling. Er wordt op dit moment uitgegaan van een verkoop binnen de huidige mogelijkheden van het bestemmingsplan. De verkoop is nu begroot in 2025.

Kavels Loeswijk
Er is een anterieure overeenkomst getekend voor de kavel die onderdeel is van het wijzigingsplan, maar geen eigendom is van de gemeente. De bijdrage in de plankosten worden geboekt ten gunste van de grondexploitatie. Het ontwerp-wijzigingsplan is eind 2023 in procedure gebracht. Het wijzigingsplan zal in 2024 worden vastgesteld. Uitgaande van geen bezwaar- en beroepsprocedure zouden de drie gemeentelijke kavels in 2025 verkocht kunnen worden.

Bisschop van Mierlostraat
Voor de Bisschop van Mierlostraat is het steeds meer de vraag of de school wel elders wordt gehuisvest. Als daar in 2024 een besluit over wordt genomen, dan zou de grondexploitatie in de volgende jaarrekening beëindigd moeten worden. Vanaf 2025 zouden de afschrijvingen en rentelasten dan weer ten laste van de algemene dienst komen.

Toelichting grondexploitaties woningbouw Geldrop

In de begroting van 2023 was € 1,1 miljoen begroot voor aankopen verdeeld over de jaren 2023 en 2024. Daarnaast was in 2023 de doorbelasting van de boekwaarde naar het WBI-project Vd Puttschool begroot. Die overboeking heeft plaatsgevonden. De lopende gesprekken voor verwerving hebben niet geleid tot aankopen, waardoor in 2023 geen verwerving heeft plaatsgevonden. Het niet doorgaan van een verwerving betekent ook dat er uiteindelijk ook minder uitgeefbare grond is. Daarnaast zullen er ook sociale woningen gerealiseerd worden.

Waleweinlaan
Voor het project Waleweinlaan zijn er geen nieuwe inzichten.

Talingstraat
Voor het project Talingstraat zijn afspraken gemaakt met de ontwikkelaar over de nog openstaande punten. Het gaat daarbij om hun bijdrage aan het Dommelbeemdengebied, de verrekening van de waarborgsom, de toekomstige afweging door de gemeente over een nog uit te geven gebied (waarvoor dan de speelgelegenheid verplaatst moet worden) en de al dan niet vervallen bijdrage aan een brug of alternatieve investering. Vooralsnog wordt uitgegaan van een toekomstige uitgifte van de grond nabij Meeuwenhof in 2027.

Strabrecht
Voor het woningbouwdeel bij het nieuwe Strabrecht college is het plan concreet.
De aanleg van de parkeerplaatsen heeft plaatsgevonden, waarbij de gemeente het overeengekomen aandeel heeft betaald en de overige kosten door Strabrecht en Berkenheuvel zijn betaald. De grondexploitatie is aangepast op basis van de meest recente inzichten. Het bestemmingsplan is in procedure gebracht.

Genoenhuizerweg
Voor de Genoenhuizerweg is het ontwerp-bestemmingsplan eind 2023 in procedure gebracht. Dat is inclusief een perceel grond dat in 2023 is verworven. Het betreft een plan voor 12 twee-onder-een-kapwoningen. In eerste instantie zou het om 14 woningen gaan maar 1 grondeigenaar wilde bij nader inzien niet verkopen. Het plan is daarop aangepast. Het bestemmingsplan met daarin 12 woningen is in 2023 in procedure gebracht.

Bogardeind
Voor Bogardeind is het bestemmingsplan inmiddels onherroepelijk geworden, waarbij de gerechtelijke uitspraak wel heeft geleid tot iets minder bouwvolume, waardoor 3 appartementen minder gerealiseerd kunnen worden en de inhoud van een aantal appartementen en grondgebonden woningen iets beperkter is geworden. Dat betekent voor de grondexploitatie dat het resultaat lager is geworden. Het resultaat is ook lager geworden omdat de verwervingswaarde hoger is geworden. In 2023 heeft een aankoop plaatsgevonden. Voor de overige aankopen is de verwachting dat deze de komende jaren zal plaatsvinden. Vooralsnog wordt niet uitgegaan van onteigening, maar van minnelijke verwerving. Door het grotere exploitatietekort is een grotere verliesvoorziening nodig. Vooralsnog wordt het subsidieaandeel van de WBI voor dit project gecontinueerd evenals de daarbij behorende cofinanciering.

Toelichting overige grondexploitaties Geldrop

Rielsepark
Het resterende perceel van het project Rielsepark is in 2023 verkocht en zal in 2024 transporteren. Het benodigde bedrag voor de openbare ruimte wordt gestort in de afwerkvoorziening, waarna het project in 2023 kan worden afgesloten en het resultaat kan worden verwerkt in het jaarresultaat van het grondbedrijf.

Linze
Voor Linze is het besluit genomen om de Van der Puttschool te verplaatsen naar deze locatie. Aangezien de verplaatsing nodig is voor de woningbouwontwikkeling op de achterblijvende locatie is besloten dat de investering t.b.v. verkeersontsluiting bij Linze ten laste van de reserve grondexploitaties moet worden gebracht. Om die reden wordt een claim van €525.000,- opgenomen. In 2024 kan de grondexploitatie worden afgesloten en kan de oorspronkelijke boekwaarde worden geboekt naar de Materiele Vaste Activa t.b.v. de school.

Emopad
De gronduitgifteprijzen voor bedrijventerreinen zijn in regionaal verband geactualiseerd. Deze vormen de basis voor de actualisatie van de betreffende grondexploitaties. Voor Emopad geldt verder dat er ontwikkelingen zijn bij de naburige percelen, waardoor de uitgifte van dit perceel later zal plaatsvinden.

Spaarpot
Voor het perceel aan de Spaarpot zal naar verwachting in de tweede helft van 2024 een afweging worden gemaakt. Dat betekent dat nog steeds wordt uitgegaan van verkoop in 2025.

Vast te stellen exploitaties

Op basis van de verslagleggingsregels moeten grondexploitaties met substantiële aanpassingen opnieuw ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Hoewel hier geen definities of criteria voor zijn aangegeven, wordt er vanuit gegaan dat dit in 2023 voor de grondexploitatie Groot Luchen, Bogardeind, Centrum West en eventueel Bisschop van Mierlostraat van toepassing is. In het kader van deze jaarrekening worden verder geen nieuwe grondexploitaties ter vaststelling aangeboden.

Resultaat 2023

Verder worden er in 2023 twee grondexploitaties afgesloten, namelijk De Waag en Rielsepark. Voor het project Rielsepark geldt dat de overeenkomst voor de verkoop van de laatste kavel eind 2023 is getekend. Op basis van het beleid t/m 2023 is deze verkoop verwerkt in de grondexploitatie. De grondtransactie zal in 2024 transporteren. Tevens is er een bedrag in de afwerkvoorziening gestort, waaruit de kosten voor een beperkte sanering en het bouwrijp maken nog bekostigd zullen worden. Het negatieve resultaat van € 37.419,- wordt ten laste van de reserve grondexploitaties gebracht.

Ook voor het project De Waag geldt dat er alleen nog een bedrag nodig is voor de inrichting van het gebied. In 2023 heeft nog een boeking ten laste van het Leefbaarheidsfonds plaatsgevonden, omdat het gaat om een project met uitsluitend sociale huurwoningen. In de jaarrekening van 2022 was ook reeds een claim op het Leefbaarheidsfonds t.b.v. dit project opgenomen. De woningen worden dit jaar opgeleverd, zodat de inrichting in de tweede helft van 2024 plaats kan vinden. Het nog benodigde bedrag is in de afwerkvoorziening gestort. Het positieve resultaat van € 68.296,- wordt ten gunste van de reserve grondexploitatie geboekt.

Het resultaat in 2023 van de twee afgesloten exploitaties bedraagt in totaal
(minus € 37.419,- plus € 68.296,- is) € 30.877,- positief.

Reserves en voorzieningen

Er wordt eerst een toelichting gegeven op de opnieuw vast te stellen grondexploitaties en de exploitaties die worden afgesloten. Er wordt ingegaan op het jaarresultaat en daarna op de bedragen die nog nodig zijn om de projecten af te kunnen ronden via de voorziening afgesloten complexen. Daarna wordt een toelichting gegeven op de verlieslatende projecten waarvoor een verliesvoorziening is getroffen. Vervolgens wordt ingegaan op de winstgevende projecten waarvoor al tussentijdse winsten zijn genomen. De mutaties van de betreffende reserve worden daarbij beschreven. Tenslotte wordt ingegaan op de mutaties van de reserve grondexploitatie.

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijke voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Op deze voorziening wordt geen rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.
In 2023 zijn kosten gemaakt voor de verdere invulling van De Barrier. Deze kosten zijn o.a. om de verplaatsingsmogelijkheden van de Gamma te onderzoeken. De nog te maken inrichtingskosten van de openbare ruimte voor het bouwplan van De Waag zijn geraamd op €200.000,-. Om die reden is dit bedrag in deze voorziening gestort. Voor de beperkte sanering en het bouwrijp maken van de verkochte kavel van het project Rielsepark is een bedrag begroot van € 60.000,-.

Verloop voorziening afgesloten complexen 2023	
Saldo per 1 januari 2023	25.000
Af: uitgaven in 2023 t.b.v. (ontsluiting) Barrier:	-15.050
Beschikbaar per 31 december 2023:	**9.950**
Benodigd t.b.v. afgesloten plannen	
Barrier	9.950
De Waag	200.000
Rielsepark	60.000
Totaal benodigd per 31 december 2023	**269.950**

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad ‘Bouwgronden In Exploitatie’. Het verloop hiervan is hieronder weergegeven.

De verliesvoorziening voor het project Bogardeind 85 t/m 123 is aanzienlijk verhoogd. De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn:
- Door de uitspraak van de Raad van State is de bouwhoogte als gevolg van de molenbiotoop ingeperkt. Dit betekent dat er 3 appartementen minder gerealiseerd kunnen worden en dat de bouwhoogte van enkele appartementen en de grondgebonden woningen is ingeperkt. Dit leidt tot verminderde grondopbrengsten.
- Door de gestegen huizenprijzen nemen de verwervingskosten toe.
- Door het gestegen rentepercentage nemen de jaarlijkse rentelasten toe.

Voor het project Linze is besloten om de verplaatsingsmogelijkheden van de Van der Puttschool naar deze locatie te onderzoeken. Dit plan wordt in 2024 geconcretiseerd. Dit betekent dat de oorspronkelijke boekwaarde van de grond in 2024 waarschijnlijk naar het Materieel Vast Actief zal worden geboekt. Voor de reeds gemaakte kosten wordt nu een verliesvoorziening in het grondbedrijf getroffen. Daarnaast is besloten om een claim van € 525.000,- ten laste van de Reserve grondexploitaties te brengen t.b.v. de aanpassing van de ontsluitingsweg bij Linze. Het bedrag van € 525.000,- en het bedrag van de verliesvoorziening van bijna € 138.000,- leiden tot een taakstelling voor het woningbouwplan voor de huidige locatie van de Van der Puttschool. Inclusief de boekwaarde van € 270.000,- moet er exclusief plankosten en kosten voor bouw- en woonrijp maken op termijn dan nog ruim € 930.000,- worden terugverdiend.

Voor het project Bisschop van Mierlostraat is de kans inmiddels meer dan 50% geworden dat deze school niet wordt verplaatst. Dat betekent dat een transformatie naar woningbouw op deze locatie waarschijnlijk niet mogelijk wordt. Dit betekent dat een verliesvoorziening wordt getroffen voor de reeds gemaakte kosten.

Verloop verliesvoorziening lopende grondexploitaties 2023	
Saldo per 1 januari 2023	4.950.994
Bij: rentebijschrijving a 2,0%:	99.020
Af: vrijval verliesvoorziening Rielse Park	-112.218
Beschikbaar per 31 december 2023:	**4.937.796**
Benodigd	
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Emopad	51.173
Bogardeind 85-123	6.059.493
Linze	137.973
Bisschop van Mierlostraat	44.386
Totaal benodigd per 31 december 2022	**6.293.025**
Onttrekking uit Reserve grondexploitaties	**1.355.230**

Reserve tussentijdse winstnemingen

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de nog lopende projectspecifieke risico's van de nog lopende grondexploitaties.

Op basis van de BBV-voorschriften moet tussentijds winst worden genomen. Concretisering van de plannen, nieuwe inzichten, gemaakte kosten en gerealiseerde opbrengsten leiden jaarlijks tot positieve of negatieve correcties op eerdere tussentijdse winsten. Door het risico op sterke mutaties in de tussentijdse winstnemingen is deze afzonderlijke reserve ingesteld. Deze meer onzekere reserve is daarom ook minder geschikt voor claims voor een financiële dekking.

Tussentijdse winstnemingen vinden alleen plaats bij grondexploitaties waarbij zowel kosten zijn gemaakt als opbrengsten zijn gerealiseerd. Bij die grondexploitaties hebben reeds tussentijdse winstnemingen plaatsgevonden en daar vindt vervolgens jaarlijks een correctie op plaats. In 2023 heeft dit voor de volgende grondexploitaties geleid tot de volgende (mutaties in de) tussentijdse winstnemingen.

Tussentijdse winstnemingen	**+ is positief / - is negatief**
Groot Luchen	525.503
Talingstraat	942
Spaarpot	-6.968
Johannesschool	-36.722

Per saldo gaat het in 2023 om een bedrag van € 482.755,- positief.

Verloop Reserve Tussentijdse winstnemingen	
Saldo per 31 december 2022	1.939.615
Af: resultaatbestemming tussentijdse winstneming Grondbedrijf 2022	-556.374
Af: afdracht fondsen 2022	-186.995
Saldo per 31 december 2023	**1.196.246**
Bij: Resultaat tussentijdse winstneming 2023	482.755
Af: Stortingen in voorziening Bovenwijks o.b.v. verkopen 2023	-123.180
Af: Stortingen in Leefbaarheidsfonds o.b.v. verkopen 2023	-18.840
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Woongebieden o.b.v. verkopen 2023	-9.420
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen o.b.v. verkopen 2023	-21.590
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2023	-25.613
Saldo na resultaatbestemming 2023	**1.480.358**

Reserve grondexploitaties

De belangrijkste claim op de Reserve grondexploitaties heeft betrekking op de woningbouwimpuls. Hierop is een correctie gemaakt voor het project Bogardeind, omdat er voor dit project een verliesvoorziening is getroffen, die op termijn voor een deel kan worden gedekt uit de cofinanciering van de woningbouwimpuls. Daarnaast is er een claim voor de fondsafdrachten die de komende jaren nog ten laste van de lopende grondexploitaties moeten worden gebracht.

Verloop Reserve Grondexploitaties	
Saldo per 31 december 2022	**15.137.793**
Bij: Resultaatbestemming resultaat Grondbedrijf 2022 (excl. tussentijdse winstneming)	0
Bij: saldo fonds Bovenwijkse Voorzieningen na resultaatbestemming 2022 / terugstorting deel van de voorfinanciering kapitaallasten	239.140
Af: afwaardering extra geactiveerde plankosten Woningbouwimpuls	-347.565
Af: afwaardering niet te verhalen plankosten overige plannen derden	-188.964
Af: extra storting in verliesvoorziening Spoorzone / De Jonkvrouw	-22.747
Af: rentebijschrijving cofinanciering Woningbouwimpuls	-156.299
Saldo na besluitvorming jaarrekening 2022	**14.661.358**
Bij: voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting 2023 en definitieve 2019 en 2020	32.561
Af: storting in voorziening verliessaldi grondexploitaties	-1.355.230
Saldo 31 december 2023	**13.338.689**
Af: claim stortingen reserves kostenverhaal (stortingen reserves 2024-2029)	-2.272.159
Af: claim t.b.v. cofinanciering Woningbouwimpuls	-4.221.493
Af: besluit over claim ontsluitingsweg Linze	-525.000
Bij: cofinanciering Bogardeind via claim Woningbouwimpuls	1.562.752
Saldo 31 december 2023 na claims	**7.882.789**
Voorgestelde mutaties reserve en resultaatbepaling	
Bij: resultaat Grondbedrijf 2023	30.877
Bij: saldo fonds Bovenwijkse Voorzieningen na resultaatbestemming 2023 / terugstorting deel van de voorfinanciering kapitaallasten	153.180
Af: storting in verliesvoorziening De Jonkvrouw / Spoorzone	-18.372
Saldo 31 december 2023 na claims, voorgestelde mutaties reserves en voorgestelde mutaties resultaatbepaling	**8.048.474**

Na bovenstaande storting van € 153.180,- moet er de komende jaren nog een bedrag van € 1.124.057,- vanuit het fonds Bovenwijkse Voorzieningen terug worden gestort in de Reserve grondexploitaties (zie toelichting bij Bovenwijkse Voorzieningen).

Bij het afsluiten van de lopende grondexploitaties moet er nog voor € 3.396.216,- aan fondsafdrachten ten laste van de grondexploitaties worden gebracht. Een deel hiervan heeft betrekking op Bovenwijkse voorzieningen en Netwerkverbindingen. Daarvan moet een bedrag van € 1.124.057,- nog worden teruggestort in de Reserve grondexploitaties. Dat betekent per saldo nog een claim van € 2.272.159,- op de Reserve grondexploitatie. Omdat deze claim vanaf 2024 geldt, is hier uitgegaan van het eind 2023 vastgestelde programma grondbeleid en kostenverhaal.

Op de subsidie van de woningbouwimpuls wordt 2% rente bijgeschreven. Dat betekent dat het saldo van de subsidie per 31 december 2023 € 8.130.651,- bedraagt. Voor de subsidie geldt als voorwaarde dat de gemeente eenzelfde bedrag moet inbrengen. Voor de cofinanciering geldt dan de volgende actuele financiële dekking:

Actuele financiële dekking cofinanciering	
Besparing op bestaande kredieten	1.111.961
Leefbaarheidsfonds t.b.v. woningbouwimpuls	1.322.381
Herstructurering Woongebieden huidige claim t.b.v. Bogardeind	474.450
Claim Herstructurering Woongebieden	128.022
Ruimtelijke Ontwikkeling t.b.v. woningbouwimpuls	556.620
Verliesvoorziening Bogardeind	1.562.752
Claim Reserve grondexploitatie	2.658.741
Rentebijschrijving 2022	156.299
Rentebijschrijving 2023	159.425
Totaal	**8.130.651**

Het enige project dat op dit moment gefinancierd wordt met de reserve Herstructurering Woongebieden is Bogardeind. De actuele ruimte in deze reserve kan als aanvullende cofinanciering worden ingezet.

Voor de materiële vaste activa is in 2023 geen afwaardering aan de orde (zie toelichting onder Materiele vaste activa). Voor De Jonkvrouw is nog geen sprake van een afwaardering, maar is de verliesvoorziening verhoogd, omdat de eindafrekening voor de subsidie Spoorse Doorsnijdingen pas na de jaarrekening van 2024 definitief opgesteld zal worden.
Op basis van de huidige inzichten zullen de fiscale afdrachten in het kader van de vennootschapsbelasting ook de komende jaren nihil zijn, omdat er nog een groot bedrag aan verliescompensatie is. Voor de jaren 2020 en 2021 wordt nog een teruggave van de voorlopige aanslagen verwacht.

De financiële (weerstands)positie

Door meerjarige exploitatielooptijden vinden winst- en verliesnemingen op onregelmatige momenten plaats. Een grondbedrijf moet daarom in een langjarig perspectief worden gezien. Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf bevat de middelen en mogelijkheden waarover het grondbedrijf kan beschikken om niet begrote kosten en tegenvallende opbrengsten te dekken. Daarnaast moet rekening worden gehouden met claims en voorfinancieringen.

Weerstandsvermogen

Conform de voorschriften en het gemeentelijke beleid wordt jaarlijks het weerstandsvermogen van het grondbedrijf in beeld gebracht. Het gaat dan om de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.
De stand van de Reserve grondexploitaties per 1 januari 2024 (voor besluitvorming resultaatbestemming) bedraagt € 7.882.789,- (na besluitvorming € 8.048.474,-). Daarnaast is de stand van de reserve tussentijdse winstneming € 1.196.246,- voor besluitvorming en € 1.480.358,- na besluitvorming. De in totaal beschikbare weerstandscapaciteit voor besluitvorming bedraagt dan € 9.079.035,- en na besluitvorming € 9.528.832,-.

In het kader van de jaarrekening 2023 is de risicoanalyse voor het grondbedrijf geactualiseerd. Het gaat dan om de marktrisico's en de specifieke risico's per project. De benodigde weerstandscapaciteit voor de specifieke risico's per project is berekend op € 1.427.593,-. Voor de marktrisico's is uitgegaan van 10% opbrengstdaling in een realistisch scenario en 25% in een worse case scenario. Voor het marktrisico uitgiftevertraging is in een realistisch scenario uitgegaan van 2 jaar en in een worse case scenario van 5 jaar. De risico's op vertraging als gevolg van bezwaar- en beroepsprocedures zijn namelijk iets kleiner geworden. Voor het renterisico is uitgegaan van 1,0% in een realistisch scenario en 3,0% in een worse case scenario. Als nieuwe leningen tegen hogere rentes worden afgesloten, dan stijgt de gemiddelde rente. Dit risico is toegenomen. De benodigde weerstandscapaciteit voor het marktrisico is berekend op € 5.624.785,-. Door de hogere eindwaarde van Groot Luchen is er meer ruimte om risico's op te vangen, waardoor het risico is afgenomen t.o.v. vorig jaar.

Daarnaast zijn de risico's, die zijn gerelateerd aan de subsidie van de woningbouwimpuls, geactualiseerd. Deze zijn berekend op € 1.667.527,-. Op basis van de totale analyse is de totaal benodigde weerstandscapaciteit dus berekend op circa € 8.719.905,-.
Op basis van een benodigde weerstandscapaciteit van € 8.719.905,- en de totale beschikbare weerstandscapaciteit van € 9.079.035,- voor besluitvorming en € 9.528.832,- na besluitvorming bedraagt het weerstandsvermogen voor besluitvorming 104% en na besluitvorming 109%.
Door het weerstandsvermogen van 109% na besluitvorming is volgens het nieuwe Programma Grondbeleid en kostenverhaal de code groen van toepassing.

Code groen op basis van het Programma Grondbeleid en kostenverhaal betekent:
- Reguliere risicobewaking en sturing op risicomanagement via jaarverslag.
- Het college rapporteert in de eerstvolgende meerjarenbegroting over de ontwikkelingen ten aanzien van het weerstandsvermogen.
- In geval van toevoeging van een negatieve exploitatie gaat het om een exploitatie, waarbij het weerstandsvermogen als gevolg hiervan niet lager wordt dan 100%.
- De reserves van het grondbedrijf kunnen ook worden ingezet voor de afdekking van overige claims en risico's in het ruimtelijk fysieke domein.
- Daarnaast geldt een strategische verwervingsbevoegdheid van maximaal € 5.000.000,- per jaar.

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn, zullen naar verwachting worden afgesloten in de jaren zoals weergegeven in het onderstaande overzicht. De verwachte winsten en verliezen worden op basis van de meest actuele inzichten op basis van eindwaarde weergegeven.

Meerjarenperspectief op basis van eindwaarde

Plan	verleden	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Spaarpot-Zuid	1.755.022		1.847.840					
Dorpsstraat/Johannesschool	80.573		76.007					
Emopad				-54.305				
Waleweinlaan					354.565			
Linze		-140.732						
Kavels Loeswijk			689.429					
Strabrecht				39.249				
Genoenhuizerweg 6				624.056				
Talingstraat	1.230.617					769.937		
Luchen weteringpark								71.735
Centrum West				5.390.551				
Bisschop van Mierlostraat		-45.274						
Groot Luchen	3.659.250							5.833.319
Bogardeind 85 - 123							-6.823.974	

De winsten van de bovenstaande projecten worden na realisatie in de reserve grondexploitaties gestort. Tevens zal dan verrekening met de reserve tussentijdse winstneming plaatsvinden. Verliezen worden ten laste van de voorziening grondexploitatie gebracht, waarbij het verschil tussen het projectresultaat en het bedrag in de voorziening ten laste of ten gunste van de reserve grondexploitaties wordt geboekt.

Ontwikkelingen woningbouwimpuls

Algemeen
Voor de woningbouwimpuls is het van belang om te weten dat de verantwoording van de projecten conform de richtlijnen van de BBV (controle accountant) afwijkt van die van de SiSa-verantwoording (controle subsidieverstrekker).
Voor de BBV geldt dat bij de boekwaarde wordt uitgegaan van:
- de plankosten na aftrek van eerdere afwaarderingen en/of andere financiële dekking
- de werkelijke aankoopkosten

- Voor wat betreft de rente wordt er nauwelijks rente bijgeschreven, omdat er alleen rente wordt geboekt op de BBV-boekwaarde van de grondexploitaties. Daarom wordt 2% rente bijgeschreven op zowel de subsidie als de cofinanciering. Als in de toekomst blijkt dat dit ter dekking van de werkelijke rente en de kosten- en opbrengstenindex niet nodig blijkt, dan zou dat in de toekomst gecorrigeerd kunnen worden.

Voor de SiSa-verantwoording geldt:
- de totale plankosten (inclusief de eerdere afwaarderingen en/of andere financiële dekking)
- voor (de aankoopkosten van) het onroerend goed dat de gemeente al in eigendom had bij de subsidieaanvraag geldt het inbrengwaarderapport (onderdeel van subsidieaanvraag) en voor aankopen na de subsidieaanvraag geldt de taxatie en de bijkomende kosten
- het door de subsidieverstrekker gehanteerde rentepercentage van 2%

Het gebied van de CentrumImpuls Geldrop bestaat uit meerdere deelgebieden en een algemeen deel, waarbij de actuele stand van zaken hieronder beschreven staat.

Algemene deel
De actuele boekwaarde van het algemene deel van de woningbouwimpuls conform BBV bedroeg eind 2022 € 51.509,-. Eind 2023 is er door dekking uit de beschikbare kredieten geen boekwaarde meer conform BBV.

Conform SiSa bedroeg de boekwaarde eind 2022 € 787.368,- en eind 2023 € 1.237.621,-. Na 2% rentebijschrijving over de SiSa-boekwaarde van 2022 bedroeg de boekwaarde eind 2023 € 1.253.368,-. Zodra de rente over de boekwaarde van 2023 wordt bijgeschreven bedraagt de SiSa-boekwaarde van het algemene deel € 1.278.436,-.

Industrieel Erfgoed
De transformatie van bedrijventerrein de Bleekvelden naar een woongebied verloopt volgens verwachting. Daarbij worden ongeveer driehonderd woningen gerealiseerd. Dat zijn er ongeveer tachtig meer dan waar in de subsidieaanvraag van uit was gegaan. In het deelgebied is sprake van een meer dan gemiddeld aandeel betaalbare woningen. Het verwachte exploitatietekort ontwikkelt zich binnen het budget voor dit deelgebied.

De twintig loftwoningen worden in 2024 opgeleverd. Daarnaast zal in 2024 worden gestart met de bouw van veertig woningen in de middenhuur. Aan de Mierloseweg is een bouwplan in voorbereiding voor 72 tot 81 appartementen, waarvan ongeveer 60% in de betaalbare categorie. Medio 2024 zal het bestemmingsplan ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Ook een bestemmingsplan voor 51 appartementen, waarvan ongeveer 80% in de betaalbare categorie, zal medio 2024 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Voor de laatste twee deelprojecten is het bestemmingsplan voor 110 appartementen eveneens in procedure gebracht. Aangezien hierover nog geen overeenstemming is bereikt, heeft tevens een exploitatieplan ter inzage gelegen. In 2024 hopen we alsnog overeenstemming te kunnen bereiken met de betrokkenen, zodat met de bouw van alle woningen in dit deelgebied voor februari 2030 gestart kan zijn. Uit het exploitatieplan en de vier overeenkomsten die zijn gesloten, blijkt dat dit deelgebied binnen het begrote exploitatietekort gerealiseerd kan worden.

De boekwaarde van dit deelgebied conform BBV bedroeg eind 2022 € 195.320,- en eind 2023 € 466.866,-. Conform SiSa bedroeg de boekwaarde na rentebijschrijving eind 2022 € 197.603,- en eind 2023 € 473.101,-. Na rentebijschrijving over de boekwaarde van 2023 wordt dit € 482.563,-. Door een aankoop, waarvoor de overeenkomst eind 2023 is getekend, zal de boekwaarde in 2024 aanzienlijk toenemen. Op basis van de actuele cumulatieve exploitatieopzet voor dit deelgebied blijkt nog steeds een exploitatietekort binnen het bij de aanvraag geraamde budget.

Centrum
Voor het centrum van Geldrop is een budget van €7,8 miljoen beschikbaar vanuit de subsidie en bijbehorende cofinanciering. In december 2023 is een ontwerpbestemmingsplan in procedure gegaan voor het deelgebied Bezorgershof voor de toevoeging van maximaal 110 woningen in dit gebied, waarvan 50% in het betaalbare segment. Nadat dit bestemmingsplan in het tweede kwartaal is vastgesteld, zal moeten blijken hoeveel eigenaren initiatieven ontplooien of concretiseren binnen de gestelde kaders. In 2025 kan dan een eerste inschatting worden opgemaakt voor hoeveel woningen er uiteindelijk bouwplannen worden voorbereid.
Voor het deelgebied van het voormalig postkantoor en omgeving is eind 2023 een structuurvisie ter inzage gegaan. Nadat deze structuurvisie in het tweede kwartaal van 2024 is vastgesteld kunnen er uiteindelijk ongeveer zeventig woningen in dit deelgebied gerealiseerd worden. Met de vaststelling van de structuurvisie wordt ook het gemeentelijke voorkeursrecht in dit gebied gecontinueerd. De gemeente is in overleg over de verwerving van de diverse onroerende zaken om een integrale ontwikkeling mogelijk te kunnen maken. Ook hiervoor zal in 2025 de balans worden opgemaakt.

Het cumulatieve exploitatietekort voor het Bezorgershof, de bijbehorende parkeeroplossing en de voormalige postkantoorlocatie gezamenlijk bedraagt naar verwachting nog steeds ongeveer €3,6 miljoen. Indien de verwachtingen in de komende jaren ongewijzigd zouden blijven, dan zou het restantbudget van € 4,2 miljoen vanuit de subsidie en bijbehorende cofinanciering beschikbaar kunnen blijven voor het exploitatietekort voor de transformatie van de verschillende deelprojecten van het Marktplein.

De actuele boekwaarde van de deelgebieden Bezorgershof, bijbehorende parkeeroplossing en voormalige postkantoorlocatie conform BBV bedroeg eind 2022 € 672.808,- als de boekwaarde van Langstraat 12 van € 350.544,- hierin wordt meegenomen. Na afschrijving op Langstraat 12 naar € 333.016,- wordt eind 2023 de boekwaarde conform BBV € 860.176,-.

Conform SiSa bedroeg de boekwaarde eind 2022 € 812.362,-. Dat is inclusief een boekwaarde van € 350.544,- voor de verwerving van Langstraat 12. Vorig jaar bedroeg de boekwaarde conform de SiSa-regels nog € 83.229,-, maar door een wijziging in 2023 van de waardering conform de SiSa-regels is dat € 350.544,- geworden. Als geen correctie wordt doorgevoerd op de rentebijschrijving van 2022, maar de rentebijschrijving over 2023 plaatsvindt conform de nieuwe inbrengwaarde dan bedraagt de SiSa-boekwaarde eind 2023 € 1.129.344,-. Na rentebijschrijving over de boekwaarde 2023 wordt dit € 1.151.931,-.

De actuele boekwaarde van het deelgebied Marktplein conform BBV bedroeg eind 2022 € 117.728,- en conform SiSa € 118.013,-. Eind 2023 bedraagt de boekwaarde conform BBV € 171.549,-. Inclusief 2% rentebijschrijving over de SiSa-boekwaarde van 2022 bedraagt de SiSa-boekwaarde eind 2023 € 208.480,-. Na rentebijschrijving over de boekwaarde 2023 wordt dit € 212.650,-.

Lommerrijk
Voor Lommerrijk geldt dat het eerste deelproject Kersenhof aan de Nieuwendijk nagenoeg is opgeleverd. Verder is er een gebiedsvisie in voorbereiding, waarbij de woningaantallen per deelproject afwijken van die van de oorspronkelijke subsidieaanvraag. Daarbij blijken bepaalde locaties, zoals Heggestraat en Stationsstraat 66, moeilijker realiseerbaar. Voor andere locaties geldt dat woningbouwaantallen kunnen afwijken van de oorspronkelijke aanvraag. De verwachting is dat eventuele lagere aantallen woningen in dit deelgebied kunnen worden opgevangen met hogere aantallen woningen in een ander deelgebied, zoals Industrieel Erfgoed.

De boekwaarde van dit deelgebied conform BBV bedroeg eind 2022 € 1.292.955,-. Daarvan had € 1.180.133,- betrekking op het deelproject Stationsstraat 33. Door een boeking van € 280.000,- (25% van het oorspronkelijke aankoopbedrag) ten laste van de subsidie Spoorse Doorsnijdingen, is de BBV-boekwaarde voor Stationsstraat 33 eind 2023 lager geworden, namelijk € 854.053,-.

Door het besluit om de verplaatsing van de Van der Puttschool naar de Linze te onderzoeken is er een reële kans ontstaan dat de achterblijvende locatie kan worden herontwikkeld. Dat betekent dat een afzonderlijk deelproject voor de achterblijvende locatie is geopend en de huidige boekwaarde van € 270.006,- van de Van der Puttschool is geboekt naar dit deelproject. Door de boeking van €280.000,- ten gunste van het deelproject Stationsstraat 33 is ondanks de toevoeging van de boekwaarde van de Van der Puttschool met € 270.006,- in totaal toch een iets lagere BBV-boekwaarde ontstaan voor het totale deelgebied. Eind 2023 is het namelijk € 1.272.036,-.

Door toevoeging van de Van der Puttschool in 2023 betekent dit voor de SiSa-boekwaarde dat de inbrengwaarde van zowel de Van der Puttschool als de bijbehorende gymzaal nu zijn opgenomen in de totale SiSa-boekwaarde van dit deelgebied. Voor de boekwaarde eind 2023 moeten de oude historische kosten en opbrengsten geëlimineerd worden. Voor wat betreft het exploitatieresultaat voor dit deelgebied is de verwachting dat het totale resultaat aansluit bij het oorspronkelijk berekende exploitatieresultaat voor dit deelgebied.

Eigenzinnig & Duurzaam
Voor het gebied Eigenzinnig & Duurzaam geldt, dat het deelproject De Burcht gereed is. Verder is het bestemmingsplan voor het project Bogardeind 85 t/m 123 onherroepelijk geworden. Zoals toegelicht bij de betreffende grondexploitatie is het verwachte exploitatietekort voor dit project toegenomen tot ongeveer € 6,0 miljoen. In de subsidieaanvraag is uitgegaan van een tekort van € 3,0 miljoen. Dit extra exploitatietekort zal niet gecompenseerd kunnen worden door lagere exploitatietekorten in andere gebieden. Dat betekent dat de aanvullende dekking via de verliesvoorziening van het grondbedrijf met ruim € 1,3 miljoen is verhoogd. Deze extra dekking is voorlopig ten laste van de reserve grondexploitatie gebracht. Door het huidige weerstandsvermogen van het grondbedrijf is die financiële dekking op dit moment verantwoord. Bij een economische recessie en dalende woningprijzen zou een andere financiële dekking noodzakelijk kunnen worden.

Voor het deelgebied Bogardeind 41 t/m 71 zijn in 2023 twee panden gekocht. Deze zijn verwerkt in de boekwaarde van dit deelgebied. Aangezien het hier gaat om panden die aansluiten op bezit van een van de woningcorporaties en de gemeente sociale woningen in dit gebied wil toevoegen, zal de planvorming samen met de corporatie worden opgepakt. Voor het laatste deelproject aan de Laarstraat geldt tenslotte dat dit project mede door de molenbiotoop moeilijk realiseerbaar is.

De boekwaarde van deelgebied Eigenzinnig & Duurzaam conform BBV bedroeg eind 2022 € 1.752.469,-. Na boeking van de gekochte panden van € 701.085,- bedraagt eind 2023 de boekwaarde conform BBV € 2.755.204,-.

Door de wijziging ten aanzien van de waardering van het door de gemeente gekochte onroerend goed conform SiSa betekent dit dat de waarde van een aantal woningen van het project Bogardeind 85 t/m 123 in 2023 is gewijzigd. Eind 2022 bedroeg de SiSa-boekwaarde van de gekochte woningen € 1.393.278,-. Na aankoop van een extra woning in 2023 en de nieuwe wijze van waardering is de SiSa-boekwaarde € 1.752.398,- geworden. Inclusief de toevoeging van de in 2023 gekochte panden Bogardeind 59 en 61 (voor het deelproject Bogardeind 43 t/m 71) resulteert dat in een totale SiSa-boekwaarde eind 2023 van € 2.555.057,-. Als geen correctie wordt doorgevoerd op de rentebijschrijving van 2022, maar de rentebijschrijving over 2023 plaatsvindt conform de nieuwe inbrengwaarde dan bedraagt de SiSa-boekwaarde na rentebijschrijving over de SiSa-boekwaarde van 2023 € 2.606.158,-.

Met de extra financiële dekking van € 3,0 miljoen voor het project Bogardeind 85 t/m 123 via de verliesvoorziening van het grondbedrijf en € 3,0 miljoen via de subsidie en cofinanciering van de woningbouwimpuls blijft het een uitdaging om het totale exploitatietekort voor dit gebied binnen het beschikbare budget van de woningbouwimpuls gerealiseerd kan worden. De actuele situatie van de andere deelgebieden bieden echter nog voldoende perspectief om deze eventuele tegenvaller op te kunnen vangen.

Maatregelen algemeen
Naast de diverse deelgebieden zijn er in de subsidieaanvraag ook maatregelen opgenomen. Voor wat betreft de maatregelen in de openbare ruimte hebben er in 2023 geen (substantiële) investeringen plaatsgevonden. De boekwaarde is alleen enigszins opgelopen als gevolg van de afronding van een aantal uitgevoerde maatregelen en de voorbereidingskosten voor een aantal nog uit te voeren maatregelen. Eind 2022 was voor € 5.795.141,- geïnvesteerd in maatregelen in de openbare ruimte. Daarvan was € 1.223.575,- toerekenbaar aan het gebied van de woningbouwimpuls. Eind 2023 bedroeg het geïnvesteerde bedrag € 5.879.011,- en was het toerekenbare deel daarvan € 1.243.971,-.

De maatregelen die zijn afgerond of nagenoeg zijn afgerond zijn de herinrichting van de Mierloseweg – J.Peijnenburgweg, het kruispunt J. Peijnenburgweg / Dommeldalseweg en het parkeerterrein Molenstraat.

Voor de stikstofrechten geldt dat er in 2023 alleen plankosten zijn gemaakt voor de voorbereiding van de toekenning van de stikstofrechten. Dat betekent dat de boekwaarde als gevolg hiervan is opgelopen van € 707.120,- eind 2022 naar € 745.098,- eind 2023.

Voor het totaal van de maatregelen geldt nog steeds dat er van wordt uitgegaan dat dit binnen de beschikbare toerekenbare budgetten van de woningbouwimpuls kan worden uitgevoerd. Voor de overige financiële dekking geldt voor de meeste investeringen dat er al budgetten in de meerjarenbegroting zijn opgenomen.

Materiële Vaste Activa
Onroerend goed dat wordt verworven voordat er een bestemmingsplan en grondexploitatie wordt vastgesteld wordt niet geadministreerd in het grondbedrijf, maar onder de materiële vaste activa. Jaarlijks wordt beoordeeld of een afwaardering van dit onroerend goed aan de orde is. In het kader van de jaarrekening van 2023 heeft die beoordeling weer plaatsgevonden.

De actuele boekwaarde voor onroerend goed als onderdeel van de projecten van de WBI:

Actuele boekwaarde onroerend goed als onderdeel van de projecten van de WBI	Boekwaarde per 31-12-2022	Geboekt in 2023	Boekwaarde per 31-12-2023	Taxatie
Verworven in 2023				
Bogardeind 59-61		701.085	701.085	695.000 (2023)
Reeds in eigendom in 2023				
Stationsstraat 33	1.180.133		854.053	
Langstraat 12	341.780		333.016	

De actuele boekwaarde voor onroerend goed als onderdeel van de maatregelen van de WBI:

Actuele boekwaarde onroerend goed als onderdeel van de maatregelen van de WBI	Boekwaarde per 31-12-2022	Geboekt in 2023	Boekwaarde per 31-12-2023	Taxatie
Gijzenrooi 8	604.006		604.006	

De actuele boekwaarden van de overige onroerende zaken:

Actuele boekwaarde overige onroerende zaken	Boekwaarde per 31-12-2022	Geboekt in 2023	Boekwaarde per 31-12-2023	Taxatie
Verworven in 2023				
Goorsedijk		564.211	564.211	545.000 (2023) excl. 20.000 waarde put
Reeds in eigendom in 2023				
Landbouwgronden Gijzenrooi	1.675.285		1.684.576	
Bouwblok Gijzenrooi	119.917		135.410	
Percelen Fazantlaan	699.829		699.829	
Sluisstraat 130/Goorstraat 80	189.934		184.867	
Pastoor de Winterstraat 11	448.626		436.820	
Bogardeind 178	316.154		316.154	

Voor de hierboven weergegeven locaties bestaat het voornemen om hiervoor een bestemmingswijziging voor te bereiden. Over deze locaties kan het volgende worden vermeld:

- Om de woningbouwopgave voor de woningbouwimpuls voor het deelgebied Eigenzinnig en Duurzaam te kunnen realiseren is voor het deelgebied Bogardeind 43 t/m 71 de locatie Bogardeind 59-61 verworven. In overleg met woningbouwvereniging Woonbedrijf wordt een bouwplan voorbereid. Bij een eventueel exploitatietekort moet financiële dekking binnen de kaders van de woningbouwimpuls plaatsvinden. Er is een recente taxatie beschikbaar. Een correctie op de huidige boekwaarde is op dit moment niet aan de orde.

- De locatie aan de Goorsedijk is door de gemeente aanvankelijk verworven t.b.v. tijdelijke woningbouw. De gemeenteraad kon zich niet vinden in de berekening en de financiële dekking van het exploitatietekort. Om die reden zullen de mogelijkheden voor structurele woningbouw worden onderzocht. Op basis van een gemiddelde dichtheid zou een positieve grondexploitatie mogelijk moeten zijn. De beschikbare taxatie is van 2023. Een correctie op de huidige boekwaarde is op dit moment niet aan de orde.

- De gemeente is al enige tijd eigenaar van de locatie aan de Stationsstraat 33 in Geldrop. De stedenbouwkundige invulling van deze locatie is onderdeel van de stedenbouwkundige visie voor Lommerrijk die in voorbereiding is. Het gebouw wordt op dit moment tijdelijk bewoond door mensen uit Oekraïne. De meest recente taxatie dateert uit 2019 en hanteert afhankelijk van de toekomstige invulling een taxatiewaarde met een bandbreedte tussen € 1.015.000 en € 2.090.000. Er wordt uitgegaan van een sluitende grondexploitatie en anders moet de dekking plaatsvinden binnen de financiële kaders van de woningbouwimpuls. Een correctie op de huidige boekwaarde is op dit moment niet aan de orde.
- In 2019 is de locatie aan de Goorstraat/Sluisstraat gekocht. Deze zal ter zijner tijd met het naastgelegen tankstation worden herbestemd tot een woningbouwinvulling. In 2021 heeft een afwaardering van deze locatie plaatsgevonden op basis van een beschikbare taxatie van € 195.000,-.

- In 2020 is een woning aan de Pastoor de Winterstraat in Mierlo gekocht. De herontwikkeling van deze locatie zal mogelijk worden meegenomen in een totale herontwikkeling van een groter gebied. Uit een waardebepaling is in 2021 gebleken dat de verkoopwaarde € 525.000,- bedroeg. Woningprijzen zijn sindsdien alleen maar gestegen. Een afwaardering is daarom niet aan de orde.

- In 2021 is een winkel met bovenwoning aan de Langstraat gekocht. Het perceel aan de achterzijde is van belang voor de invulling van de oostzijde van Bezorgershof. Dit is één van de gebieden van de centrum impuls Geldrop. De locatie is op de vrije markt gekocht voor de prijs waarvoor deze werd aangeboden. Gezien de prijsontwikkelingen sindsdien is een afwaardering op dit moment niet aan de orde.

- In 2021 is grond gekocht aan de Fazantlaan in Mierlo voor € 40,- per m2. Deze locatie vormt de afronding van de wijk Groot Luchen. Er is een bestemmingsplan in procedure met een grondexploitatie waarvan het verwachte exploitatieresultaat positief is. In 2024 zal het bestemmingsplan en de grondexploitatie worden vastgesteld. Afwaardering is daarom niet aan de orde.

- In 2020, 2021 en 2022 zijn extra agrarische gronden verworven in het gebied Gijzenrooi. Deze gronden maken onderdeel uit van de Landbouwgronden Gijzenrooi. De totale marktwaarde van de agrarische gronden is hoger dan de boekwaarde. Een afwaardering van de gronden is daarom niet aan de orde.

- In 2022 heeft de gemeente met behulp van de subsidie voor de woningbouwimpuls stikstofrechten gekocht door het bestaande bouwblok en de milieuvergunning van een pluimveehouderij te kopen. Daarmee is ook voldaan aan de voorwaarde van de provincie om een bouwblok voor een stadsboerderij te kunnen realiseren. Inclusief subsidie, gemeentelijke cofinanciering en de uitgifte van bouwrijpe gronden voor een stadsboerderij en enkele ruimte voor ruimte kavels wordt uitgegaan van een sluitende businesscase. Een afwaardering van de huidige boekwaarde is daarom niet aan de orde.

- In 2022 is de woning aan het Bogardeind 178 gekocht t.b.v. de toekomstige infrastructurele aanpassingen in het kader van de verbreding van de A67. Uit een taxatie bleek dat door toekomstige sloop sprake was van een afwaardering. Deze is in 2022 geboekt ten laste van een beschikbaar krediet. Een verdere afwaardering is niet aan de orde.

Relevante grondaankopen binnen lopende grondexploitaties worden toegelicht bij de toelichting op de betreffende grondexploitatie. Verder lopen er aankoopgesprekken voor een aantal locaties waarop wvg is gevestigd. Ook voor of t.b.v. het gebied van de centrumimpuls Geldrop zullen de komende jaren nog een aantal aankopen plaatsvinden om de plannen gerealiseerd te kunnen krijgen en daarmee aan de subsidievoorwaarden te kunnen voldoen.

Naast de materiële vaste activa zijn er ook immateriële vaste activa die zijn gelieerd aan ruimtelijke ontwikkelingen. Het gaat dan om de Ruimte voor ruimte rechten. Het saldo van deze rechten per 1 januari 2023 bedroeg € 480.000,-. Begin 2023 is een recht verkocht voor € 120.000,-. Dit bedrag is geboekt in 2023 en in 2024 ontvangen. Eind 2023 zijn nog twee rechten verkocht. De ruimtelijke procedure voor dit bestemmingsplan loopt en zal in 2024 worden vastgesteld. De facturering van de 1e termijn (€ 40.000) van twee titels heeft in 2023 plaatsgevonden, waardoor het saldo per 31 december 2023 € 320.000,- bedraagt. Het restant van de facturatie zal in 2024 plaatsvinden, waardoor eind 2024 nog een boekwaarde van €120.000,- zal resteren. Een afwaardering is dan ook niet aan de orde.

Geactiveerde plankosten
In het verleden werd voor ruimtelijke plannen slechts de legesverordening toegepast, waarbij de gemeentelijke kosten vele malen hoger waren dan de leges.
Sinds enkele jaren wordt gebruik gemaakt van de landelijke plankostenscan voor berekeningen van de te verwachten plankosten per bouwplan.
Die kosten worden opgenomen in anterieure overeenkomsten. Sommige projecten blijken niet door te gaan en voor andere projecten blijkt dat de plankosten hoger zijn geweest dan de te verhalen kosten. In dat geval zouden die kosten alsnog ten laste van het resultaat van de algemene dienst moeten worden gebracht. Om afboeking van plankosten te beperken wordt gewerkt met plankostenbrieven en intentieovereenkomsten. In een eerder stadium van de planvorming is een initiatiefnemer dan plankosten verschuldigd.

Om ook conform de nieuwe richtlijnen van het BBV voorbereidingskosten voor planvorming te kunnen activeren, is jaarlijks een krediet van € 75.000,- beschikbaar. Een klein deel van dit krediet wordt aangewend voor planvorming voor toekomstige grondexploitaties. Het grootste deel van het krediet wordt gebruikt voor planvorming voor gronden van derden waarvoor nog geen dekking voor de plankosten is geregeld.

Voor het centrumplan van Geldrop waren ook t/m 2022 al veel plankosten gemaakt. Na een afboeking van € 872.356,- stonden deze per 1 januari 2023 geactiveerd voor een bedrag van € 1.191.005,-. Ook in 2023 zijn veel voorbereidingen getroffen voor de transformatie van Bleekvelden, de postkantoorlocatie, het Bezorgershof en de overige gebieden van de woningbouwimpuls. Dat leidt in 2023 tot een toename van de plankosten met € 1.321.417,-. Er is echter een krediet beschikbaar van €400.000,-. Daarnaast kan een krediet van € 300.000,- voor versnelling van de woningbouw worden benut om te voorkomen dat het in de subsidieaanvraag geraamde bedrag van € 1.713.670,- te veel wordt overschreden. Een bedrag van € 238.897,- is hiervoor gebruikt. Hierdoor ontstaat een toevoeging aan de geactiveerde kosten van (€ 1.321.417,- minus € 400.000,- minus € 238.897,- is) € 682.520,-. Het totaal aan geactiveerde plankosten voor de woningbouwimpuls bedraagt dan (€ 1.191.005,- plus € 682.520,- is) € 1.873.525,-. Aangezien t/m 2022 € 80.331,- aan verhaalde plankosten is ontvangen en in 2023 € 43.500,- is t/m 2023 € 123.831,- ontvangen. Feitelijk is dan sprake van een bedrag van € 1.749.694,- aan geactiveerde plankosten.

Voor de voorbereiding van plannen op gronden van derden blijkt het krediet van € 75.000,- niet toereikend. Op basis van het onderstaande overzicht blijkt een tekort van € 65.479,-. Daarvoor zal het andere deel van het krediet van € 300.000,- worden gebruikt.

	Boekwaarde	Voorziening of afwaardering	Motivatie	Restant boekwaarde
Van Stipdonk	101.757	30.000	O.b.v. overeenkomst 90.443 te verhalen	71.757
Heer de Heuschweg 115	21.379	21.379	Uitloop investering openbare ruimte	
Grote Bosweg RvR	13.007	13.007	Plan gaat niet door	
Landgoed Eendenpoel	19.234	19.234	Plan gaat niet door	
De Akert	10.639	10.639	Plan gaat niet door	
Zonnepark De Weijer	7.168	7.168	Plan gaat niet door	
Mierloseweg 156	8.229	8.229	Plan gaat niet door	
Overig	16.120	16.120	Gaan niet door	
Burg. Pankenstraat	5.873	5.873	Overschrijding	
Aardborstweg 16	4.460	4.460	Overschrijding	
Broekstraat 79-83	4.370	4.370	Overschrijding	
Totaal		**140.479**		

Er is een intentieovereenkomst gesloten voor de verplaatsing van Van Stipdonk. Deze wordt nu geconcretiseerd in een anterieure overeenkomst en de stukken t.b.v. de ruimtelijke procedure worden voorbereid. De gemaakte plankosten zijn hoger dan de kosten die we op basis van de plankosten-berekening in rekening kunnen brengen. Om die reden wordt een bedrag van € 30.000,- afgeboekt.

Voor het plan aan de Heer de Heuschweg zijn de plankosten hoger geweest dan de kosten die verhaald konden worden. Verder werd het van belang gevonden om de nieuwe openbare ruimte zelf te realiseren. De kosten voor deze openbare ruimte waren echter hoger dan vooraf berekend en overeengekomen met initiatiefnemer. Verder was de gemeente met Ruimte voor Ruimte in overleg over de realisatie van vrijstaande woningen nabij de Grote Bosweg. In het kader van de omgevingsvisie en het programma natuur is een heroverweging gemaakt en is geconcludeerd dat dit plan in deze vorm niet mogelijk was. Om die reden vindt een afwaardering van de plankosten plaats. Daarnaast zijn nog een aantal andere plannen niet doorgegaan of de kosten zijn hoger geweest dan de ontvangen bijdrage. Ook die geactiveerde plankosten worden ten laste van beschikbare kredieten gebracht.

Voor het plan Spoorzone, waaronder De Jonkvrouw, is een voorlopige concept-eindafrekening voor de subsidie voorbereid. Op basis van de overeenkomsten met de woningcorporatie kan de gefaseerde uitbetaling van hun subsidieaandeel plaatsvinden. In 2025 zal de eindafrekening van de subsidie worden ingediend. Dan moet blijken of dekking van de onderstaande voorziening ten laste van bestaande kredieten en/of de subsidie mogelijk is. Na toevoeging van de kosten voor 2023 moeten de onderstaande bedragen als volgt worden verhoogt:

	Boekwaarde	Voorziening	Restant boekwaarde	Motivatie
Spoorzone / De Jonkvrouw t/m 2022	402.226	301.669	100.557	
Kosten 2023	24.495	18.372	6.123	
Kosten totaal t/m 2023	**426.721**	**320.041**	**106.680**	**Minimaal 25% subsidiabel**

Reserves nota kostenverhaal 2015 en Programma Grondbeleid en Kostenverhaal 18-12-2023

Na amendering heeft de gemeenteraad op 11 december 2023 het Programma Grondbeleid en kostenverhaal goedgekeurd. Op 18 december 2023 is het definitieve Programma vastgesteld door het college, waarbij het nieuwe beleid per 1-1-2024 in werking zal treden, tegelijk met de invoering van de Omgevingswet. Het bovenstaande betekent dat voor de jaarrekening van 2023 de oorspronkelijke nota kostenverhaal van 9 maart 2015 nog van toepassing is. De overeenkomsten die in 2023 zijn gesloten zijn gebaseerd op dat beleid. In deze paragraaf wordt een actuele situatie van de oorspronkelijke fondsen beschreven. Stortingen o.b.v. gemeentelijke grondverkopen in 2023 zijn hieronder weergegeven, evenals de afspraken uit getekende anterieure overeenkomsten, voor zover die in 2023 zijn ontvangen. In 2022 is besloten om de claims die er op rusten t.b.v. de woningbouwimpuls in afzonderlijke saldo's weer te geven. Hieronder wordt de actuele situatie beschreven.

Reserve Bovenwijkse Voorzieningen
Bijdragen in deze Reserve moeten worden aangewend voor de voorzieningen, zoals deze zijn beschreven in de op 9 maart 2015 vastgestelde nota kostenverhaal en uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie of in het op 18 december 2023 vastgestelde Programma Grondbeleid en kostenverhaal. Ook bij een lager weerstandsvermogen kan er geen vrijval ten gunste van de Reserve grondexploitaties plaatsvinden met uitzondering van het terugstorten van de voorfinanciering.

Beschikbaar gestelde bedrag via reserve Bovenwijkse voorzieningen		2.606.667
Benodigde kapitaallasten bovenwijkse investeringen 2015-2022		3.883.904
Tekort per 1 januari 2023		-1.277.237
Stand per 1 januari 2023	0	
Storting in 2023 door derden o.b.v. anterieure overeenkomsten	30.000	
Saldo 31 december 2023	30.000	
Storting in 2024 o.b.v. verkopen 2023	123.180	
Saldo na besluitvorming	153.180	
Terugstorting in 2024 naar reserve grondexploitaties	-153.180	153.180
Saldo na terugstorting	0	
Actueel tekort / resterende voorfinanciering reserve grondexploitaties		-1.124.057

Reserves Leefbaarheidsfonds
Bijdragen in deze reserves moeten worden aangewend voor flankerend beleid t.b.v. de sociale doelgroep. Er lopen diverse initiatieven voor sociale woningbouw. Deze kunnen ondersteund worden met deze middelen. Zodra er overeenkomsten zijn gesloten, worden ze als claim op deze reserve opgenomen.

Saldo Leefbaarheidsfonds WBI 1 januari 2023	1.333.166
Storting 2023 door derden o.b.v. anterieure overeenkomsten	0
Saldo 31 december 2023	1.333.166
Claim cofinanciering WBI	-1.322.381
Beschikbaar per 31 december 2023	10.785
Terugstorting 2024 naar Leefbaarheidsfonds overig	-10.785
Beschikbaar na besluitvorming	0
Saldo Leefbaarheidsfonds overig 1 januari 2023	368.297
Storting in 2023 door derden o.b.v. anterieure overeenkomsten	27.831
Onttrekking in 2023 t.b.v. sociale woningbouw De Waag	-159.950
Onttrekking in 2023 t.b.v. sociale woningbouw Groot Luchen	-87.920
Saldo per 31 december 2023	148.258
Storting uit Leefbaarheidsfonds WBI	10.785
Storting in 2024 o.b.v. verkopen 2023	18.840
Saldo na resultaatbestemming 2023	177.883
Claim aan derden o.b.v. anterieure overeenkomsten (St. Jozefkerk)	-56.700
Saldo na claims	121.183

Reserves Herstructurering Woongebieden
Bijdragen in deze reserves moeten worden aangewend voor de herstructurering van woongebieden, zoals aan de oostzijde van het Bogardeind tussen de Beukelaar en de Laan der Vier Heemskinderen.

Saldo Herstructurering Woongebieden WBI 1 januari 2023	5.393
Storting in 2023 door derden o.b.v. anterieure overeenkomsten	0
Storting t.b.v. claim WBI	128.022
Saldo 31 december 2023	133.415
Terugstorting 2024 naar Herstructurering Woongebieden overig	-5.393
Beschikbaar na besluitvorming	128.022
Claim cofinanciering WBI	-128.022
Beschikbaar na claim	0
Saldo Herstructurering Woongebieden overig 1 januari 2023	152.093
Storting in 2023 door derden o.b.v. anterieure overeenkomsten	17.276
Onttrekking t.b.v. claim WBI	-128.022
Saldo per 31 december 2023	41.347
Storting Herstr. Woongebieden WBI	5.393
Storting in 2024 o.b.v. grondverkopen 2023	9.420
Beschikbaar na resultaatbestemming	56.160

Er lopen geen nieuwe initiatieven voor het herstructureren van woongebieden. Dat betekent dat vooralsnog ook het overige saldo kan worden gebruikt voor het project Bogardeind.

Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen
Bijdragen in deze reserve worden aangewend voor herstructurering van bedrijventerreinen/-locaties.

Saldo per 1 januari 2023	42.054
Storting in 2023 door derden o.b.v. anterieure overeenkomsten	3.750
Saldo 31 december 2023	45.804
Storting in 2024 o.b.v. verkopen 2023	21.590
Saldo na besluitvorming	67.394
Claim Bleekvelden	-26.564
Saldo na claim Bleekvelden	40.830

Er lopen op dit moment geen nieuwe initiatieven.

Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling
Bijdragen in deze reserves worden aangewend voor de acht in de nota kostenverhaal genoemde doeleinden of de in het Programma Grondbeleid en kostenverhaal genoemde doeleinden.

Saldo Ruimtelijke Ontwikkeling WBI 1 januari 2023	562.013
Storting in 2023 door derden o.b.v. anterieure overeenkomsten	0
Claim t.b.v. cofinanciering Woningbouwimpuls	-556.620
Saldo per 31 december 2023	5.393
Terugstorting 2024 naar Ruimtelijke Ontwikkeling overig	-5.393
Saldo na besluitvorming	0
Saldo Ruimtelijke Ontwikkeling overig 1 januari 2023	163.710
Storting in 2023 door derden o.b.v. anterieure overeenkomsten	38.553
Saldo per 31 december 2023	202.263
Storting uit Ruimtelijke Ontwikkeling WBI	5.393
Storting in 2024 o.b.v. verkopen 2023	25.613
Saldo na besluitvorming	233.269

Er zijn op dit moment geen claims t.b.v. de doeleinden uit de nota kostenverhaal 2015 of het Programma Grondbeleid en kostenverhaal 2023. Ook voor het saldo t.b.v. de woningbouwimpuls is het van belang dat deze worden besteed aan één van de acht doeleinden uit de nota kostenverhaal 2015 of het Programma Grondbeleid en kostenverhaal 2023.

Reserves Programma Grondbeleid en Kostenverhaal
Zoals toegelicht bij de mutaties van de Reserve grondexploitatie moet er bij het afsluiten van de lopende grondexploitaties nog voor € 3.396.216,- aan fondsafdrachten ten laste van de grondexploitaties worden gebracht. Dat is gebaseerd op de afdrachten op basis van het nieuwe Programma Grondbeleid en Kostenverhaal, zoals dat vanaf 1-1-2024 van toepassing is. Dat betekent dat er vanaf 2024 geen toevoeging aan de hiervoor genoemde reserves meer plaatsvindt voor zover het gaat over de gemeentelijke grondexploitaties. Wel zullen er nog toevoegingen zijn op basis van overeenkomsten die in 2023 nog zijn gesloten.

De nieuwe Reserves (Bovenwijkse Voorzieningen, Sociale woningbouw, Stedelijke herstructurering, Natuur-, Landschap en Groenstructuur, Netwerkverbindingen en Investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling) zullen pas bij de jaarrekening van 2024 worden gevoed en worden toegelicht. Er moet nog worden bepaald op welk moment de bestaande Reserves op basis van het oude beleid opgeheven kunnen worden. Vanaf welk jaar ook de compensatiefondsen (parkeercompensatie, watercompensatie en Natuur- en groencompensatie) toegelicht moeten worden is afhankelijk van het eerste jaar dat er van die voorzieningen gebruik moet worden gemaakt en er stortingen plaatsvinden.

Wet open overheid

De Wet open overheid (hierna: Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden als opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet bestaat uit drie onderdelen. In deze paragraaf geven we per onderdeel aan welke stappen er in 2023 zijn gezet.

1. Actieve openbaarmaking
In het kader van de implementatie van de actieve openbaarmaking volgens de Wet open overheid zijn we in het afgelopen jaar aan de slag gegaan met een uitgebreide inventarisatie voor een eigen publicatieplatform. Eind 2022 berichtte het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninklijkrelaties namelijk dat het landelijk platform dat hiervoor gerealiseerd zou worden niet doorgaat. Dat maakt dat bestuursorganen zelf een oplossing moeten realiseren voor het actief publiceren van hun Woo-informatie. We hebben het afgelopen jaar gekeken naar mogelijke oplossingen voor zowel de korte als de lange termijn.
Daarnaast hebben we voor de actieve openbaarmaking een impactanalyse opgesteld van de informatiecategorieën uit de eerste fase. Deze analyse geeft ons een beeld van welke documenten er nu onder deze categorie vallen, en waar en in welke hoeveelheid deze zich binnen onze organisatie bevinden. Met die informatie zijn we ook aan de slag gegaan met de vraagstukken over de aanpassing van de sjablonen, processen en systemen voor de actieve openbaarmaking. In 2024 gaan we hiermee verder. Ook voor fase 2.

2. Passieve openbaarmaking (Woo-verzoeken)
Voor de passieve openbaarmaking hebben we ons het afgelopen jaar beziggehouden met het heroverwegen van de inrichting van het proces ‘ afhandeling Woo-verzoeken’. Er is een stroomschema opgesteld, om de stappen en verantwoordelijkheden duidelijk weer te geven.
Daarnaast is er in 2023 een belangrijke stap gezet in de aanschaf van anonimiseringssoftware, om de afhandeling van Woo-verzoeken aanzienlijk te vergemakkelijken.

3. Het op orde brengen van de informatiehuishouding
Voor het op orde brengen van de informatiehuishouding hebben wij eerder een verbeterplan opgesteld. Dit plan is in 2023 ten uitvoer gebracht.
Tot slot brengt de Wet open overheid intern een verandertraject met zich mee. Medewerkers moeten zich bewust zijn, dat alle informatie waarmee zij werken die verband houdt met hun publieke taak, in beginsel openbaar is. Bovendien moeten zij bekend zijn met de doelen en werking van de wet om hier een juiste invulling aan te geven. Daarom is in het afgelopen jaar een interne communicatiecampagne gestart.

Beleidsindicatoren

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl - ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals - vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals burger- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten. Ter illustratie hebben wij het thema "gemeenteprofiel" hieronder toegevoegd (de gegevens zoals die op 3 april werden gepresenteerd zijn overgenomen):

Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl.

Daarnaast is binnen onze gemeente hard gewerkt aan een sociale index, die cijfers/gegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt.

Nr.	Programma(nr.)	Naam	Jaarrekening 2023	Eenheid
14.	02. Economie en vastgoed	Functiemenging	46,0	%
16.	02. Economie en vastgoed	Vestigingen	153	per 1.000 inw. 15-64 jaar
6.	03. Veiligheid en handhaving	Verwijzingen Halt	10	per 1.000 inw. 12-17 jaar
8.	03. Veiligheid en handhaving	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,7	aantal per 1.000 inwoners
9.	03. Veiligheid en handhaving	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,0	aantal per 1.000 inwoners
10.	03. Veiligheid en handhaving	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	0,9	aantal per 1.000 inwoners
11.	03. Veiligheid en handhaving	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	5,3	aantal per 1.000 inwoners
21.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Banen	516,2	per 1.000 inw. 15-74 jaar
22.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Jongeren met delict voor rechter	1,0	% jongeren 12-21 jaar
23.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	% kinderen in uitkeringsgezin	4,0	% kinderen waarvan ouder(s)/verzorger(s) een bijstandsuitkering ontvangen
24.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Netto arbeidsparticipatie	73,5	% werkzame beroepsbevolking t.o.v. (potentiële) beroepsbevolking
26.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	% werkloze jongeren	1,0	% werkloze jongeren 16-22 jaar
27.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Bijstandsuitkeringen	24,2	per 1.000 inw. 18 jaar e.o.
28.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Lopende re-integratievoorzieningen	8,4	per 1.000 inw. 15-65 jaar
20.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Niet-sporters	43,7	% bevolking 19 jaar e.o. dat niet minstens een keer per week aan sport doet
29.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdhulp	12,1	% van alle jongeren tot 18 jaar (peildatum 2020)
30.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdreclassering	0,9	% jongeren 12-22 jaar t.o.v. alle jongeren 12-22 jaar (peildatum 2020)
31.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdbescherming	0,3	% jongeren tot 18 jaar (peildatum 2020)
32.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	630	per 10.000 inw.
17.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Absoluut verzuim	6,0	per 1.000 inw. van 5-18 jr.
18.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Relatief verzuim	0,9	per 1.000 inw. van 5-18 jr.
19.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	2,2	% leerlingen 12-23 jaar dat voortijdig, zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat
1.	08. Democratisch bestuur	Formatie	5,99	fte per 1.000 inwoners
2.	08. Democratisch bestuur	Bezetting	5,66	fte per 1.000 inwoners
3.	08. Democratisch bestuur	Apparaatskosten	765	kosten per inwoner in euro

Nr.	Programma(nr.)	Naam	Jaarrekening 2023	Eenheid
4.	08. Democratisch bestuur	Externe inhuur	12,7	% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5.	08. Democratisch bestuur	Overhead	12,1	% van totale lasten
33.	09. Natuur, milieu en duurzaamheid	Huishoudelijk restafval	115	kg per inwoner
34.	09. Natuur, milieu en duurzaamheid	Hernieuwbare elektriciteit	6,3	%
36.	10. Bouwen en wonen	Nieuwbouw woningen	10,7	aantal per 1.000 woningen
37.	10. Bouwen en wonen	Demografische druk	77,5	% personen van 0-20 jaar en 65 jaar e.o. in verhouding tot personen van 20-64 jaar
35.	11. Financiën en belastingen	WOZ-waarde woningen	379	x 1.000 euro
38.	11. Financiën en belastingen	Woonlasten meerpersoonshuishouden	831	euro
39.	11. Financiën en belastingen	Woonlasten éénpersoonshuishouden	734	euro

Jaarrekening

Inleiding

De jaarrekening bestaat uit de balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting en de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen. Alle bedragen in de tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,- behalve als anders is vermeld. Door afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Balans

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	10.477	11.093
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	751	915
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	212	39
Totaal Immateriële vaste activa	**11.439**	**12.046**
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	58.017	56.788
Investeringen met een economisch nut, dekking door heffing	29.000	28.525
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	24.858	24.387
Totaal Materiële vaste activa	**111.874**	**109.701**
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	170	170
Overige langlopende leningen	9.168	8.349
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-107	-97
Totaal Financiële vaste activa	**9.232**	**8.423**
Totaal Vaste activa	**132.545**	**130.169**
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	19.573	17.927
Totaal Voorraden	**19.573**	**17.927**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	7.497	6.950
Rekening-courantverhouding met het rijk	3.970	38
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiele instellingen	939	1.529
Overige vorderingen	3.386	3.118
Overige uitzettingen	13	13
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**15.805**	**11.647**
Liquide middelen		
Kassaldi	15	9
Banksaldi	157	160
Totaal Liquide middelen	**172**	**169**
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	579	2.395
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	8.005	8.250
Totaal Overlopende activa	**8.584**	**10.646**
Totaal Vlottende activa	**44.134**	**40.389**
Totaal Activa	**176.679**	**170.558**

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	25.716	25.359
Bestemmingsreserve	22.098	18.057
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-41	4.156
Totaal Eigen vermogen	**47.773**	**47.572**
Voorzieningen		
Voorziening	16.501	17.001
Totaal Voorzieningen	**16.501**	**17.001**
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	71.083	73.794
Vaste schuld: Onderhandse leningen van openbare lichamen	1.348	1.471
Door derden belegde gelden	165	246
Waarborgsommen	1	1
Totaal Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	**72.597**	**75.512**
Totaal Vaste passiva	**136.872**	**140.085**
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	8.500	5.000
Banksaldi	3.650	2.040
Overige schulden	8.531	7.145
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	**20.681**	**14.185**
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	3.649	2.034
Vooruitontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	14.992	13.830
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	486	425
Totaal Overlopende passiva	**19.127**	**16.288**
Totaal Vlottende passiva	**39.808**	**30.473**
Totaal Passiva	**176.679**	**170.558**

Omschrijving	2023	2022
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	119.845	103.541

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten wordt dus toegepast). Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen
De gemeenteraad heeft de verordening ex artikel 212 Gemeentewet vastgesteld.

Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK)
Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.
'Bron: Kadernota rechtmatigheid 2018 BBV'

Investeringen algemeen
De volgende algemene afspraken zijn vastgelegd voor waardering van investeringen:

- Er wordt geen rente toegeschreven aan een te activeren investering;
- Er worden interne uren toegeschreven aan een te activeren investering;
- De resultaten als gevolg van de verkoop van investeringen worden verantwoord op het programma waar ook de kapitaallasten van de investering worden verantwoord;
- Bij het bepalen van de afschrijvingen wordt de restwaarde van de investering op nihil gesteld;
- Er wordt gestart met afschrijven het jaar na gereedkomen van het actief;
- Bij lopende investeringen vindt toerekening van rente voor 100% plaats over de boekwaarde op 1 januari.

Vaste activa

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 4 jaar afgeschreven.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- als ze individueel een bedrag van € 50.000,- te boven gaan;
- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa wordt in het BBV onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven en die met een maatschappelijk nut.

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bijdragen van derden zijn op de investering in mindering gebracht. Over het dan resterende bedrag wordt afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, wanneer deze naar verwachting duurzaam is.

Daarnaast zijn sinds 1-1-2016 de niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) als materiële vaste activa verantwoord conform BBV. Voorheen waren deze onderdeel van de grondexploitatie.

Afschrijvingstabel

In deze tabel zijn de afschrijvingstermijnen opgenomen naar soort van investering:

Afschrijvingstabel investeringen	
Soort investering	**Afschrijvingstermijn in jaren**
Immateriële vaste activa	
Kosten van het sluiten van geldleningen en disagio	Max. looptijd van de lening
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	4
Materiële vaste activa	
Gronden en terreinen	Geen afschrijving
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	
Nieuwbouw	40
Noodgebouw	15
Restauratie/renovatie	20
Verbouwing oorspronkelijk gebouw (uitbreiding)	Restant gebruiksduur
Club- en kleedgebouw	25
Technische installaties	15
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	
Masten OVL, veldverlichting en verkeerslichten	40
Armaturen OVL, veldverlichting en verkeerslichten	20
Reconstructie c.q. aanleg wegen, straten en pleinen	25
Reconstructie c.q. aanleg Wandel- en fietspaden	25
Bruggen/viaducten/duikers (hout)	40
Bruggen/viaducten/duikers (beton)	60
Groenreconstructies	20
Inrichting speelterreinen en parken (bv. grasvelden, afrastering, beplanting, drainage, doelen, incl. vervangen speeltoestellen)	15
Onderbouw kunstgrasmat	30
Kunstgrasmat voetbal	10
Kunstgrasmat hockey	15
Gravel sportvelden	10
Bitumen sportvelden	20
Asfalteren paden sportparken	25
Verkeersmaatregelen	25
Abri's	10
Bewegwijzering/verkeersborden	8
Overige investeringen met een maatschappelijk nut	15
Riolering	
Aanleg vrijverval, pompputten en randvoorzieningen incl. relining	60
Electro mechanisch (incl. kasten besturing en pompen)	15

Soort investering	Afschrijvingstermijn in jaren
Riolering	
Drukriolering (leidingen) en drainage	40
Riolering - overig	60
Parkeren	
Parkeermeters	6
Automaat	15
Ondergrondse containers/diftar	
Container	10
Betonbak	15
Diftarzuil	5
Vervoermiddelen	
Brandweerwagens (o.a. blusvoertuigen, tankautospuit)	15
Personenbus (brandweer)	7
Hoogwerker (brandweer)	20
Hydraulisch gereedschap (brandweer)	10
Straatveger	6
Personenwagen	7
Vrachtwagen/zoutstrooier	10
Tractoren	10
Hoogwerker	15
Kolomhefbrug	20
Afzetcontainers	15
Elektriciteitsvoorziening evenementen	15
Speedvisor (snelheidsmeter)	7
Machines apparaten en installaties	
Beregeningsinstallaties	15
Randapparatuur C2000 / communicatie apparatuur (brandweer)	5
Ademluchtapparatuur (brandweer)	10
Ademluchtcompressoren (brandweer)	15
Automatiseringsapparatuur	5
Brandweeruitrusting	5
Uniformkleding (brandweer)	12
Telefooninstallaties	6
Geluidsinstallaties	10
Groot gereedschap (machines)	10
Foto/videoapparatuur	3
Stemmachine	10
Kopieerapparaat	5
Overige materiële activa	
(Bureau)stoelen	6
Meubilair	15
Inventaris	15
Software	5
Aankondigingsborden	10
Hekwerken/ballenvangers	25
Wedstrijddoelen	15
Jeugddoelen	8
Digitale luchtfoto's	5
Financiële activa	
Leningen aan woningbouwcorporaties	Geen afschrijving
Overige langlopende leningen	Geen afschrijving
Aandelen in gemeenschappelijke regeling alsmede deelnemingen	Geen afschrijving
Effecten	Geen afschrijving
Bijdrage in activa van derden	Economisch levensduur

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vlottende activa

Voorraad
Onderhanden werk, gronden in exploitatie
Deze gronden zijn gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Voor gronden waarvan de in de administratie voorkomende vervaardigingsprijs hoger is dan de actuele waarde is een voorziening gevormd ter dekking van het nadelig verschil.

Conform BBV moet tussentijds winst genomen worden bij positieve grondexploitaties. Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het BBV zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen
De reserves zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De voorziening verliesgevende complexen en de voorziening pensioen voormalige wethouders zijn gebaseerd op basis van de contante waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar
De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	10.477	11.093
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	751	915
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	212	39
Totaal Immateriële vaste activa	**11.439**	**12.046**
Totaal Activa	**11.439**	**12.046**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Balanswaarde 31-12-2023
Kosten van sluiten van geldleningen en disagio	**11.093**	0	0	616	0	0	**10.477**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	**915**	38	160	42	0	0	**751**
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	**39**	175	0	2	0	0	**212**
Totaal	**12.046**	**213**	**160**	**660**	**0**	**0**	**11.439**

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief
Betreft investeringen i.v.m. energietransities.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Betreft bijdrage renovatie- en duurzaamheidsinvestering LACO.

Materiële vaste activa

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	58.017	56.788
Investeringen met een economisch nut, dekking door heffing	29.000	28.525
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	24.858	24.387
Totaal Materiële vaste activa	**111.874**	**109.701**
Totaal Activa	**111.874**	**109.701**

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening	Balanswaarde 31-12-2023
Investeringen met economisch nut									
Gronden en terreinen	**7.140**	287	0	19	0	0	7.711	320	**7.391**
Woonruimten	**1.264**	701	0	35	0	0	2.165	235	**1.930**
Bedrijfsgebouwen	**41.676**	621	1	1.300	0	0	40.997	0	**40.997**
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	**3.431**	1.545	87	358	0	0	4.530	0	**4.530**
Vervoermiddelen	**346**	140	0	72	0	0	415	0	**415**
Machines, apparaten en installaties	**458**	135	0	93	2	0	497	0	**497**
Overige materiele vaste activa	**1.728**	1	0	216	0	0	1.512	0	**1.512**
Activa in erfpacht	**745**	0	0	0	0	0	745	0	**745**
Totaal Investeringen met economisch nut	**56.788**	**3.430**	**88**	**2.094**	**2**	**0**	**58.572**	**555**	**58.017**
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven									**0**
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	**28.525**	1.507	0	891	112	28	29.000	0	**29.000**
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	**28.525**	**1.507**	**0**	**891**	**112**	**28**	**29.000**	**0**	**29.000**
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut									**0**
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	**24.158**	1.624	0	888	328	-8	24.573	0	**24.573**
Overige materiele vaste activa	**230**	63	0	7	0	0	285	0	**285**

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening	Balanswaarde 31-12-2023
Totaal investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	**24.387**	**1.686**	**0**	**895**	**328**	**-8**	**24.858**	**0**	**24.858**
Totaal	**109.701**	**6.623**	**88**	**3.880**	**442**	**20**	**112.430**	**555**	**111.874**

Toelichting op bovenstaande tabel:
De balanswaarde is de boekwaarde van een activum na saldering met de verliesvoorziening die daarvoor is ingesteld.
Bij Gronden en terreinen is er een verliesvoorziening van € 302.000,- (per 1 januari 2023) voor De Jonkvrouw. Deze is in de loop van 2023 verhoogd naar € 320.000,-.
Bij Woonruimten is er een verliesvoorziening van € 235.000,- voor de panden Bogardeind.
Dit betekent dat bij een optelling in deze tabel de kolommen Boekwaarde 31-12-2023 en Voorziening niet moeten worden meegeteld. Voor Gronden en terreinen moet de mutatie in de verliesvoorziening van € 18.000,- wel worden meegeteld.

Investeringen met economisch nut

Gronden en terreinen
In 2023 is ge(des)ïnvesteerd in de volgende projecten:
-Stationsstraat 33 (Spoorzone 3A)
-De Jonkvrouw (Spoorzone 1, 2 en 4)
-Landbouwgronden Gijzenrooi
-Goorsedijk Mierlo

Woonruimten
In 2023 zijn de panden Bogardeind 59 en 61 aangekocht.

Bedrijfsgebouwen
In 2023 is ge(des)ïnvesteerd in de volgende projecten:
-Brandweerkazerne Mierlo
-Skandia
-Gecombineerde nieuwbouw Dommeldal - Beneden Beekloop-Sporthal De Weijer
-Hockeykantine Mierlo
-Hofdael
-Standerdmolen Mierlo
-Uitvoeringskrediet maatwerkrapport verduurzamen gebouwen

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
In 2023 is geïnvesteerd in de volgende projecten:
-Toegankelijke bushalten Eindhovenseweg/Papenvoort
-Vervangen tennisveld/Sportpark Bronzenwei
-Aanleg padelbanen TC de Helze
-Oudven Veld 1 en 2
-Vervangen natuurgras VV Geldrop in kunstgras (toplaag)

Vervoermiddelen
In 2023 is geïnvesteerd in de volgende projecten:
-Tractor
-Containers (15 stuks)

Machines, apparaten en installaties
In 2023 is geïnvesteerd in de volgende projecten:
-GPS systeem landmeters
-Afron Hoogwerker
-Schrobmachine sporthal de Kievit

Overige materiële vaste activa
In 2023 is geïnvesteerd in de Openbare ruimte Skandia.

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
In 2023 is geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):
-Riolering Herinrichting St Jozefplein
-Riolering Holmeierstraat
-Riolering drukriolering
-Riolering electro-mechanisch
-Rioolrelining 2022
-Riolering Vogelpoelstraat
-Riolering Dwarsstraat
-Riolering Hekelstraat
-Bestrijding wateroverlast (extra)
-Rioolvervanging Tournooiveld
-Riolering blauwe aderplan 2023
-Riolering Klimaat 2023

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
In 2023 is geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):
-Herinrichting St Jozefplein
-Herinrichting Heggestraat (Stationsstraat-Heilige Geeststraat)
-Herinrichting Heuvel, Bezorgershof, Achter de Kerk
-Herinrichting parkeerterrein De Meent
-Nieuwendijk gedeelte voor de kerk
-Aanleg fietspad Vaarleseweg gedeelte Broekstraat-spoor
-Reconstructie Bekelaar komgrens-rotonde Marktstraat
-Inkorten stationstunnel fase 2
-Openbare verlichting
-Eindhovenseweg; busbaan Hooge Akker-gemeentegrens
-Vervanging VRI Gijzenrooiseweg - Aragorn
-Reconstructie wegen buitengebied
-Bolsiusstraat
-Vogelpoelstraat
-Snelheidsremmende maatregelen Brugstraat
-Vervangen VRI kruispunt Emopad - Laan van Tolkien
-Openbaar gebied Bleekvelden
-Herinrichting Reigerstraat (wegen)
-Herinrichting Losweg deel 1 en 2
-Vervanging VRI Helze/Rietstraat
-Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Schaarland
-Aanpassing VRI Eindhovenseweg/Papenvoort
-Reconstructie Hekelstraat Mierlo
-Verharding Volderstraat Geldrop
-Vervangingen speelvoorzieningen
-Reconstructie openbaar groen
-Aanleg stroompunten HSV De Ijzeren Man
-Natuuropg De Kleine Dommel / Dommeldal uit de verf

Overige materiële vaste activa
In 2023 is geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):
-Langparkeren Kasteelpark
-Schoolzones basisscholen
-Parkeerterrein Weverijmuseum

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	170	170
Overige langlopende leningen	9.168	8.349
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-107	-97
Totaal Financiële vaste activa	**9.232**	**8.423**
Totaal Activa	**9.232**	**8.423**

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Aflossing	Bijdragen van derden	Afwaardering	Balanswaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:								
- Deelnemingen	**170**	0	0	0	0	0	0	**170**
Overige langlopende leningen	**8.349**	1.913	0	0	1.094	0	0	**9.168**
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**-97**	0	0	0	10	0	0	**-107**
Totaal	**8.423**	**1.913**	**0**	**0**	**1.104**	**0**	**0**	**9.232**

Overige langlopende leningen
In 2023 zijn er leningen verstrekt aan de burgers voor het zonnepanelenproject en zijn er duurzaamheids- en startersleningen verstrekt vanuit SVN aan burgers.

Vlottende activa

Voorraad
Van de voorraad kan het volgende overzicht worden gegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	**22.879**	3.614	1.149	**25.344**
Totaal	**22.879**	**3.614**	**1.149**	**25.344**
Voorziening verlies grex	**4.951**	1.342	0	**6.293**
Saldo (totaal minus voorziening)	**17.927**	**2.272**	**1.149**	**19.051**

Toelichting op de voorziening
De voorziening verlies grondexploitaties is per eind 2023 € 6.293000,- en deze heeft betrekking op Emopad, Bogardeind 85-123, Linze en Bisschop van Mierlostraat onderdeel van in exploitatie zijnde complexen.

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2023 het volgende overzicht worden weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening dekking verliessaldi	Balanswaarde 31-12-2023
Spaarpot	-630	11	5	-7	-631		-631
Centrum West	462	-197			265		265
Rielse Park	562	-39	486	-37	0		-
Waleweinlaan	139	4			143		143
Strabrechtcollege	2.805	347			3.152		3.152
Emopad	182	4			186	51	135
Genoenhuizerweg 6	385	148	9		524		524
Bogardeind 85 - 123	1.883	256			2.139	6.060	-3.921
Talingstraat	10	19		1	30		30
Linze	528	11			539	138	401
Vesperstraat / De Waag	-408	503	163	68	0		-
Bisschop van Mierlostraat	208	2			210	44	166
Dorpsstraat / Johannesschool	223	19	3	-37	202		202
Luchen Weteringpark	1.241	618			1.859		1.859
Groot Luchen	15.230	1.890	474	525	17.171		17.171
Diverse kavels Loeswijk	58	18			76		76
Totaal onderhanden werk, gronden in exploitatie	**22.878**	**3.614**	**1.140**	**513**	**25.865**	**6.293**	**19.573**

Hieronder een overzicht van de bouwgronden in exploitatie met de verwachte resultaten:

Omschrijving complex	Boekwaarde 31-12-2023	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
Spaarpot-Zuid	-631.087	295.300	1.519.021	-1.854.808	-1.783.054
Centrum West	265.151	2.279.240	7.934.941	-5.390.551	-5.079.636
Rielsepark	0	0	0	0	0
Waleweinlaan	143.402	147.082	645.048	-354.565	-327.563
Strabrecht	3.152.340	429.411	3.621.000	-39.249	-36.985
Emopad	186.470	112.636	244.800	54.305	51.173
Genoenhuizerweg 6	523.724	627.020	1.774.800	-624.056	-588.062
Bogardeind 85 - 123	2.139.348	7.087.446	2.402.819	6.823.974	6.059.493
Talingstraat	30.069	258.598	1.057.661	-768.994	-696.413
Linze	538.678	-397.946	0	140.732	137.973
Vesperstraat/De Waag	0	0	0	0	0
Bisschop van Mierlostraat	210.153	-164.879	0	45.274	44.386
Dorpsstraat/Johannes	201.521	117.650	431.900	-112.729	-109.777
Luchen weteringpark	1.858.669	6.510.935	8.441.338	-71.735	-62.450
Groot Luchen	17.171.170	12.372.923	34.851.908	-5.307.815	-4.552.752
Kavels Loeswijk	76.478	65.700	831.606	-689.429	-662.657
Totaal	**25.866.086**	**29.741.116**	**63.756.842**	**-8.149.646**	**-7.606.324**

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 1-1-2023
Vorderingen op openbare lichamen	**7.497**	0	**7.497**	6.950
Rekening-courantverhouding met het rijk	**3.970**	0	**3.970**	38
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	**939**	0	**939**	1.530
Overige vorderingen	**3.744**	358	**3.386**	3.117
Overige uitzettingen	**13**	0	**13**	13
Totaal	**16.163**	**358**	**15.805**	**11.647**

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	2.461			
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	28	123	162	44
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.433	2.338	2.300	2.417
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	123.064			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	123.064			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	2.461			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	2.532	11.216	14.882	4.034
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	28	123	162	44

Liquide middelen

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Liquide middelen		
Kassaldi	15	9
Banksaldi	157	160
Totaal Liquide middelen	**172**	**169**
Totaal Activa	**172**	**169**

Overlopende activa

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	579	2.395
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	8.005	8.250
Totaal Overlopende activa	**8.584**	**10.646**
Totaal Activa	**8.584**	**10.646**

De specificatie van het verloop van nog te ontvangen bedragen van overheidslichamen:

Omschrijving	Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Stand 31-12-2023
Algemene uitkering (het Rijk)	**1007**	37	1.007	**37**
Suppletie BTW (het Rijk)	**54**	170	54	**170**
Subsidie Grip op Onbegrip (het Rijk)		10		**10**
Toeslagenaffaire (het Rijk)		83		**83**
GOO verblijf afronding 2023 (het Rijk)		1		**1**
POO uitvoeringskosten 2023 (het Rijk)		1		**1**
Opvang Oekraïners (het Rijk)	**301**		301	**0**
WOO Nuenen restant 2023 (overige overheidslichamen)		10		**10**
WOO Son en Breugel restant 2023 (overige overheidslichamen)		10		**10**
GEO centrumregeling Nuenen (overige overheidslichamen)	**137**	148	137	**148**
GEO centrumregeling Son en Breugel (overige overheidslichamen)	**101**	109	101	**109**
Sportakkoord 2021 (overige overheidslichamen)	**-3**		-3	**0**
BUIG afrekening Senzer 2022 (overige overheidslichamen)	**735**		735	**0**
Uitkering COA voor crisisnoodopvang De Weijer (overige overheidslichamen)	**63**		63	**0**
Totaal	**2.395**	**579**	**2.395**	**579**

Onder de overige nog de ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen is faciliterend grondbedrijf opgenomen. Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente faciliteert bij een bouwkavel van een private partij. De gemeente heeft zelf geen grond in haar bezit en dus is veelal sprake van een vordering of schuld op/aan een derde partij. Hieronder worden in het kort de vorderingen weergegeven die de gemeente heeft aan derden in het kader van het faciliterend grondbeleid. Nog te factureren kosten geven kosten weer die de gemeente heeft gemaakt, waarvoor zij op basis van een anterieure overeenkomst nog een vergoeding ontvangt. Nog te verhalen kosten geven kosten weer die de gemeente heeft gemaakt, waarvoor zij op basis van een in de toekomst te tekenen anterieure overeenkomst naar alle waarschijnlijkheid een vergoeding ontvangt.

Omschrijving	2023	2022
Nog te verhalen kosten facilitair grondbedrijf	**1763**	1116
Nog te factureren facilitair grondbedrijf	**120**	58
Totaal	**1883**	**1174**

Het gaat hierbij om nog te verhalen kosten van de nog te sluiten anterieure overeenkomsten van de ontwikkeling van diverse ontwikkelingen: Bogardeind, Van Stipdonk, gebied Oudven, Hulst, Herontwikkeling Hazenwinkel, Heiderschoor, Hoog Geldrop, Sanghorst, ontwikkeling Skandia, Woonbedrijf Geldrop, Bekelaar, Overakker, Landgoed Goor-MacKenziestraat, Losweg, Sanghorst en Wolfsven, Industrieel erfgoed, Bezorgershof, Postkantoor, Kern Postkantoor en Supermarkt, Gijzenrooi, Eigenzinnig Duurzaam, Lommerrijk, Gamma Geldrop, 't Vossenhof, ABN Amro Heuvel, vd Puttschool, Nieuwendijk, Bogardeind, Langstraat, Mierloseweg, Bibliotheek, Stationsstraat.

Daarnaast om nog te factureren kosten voor gesloten anterieure overeenkomsten met betrekking tot winkelstrip Beneden Beekloop, Broekstraat, TSMG Geldrop, Mierloseweg, Harks, Hezemans.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Een gedetailleerd overzicht is te vinden in paragraaf ‘Reserves en voorzieningen’ en de daarbij behorende toelichting, die verderop in dit boekwerk zijn opgenomen. Het eigen vermogen bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	25.716	25.359
Bestemmingsreserve	22.098	18.057
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-41	4.156
Totaal Eigen vermogen	**47.773**	**47.572**
Totaal Passiva	**47.773**	**47.572**

Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde resultaat verwijzen wij naar de Algemene inleiding.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. Hierbij is rekening gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen” die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Een uitgebreide toelichting over het verloop van de voorzieningen is terug te vinden in paragraaf ‘Reserves en voorzieningen’.

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Voorzieningen		
Voorziening	16.501	17.001
Totaal Voorzieningen	**16.501**	**17.001**
Totaal Passiva	**16.501**	**17.001**

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar is als volgt:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	71.083	73.794
Vaste schuld: Onderhandse leningen van openbare lichamen	1.348	1.471
Door derden belegde gelden	165	246
Waarborgsommen	1	1
Totaal Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	**72.597**	**75.512**
Totaal Passiva	**72.597**	**75.512**

De rentelast van de langlopende schulden bedraagt € 101.231,-.

Onderhandse leningen

De samenstelling van deze schulden blijkt uit de financieringsstaat die opgenomen is in de paragraaf financiering.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	8.500	5.000
Banksaldi	3.650	2.040
Overige schulden	8.531	7.145
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	**20.681**	**14.185**
Totaal Passiva	**20.681**	**14.185**

Overlopende passiva

In het hieronder genoemde overzicht is de term 'Nog te betalen bedragen' opgenomen. Dit is geen BBV term. De officiële BBV term luidt: 'verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume'.

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	3.649	2.034
Vooruitontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	14.992	13.830
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	486	425
Totaal Overlopende passiva	**19.127**	**16.288**
Totaal Passiva	**19.127**	**16.288**

De specificatie van het verloop van vooruit ontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-1-2023	Vooruitontvangen	Lasten	Stand 31-12-2023
Spuk NPO middelen 2021 (het Rijk)	**226**		226	**0**
Subsidie bevordering verkeersveiligheid (het Rijk)	**134**	134	134	**134**
Restant OAB periode 2019-2022 (het Rijk)	**376**		376	**0**
Restant OAB periode 2023-2026 (het Rijk)		580		**580**
Middelen sportakkoord 2022 (het Rijk)	**38**		38	**0**
SPUK Tijd.onderw.huisv. Ontheemden (het Rijk)	**6**		6	**0**
Restant prev. akkoord 2022 (het Rijk)	**19**		19	**0**
SPUK inburgering 2022 restant (het Rijk)	**128**		128	**0**
SPUK inburgering 2023 restant (het Rijk)		126		**126**
SPUK onderwijsroute 2022 restant (het Rijk)	**34**		34	**0**
SPUK onderwijsroute 2023 restant (het Rijk)		15		**15**
Subsidie regeling eenmalige uitkering Spoorse doorsnijdingen voor project Spoorzone (het Rijk)	**3.788**	3192	3788	**3.192**
Subsidie slibdepot Goorstraat (het Rijk)	**7**	5	7	**5**
Subsidie sanering verkeerslawaai Eindhovenseweg (het Rijk)	**351**	248	351	**248**
Subsidie woningbouwimpuls naar voorziening (het Rijk)	**7.815**			**7.815**
SPUK Energiearmoede (het Rijk)	**857**	1.068	857	**1.068**
SPUK lokale aanpak isolatie (het Rijk)		763		**763**
SPUK CDOKE (het Rijk)		223		**223**
Teveel ontvangen MEOZ (het Rijk)		157		**157**
SPUK Covid 19 gerelateerde onderwijs achterstand (het Rijk)		255		**255**
SPUK Brede Spuk regeling (het Rijk)		63		**63**
Energietoeslag		296		**296**
Subsidie ISV-II gelden (overige Nederlandse overheidslichamen)	**37**			**37**
Subsidie Laadinfra (overige Nederlandse overheidslichamen)	**15**			**15**
Totaal	**13.830**	**7.125**	**5.964**	**14.992**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op grond van artikel 53 BBV dienen in de toelichting bij de balans opgenomen te worden de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden. In de toelichting bij genoemd artikel worden als voorbeelden genoemd (langlopende) huurcontracten en leaseovereenkomsten.

Nadrukkelijk worden hier dus geen toekomstige rechten genoemd. De bedoeling van dit artikel is om, naast de bedragen die al volgens de balans bekend zijn, ook nog aan te geven welke toekomstige uitgaven nog volgen. Dit om de werkelijke financiële positie weer te geven. Als een gemeente namelijk erg veel langlopende verplichtingen is aangegaan geeft de balans een te rooskleurig beeld.

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Aard	% lening-bedrag	Oor-spron-kelijk Bedrag	Restant 1-1-2023	Restant 31-12-2023	Aflossingen 2023
Directe garantstellingen						
Vaste geldlening U/G	Stichting basisbibliotheek Dommeldal	100%	631	347	315	32
Vaste geldlening U/G	St. Golf Riel Estate	100%	235	91	84	7
Vaste geldlening U/G	St. Kasteel Geldrop	100%	1.000	669	637	32
Totaal directe garantstellingen			**1.866**	**1.107**	**1.037**	**70**
Indirecte garantstellingen						
Vaste geldlening U/G	Stichting Woonbedrijf SWS. Hhvl	50%	271.684	49.495	57.303	-7.808
Vaste geldlening U/G	Woningbouw-vereniging Compaen	50%	64.423	27.148	29.455	-2.307
Vaste geldlening U/G	Stichting Wooninc.	50%	142.428	25.791	32.050	-6.259
Totaal indirecte garantstellingen			**478.535**	**102.434**	**118.808**	**-16.374**
Totaal			**480.401**	**103.541**	**119.845**	**-16.304**

(*) Het einde van de looptijd in bovenstaande tabel varieert bij een aantal garantstellingen. Dit komt omdat er bij deze garantstellingen sprake is van een samenstelling van (meerdere) geldleningen. In de tabel zijn deze gecomprimeerd weergegeven.

De belangrijke langdurige contracten en verplichtingen van materiële aard zijn hieronder opgenomen. De inkoopplannen, de spendanalyse en het contractbeheersysteem zijn als bron gebruikt.

Omschrijving	Verbonden t/m	Bedrag op jaarbasis
Groenonderhoud	2029	1.800.000
Inhuur derden (*)	2027	1.700.000
Leerlingenvervoer (*)	2026	780.000
Levering gas / elektriciteit (*)	2024	330.000
Payroll (*)	2024	170.000
Vervoer taxbus	2028	170.000
Brandverzekering	2023	160.000
Catering (*)	2025	160.000
Opleidingen inburgering	2025	155.000
Maaien bermen en sloten (*)	2027	86.000
Arbo dienstverlening (*)	2027	58.000
Aansprakelijkheidsverzekering	2028	58.000

(*) Bedrag is gebaseerd op bestedingen in 2023.

Verlofverplichtingen

Op basis van de verslaggevingsregels is het spaarverlof gewaardeerd onder de voorzieningen.

Voor openstaand verlof is een beleidslijn vastgesteld om te sturen op het niet laten ontstaan van verlofstuwmeren, waardoor een voorziening voor bovenmatig verlof niet nodig is.

Het totaal uitstaande urensaldo boven het wettelijk basisverlof bedraagt 28.092 uren.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Uitzonderingen hierop zijn de specifieke posten voor pensioenen van bestuurders en de voorziening verlofsparen.

Hypothecaire leningen personeel

Per 31-12-2023 restant nog op te nemen € 13.943,-.

Subsidie Spoorse Doorsnijdingen

Voor het project Spoorzone heeft de gemeente in 2016 de totale subsidie Spoorse Doorsnijdingen van € 3,8 miljoen als voorschot ontvangen. Dit project bestaat uit de herinrichting van het Stationsplein, de inkorting van de spoortunnel, de herinvulling of herontwikkeling van Stationsstraat 33 en de totale herontwikkeling van de Jonkvrouw inclusief de herinrichtingen van het Tournooiveld, de Losweg en de aangrenzende groenstrook. Aangezien De Jonkvrouw door Wooninc gerealiseerd en opgeleverd is, hebben zij recht op een deel van de subsidie. Hierover zijn afspraken gemaakt in de anterieure overeenkomst en allonges. Vooruitlopend op de uitbetaling is een niet in de balans opgenomen verplichting opgenomen voor de uitbetaling van de subsidie voor zowel plandeel 1 als plandeel 2. Op basis van de huidige inzichten gaat het om verplichtingen van € 762.793,- voor plandeel 1 en € 644.445,- voor plandeel 2.

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Algemene opmerking "primaire begroting":
In deze jaarrekening staan in de kolommen van de primaire begroting 2023 de cijfers uit de raming zonder de 1e begrotingswijziging 2023. Dit wijkt af van de door de gemeenteraad vastgestelde Meerjarenbegroting 2023-2026. Conform het raadsbesluit bestaat de Meerjarenbegroting 2023-2026 uit de primaire begroting inclusief de 1e begrotingswijziging 2023.

Programma's

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. Gebiedsgericht werken	**5.563**	**684**	**-4.879**	**6.068**	**857**	**-5.211**	**5.715**	**842**	**-4.873**
Programma 2. Economie en vastgoed	**879**	**632**	**-246**	**956**	**687**	**-269**	**837**	**688**	**-149**
Programma 3. Veiligheid en handhaving	**2.141**	**133**	**-2.008**	**2.319**	**196**	**-2.124**	**2.423**	**167**	**-2.256**
Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking	**3.839**	**529**	**-3.310**	**4.683**	**675**	**-4.008**	**4.449**	**1.066**	**-3.383**
Programma 5. Werk en inkomen	**19.412**	**10.774**	**-8.638**	**25.901**	**16.100**	**-9.801**	**24.007**	**15.858**	**-8.149**
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur	**15.128**	**1.667**	**-13.461**	**16.778**	**2.234**	**-14.544**	**16.526**	**1.902**	**-14.625**
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	**18.545**	**1.062**	**-17.483**	**20.815**	**1.284**	**-19.531**	**21.882**	**1.412**	**-20.470**
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu	**10.715**	**9.855**	**-860**	**12.145**	**11.051**	**-1.093**	**12.306**	**10.710**	**-1.596**
Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer	**4.243**	**482**	**-3.761**	**4.616**	**458**	**-4.159**	**4.518**	**478**	**-4.041**
Programma 10. Bouwen en wonen	**19.927**	**20.768**	**841**	**9.504**	**7.476**	**-2.028**	**6.311**	**2.997**	**-3.313**
Totaal programma's	**100.391**	**46.585**	**-53.806**	**103.784**	**41.017**	**-62.767**	**98.974**	**36.119**	**-62.856**

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering	**0**	**70.595**	**70.595**	**0**	**73.346**	**73.346**	**0**	**72.231**	**72.231**
Dividenden	**0**	**42**	**42**	**0**	**75**	**75**	**0**	**75**	**75**
Lokale heffingen	**752**	**6.720**	**5.968**	**738**	**6.829**	**6.091**	**1.023**	**6.852**	**5.828**
Overige algemene dekkingsmiddelen	**-2**	**0**	**2**	**-2**	**0**	**2**	**-1**	**-1**	**0**
Treasury	**170**	**121**	**-48**	**447**	**121**	**-326**	**247**	**208**	**-39**
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**920**	**77.479**	**76.559**	**1.183**	**80.372**	**79.189**	**1.270**	**79.365**	**78.096**

Onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien	**6.426**	**0**	**-6.426**	**102**	**0**	**-102**	**344**	**0**	**-344**
Overhead	**12.222**	**461**	**-11.761**	**15.468**	**536**	**-14.933**	**15.542**	**815**	**-14.728**
Vennootschapsbelasting	**100**	**0**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**-33**	**0**	**33**
Totaal onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting	**18.748**	**461**	**-18.287**	**15.571**	**536**	**-15.035**	**15.854**	**815**	**-15.039**

Totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	**120.059**	**124.525**	**4.466**	**120.538**	**121.925**	**1.386**	**116.098**	**116.299**	**201**
Totaal saldo van baten en lasten	**120.059**	**124.525**	**4.466**	**120.538**	**121.925**	**1.386**	**116.098**	**116.299**	**201**

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties programma 1	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**39**	**0**	**-39**
Mutaties programma 2	**57**	**68**	**11**	**179**	**19**	**-160**	**194**	**34**	**-160**
Mutaties programma 3	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties programma 5	**0**	**0**	**0**	**2.000**	**985**	**-1.015**	**2.000**	**985**	**-1.015**
Mutaties programma 6	**0**	**-7**	**-7**	**0**	**82**	**82**	**0**	**0**	**0**
Mutaties programma 7	**706**	**356**	**-350**	**369**	**369**	**0**	**247**	**247**	**0**
Mutaties programma 8	**0**	**13**	**13**	**500**	**121**	**-379**	**413**	**0**	**-413**
Mutaties programma 9	**0**	**252**	**252**	**0**	**144**	**144**	**0**	**116**	**116**
Mutaties programma 10	**0**	**0**	**0**	**882**	**445**	**-437**	**1.288**	**821**	**-467**
Mutaties programma 11	**2.242**	**-131**	**-2.372**	**160**	**538**	**378**	**804**	**2.540**	**1.736**
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**3.005**	**552**	**-2.453**	**4.090**	**2.703**	**-1.386**	**4.986**	**4.743**	**-242**

Het geraamde versus het gerealiseerde resultaat

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat	**123.064**	**125.076**	**2.013**	**124.628**	**124.628**	**0**	**121.083**	**121.042**	**-41**
Het geraamde versus het gerealiseerde resultaat	**123.064**	**125.076**	**2.013**	**124.628**	**124.628**	**0**	**121.083**	**121.042**	**-41**

Het overzicht van baten en lasten per taakveld

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. Gebiedsgericht werken									
0.10 Mutaties reserves programma 1	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**39**	**0**	**-39**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**1.264**	**22**	**-1.242**	**1.407**	**7**	**-1.399**	**1.389**	**21**	**-1.369**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**4.299**	**662**	**-3.638**	**4.661**	**850**	**-3.811**	**4.326**	**821**	**-3.505**
Totaal Programma 1. Gebiedsgericht werken	**5.563**	**684**	**-4.879**	**6.068**	**857**	**-5.211**	**5.754**	**842**	**-4.913**
Programma 2. Economie en vastgoed									
0.10 Mutaties reserves programma 2	**57**	**68**	**11**	**179**	**19**	**-160**	**194**	**34**	**-160**
3.1 Economische ontwikkeling	**489**	**36**	**-454**	**556**	**0**	**-556**	**502**	**0**	**-502**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**4**	**4**	**0**	**4**	**4**	**0**	**4**	**0**	**-4**
3.4 Economische promotie	**386**	**593**	**207**	**396**	**683**	**287**	**331**	**688**	**357**
Totaal Programma 2. Economie en vastgoed	**936**	**700**	**-236**	**1.135**	**706**	**-429**	**1.031**	**722**	**-309**
Programma 3. Veiligheid en handhaving									
0.10 Mutaties reserves programma 3	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**2.141**	**133**	**-2.008**	**2.319**	**196**	**-2.124**	**2.423**	**167**	**-2.256**
Totaal Programma 3. Veiligheid en handhaving	**2.141**	**133**	**-2.008**	**2.319**	**196**	**-2.124**	**2.423**	**167**	**-2.256**
Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking									
0.1 Bestuur	**2.357**	**0**	**-2.357**	**2.713**	**137**	**-2.577**	**2.587**	**460**	**-2.127**
0.2 Burgerzaken	**1.482**	**529**	**-953**	**1.970**	**539**	**-1.431**	**1.862**	**606**	**-1.256**
Totaal Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking	**3.839**	**529**	**-3.310**	**4.683**	**675**	**-4.008**	**4.449**	**1.066**	**-3.383**
Programma 5. Werk en inkomen									
0.10 Mutaties reserves programma 5	**0**	**0**	**0**	**2.000**	**985**	**-1.015**	**2.000**	**985**	**-1.015**
6.3 Inkomensregelingen	**16.640**	**10.518**	**-6.121**	**20.575**	**11.152**	**-9.423**	**19.965**	**10.937**	**-9.028**
6.4 WSW en beschut werk	**1.400**	**0**	**-1.400**	**1.406**	**0**	**-1.406**	**423**	**0**	**-423**
6.5 Arbeidsparticipatie	**1.372**	**255**	**-1.117**	**3.920**	**4.948**	**1.028**	**3.620**	**4.922**	**1.302**
Totaal Programma 5. Werk en inkomen	**19.412**	**10.774**	**-8.638**	**27.901**	**17.085**	**-10.816**	**26.007**	**16.844**	**-9.164**
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur									
0.10 Mutaties reserves programma 6	**0**	**-7**	**-7**	**0**	**82**	**82**	**0**	**0**	**0**
5.1 Sportbeleid en activering	**615**	**117**	**-498**	**1.320**	**679**	**-640**	**973**	**432**	**-541**
5.2 Sportaccommodaties	**1.588**	**637**	**-952**	**2.010**	**641**	**-1.369**	**1.980**	**582**	**-1.398**

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.509	327	-1.181	2.156	327	-1.829	2.087	372	-1.715
5.4 Musea	105	0	-105	137	0	-137	157	0	-157
5.5 Cultureel erfgoed	242	19	-223	276	19	-257	263	21	-242
5.6 Media	1.007	0	-1.007	998	0	-998	1.054	39	-1.015
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	742	0	-742	839	0	-839	903	50	-853
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.031	7	-1.024	1.364	7	-1.357	1.434	16	-1.418
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	2.477	10	-2.467	2.992	10	-2.981	3.009	1	-3.007
6.71B Begeleiding (WMO)	3.601	0	-3.601	3.116	0	-3.116	3.295	0	-3.295
6.71C Dagbesteding (WMO)	1.537	0	-1.537	836	0	-836	894	0	-894
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	397	550	153	489	550	61	222	308	86
6.81A Beschermd wonen (WMO)	6	0	-6	4	0	-4	3	26	23
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	244	0	-244	222	0	-222	231	50	-182
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	26	0	-26	19	0	-19	22	5	-17
Totaal Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur	15.128	1.660	-13.468	16.778	2.316	-14.462	16.526	1.902	-14.625
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs									
0.10 Mutaties reserves programma 7	706	356	-350	369	369	0	247	247	0
4.2 Onderwijshuisvesting	1.312	0	-1.312	1.049	63	-987	1.141	52	-1.089
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.272	1.062	-1.210	2.193	923	-1.271	2.332	970	-1.362
6.72A Jeugdzorg begeleiding	2.099	0	-2.099	2.753	0	-2.753	3.087	0	-3.087
6.72B Jeugdzorg behandeling	4.051	0	-4.051	4.300	0	-4.300	4.406	9	-4.398
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	280	0	-280	250	0	-250	267	0	-267
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	2.139	0	-2.139	444	0	-444	451	0	-451
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	2.466	0	-2.466	3.544	58	-3.487	3.751	95	-3.656
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	401	0	-401	1.697	0	-1.697	1.825	7	-1.818
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	555	0	-555	1.378	0	-1.378	1.405	0	-1.405
6.74C Gesloten plaatsing	453	0	-453	262	0	-262	335	0	-335
6.82A Jeugdbescherming	830	0	-830	989	0	-989	891	0	-891
6.82B Jeugdreclassering	76	0	-76	31	0	-31	71	0	-71
7.1 Volksgezondheid	1.611	0	-1.611	1.924	241	-1.683	1.920	280	-1.640
Totaal Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	19.251	1.418	-17.833	21.183	1.652	-19.531	22.129	1.659	-20.470

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu									
0.10 Mutaties reserves programma 8	0	13	13	500	121	-379	413	0	-413
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.293	55	-3.238	3.851	55	-3.796	3.664	57	-3.607
7.2 Riolering	2.289	4.182	1.892	1.918	4.182	2.264	2.282	4.244	1.962
7.3 Afval	4.367	5.602	1.235	4.529	5.602	1.073	4.839	5.630	791
7.4 Milieubeheer	766	16	-749	1.847	1.213	-634	1.521	779	-742
Totaal Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu	10.715	9.868	-847	12.645	11.173	-1.472	12.719	10.710	-2.009
Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer									
0.10 Mutaties reserves programma 9	0	252	252	0	144	144	0	116	116
0.63 Parkeerbelasting	9	374	365	9	350	340	9	352	343
2.1 Verkeer en vervoer	4.081	108	-3.973	4.420	108	-4.312	4.314	126	-4.188
2.2 Parkeren	153	0	-153	188	0	-188	196	0	-196
Totaal Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer	4.243	735	-3.508	4.616	601	-4.015	4.518	594	-3.924
Programma 10. Bouwen en wonen									
0.10 Mutaties reserves programma 10	0	0	0	882	445	-437	1.288	821	-467
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	471	420	-51	1.012	437	-575	1.047	494	-554
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9	0	-9	0	0	0	11	0	-11
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.351	512	-839	1.215	512	-703	1.479	279	-1.200
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	17.315	19.024	1.709	5.944	5.944	0	2.742	1.780	-962
8.3 Wonen en bouwen	782	812	30	1.332	582	-750	1.031	444	-587
Totaal Programma 10. Bouwen en wonen	19.927	20.768	841	10.386	7.921	-2.465	7.599	3.819	-3.780
Programma 11. Financiën en belastingen									
0.10 Mutaties reserves programma 11	2.242	-131	-2.372	160	538	378	804	2.540	1.736
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	2.013	0	-2.013	0	0	0	592	634	41
0.4 Overhead	12.222	461	-11.761	15.468	536	-14.933	15.542	815	-14.728
0.5 Treasury	170	164	-6	448	197	-251	248	284	36
0.61 OZB woningen	215	4.454	4.239	215	4.574	4.359	366	4.582	4.216
0.62 OZB niet-woningen	58	1.938	1.880	58	1.927	1.869	89	1.929	1.840
0.64 Belastingen overig	480	328	-152	465	328	-137	568	340	-228
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	70.595	70.595	0	73.346	73.346	0	72.231	72.231
0.8 Overige baten en lasten	6.423	0	-6.423	100	0	-100	342	-1	-343
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	100	0	-100	0	0	0	-33	0	33
Totaal Programma 11. Financiën en belastingen	23.922	77.809	53.887	16.914	81.445	64.532	18.520	83.353	64.833

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal	**125.076**	**125.076**	**0**	**124.628**	**124.628**	**0**	**121.676**	**121.676**	**0**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen ingegaan. De voorlopige aangifte voor 2023 is betaald in boekjaar 2023. Daarnaast hebben we verminderingen ontvangen (circa 70.000,-) over de betalingen in 2019 en 2020. Deze jaren zijn nu definitief afgewikkeld.

Met de belastingdienst is de afstemming voor de uitgangspunten van de aangiften gemaakt en de VastStellingsOvereenkomst (VSO) voor de Grondexploitaties is in 2021 ondertekend.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). Uitgangspunt is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de juiste investering, het toereikend zijn van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde bedragen dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid) aangezien deze lasten buiten het budgetrecht van de raad tot stand zijn gekomen.

In deze jaarrekening neemt het college voor het eerst de rechtmatigheidsverantwoording op zoals o.a. toegelicht in het raadsvoorstel bij het actualiseren van de Financiële verordening. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

In hoofdstuk 3 van de gewijzigde Financiële verordening zijn daarvoor artikelen opgenomen. Deze artikelen zijn overgenomen uit de Modelverordening van de VNG van november 2022. Die Modelverordening is op zijn beurt weer gebaseerd op de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. Op 20 november 2023 heeft de commissie BBV een Q&A rechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd. De daarin gegeven antwoorden leiden tot verschillende interpretaties van hoe om te gaan met de begrotingsrechtmatigheid. Om duidelijkheid te krijgen over hoe we in deze jaarrekening invulling geven aan de begrotingsrechtmatigheid, hebben we deze werkwijze samen met het controleprotocol in december 2023 aan uw raad voorgelegd.

De toets op rechtmatigheid richt zich op de beschikbare uitgavenbudgetten en de in werkelijkheid gedane uitgaven. Uit het overzicht baten en lasten op de voorgaande pagina's, en hieronder gecomprimeerd weergegeven, blijkt dat er bij 4 programma's een overschrijding op de lasten is. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Bedragen x €1.000

Programma	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Programma 1. Gebiedsgericht werken	**6.068**	**5.754**	**-313**
Programma 2. Economie en vastgoed	**1.135**	**1.031**	**-103**
Programma 3. Veiligheid en handhaving	**2.319**	**2.423**	**104**
Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking	**4.683**	**4.449**	**-234**
Programma 5. Werk en inkomen	**27.901**	**26.007**	**-1.894**
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur	**16.778**	**16.526**	**-252**
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	**21.183**	**22.129**	**945**
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu	**12.645**	**12.719**	**74**
Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer	**4.616**	**4.518**	**-98**
Programma 10. Bouwen en wonen	**10.386**	**7.599**	**-2.788**
Programma 11. Financiën en belastingen	**16.914**	**17.928**	**1.014**
Resultaat	**124.628**	**121.083**	**-3.545**

Op grond van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023, de Financiële verordening gemeente Geldrop-Mierlo 2023 en de vastgestelde werkwijze begrotingsrechtmatigheid jaarrekening 2023 gemeente Geldrop-Mierlo is in onderstaande tabel het resterende saldo van de begrotingsonrechtmatigheden bepaald.

Begrotingscriterium	Overschrijding	Waarvan acceptabel
Overschrijding lasten programma's:		
Programma 3. Veiligheid en handhaving	104	104
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	945	872
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu	74	74
Programma 11. Financiën en belastingen	1.014	1.014
Subtotaal programma's	**2.137**	**2.064**
Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	**0**	**0**
Totaal overschrijding	**2.137**	
Totaal overschrijdingen die passen binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee acceptabel zijn.		**2.064**
Resterend saldo begrotingsonrechtmatigheden		**73**

Toelichting overschrijdingen per programma

Programma 3. Veiligheid en handhaving (€ 104.000,-)

De lastenoverschrijding betreft voornamelijk de overhead binnen dit programma. Alle over- en onderschrijdingen in de individuele programma's geven per saldo geen overschrijding (zie Algemene toelichting en inleiding bij de programma's). Omdat de kostenoverschrijding op dit programma past binnen het bestaand beleid, maar niet in de tussentijdse rapportage verwerkt kon worden, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs (€ 945.000,-)

De lastenoverschrijding wordt met name veroorzaakt door de kostenoverschrijding op de jeugdzorg. Omdat deze kostenoverschrijding veroorzaakt wordt door een open-einde regeling, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.
Door extra onderhoud aan huisvesting basisonderwijs en speciaal onderwijs, mede veroorzaakt door een niet volledig verzekerde schade, bedraagt de onrechtmatige overschrijding € 73.000,-. Zie hiervoor de analyse in programma 7 onder taakveld 4.1 Onderwijshuisvesting.

Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu (€ 74.000,-)
De lastenoverschrijding zit met name in de gesloten exploitaties afval en riolering.
Omdat de kostenoverschrijding op dit programma past binnen het bestaand beleid, maar niet in de tussentijdse rapportage verwerkt kon worden, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Programma 11. Financiën en belastingen (€ 1.014.000,-)
De lastenoverschrijding heeft betrekking op afwijkingen ten opzichte van de begroting op de mutaties in de reserves (€ 650.000,-). Omdat de storting gedaan is conform raadsbesluit is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.
Daarnaast betreft de lastenoverschrijding de overhead binnen dit programma. Alle over- en onderschrijdingen in de individuele programma's geven per saldo geen overschrijding (zie Algemene toelichting en inleiding bij de programma's).
Omdat de kostenoverschrijdingen op dit programma passen binnen het bestaand beleid, maar niet in de tussentijdse rapportage verwerkt konden worden, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Begrotingsrechtmatigheid investeringen en projecten
De overschrijding op de herinrichting van de Eindhovenseweg maakt onderdeel uit het werk "reconstructie Eindhovenseweg, gedeelte Gijzenrooiseweg-gemeentegrens Eindhoven". Per saldo worden deze kredieten niet overschreden.

In het overzicht van investeringen en projecten staan 11 kredieten met een budgetoverschrijding kleiner dan de rapporteringsgrens van € 50.000,-.

Daarnaast is er 1 krediet met een budgetoverschrijding groter dan de rapporteringsgrens van € 50.000,-. Omdat de kostenoverschrijding op dit krediet past binnen het bestaand beleid, maar niet in de tussentijdse rapportage verwerkt kon worden, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Analyse overzicht van baten en lasten

Toelichting

Voor de toelichting op de analyse van het overzicht van baten en lasten verwijzen wij naar de programma's. In ieder programma is het na het onderdeel 'wat heeft het gekost' een analyse opgenomen.

Overzicht onvoorzien

In de begroting 2023 is een bedrag van € 77.500,- als onvoorzien geraamd. In 2023 is hier geen beroep op gedaan.

Overzicht van de incidentele baten en lasten

In het volgende overzicht staan de incidentele lasten en baten in 2023.

	2023	
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**
Programma 1 Gebiedsgericht werken		
Geen incidentele baten en lasten		
Programma 2 Economie en vastgoed		
Storting reserve Recreatie en Toerisme	193.901	
Programma 3 Veiligheid en handhaving		
Geen incidentele baten en lasten		
Programma 4 Bestuur en bestuurlijke samenwerking		
Vrijval voorziening wethouderspensioenen	398.374	
Programma 5 Werk en inkomen		
Hulp op maat reserve maatwerkaanpak		135.000
Energietoeslag reserve maatwerkaanpak		850.220
Storting reserve opvang ontheemden Oekraïne		2.000.000
Programma 6 Zorg, welzijn en cultuur		
Toekomst Weeffabriek		615.901
Programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs		
Storting IHP		246.935
Programma 8 Duurzaamheid, natuur en milieu		
Storting reserve duurzaamheid		407.992
Programma 9 Bereikbaarheid en verkeer		
Geen incidentele baten en lasten		
Programma 10 Bouwen en wonen		
Grondexploitaties	1.779.944	2.741.993
Anterieure overeenkomsten	117.978	117.978
Programma 11 Financiën en belastingen		
Storting extra middelen jeugdzorg in algemene reserve		650.000
Resultaat 2e Turap 2023 ten laste van algemene reserve		246.665
Onttrekking algemene reserve toekomst Weeffabriek	615.901	
Overig		
Bedragen kleiner of gelijk aan € 50.000	73.165	535.421
Subtotaal vóór mutaties reserves	**3.179.263**	**8.548.105**

Mutaties reserves	Onttrekking	Storting
Storting reserve Recreatie en Toerisme		193.901
Hulp op maat reserve maatwerkaanpak	135.000	
Energietoeslag reserve maatwerkaanpak	850.220	
Storting reserve opvang ontheemden Oekraïne		2.000.000
Storting IHP		246.935
Storting reserve duurzaamheid		407.992
Saldo bovenwijks naar reserve grondexploitaties	239.140	239.140
WBI rentetoevoeging JR 2022	156.299	156.299
Onttrekking leefbaarheidsfonds sociale woningbouw Landkaartje	87.920	
Onttrekking leefbaarheidsfonds sociale woningbouw De Waag	159.950	
Claim WBI naar reserve WBI	128.022	128.022
Storting bovenwijks GB 2023		100.000
Storting bovenwijks grondverkopen 2023		101.640
Rente 2% subsidie woningbouwimpuls		159.425
Rente 2% cofinanciering woningbouwimpuls		159.425
Storting extra middelen jeugdzorg in algemene reserve		650.000
Vrijval reserve corona t.g.v. algemene reserve	68.883	68.883
Resultaat 2e Turap 2023 t.l.v. algemene reserve	246.665	
Onttrekking algemene reserve toekomst Weeffabriek	615.901	
Onttrekking reserve GB t.b.v. verliesvoorziening GB	1.355.230	
Onttrekking inzake afdracht fondsen grondverkopen	186.995	
Bedragen kleiner of gelijk aan 50.000	73.165	373.921
Subtotaal reserves	**4.303.390**	**4.985.583**
Totaal	**7.482.653**	**13.533.688**
Incidenteel saldo Jaarrekening 2023 (incl. resultaat grondexploitaties)		**6.051.035**

Toelichting incidenteel:
De incidentele kosten vanaf € 50.000,- zijn toegelicht, met uitzondering van de hierboven genoemde die betrekking hebben op reserves. Deze staan bij de toelichtingen op de reserves.

Vrijval voorziening wethouderspensioenen
Er is een voordeel als gevolg van vrijval voorziening wethouderspensioenen van € 398.374,-. Dit houdt verband met gestegen wettelijke rekenrente. Een gespecialiseerd bureau berekent hoe hoog deze voorziening moet zijn (actuarieel).

Toekomst Weeffabriek
Financiële afronding van de boekjaren 2022 en 2023. Om tot een toekomstbestendige exploitatie van de Weeffabriek te komen vanaf 2024.

Resultaat grondexploitaties 2023
Dit betreft de incidentele baten en lasten, gerelateerd aan grondexploitaties, welke ten gunste en ten laste komen van de algemene dienst.

Anterieure overeenkomsten
Eenmalige projecten met betrekking tot facilitair grondbedrijf.

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking	Reden
Bestemmingsreserve			
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	0	246.935	Dekking afschrijving investering
Totaal bestemmingsreserves	**0**	**246.935**	
Dekkingsreserves			
Dekkingsreserve bouw nieuwe raadzaal	0	60.114	Dekking afschrijving investering
Dekkingsreserve nutsvoorzieningen centrum Mierlo	0	6.507	Dekking afschrijving investering
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	0	22.850	Dekking afschrijving investering
Dekkingsreserve Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus	0	24.338	Dekking afschrijving investering
Dekkingsreserve voorber onderzoek en kiosk	0	7.238	Dekking afschrijving investering
FBW Herinrichting Langstraat	0	8.288	Dekking afschrijving investering
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	0	10.144	Dekking afschrijving investering
FBW Rotonde centrum Geldrop	0	3.628	Dekking afschrijving investering
FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar)	0	7.246	Dekking afschrijving investering
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	0	988	Dekking afschrijving investering
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	0	10.255	Dekking afschrijving investering
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	0	5.755	Dekking afschrijving investering
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	0	3.021	Dekking afschrijving investering
FBW Beleefpad Katoenpad	0	615	Dekking afschrijving investering
FBW Kasteelseloop en Molenheide	0	594	Dekking afschrijving investering
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	0	7.679	Dekking afschrijving investering
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	0	1.976	Dekking afschrijving investering
Speelvoorziening Gulbergen	0	1.085	Dekking afschrijving investering
FBW Santheuvel	0	10.803	Dekking afschrijving investering
Totaal dekkingsreserves	**0**	**193.124**	
Totaal	**0**	**440.059**	

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op gemeente Geldrop-Mierlo. Het voor gemeente Geldrop-Mierlo toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,-.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	**N.J.H. Scheltens**	**W.H.F Geboers**
Functiegegevens	**Secretaris**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	140.398	99.795
Beloningen betaalbaar op termijn	22.477	15.684
Subtotaal	*162.875*	*115.479*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**162.875**	**115.479**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	**N.J.H. Scheltens**	**W.H.F Geboers**
Functiegegevens	**Secretaris**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	128.576	93.202
Beloningen betaalbaar op termijn	22.234	16.323
Subtotaal	*150.810*	*109.525*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Bezoldiging	**150.810**	**109.525**

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording jaarrekening 2023

Verantwoordelijkheid college
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 11 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.219.000.
De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023, de Financiële verordening gemeente Geldrop-Mierlo 2023 en de vastgestelde werkwijze begrotingsrechtmatigheid jaarrekening 2023 gemeente Geldrop-Mierlo.

Bevinding
Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht van investeringen en projecten

In het onderstaande kredietoverzicht staan reeds gevoteerde kredieten. De dikgedrukte teksten in de toelichting houden in: wijzigingen in het begrote krediet. Na akkoord van de raad worden deze wijzigingen doorgevoerd.

Bij "Reden doorlopen project" geldt het volgende;

A: Aanschaf en vervanging tractie en materieel. Voorbereiding gestart in 2023, uitvoering in 2024.
B: Uitvoeringsprojecten waarvan de voorbereiding en/of realisatie zijn gestart in 2023 maar doorlopen in 2024.
C: Projecten waarvan de voorbereidingen in 2023 zijn gestart en realisatie plaats vindt in 2024 en/of 2025.
D: Projecten in het centrum van Geldrop t.b.v. centrumvisie Geldrop.
E: Projecten met een langere planvormingsperiode en/of complexere casuïstiek.
F: Overig (zie toelichting).

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
7310xx	Herinrichting centrum Geldrop (realisatie)	8.172.800	3.808.882	87.657	4.276.261	Loopt door	D
70004	Reconstructie Bekelaar komgrens rotonde Marktstraa	900.000	210.345	58.002	631.652	Loopt door	C
70026	CG Centr Geldrop/overst Mierloseweg WBI	350.000			350.000	Loopt door	D
70043	CG Langparkeren Molenstraat 12 WBI	45.000	47.471	294	-2.765	Afsluiten	
70044	CG Langparkeren Kasteelpark WBI	200.000	25.591	34.110	140.299	Loopt door	C
70091	Herinrichting St. Jozefplein	1.029.500	184.359	22.211	822.930	Loopt door	C
70092	Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III	200.000	32.217		167.783	Loopt door	Maakt onderdeel uit het werk "reconstructie Eindhovenseweg, gedeelte Gijzenrooiseweg - gemeentegrens Eindhoven".
70093	Heggestr (Stationstr-H. Geeststraat)	316.000	35.383	8.946	271.671	Loopt door	C
70095	CG Parkeerterrein Weverijmuseum WBI	273.000	75.154	12.246	185.599	Loopt door	D
70096	CG Parkeerverwijssysteem	46.800	17.650		29.150	Loopt door	D
70097	CG Herinr Heuvl, Bezorgrshf, A.de.Kerk WBI	417.982	2.192.882	11.485	-1.786.386	Loopt door	D
70099	CG Kruisp Joh Peijnenbgst-Dommeldalseweg WBI	674.000	688.468	4.611	-19.079	Afsluiten	
70100	CG Verb. park.terr. AdeKerk+De Meent WBI	514.000	9.198		504.802	Loopt door	D
70101	CG Herinrichting parkeerterrein Markt	661.000	50.862	6.511	603.627	Afsluiten	
70102	CG Herinrichting parkeerterrein De Meent WBI	816.000	272.313	8.056	535.631	Loopt door	D
70103	CG Herinrichting Bezorgershof WBI	992.000	1.808	225	989.967	Loopt door	D
70104	CG Parkeerterrein Achter de kerk WBI	927.000	42.705		884.295	Loopt door	D
70105	CG Nieuwendijk ged voor de kerk WBI	384.000	38.472	5.791	339.737	Loopt door	D

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70106	CG J.v.Geldropstraat omgeving Heuvel WBI	345.000	1.933		343.068	Loopt door	D
70107	CG J.v.Geldropstraat omgeving Hofstr WBI	499.000	335.896	4.328	158.775	Loopt door	D
70120	Aanleg fiets- en voetpad Bogardeind Topa-terrein	100.000			100.000	Loopt door	E
70121	Herinrichting Mierloseweg - Peijnenburgweg WBI	2.429.067	2.190.226	2.996	235.844	Loopt door	F: Financiële afwikkeling in 2024.
70231	Fiets- voetpad tussen Stationsplein en Beekweide	27.500			27.500	Loopt door	C
70235	FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	27.500			27.500	Loopt door	C
70236	Reconstructie wegen buitengebied jaarschijf 2022	647.000	16.409	541.593	88.998	Loopt door	C
70237	Bolsiusstraat	50.000		5.226	44.774	Loopt door	C
70239	Deelplan 5 Spoorzone - park	130.000	48.618	2.707	78.674	Loopt door	C
70240	Herinrichting Reigerstraat	30.000		20.868	9.132	Loopt door	C
70241	Herinrichting Losweg deel 1	20.000	31.344	51.177	-62.521	Loopt door	C
70253	Verbreding fietspad Aardborstweg/Wolfsberg	639.000			639.000	Loopt door	F: Voorbereidingen starten in 2024 en realisatie vindt plaats in 2025.
70255	Herinrichting Losweg deel 2	450.000	24.186	44.536	381.278	Loopt door	C
70257	By-pass rotonde Laan der Vier Heemskinderen	51.000			51.000	Loopt door	F: Voorbereidingen starten in 2024 of 2025 en realisatie vindt plaats in 2025 of 2026.
70269	Reconstructie wegen buitengebied jaarschijf 2021	696.000			696.000	Loopt door	F: Voorbereidingen starten in 2024 en realisatie vindt plaats in 2025.
70282	Herinrichting Bekelaar	550.000	4.887	1.322	543.791	Loopt door	C
70290	Herinrichting Burgemeester Verheugtstraat	20.000			20.000	Loopt door	F: Voorbereidingen starten in 2024 en realisatie vindt plaats in 2025.
70291	Busbaan Mierloseweg	30.000			30.000	Loopt door	F: Voorbereidingen starten in 2024 en realisatie vindt plaats in 2025.

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70295	CG Oversteek Mierloseweg	20.000			20.000	Loopt door	D
70005	Reconstructie Ganseboom	100.000			100.000	Loopt door	E
70089	Extr voorsortvak kruisp Eindh.wg/DAFIII	607.000	1	-3.599	610.598	Loopt door	Maakt onderdeel uit het werk "reconstructie Eindhovenseweg, gedeelte Gijzenrooiseweg - gemeentegrens Eindhoven".
70154	Riolering Hekelstraat	99.339		5.261	94.078	Loopt door	B
70289	Reconstructie wegen buitengebied jaarschijf 2023	524.000			524.000	Loopt door	E
70327	Toegankelijke bushalten Eindhovenseweg/Papenvoort	59.000		8.089	50.911	Loopt door	E
70329	Reconstructie Hekelstraat Mierlo	54.000		23.685	30.315	Loopt door	E
70330	Verharding Volderstraat Geldrop	28.000		20.668	7.332	Afsluiten	
70045	Herinrichting wijk Hulst	423.000	2.561	1.182	419.257	Loopt door	E
70075	Reconstructie wegen buitengebied jaarschijf 2020	575.000	548.260	32.835	-6.095	Afsluiten	
70113	Aanleg 2e ontsluiting Rielseheideweg	25.000	7.651		17.349	Loopt door	E
70134	Verv onderdelen beregeningsinstal sprtpark De Ark	12.500		0	12.500	Loopt door	F: Project wordt in 2024 opgestart en uitgevoerd.
70135	Oudven Veld 1 toplaag	275.000		199.169	75.831	Loopt door	F: Kunnen nog kosten op komen, omdat het een experimenteel veld is.
70137	Verv veld 1 Oudven Armaturen	45.000			45.000	Afsluiten	
70138	Verv veld 1 Oudven beregening	30.000			30.000	Afsluiten	
70142	Renov kantine en kleedaccomm Hockey Club Mierlo	1.600.000		5.260	1.594.740	Loopt door	F: Project is opgestart maar loopt vermoedelijk nog 1+ jaren door.
70318	Vervangen tennisveld/Sportpark Bronzenwei	90.000		17.953	72.047	Loopt door	C: De aanbesteding wordt in 2024 weer opgepakt.

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70319	Verv natuurgras VV Geldrop in kunstgras (toplaag)	359.000		232.555	126.445	Loopt door	B
70320	Aanleg padelbanen TC de Helze	200.000		22.694	177.306	Loopt door	C: De aanbesteding wordt in 2024 weer opgepakt.
70338	Oudven Veld 1 onderlaag	390.500		367.003	23.497	Loopt door	F: Kunnen nog kosten op komen omdat het een experimenteel veld is.
70339	Oudven Veld 2 toplaag	275.000		249.023	25.977	Loopt door	F: Kunnen nog kosten op komen omdat het een experimenteel veld is.
70340	Oudven Veld 2 onderlaag	390.500		361.493	29.007	Loopt door	F: Kunnen nog kosten op komen omdat het een experimenteel veld is.
70382	Verv natuurgras VV Geldrop in kunstgr (onderlaag)	225.000			225.000	Loopt door	B
70383	Verv natuurgras VV Geldrop in kunstgr (hekwerk)	63.000			63.000	Loopt door	B
70384	Verv natuurgras VV Geldrop in kunstgr (masten)	22.000			22.000	Loopt door	B
70385	Verv natuurgras VV Geldrop in kunstgr (armaturen)	26.000			26.000	Loopt door	B
70386	Verv natuurgras VV Geldrop in kunstgr (veldmeubel)	15.000			15.000	Loopt door	B
70179	Vervangingen speelvoorzieningen 2021 (R&T)	183.750	146.768	44.512	-7.530	Afsluiten	
70244	Vervangingen speelvoorzieningen 2022	166.250	18.957	55.073	92.220	Loopt door	E
70245	Reconstructie openbaar groen 2022	114.000	108.788	42.191	-36.979	Afsluiten	
70288	Groen- en bomencompensatie	3.500			3.500	Loopt door	E
70300	Vervangingen speelvoorzieningen 2023	154.000			154.000	Loopt door	E
70301	Reconstructie openbaar groen 2023	107.784		82.082	25.702	Afsluiten	
70323	Voorbereidingskrediet omgevingsprogramma Natuur	45.000			45.000	Loopt door	E
70024	CG Gevelverbetering Centrum/uitkering stim.regelin	360.000	194.740	619	164.641	Loopt door	C
70048	Villagemarketing (verweven) - jaarschijf 2022	156.398	2.207		154.192	Loopt door	B

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70331	Voorbereidingskrediet digitalisering parkeerbeleid	40.000			40.000	Loopt door	C
70332	Bijdr korte termijn maatr A2 Randweg Eindh 2023	102.000			102.000	Afsluiten	
70197	Div.verv.invest.buitendnst: Verkeersteller	7.000			7.000	Loopt door	E
70326	Schoolzones basisscholen	48.000		18.915	29.085	Loopt door	C
70042	Onderzoeksbudget Energietransitie	50.000	31.067	18.933	0	Afsluiten	Er is onderzoek uitgevoerd naar het aardgasvrij maken van de wijken Coevering en de Kerkakkers.
70068	Onderzoekskosten bestaande woningen gasvrij 2020	60.000	5.921	18.723	35.356	Afsluiten	Er is onderzoek uitgevoerd naar het aardgasvrij maken van de wijken Coevering en de Kerkakkers.
70110	Herinr Eindh weg; busbaan Hooge Akker-gem.grens	288.000	1.267.351	9.607	-988.958	Loopt door	Maakt onderdeel uit het werk "reconstructie Eindhovenseweg, gedeelte Gijzenrooiseweg - gemeentegrens Eindhoven".
70111	Extra voorsorteervak kruisp Eindh.weg/Gijzenr.weg	442.000	3.937	-8.252	446.315	Loopt door	Maakt onderdeel uit het werk "reconstructie Eindhovenseweg, gedeelte Gijzenrooiseweg - gemeentegrens Eindhoven".
70112	By-pass rotonde Dommeld.weg/Ln der Vier Heemsk	215.000	3.977	4.144	206.879	Loopt door	E
70190	Snelheidsremmende maatregelen Brugstraat	35.000	9.971	9.264	15.764	Loopt door	E
70193	Vervangen VRI kruispunt Emopad-Laan van Tolkien	150.000	16.145	13.272	120.583	Afsluiten	
70286	Vervangen VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Aragorn	150.000	15.286	54.945	79.768	Afsluiten	
70324	Verbetering verkeersveiligheid Hulst/Elsbroekpad	40.000			40.000	Loopt door	C
70325	Voorbereidingskrediet reconstructie fietspaden	45.000		0	45.000	Loopt door	C
70006	Inkorten stationstunnel fase 2	250.000	112.205	17.825	119.969	Loopt door	C+E: Dit project heeft een complexere voorbereidingsperiode. Uitvoering gepland in 2e helft 2024.
70186	Openbaar gebied Bleekvelden	200.000	4.308	56.334	139.357	Loopt door	B

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70252	Vervangen VRI Helze/Rietstraat	160.000		40.941	119.059	Loopt door	B
70293	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Schaarland	160.000		51.753	108.247	Loopt door	B
70296	OVL 2023 Masten	424.327		21.101	403.226	Afsluiten	**B , restant toevoegen aan jaarschijf 2024.**
70297	OVL 2023 Armaturen	521.439		182.182	339.257	Afsluiten	**B, restant toevoegen aan jaarschijf 2024.**
70328	Herinrichting Maluwe/Look Geldrop	395.000			395.000	Loopt door	C
70337	Aanpassing VRI Eindhovenseweg/Papenvoort	25.000		8.968	16.032	Loopt door	B
721094	Herinrichting stationsomgeving	588.700	616.179	-316.020	288.541	Loopt door	E: Heeft een relatie met de verantwoording van de subsidie Spoorse doorsnijdingen. Verwachting dat dit in 2024 afgerond wordt.
70123	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers 2017	83.220	45.984		37.236	Loopt door	E
70124	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers 2018	78.840			78.840	Loopt door	E
70219	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers 2022	27.000			27.000	Loopt door	E
70220	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers 2023	76.000			76.000	Loopt door	E
70115	Bus 77-BH-RJ	50.000			50.000	Loopt door	C
70116	GPS systeem landmeters	30.000	5.000	12.834	12.166	Loopt door	C
70117	Spuitwagen Rioned WD-RL-42	45.000			45.000	Loopt door	C
70118	Afron hoogwerker	90.000		101.324	-11.324	Afsluiten	
70185	Div.verv.invest.buitendnst: Spragelse Combi 290	20.000			20.000	Loopt door	C
70196	Div.verv.invest.buitendnst: Containers (15 stuks)	20.000		11.704	8.296	Loopt door	C
70210	Vervoermiddel (ter vervanging van de 3-VTH-70)(K)	50.000			50.000	Loopt door	C
70211	Vervoermiddel (ter vervanging van de 9-VTG-57)(K)	50.000			50.000	Loopt door	C

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70212	Vervoermiddel (ter vervanging van de 6-VTH-18)(K)	50.000			50.000	Loopt door	C
70213	Tractor 2019(K)	100.000		128.287	-28.287	Afsluiten	
70227	Landmeters 74-BR-JB	50.000			50.000	Loopt door	C
70243	Rolbezem nido HF15 - 2	10.000			10.000	Loopt door	C
70299	Rolbezem nido HF15	20.000			20.000	Loopt door	C
70321	Aanleg stroompunten HSV De IJzeren Man	17.500		6.199	11.301	Afsluiten	
70322	Schrobmachine sporthal de Kievit	20.000		18.048	1.952	Afsluiten	
70333	Schrobmachine sporthal Coevering	20.000		69	19.931	Loopt door	C
70334	Schrobmachine sporthal de Weijer	20.000		69	19.931	Loopt door	C
70053	Rioolrelining 2022	250.000	146.959	57.866	45.176	Afsluiten	Werk is afgerond.
70064	Riolering Dwarsstraat	666.233	523.493	52.885	89.854	Loopt door	F: Project wacht op uitspraak RvS inzake bodemsanering.
70109	Vogelpoelstraat	223.152	2.186	37.205	183.761	Loopt door	C
70144	Riolering Wielewaal	22.528			22.528	Loopt door	F: Blauwe Ader is ingepland in 2027.
70145	Riolering Achter de kerk	25.070			25.070	Loopt door	F: Wordt meegenomen bij herinrichting centrum
70149	Riolering Look	48.092			48.092	Loopt door	F: Voorbereiding 2024, uitvoering 2025.
70153	Riolering Maluwe	95.042			95.042	Loopt door	F: Voorbereiding 2024, uitvoering 2025.
70158	Riolering Vesperstraat	159.401			159.401	Loopt door	F: Blauwe Ader is ingepland 2026.
70160	Renovatie riolering bestek 2020-2023 (div straten)	557.077	257.659		299.418	Afsluiten	F: Project is gereed (minder uitgaven want relining i.p.v. vervanging).
70188	Herinrichting wijk Hulst	211.500			211.500	Loopt door	Zie 70045.

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70217	Rioolvervanging Tournooiveld	381.000		329.070	51.930	Loopt door	F: Project is nog niet afgerekend
70294	bestrijding wateroverlast (extra) jaarschijf 2023	750.568		693.493	57.075	Afsluiten	**B, restant toevoegen aan jaarschijf 2024.**
70302	Riolering Losweg 3	424.613			424.613	Loopt door	F: Komt in najaar 2024 in uitvoering
70303	Riolering Hofmeierstraat	161.588		108.211	53.377	Afsluiten	Project gereed.
70304	Riolering drukriolering jaarschijf 2023	136.064		49.451	86.613	Loopt door	B
70305	Riolering electro-mechanisch jaarschijf 2023	23.200		45.764	-22.564	Afsluiten	Project is gereed.
70306	Riolering Zomerland	43.788			43.788	Afsluiten	Project is gereed.
70307	Riolering Elros	27.018			27.018	Afsluiten	Project is gereed.
70308	Riolering Lisdodde	31.000			31.000	Afsluiten	Project is gereed.
70309	Riolering Hazelaar	27.336			27.336	Afsluiten	Project is gereed.
70310	Riolering Parallelweg	43.244			43.244	Afsluiten	Project is gereed.
70311	Riolering Hertogenlaan	6.828			6.828	Afsluiten	Project is gereed.
70312	Riolering Mierloseweg	11.944			11.944	Afsluiten	Project is gereed.
70313	Riolering Wielewaal	245.796			245.796	Loopt door	F: Blauwe ader ingepland in 2027.
70314	Riolering blauwe aderplan 2023	150.000		6.467	143.533	Loopt door	**B, restant toevoegen aan jaarschijf 2024.**
70315	Riolering BRP 2023	125.000			125.000	Loopt door	**B, restant toevoegen aan jaarschijf 2024.**
70316	Riolering Klimaat 2023	200.000		8.837	191.163	Loopt door	B
70072	Natuuropg De Kleine Dommel / Dommeldal uit de verf	200.000	13.587	9.779	176.634	Loopt door	E
70175	Voorbereidingskrediet Ontwikk.visie Centr. Geldrop	50.000			50.000	Afsluiten	
70206	Aank percelen grond ten westen Fazantlaan Mierlo	686.000	699.829		-13.829	Afsluiten	
70076	Vervangingswerkzaamheden Standerdmolen Mierlo	76.064	81.111	-12.927	7.880	Afsluiten	

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70208	Ruimte voor Ruimte titels	0	-240.000	-160.000	320.000	Loopt door	F: In 2024 wordt restant van de verkoop van twee titels gefactureerd. Er resteert dan nog één titel.
70336	WBI Aankoop Gijzenrooi 8 Geldrop	600.000	604.006		-4.006	Afsluiten	
70362	Aankoop perceel Goorsedijk Mierlo	563.150		564.211	-1.061	Afsluiten	
70381	Aankoop Bogardeind 59-61 Geldrop	701.085		701.085	0	Afsluiten	
70077	Aanpassen waterrad Hofdael	75.000	39.537	6.664	28.799	Loopt door	E
70079	Vervangen firetdoek sporthal De Kievit	60.000	18.000		42.000	Afsluiten	
70080	Aanpassen multifunctionele zaal SCC Hofdael	350.000	83.686		266.314	Loopt door	E
70141	Hofdael aanpassing receptie, foyer, entree	415.000	54.523	10.881	349.596	Loopt door	E
70250	Uitv kred maatwerkrapp verduurzamen gebouwen 2022	100.000	6.698	31.972	61.330	Loopt door	C
70335	Uitv kred maatwerkrapp verduurzamen gebouwen 2023	150.000		6.197	143.803	Loopt door	C
70343	Fysiek-ruimtelijke investering Weverijmuseum	40.000			40.000	Loopt door	F: Project is in opstartende fase. Gezien het feit dat het om een rijksmonument gaat, moeten we rekening houden met een langer proces. Project zal uiterlijk 2028 afgerond zijn.
70002	Strabrecht	17.979.332	16.684.340		1.294.992	Loopt door	F: De eindverantwoording van het krediet nieuwbouw Strabrecht College is nog niet ontvangen door de uitvoerende partij.
70032	Skandia - Nieuwbouw	6.622.967	369.114	280.377	5.973.476	Loopt door	C
70270	IHP Pur Sang - sloop- en bouwkosten	653.600			653.600	Loopt door	E
70271	IHP Pur Sang - tijdelijke huisvesting	500.000			500.000	Loopt door	E

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door	Toelichting / Reden doorlopen project
70272	IHP Pur Sang - openbare ruimte	20.000			20.000	Loopt door	E
70273	IHP van der Putt - sloop- en bouwkosten	507.000		56	506.944	Loopt door	E
70274	IHP van der Putt - openbare ruimte	20.000	9.075		10.925	Loopt door	E
70275	IHP Skandia - sloop- en bouwkosten	220.000	5.493	8.294	206.212	Loopt door	C
70276	IHP Skandia - tijdelijke huisvesting	125.000	16.259	13.832	94.908	Loopt door	C
70277	IHP Skandia - openbare ruimte	545.000	2.602	871	541.527	Loopt door	C
70283	Bijdrage renovatie- en duurzaamheidsinv. LACO	1.750.000		175.000	1.575.000	Loopt door	F: De aanbesteding heeft langer geduurd, waardoor betaling pas in 2024 heeft kunnen plaatsvinden.
70317	Vernieuwing interieur villa	85.000			85.000	Loopt door	B
70183	Aanleg fietspad Vaarleseweg, ged Broekstraat-spoor	140.000		30.041	109.959	Loopt door	B
73105302	Centrum Mierlo nagekomen kosten	100.000	53.271	997	45.732	Loopt door	F: Project wordt volgend jaar compleet afgewikkeld.

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Reserves

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Algemene reserve						
Algemene reserve	8.282	3.762	0	863	0	11.181
Algemene reserve grondexploitaties	15.138	272	0	2.071	0	13.339
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	1.940	0	0	743	0	1.196
Totaal Algemene reserve	**25.359**	**4.034**	**0**	**3.677**	**0**	**25.716**
Bestemmingsreserves						
Reserve personeel en organisatie	200	0	0	0	0	200
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	6.528	247	0	247	0	6.528
Reserve Participatie	772	0	0	0	0	772
Reserve investering speeltuin de Viking	10	39	0	0	0	49
Reserve hondenbeleid	89	5	0	0	0	94
Reserve recreatie en toerisme	319	194	0	0	0	513
Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	43	0	0	19	0	24
Reserve Leefbaarheidsfonds	335	75	0	248	0	162
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	139	63	0	0	0	202
Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	138	232	0	239	0	130
Reserve I&A	12	0	0	6	0	6
Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	135	48	0	128	0	55
Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	31	15	0	0	0	46
Reserve rijkscompensatie corona	69	0	0	69	0	0
Reserve duurzaamheid	395	432	0	0	0	827
Reserve woningbouwimpuls	156	475	0	0	0	631
Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	427	104	0	50	0	481
Reserve WBI herstructurering woongebieden	5	128	0	0	0	133
Reserve WBI leefbaarheidsfonds	1.333	0	0	0	0	1.333
Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	562	0	0	0	0	562
Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	800	850	0	985	0	665
Reserve opvang ontheemden Oekraine	0	3.316	0	0	0	3.316
Totaal Bestemmingsreserves	**12.499**	**6.223**	**0**	**1.991**	**0**	**16.731**
Dekkingsreserves						
Dekkingsreserve Bouw nieuwe raadzaal tlv reserve	1.080	0	0	60	0	1.020
Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo	48	0	0	7	0	41
Dekkingsrsrv P-Margriet thv P-Friso hsnr 40-60 WA	377	0	0	23	0	354
Dekkingsrsrv Dorpstr, deel Rabo, Dorpstr thv Plus	510	0	0	24	0	486
Dekkingsrsrv Voorber onderzoek en realisatie Kiosk	97	0	0	7	0	90

Exploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
FBW Herinrichting Langstraat	134	0	0	8	0	125
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	234	0	0	10	0	224
FBW Herinrichting Heggestraat	61	0	0	0	0	61
FBW Rotonde centrum Geldrop	65	0	0	4	0	61
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	54	0	0	0	0	54
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	165	0	0	0	0	165
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	163	0	0	0	0	163
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	187	0	0	0	0	187
FBW Parkeerverwijssysteem	12	0	0	0	0	12
FBW Kruispunt Molenstr/Johan Peijnenburgweg	283	0	0	283	0	0
FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg	98	0	0	98	0	0
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	141	0	0	0	0	141
FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar)	105	0	0	7	0	98
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	13	0	0	1	0	12
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	149	0	0	10	0	139
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	94	0	0	6	0	88
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	44	0	0	3	0	41
FBW Beleefpad Katoenpad	11	0	0	1	0	10
FBW Kasteelseloop en Molenheide	12	0	0	1	0	11
FBW Herinrichting Stationsomgeving	50	0	0	0	0	50
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	149	0	0	8	0	142
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	72	314	0	0	0	386
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	20	0	0	0	0	20
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	38	0	0	2	0	36
FBW Ext voorsort.vak Eindhovenseweg/Gijzenrooisewg	111	0	0	111	0	0
FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovensewg/DAFIII	152	0	0	152	0	0
FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III	50	0	0	50	0	0
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	28	0	0	0	0	28
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	25	0	0	0	0	25
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	50	0	0	0	0	50
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	38	0	0	0	0	38
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	162	381	0	0	0	542
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.	54	0	0	0	0	54
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen	14	0	0	1	0	13

Exploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
FBW Santheuvel	229	0	0	11	0	218
R&T speelruimte beleidsplan	184	0	0	0	0	184
Totaal Dekkingsreserves	**5.558**	**695**	**0**	**886**	**0**	**5.367**
Totaal reserves	**43.416**	**10.952**	**0**	**6.554**	**0**	**47.814**

Voorzieningen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Voorzieningen verpl, verliezen en risico's						
Pensioenvoorzieningen wethouders	3.511	110	398	0	213	3.010
Voorziening verlofsparen	90	282	0	0	0	372
Voorziening compensatie Attero	332	0	0	0	332	0
Totaal Voorzieningen verpl, verliezen en risico's	**3.933**	**392**	**398**	**0**	**545**	**3.382**
Voorzieningen onderhoud en egalisatie						
Onderhoud wegen	1.293	859	0	0	683	1.468
Onderhoud gebouwen	872	1.457	0	0	1.386	943
Onderhoud brede school Coevering	182	0	0	0	9	172
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	**2.346**	**2.315**	**0**	**0**	**2.078**	**2.584**
Voorzieningen door derden beklemde middelen						
Wonen	4.096	0	0	0	28	4.068
Egalisatie afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0
Egalisatie rioleringen	6.553	0	404	0	0	6.149
Gemeentelijk groenfonds	9	0	0	0	0	9
Voorziening afgesloten complexen GB	25	260	15	0	0	270
Voorziening voorschoolse educatie	38	0	0	0	0	39
Totaal Voorzieningen door derden beklemde middelen	**10.722**	**260**	**419**	**0**	**27**	**10.535**
Totaal voorzieningen	**17.001**	**2.968**	**818**	**0**	**2.650**	**16.501**

Totaal reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Totaal reserves en voorzieningen	**60.417**	**13.920**	**818**	**6.554**	**2.650**	**64.316**

Toelichting op de reserves

Algemeen
In deze toelichting richten wij ons op de reservemutaties die betrekking hebben op 2023. Ook lichten we toe waarvoor de reserves bedoeld zijn.

Reserves
De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht (bijvoorbeeld: reserve Hondenbeleid). Dekkingsreserves zijn ter dekking van de afschrijvingskosten van grote projecten of investeringen.

Algemene reserve

Bedragen x €1.000

Algemene reserve	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Algemene reserve	**8.282**	**3.762**	**863**	**11.181**
Algemene reserve	**8.282**	**3.762**	**863**	**11.181**

Het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers. Voor deze reserve heeft de raad een minimum afgesproken van 10% van de structurele algemene uitkering uit het gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-. Voor 2023 gaat het om een minimum van € 7,5 miljoen.

De toevoegingen hebben betrekking op:
- JR 2022 resultaat algemene dienst € 2.484.091,-
- JR 2022 vrijval reserve corona € 68.883,-
- JR 2022 storting vanuit algemene reserve grondexploitaties € 559.276,-
- Richtlijn extra middelen jeugdzorg € 650.000,-

De onttrekkingen hebben betrekking op:
- Negatief resultaat 2e tussentijdse rapportage 2023 € 246.665,-
- Toekomst Hofdael/Weeffabriek € 615.901,-

Algemene reserve grondexploitaties

Bedragen x €1.000

Algemene reserve grondexploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Algemene reserve grondexploitaties	**15.138**	**272**	**2.071**	**13.339**
Algemene reserve grondexploitatie	**15.138**	**272**	**2.071**	**13.339**

Het doel van deze reserve:
- Een buffer voor conjuncturele risico's en exploitatierisico's binnen het grondbedrijf;
- Voeding van de voorziening dekking verliessaldi grondbedrijf;
- Het dekken van tekorten op nieuwe stadsvernieuwingsplannen;
- Het financieren van strategische aankopen.

De toevoegingen hebben betrekking op:
- JR 2022 saldo reserve bovenwijkse voorzieningen naar de algemene reserve grondexploitatie € 239.140,-
- Saldo ontvangst VPB 2023 € 32.561,-

De onttrekkingen hebben betrekking op:
- JR 2022 Verliesvoorziening Spoorzone € 22.747,-

- JR 2022 WBI rentetoevoeging € 156.299,-
- JR 2022 afwaardering plankosten tlv de algemene reserve grondexploitatie € 347.565,-
- JR 2022 afwaardering geactiveerde plankosten € 188.964,-
- JR 2023 onttrekking ten bate van de verliesvoorziening grondexploitaties € 1.355.230,-

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf

Bedragen x €1.000

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	**1.940**	**0**	**743**	**1.196**
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	**1.940**	**0**	**743**	**1.196**

Gemeenten zijn verplicht om *eerder* tussentijdse winst te nemen voor plannen waarvoor een positief eindresultaat wordt verwacht en een deel van de opbrengsten en kosten al hebben plaatsgevonden. Exploitaties worden halfjaarlijks herzien; bij de jaarrekening en de meerjarenbegroting. Als dan blijkt dat er projectspecifieke risico's zijn opgetreden, kan het voorkomen dat het verwachte eindresultaat negatief moet worden bijgesteld. Dit kan ertoe leiden dat eerdere tussentijdse winsten gecorrigeerd moeten worden. We achten het daarom van belang om een onderscheid te maken tussen winsten die zeker gerealiseerd zijn (omdat exploitaties zijn afgesloten) en voorlopige winsten waarop correcties plaats kunnen vinden. Hierdoor kan de algemene reserve Grondexploitaties blijven dienen om marktrisico's op te vangen.

De onttrekkingen hebben betrekking op:
- JR 2022 Onttrekking inzake afdracht fondsen grondverkopen 2022 € 186.995,-
- JR 2022 Resultaat grondexploitaties € 556.374,-

Reserve personeel en organisatie

Bedragen x €1.000

Reserve Personeel en organisatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve personeel en organisatie	**200**	**0**	**0**	**200**
Reserve Personeel en organisatie	**200**	**0**	**0**	**200**

Het doel van deze reserve is het opvangen van onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Reserve onderwijshuisvesting

Bedragen x €1.000

Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	**6.528**	**247**	**247**	**6.528**
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	**6.528**	**247**	**247**	**6.528**

Het doel van de reserve is het realiseerbaar maken van toekomstige huisvestingsplannen onderwijs.

De toevoegingen hebben betrekking op:
- Storting reserve IHP (€ 246.935,-)

De onttrekkingen hebben betrekking op:
- Kapitaallasten activa onderwijshuisvesting (€ 246.935,-)

Reserve participatie

Bedragen x €1.000

Reserve Participatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve Participatie	**772**	**0**	**0**	**772**
Reserve Participatie	**772**	**0**	**0**	**772**

Het doel van de reserve is het egaliseren van de kosten van de BUIG-uitkeringen (BUIG = gebundelde uitkering). De gemeente ontvangt een gebundelde uitkering om daarmee uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren.

Vanaf 2022 is de minimum en maximum omvang van deze reserve vervallen, conform de nieuwe nota reserves en voorzieningen.

Reserve investering speeltuin de Viking

Bedragen x €1.000

Reserve investering speeltuin de Viking	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve investering speeltuin de Viking	**10**	**39**	**0**	**49**
Reserve investering speeltuin de Viking	**10**	**39**	**0**	**49**

Het doel van deze reserve is het uitvoeren van investeringen en onderhoudswerkzaamheden aan speeltuin De Viking aan de hand van een door de stichting ingediend investeringsplan.
De toevoegingen hebben betrekking op:

- Terugvordering subsidie (€ 16.291,-)
- Storting i.v.m. geen uitgaven (€ 23.000,-)

Reserve hondenbeleid

Bedragen x €1.000

Reserve hondenbeleid	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve hondenbeleid	**89**	**5**	**0**	**94**
Reserve hondenbeleid	**89**	**5**	**0**	**94**

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Hondenbeleid om forse afwijkingen in de tarieven van de hondenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet direct gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit hondenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van het hondenbeleid.

De toevoeging betreft een overschot op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2023 van € 5.391,-.

Reserve recreatie en toerisme

Bedragen x €1.000

Reserve recreatie en toerisme	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve recreatie en toerisme	**319**	**194**	**0**	**513**
Reserve recreatie en toerisme	**319**	**194**	**0**	**513**

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Recreatie en toerisme om forse afwijkingen in de tarieven van de toeristenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet direct gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit toeristenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van recreatieve voorzieningen en initiatieven.

De toevoeging betreft het resultaat op de gesloten exploitatie voor recreatie en toerisme van € 193.901,-.

Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven

Bedragen x €1.000

Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	**43**	**0**	**19**	**24**
Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	**43**	**0**	**19**	**24**

In de reserve Centrummanagement/Ondernemersinitiatieven wordt het saldo gestort tussen de opbrengsten uit reclamebelasting en de werkelijke kosten uit het ondernemersfonds. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Centrummanagement Geldrop en de Uitvoeringsovereenkomst Centrum- en lintenmanagement Mierlo. Het verschil wordt na definitieve vaststelling van de subsidie ondernemersfonds, in het jaar na subsidieverlening, uitgekeerd of in rekening gebracht aan de centrummanagementorganisaties.
De onttrekking betreft de eindafrekening met de ondernemers van € 19.000,-.

Reserve leefbaarheidsfonds

Bedragen x €1.000

Reserve leefbaarheidsfonds	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve Leefbaarheidsfonds	**335**	**75**	**248**	**162**
Reserve leefbaarheidsfonds	**335**	**75**	**248**	**162**

Het doel van deze reserve is het behandelen van sociale doelstellingen, ondanks dat er projecten kunnen zijn waar sociale woningbouw vanuit stedenbouwkundig of architectonisch oogpunt niet gewenst is.

In het Regionaal Woningbouwprogramma 2012-2022 is bepaald dat Geldrop-Mierlo een woningbouwopgave heeft van 1.504 woningen. Dit aantal wordt jaarlijks bijgesteld. Op regionaal niveau is afgesproken dat 27% van dit aantal in de sociale sector gerealiseerd moet worden tot en met 2019. In de recent vastgestelde Woonvisie Geldrop-Mierlo is aangegeven dat het gewenste beeld van de gemeente Geldrop-Mierlo anders is dan dat uit het Regionaal Woningprogramma. De gemeente kent nu al een hoger percentage woningen in de sociale sector dan afgesproken en zal zich daarom op dit moment met name richten op nieuwbouw in de vrije sector voor de genoemde doelgroepen. Dat betekent dat het aandeel sociale woningbouw in nieuwbouwprojecten lager zal zijn dan de genoemde 27%.

Projecten die als gevolg van een lager aandeel sociale woningbouw winstgevend zijn, dragen af aan het fonds verevening sociale woningbouw. Projecten die door een hoger aandeel sociale woningbouw verliesgevend zijn, kunnen een bijdrage ontvangen vanuit het fonds. De hoogte van de bijdrage is afhankelijk van actuele marktprijzen en uitgangspunten voor kavels en inhoud van woningen. Op basis van actuele omstandigheden en uitgangspunten, zal het college periodiek bepalen of de berekende afdracht per m2 nog actueel is.

Het fonds is opgericht om sociale doelstellingen te kunnen halen ondanks dat er projecten kunnen zijn waar sociale woningbouw vanuit stedenbouwkundig of architectonisch oogpunt niet gewenst is. Andere projecten vangen dit op en krijgen een bijdrage van de winstgevender projecten.

De toevoegingen betreffen:

- JR 2022 Storting Leefbaarheidsfonds o.b.v. grondverkopen 2022 € 33.210,-
- Storting anterieure overeenkomsten 2023 € 27.831,-
- Storting herstructurering woongebieden €13.710,-

De onttrekkingen betreffen:

- 20% korting koopsom sociale woningbouw De Waag € 159.950,-
- 20% korting koopsom sociale woningbouw Landkaartje € 87.920,-

Reserve Fonds investering ruimtelijke ontwikkelingen

Bedragen x €1.000

Reserve Fonds investering ruimtelijke ontwikkelingen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	**139**	**63**	**0**	**202**
Reserve Fonds investering ruimtelijke ontwikkelingen	**139**	**63**	**0**	**202**

Het doel van deze reserve is het bevorderen van maatschappelijke doeleinden, landschapsversterking, parkeervoorzieningen, recreatieve ontwikkelingen, kunst, duurzaamheid, overlastbeperking solitaire bedrijfslocaties en zorg, sport en bewegen.

Op 9 maart 2015 heeft de gemeenteraad de nota kostenverhaal vastgesteld. In de categorie bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling is toen het fonds Investeringen Ruimtelijke ontwikkelingen ingesteld. Inmiddels zijn de eerste overeenkomsten, waarin deze afdrachten zijn (of worden) opgenomen ondertekend of in voorbereiding.

De doeleinden voor dit fonds die zijn vastgelegd in de nota kostenverhaal zijn:

- Maatschappelijke doeleinden;
- Landschapsversterking;
- Parkeervoorzieningen;
- Recreatieve ontwikkelingen;
- Kunstfonds;
- Duurzaamheid;
- Overlastbeperking solitaire bedrijfslocaties;
- Zorg, sport en bewegen.

De toevoegingen betreffen:

- JR 2022 Storting RO o.b.v. grondverkopen 2022 € 24.720,-
- Storting anterieure overeenkomsten 2023 € 38.553,-

Reserve bovenwijkse voorzieningen Nieuw

Bedragen x €1.000

Reserve bovenwijkse voorzieningen Nieuw	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	**138**	**232**	**239**	**130**
Reserve bovenwijkse voorzieningen Nieuw	**138**	**232**	**239**	**130**

Het doel van deze reserve is het bekostigen van toekomstige voorzieningen welke als bovenwijks kunnen worden aangemerkt.

Binnen de gemeente Geldrop-Mierlo heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de toekomstige voorzieningen welke als bovenwijks kunnen worden aangemerkt. De omschrijving hiervan is opgenomen in de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie.

Bijdragen in dit nieuwe fonds moeten worden aangewend voor de voorzieningen, zoals deze zijn beschreven in de op 9 maart 2015 vastgestelde uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie. De beleidsregels voor de oude reserve Fonds bovenwijkse voorzieningen kunnen op basis van de grondexploitatiewet niet worden toegepast op dit nieuwe fonds. Ook bij een weerstandsvermogen van onder de 75 of 50% kan er dus geen vrijval ten gunste van de reserve Grondexploitaties plaatsvinden.

De toevoegingen betreffen:

- JR 2022 Storting reserve bovenwijkse voorzieningen o.b.v. grondverkopen 2022 € 101.640,-
- Storting anterieure overeenkomsten 2023 € 30.000,-
- Storting bovenwijkse voorziening GB 2023 € 100.000,-

De onttrekking betreft:

- JR 2022 saldo reserve bovenwijkse voorzieningen naar de algemene reserve grondexploitatie € 239.140,-

Reserve I&A

Bedragen x €1.000

Reserve I&A	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve I&A	**12**	**0**	**6**	**6**
Reserve I&A	**12**	**0**	**6**	**6**

Het doel van deze reserve is het bekostigen van toekomstige investeringen uit het informatiebeleidsplan (I&A).

De onttrekking heeft betrekking op:

- De kosten voor de projectleider omgevingswet € 6.144,-

Reserve Fonds herstructurering woongebieden

Bedragen x €1.000

Reserve Fonds herstructurering woongebieden	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	**135**	**48**	**128**	**55**
Reserve Fonds herstructurering woongebieden	**135**	**48**	**128**	**55**

Het doel van deze reserve is het bekostigen van de herstructurering van woongebieden. Als een gedeelte van de woningvoorraad uit incourante en (op termijn) niet passende woningen bestaat, dienen die woningen op enig moment te worden gesaneerd of geherstructureerd. Voor de komende 10 jaar wordt verwacht dat ongeveer negentig woningen voor sloop of herstructurering in aanmerking komen. Het fonds is opgericht, omdat saneringen of herstructureringen doorgaans niet rendabel zijn.

De toevoegingen betreffen:

- JR 2022 Storting Herstructurering Woongebieden o.b.v. grondverkopen 2022 € 16.605,-
- Storting investering ruimtelijke ontwikkeling GB 2023 € 13.710,-
- Storting herstructurering woongebieden 2023 € 17.276,-

De onttrekkingen betreffen:

- Claim WBI naar reserve WBI herstructurering woongebieden € 128.022,-

Reserve Fonds verevening bedrijfsomgevingen

Bedragen x €1.000

Reserve Fonds verevening bedrijfsomgevingen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	**31**	**15**	**0**	**46**
Reserve Fonds verevening bedrijfsomgevingen	**31**	**15**	**0**	**46**

Het doel van deze reserve is het bekostigen van de herstructurering van bedrijfsomgevingen. Indien bestaande bedrijventerreinen worden gerevitaliseerd, geherstructureerd of herontwikkeld, kan dit resulteren in een verliesgevende grondexploitatie. Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen kan sprake zijn van een winstgevende grondexploitatie. De nieuwe bedrijventerreinen bieden daarbij ruimte voor de vestiging van bedrijven die nu gelegen zijn op bestaande bedrijventerreinen in Geldrop-Mierlo. Het fonds is opgericht omdat een revitalisering of herstructurering doorgaans niet rendabel is. De toevoegingen betreffen:

- JR 2022 Storting herstructurering bedrijventerreinen o.b.v. grondverkopen 2022 € 10.820,-
- Storting verevening bedrijfsomgevingen 2023 € 3.750,-

Reserve rijkscompensatie corona

Bedragen x €1.000

Reserve rijkscompensatie corona	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve rijkscompensatie corona	**69**	**0**	**69**	**0**
Reserve rijkscompensatie corona	**69**	**0**	**69**	**0**

Het doel van deze reserve is het beschikbaar houden van gelden voor het bekostigen van coronamaatregelen voor het jaar 2022. Deze reserve is gevormd in de 3e tussentijdse rapportage 2020.

De onttrekkingen betreffen:

- JR 2022 Vrijval reserve ten gunste van de algemene reserve € 68.883,-

Per eind 2023 is deze reserve vervallen.

Reserve duurzaamheid

Bedragen x €1.000

Reserve duurzaamheid	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve duurzaamheid	**395**	**432**	**0**	**827**
Totaal reserve duurzaamheid	**395**	**432**	**0**	**827**

Deze reserve is in 2021 gevormd in de 2e tussentijdse rapportage 2021. Het doel van deze reserve is om de van het rijk ontvangen klimaatmiddelen over meerdere jaren in te kunnen zetten voor het uitvoeren van ons duurzaamheidsbeleid. Met behulp van deze reserve kunnen we meer continuïteit bieden aan onze inwoners, doordat er meer zekerheid is dat projecten ook langere tijd door kunnen lopen. Tegelijkertijd maken we beter gebruik van de incidentele middelen van de Rijksoverheid die in het verleden beschikbaar zijn gesteld voor de Transitievisie Warmte en die de basis vormen van de reserve.

De toevoeging betreft:

- JR 2022 resultaat algemene dienst (€ 24.000,-)

- 2e tussentijdse rapportage 2023 verschuiving tussen specifieke uitkering CDOKE en algemene middelen € 407.992,-

Reserve woningbouwimpuls

Bedragen x €1.000

Reserve woningbouwimpuls	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve woningbouwimpuls	**156**	**475**	**0**	**631**
Reserve woningbouwimpuls	**156**	**475**	**0**	**631**

De toevoegingen betreffen:
- JR 2022 WBI rentetoevoeging € 156.298,-
- rente 2% co-financiering woningbouwimpuls 2023 € 159.425,-
- rente 2% subsidie woningbouwimpuls 2023 € 159.425,-

Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw

Bedragen x €1.000

Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	**427**	**104**	**50**	**481**
Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	**427**	**104**	**50**	**481**

Deze reserve is bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021 gevormd. Het doel is dat overschotten en tekorten vanwege de uitstel van de nieuwe wet verrekend kunnen worden.

De toevoegingen betreffen:
- JR 2022 resultaat algemene dienst € 38.000,-
- Overheveling budget werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling € 46.000,-
- 2e tussentijdse rapportage 2022 € 20.492,-

De onttrekking betreft:
- 1e tussentijdse rapportage 2023 € 50.000,-

Reserve WBI herstructurering woongebieden

Bedragen x €1.000

Reserve WBI herstructurering woongebieden	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve WBI herstructurering woongebieden	**5**	**128**	**0**	**133**
Reserve WBI herstructurering woongebieden	**5**	**128**	**0**	**133**

Deze reserve is bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021 gevormd zodat het inzichtelijk is welk deel van het fonds herstructurering woongebieden beschikbaar is voor de woningbouwimpuls.
De toevoegingen betreffen:
- Claim WBI van reserve herstructurering woongebieden € 128.022,-

Reserve WBI leefbaarheidsfonds

Bedragen x €1.000

Reserve WBI leefbaarheidsfonds	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve WBI leefbaarheidsfonds	**1.333**	**0**	**0**	**1.333**
Reserve WBI leefbaarheidsfonds	**1.333**	**0**	**0**	**1.333**

Deze reserve is bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021 gevormd zodat het inzichtelijk is welk deel van het leefbaarheidsfonds beschikbaar is voor de woningbouwimpuls.

Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling

Bedragen x €1.000

Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	**562**	**0**	**0**	**562**
Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	**562**	**0**	**0**	**562**

Deze reserve is bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021 gevormd zodat het inzichtelijk is welk deel van het fonds ruimtelijke ontwikkeling beschikbaar is voor de woningbouwimpuls.

Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies

Bedragen x €1.000

Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	**800**	**850**	**985**	**665**
Totaal reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	**800**	**850**	**985**	**665**

Deze reserve is in 2022 gevormd om te voorkomen dat - ondanks rijksbeleid en nu bestaande lokale regelingen - de inwoners van Geldrop-Mierlo onder de ondergrens van bestaansminimum komen. Daarom bieden we aan onze inwoners en maatschappelijke organisaties aanvullende steun bovenop landelijke regelingen.

De toevoegingen betreffen:

- JR 2022 resultaat algemene dienst (€ 850.220,-)

De onttrekkingen betreffen:

- 2e tussentijdse rapportage 2023: Hulp op maat (€ 135.000,-)
- 2e tussentijdse rapportage 2023: Energietoeslag (€ 850.220,-)

Reserve opvang ontheemden Oekraïne

Bedragen x €1.000

Reserve opvang ontheemden Oekraïne	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve opvang ontheemden Oekraïne	**0**	**3.316**	**0**	**3.316**
Reserve opvang ontheemden Oekraïne	**0**	**3.316**	**0**	**3.316**

Deze reserve is vanuit de resultaatbestemming jaarrekening 2022 voor € 1.316.000,- gevormd voor de kosten van opvang van ontheemden Oekraïne.

De toevoeging van € 2.000.000,- betreft het verwachte resultaat van de inkomsten vanuit het Rijk en de gemaakte kosten 2023.

Dekkingsreserves

Onderstaande dekkingsreserves zijn gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de genoemde investeringen. Hiervoor hebben we geen aparte toelichting opgenomen. De onttrekkingen zijn gedaan ter dekking van de afschrijvingskosten van genoemde projecten of investeringen.

- Dekkingsreserve Bouw nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie;
- Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo;
- Dekkingsreserve Parkeren Margrietstraat ter hoogte van Frisostraat;
- Dekkingsreserve Dorpsstraat deel Rabobank - ter hoogte van de Plus supermarkt;
- Dekkingsreserve Onderzoek en realisatie kiosk;
- Dekkingsreserve FBW Herinrichting Langstraat;
- Dekkingsreserve FBW Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind;
- Dekkingsreserve FBW Herinrichting Heggestraat;
- Dekkingsreserve FBW Rotonde centrum Geldrop;
- Dekkingsreserve FBW Parkeerterrein Weverijmuseum;
- Dekkingsreserve FBW Herinrichting parkeerterrein Markt;
- Dekkingsreserve FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent;
- Dekkingsreserve FBW Parkeerterrein Achter de kerk;
- Dekkingsreserve FBW Parkeerverwijssysteem;
- Dekkingsreserve FBW Kruispunt Molenstraat/Johan Peijnenburgweg;
- Dekkingsreserve FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg;
- Dekkingsreserve FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg;
- Dekkingsreserve FBW Herinrichting Bogardeind (IJssalon / Beukelaar);
- Dekkingsreserve FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook);
- Dekkingsreserve FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg;
- Dekkingsreserve FBW Aanpassing openbare ruimte brede school Coevering;
- Dekkingsreserve FBW Busbaan Gijzenrooiseweg;
- Dekkingsreserve FBW Beleefpad Katoenpad;
- Dekkingsreserve FBW Kasteelseloop en Molenheide;
- Dekkingsreserve FBW Herinrichting Stationsomgeving;
- Dekkingsreserve FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk van Dommel en AA;
- Dekkingsreserve FBW Herinrichting Eindhovenseweg busbaan Hooge Akker - gemeentegrens;
- Dekkingsreserve FBW Aanleg fietspad Vaarleseweg Broekstraat - spoor;
- Dekkingsreserve FBW Busstrook zuid rijbaan Laan der Vier Heemskinderen;
- Dekkingsreserve FBW Extra voorsorteervak Eindhovenseweg/Gijzenrooiseweg;
- Dekkingsreserve FBW Extra voorsorteervak kruispunt Eindhovenseweg/DAFIII;
- Dekkingsreserve FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III;
- Dekkingsreserve FBW Fiets- en voetpad tussen stationsplein/Beekweide;
- Dekkingsreserve FBW Aanleg fiets- en voetpad Bogardeind Topaterrein;
- Dekkingsreserve FBW Vervangen VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Bogardeind;
- Dekkingsreserve FBW Vervangen VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Aragorn;
- Dekkingsreserve FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg;
- Dekkingsreserve FBW By-pass rotonde Dommeldalseweg - Laan der Vier Heemskinderen;
- Dekkingsreserve Speelvoorzieningen Gulbergen;
- Dekkingsreserve FBW Santheuvel;
- Dekkingsreserve R&T speelruimtebeleidsplan;
- Openbare ruimte Van der Puttschool:

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten daarom gebaseerd zijn op een tijdige opbouw van de voorziening.

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenvoorzieningen wethouders

Bedragen x €1.000

Pensioenvoorzieningen wethouders	Balanswaarde 01/01/2023	Vrijgevallen bedragen	Aanwending	Toevoegingen	Balanswaarde 31/12/2023
Pensioenvoorzieningen wethouders	**3.511**	**398**	**213**	**110**	**3.010**
Pensioenvoorzieningen wethouders	**3.511**	**398**	**213**	**110**	**3.010**

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van pensioenen aan (ex-)wethouders. Voor zittende wethouders dient op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) pensioen te worden opgebouwd. Dit pensioen is afhankelijk van de diensttijd als wethouder en komt tot uitkering na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.
De hoogte van de voorziening wethouderspensioenen wordt bepaald op basis van zogenaamde actuariële waardeberekeningen. Bij deze berekeningen is een rekenrente gehanteerd van 2,472%. Vorig jaar bedroeg deze 0,528%.
De aanwending betreft de uitbetaling pensioenverplichting € 212.528,-
De toevoeging betreft de storting in de voorziening conform begroting 2023 van € 110.000,-
De vrijval van € 398.374,- is het gevolg van aanpassingen van de rekenrente.

Voorziening verlofsparen

Bedragen x €1.000

Voorziening verlofsparen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening verlofsparen	**90**	**282**	**0**	**372**
Voorziening verlofsparen	**90**	**282**	**0**	**372**

De toevoeging betreft een storting van € 110.000,- conform de begroting 2023 en de storting van € 172.488,- voor de mutaties 2023.

Voorziening compensatie Attero

Bedragen x €1.000

Voorziening compensatie Attero	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening compensatie Attero	**332**	**0**	**332**	**0**
Voorziening compensatie Attero	**332**	**0**	**332**	**0**

Begin 2023 is uitspraak gedaan in de gerechtelijke procedure tussen gemeenten en afvalverwerker Attero. De gemeenten moeten Attero een naheffing betalen. De MRE coördineert de afwikkeling.

De verdeling tussen de MRE-gemeenten was nog onderwerp van discussie. In december 2023 zijn de afspraken over de verdeling definitief geworden en zijn de kosten betaald via de MRE. Daarmee is de voorziening eind 2023 volledig aangewend.

Onderhoud wegen

Bedragen x €1.000

Onderhoud wegen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Onderhoud wegen	**1.293**	**859**	**683**	**1.468**
Onderhoud wegen	**1.293**	**859**	**683**	**1.468**

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van groot onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken (= bruggen en tunnels). Op basis van beleidsplannen (vastgesteld door de raad) en hieruit voortkomende onderhoudsplannen (vastgesteld door het college) vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.

De toevoegingen betreffen:

- Dotatie planmatig onderhoud bruggen 2023 € 38.500,-
- Dotatie planmatig onderhoud wegen 2023 € 820.073,-

De aanwendingen betreffen:

- Werkelijke kosten voor groot onderhoud wegen en civiele kunstwerken in 2023: € 683.000,-

Onderhoud gebouwen

Bedragen x €1.000

Onderhoud gebouwen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Onderhoud gebouwen	**872**	**1.457**	**1.386**	**943**
Onderhoud gebouwen	**872**	**1.457**	**1.386**	**943**

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het nieuwe onderhoudssysteem O-prognose, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van de gemeente via deze onderhoudsvoorziening.

De toevoegingen betreffen:

- Dotatie volgens begroting 2023 € 874.000,-
- Actualisatie MJOP gebouwen, verhoging € 590.000,-
- Eindafrekening St Nationaal Restauratiefonds -/- € 7.413,-

De aanwendingen betreffen:

- Onderhoudskosten gebouwen 2023 € 1.386.000,-

Onderhoud brede school Coevering

Bedragen x €1.000

Onderhoud brede school Coevering	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Onderhoud brede school Coevering	**182**	**0**	**9**	**172**
Onderhoud brede school Coevering	**182**	**0**	**9**	**172**

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het onderhoud aan de brede school Coevering op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad.

De aanwendingen betreffen:

- Groot onderhoud 2023 € 9.000,-

Wonen

Bedragen x €1.000

Wonen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Wonen	**4.096**	**0**	**0**	**28**	**4.068**
Wonen	**4.096**	**0**	**0**	**28**	**4.068**

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van diverse projecten in het belang van de volkshuisvesting. De voorziening is destijds gevormd uit de algemene reserve van het voormalig woonbedrijf en van het SRE ontvangen BLS-gelden (BLS = Besluit Locatie gebonden Subsidies). Het geld uit de voorziening moet verplicht worden aangewend in het belang van de volkshuisvesting.

De aanwending betreft:

- Beheersvergoeding startersleningen en duurzaamheidsleningen € 27.659,-

Egalisatie afvalstoffenheffing

Bedragen x €1.000

Egalisatie afvalstoffenheffing	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Egalisatie afvalstoffenheffing	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Egalisatie afvalstoffenheffing	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie afval om forse afwijkingen in de tarieven van de afvalstoffenheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet direct gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden ingezet voor de uitvoering van afvalinzameling en -verwerking.

Egalisatie rioleringen

Bedragen x €1.000

Egalisatie rioleringen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Egalisatie rioleringen	**6.553**	**0**	**404**	**0**	**6.149**
Egalisatie rioleringen	**6.553**	**0**	**404**	**0**	**6.149**

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering.

Het vrijgevallen bedrag van € 404.215,-- is het negatieve resultaat van de exploitatie riolering in 2023.

Gemeentelijk groenfonds

Bedragen x €1.000

Gemeentelijk groenfonds	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Gemeentelijk groenfonds	**9**	**0**	**0**	**0**	**9**
Gemeentelijk groenfonds	**9**	**0**	**0**	**0**	**9**

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van de herplant van bomen. Bij het verlenen van een kapvergunning kan herplant opgelegd worden. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren, omdat bijvoorbeeld de ruimte hiervoor ontbreekt. Hiertoe is in 2014 een gemeentelijk herplantfonds in het leven geroepen. De waarde van de te kappen boom wordt daarbij in deze voorziening gestort en op een later moment aangewend voor herplant. In november 2020 is besloten om de aanwending van de voorziening te verruimen naar verbetering van kwaliteit van het aanwezige groen in de betreffende straat of wijk. De naam van de voorziening is daarvoor dan ook gewijzigd.

Voorziening afgesloten complexen GB

Bedragen x €1.000

Voorziening afgesloten complexen GB	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening afgesloten complexen GB	**25**	**260**	**15**	**0**	**270**
Voorziening afgesloten complexen GB	**25**	**260**	**15**	**0**	**270**

Het doel van deze voorziening betreft het afdekken van nog te maken kosten voor al afgesloten grondexploitaties. In 2022 zijn kosten gemaakt voor de verdere invulling van De Barrier. Deze kosten zijn o.a. om de verplaatsingsmogelijkheden van de Gamma te onderzoeken. De voorziening betreft eind 2022 de afgesloten exploitaties: Barrier, Torenweg, Willem Barentzweg en Ellenaar.

De toevoeging betreft:

- Storting Rielse Park € 60.000,-
- Storting De Waag € 200.000,-

Het vrijgevallen bedrag van € 15.050,- betreft Barrier.

Voorziening voorschoolse educatie

Bedragen x €1.000

Voorziening voorschoolse educatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening voorschoolse educatie	**38**	**0**	**0**	**0**	**39**
Voorziening voorschoolse educatie	**38**	**0**	**0**	**0**	**39**

Deze voorziening is in 2018 gevormd ten behoeve van de ontwikkelrichting voorschoolse educatie.

Stichting Peuterspeelzaalwerk Geldrop-Mierlo is per 1 maart 2018 ontbonden. Hierbij is afgesproken dat het batig saldo terugvloeit naar de gemeente.

Bijlage Single Information Single Audit (SISA)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
Jen V	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R Indicator: A16/06*
			€ 4.421.244			€ 28.072	€ 0	€ 46.610
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/ 06/07 en 08 *Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10*		
			€ 0	€ 25.620	€ 4.521.546	€ 7.608.515		
Jen V	**A18B**	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R Indicator: A18B/03*			
		1	50639 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0			

		2	50639 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Hotels/centra	€ 0				
		3	50639 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Overige specifieke meerkosten	€ 0				
		4	50639 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Overige Meerkosten	€ 0				
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05*					
			Ja						
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2 Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05*	Normbedrag en voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06*
			30	46	11	11	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10*		
			2023	Nee				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten**	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten**	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten**	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten**	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten**	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten**

			Aard controle R Indicator: B2/11	*Aard controle R Indicator: B2/12*	*Aard controle R Indicator: B2/13*	*Aard controle R Indicator: B2/14*	*Aard controle R Indicator: B2/15*	*Aard controle R Indicator: B2/16*
			€ 82.883	€ 82.883			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/22*
			€ 17.480	€ 17.480	€ 38.148	€ 38.148	€ 19.745	€ 19.745
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/25*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R Indicator: B2/26*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27*	
			€ 12.000	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 170.206	
BZK	**C9**	**Specifieke uitkering woningbouwimpuls** **Tranche 1 t/m 5** Gemeenten	Projectnaam/ nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: C9/02*	*Aard controle D1 Indicator: C9/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C9/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C9/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C9/06*
		1	Centrum Geldrop	Nee	Ja	62	20	42
		2						
		20						
			Kopie projectnaam/ nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)

					indicator 15 verplicht				
				Aard controle n.v.t. Indicator: C9/07	*Aard controle n.v.t. Indicator: C9/08*	*Aard controle R Indicator: C9/09*	*Aard controle R Indicator: C9/10*	*Aard controle R Indicator: C9/11*	*Aard controle R Indicator: C9/12*
			1	Centrum Geldrop	Nee	€ 3.838.867	€ 10.226.205	€ 176.342	€ 562.549
			2						
			20						
				Kopie projectnaam/ nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)		
				Aard controle n.v.t. Indicator: C9/13	*Aard controle n.v.t. Indicator: C9/14*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C9/15*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C9/16*		
			1	Centrum Geldrop	Nee	Zie "Subsidie Woningbouwimpuls WBI Geldrop Sisa mei 2024"	Nee		
			2						
			20						
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**		Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
				Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	*Aard controle R Indicator: C55/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04*	*Aard controle R Indicator: C55/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06*
				1.500	€ 25.533	€ 25.533	0	€ 0	€ 0

			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09*			
			100	€ 78.139	€ 81.851			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/ energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15*
			0	0	0	0	100	1.500
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02*				
			€ 238	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	

			Aard controle R Indicator: C92/01	*Aard controle R Indicator: C92/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05*	
			€ 38.768	€ 0	2	147	20	
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	*Aard controle R Indicator: C94/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03*	*Aard controle R Indicator: C94/04*	*Aard controle R Indicator: C94/05*	*Aard controle R Indicator: C94/06*
		1	*LAI23-03529894*	€ 0	0	0	0	€ 0
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	*Aard controle R Indicator: C94/08*	*Aard controle R Indicator: C94/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10*		
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		2						
		100						
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	

					peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)			
		Gemeenten	*Aard controle R Indicator: D8/01*	*Aard controle R Indicator: D8/02*	*Aard controle R Indicator: D8/03*	*Aard controle R Indicator: D8/04*	*Aard controle R Indicator: D8/05*	
			€ 682.923	€ 2.334	€ 83.724	€ 0	€ 375.668	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	*Aard controle R Indicator: D8/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08*	*Aard controle R Indicator: D8/09*		
		1						
		2						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	*Aard controle R Indicator: D14/02*	*Aard controle R Indicator: D14/03*	*Aard controle R Indicator: D14/04*	*Aard controle R Indicator: D14/05*	
			€ 125.783	€ 0	€ 0	€ 0	€ 225.736	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering		

			verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	*Aard controle R Indicator: D14/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08*	*Aard controle R Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						
OCW	**D19**	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D19/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03*			
			€ 44.329	€ 44.329	Ja			
IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	*Aard controle R Indicator: E3/02*	*Aard controle R Indicator: E3/03*	*Aard controle R Indicator: E3/04*	*Aard controle R Indicator: E3/05*	*Aard controle R Indicator: E3/06*
		1	BSV/22/000134	€ 139.878	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	IenW/BSK-2019/103360	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	IenW/BSK-2020/194086	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4						
		5						
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)

				volledigheid van de verantwoordingsinformatie	juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
				Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	*Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10*	*Aard controle R Indicator: E3/11*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12*
			1	*BSV/22/000134*	€ 139.878	€ 0	€ 0		Nee
			2	*IenW/BSK-2019/103360*	€ 85.379	€ 0	€ 0		Nee
			3	*IenW/BSK-2020/194086*	€ 59.666	€ 0	€ 0		Nee
			4						
			5						
IenW	**E26**	**Spoorse doorsnijdingen, tranche 1** Gemeenten		Aantal projecten (waarvoor een beschikking ontvangen is) **Afspraak** *Aard controle R Indicator: E26/01*	Aantal afgeronde projecten (jaar T) **Realisatie** *Aard controle R Indicator: E26/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E26/03*			
			1	1	0	Nee			
			2						
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R Indicator: E44B/05*	Besteding cofinancieringcumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06*
			1	060772 Gemeente Eindhoven	31189856/5000006133	€ 28.050	€ 28.050	€ 571.075	€ 571.075
			2						
			3						
			4						
			5						
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09*			
			1	060772 Gemeente Eindhoven	31189856/5000006133	Nee			

			2				
			3				
			4				
			5				
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13*
			1	060772 Gemeente Eindhoven	31189856/5000006133	m05 Gerst	Ja
			2			g02 Farin	Ja
			3			m02 burg verheugstraat	Nee
			4			p6 blauwe ader	Nee
			5				
Ien W	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04*
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee
				Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08*
			1	317 Vervangen verharding fietspad|aantal in Meters	Nee	0	
			2	336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen| aantal in Stuks	Nee	0	
			3				
			4				
			50				

EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/06*
			€ 137.281	€ 74.273	€ 281.361	€ 492.915	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*					
			Nee					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*

			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2 Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2022**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) **IOAW**	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) **IOAZ**
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	*Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R Indicator: G2A/02*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R Indicator: G2A/03*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R Indicator: G2A/04*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R Indicator: G2A/05*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R Indicator: G2A/06*
		1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 8.487.037	€ 200.064	€ 473.315	€ 2.409	€ 119.646
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet

			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**)	I.7 Participatiewet (**PW**)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	*Aard controle R Indicator: G2A/08*	*Aard controle R Indicator: G2A/09*	*Aard controle R Indicator: G2A/10*	*Aard controle R Indicator: G2A/11*	*Aard controle R Indicator: G2A/12*
		1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 0	€ 140.809	€ 17.045	€ 0	€ 809.845
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvang toeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
				I.7 Participatiewet (**PW**)	Participatiewet (**PW**)	Participatiewet (**PW**)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	*Aard controle R Indicator: G2A/14*	*Aard controle R Indicator: G2A/15*	*Aard controle D2 Indicator: G2A/16*		
		1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 2.934	€ 0	€ 0		
		2						
		100						
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) _gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvang toeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvang toeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) _totaal 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam

			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	*Aard controle R Indicator: G3A/02*	*Aard controle R Indicator: G3A/03*	*Aard controle R Indicator: G3A/04*	*Aard controle R Indicator: G3A/05*	*Aard controle R Indicator: G3A/06*
		1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 0	€ 0	€ 30.227	€ 0	€ 0
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	*Aard controle R Indicator: G3A/08*	*Aard controle R Indicator: G3A/09*	*Aard controle R Indicator: G3A/10*	*Aard controle R Indicator: G3A/11*	*Aard controle R Indicator: G3A/12*
		1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 3.335	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	*Aard controle R Indicator: G4/02*	*Aard controle R Indicator: G4/03*	*Aard controle R Indicator: G4/04*	*Aard controle R Indicator: G4/05*	*Aard controle R Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	*Aard controle R Indicator: G4/08*	*Aard controle R Indicator: G4/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	0
6	Totaal	0	0	N.v.t.

	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	*Aard controle R Indicator: G4/12*	*Aard controle R Indicator: G4/13*	*Aard controle R Indicator: G4/14*	*Aard controle R Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van				

			1 juli tot 1 oktober 2021)					
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	*Aard controle R Indicator: G4/17*	*Aard controle D2 Indicator: G4/18*	*Aard controle R Indicator: G4/19*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		6	Totaal	0	0	0		
SZW	**G4A**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2022** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De	Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R*	

gegevens uit die beschikking neemt u hier op.

		Indicator: G4A/01	*Indicator: G4A/02*	*Indicator: G4A/03*	*Indicator: G4A/04*	*Indicator: G4A/05*
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 10.264	€ 52.784	
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 4.816	€ 8.928	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.263	€ 0	€ 65.250	€ 29.883	
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.100	€ 5.311	
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 385	€ 5.093	
	Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*		
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 1.831	0	0		
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 547	0	0		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 694	0	0		
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 158	0	0		
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 222	0	0		
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		

					kinderopvang toeslagaffaire			
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	*Aard controle R Indicator: G4A/11*	*Aard controle D2 Indicator: G4A/12*	*Aard controle R Indicator: G4A/13*		
		1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03*			
			€ 369.756	€ 0	Ja			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023**	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R Indicator: G12/01*	*Aard controle R Indicator: G12/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G12A**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire_ totalen 2022**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	*Aard controle R Indicator: G12A/02*	*Aard controle R Indicator: G12A/03*			
		1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 0	€ 0			
		2						
		20						
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023**	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G13/01	*Aard controle R Indicator: G13/02*	*Aard controle R Indicator: G13/03*	*Aard controle R Indicator: G13/04*	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 20.803	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport**	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke				

		Gemeenten		berekende subsidie					
			Aard controle R Indicator: H4/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02*					
			€ 361.579	€ 195.579					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken**	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken**	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten**	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	*Aard controle R Indicator: H4/04*	*Aard controle R Indicator: H4/05*	*Aard controle R Indicator: H4/06*	*Aard controle R Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08*	
		1	Vervangen firetdoek sporthal De Kievit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Verv. onderd. beregeningsinstal. sprtpark De Ark	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Verv. veld 1 Oudven toplaag	€ 43.579	€ 43.579	€ 0	€ 0		
		4	Verv. veld 1 Oudven Armaturen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Verv. veld 1 Oudven beregening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		6	Renov kantine en kleedaccomm Hockey Club Mierlo	€ 1.047	€ 1.047	€ 0	€ 0		
		7	Vervangen tennisveld/Sportpark Bronzenwei	€ 3.572	€ 3.572	€ 0	€ 0		
		8	Verv natuurgrasveld VV Geldrop in kunstgrasveld	€ 46.269	€ 46.269	€ 0	€ 0		
		9	Aanleg padelbanen TC de Helze	€ 4.515	€ 4.515	€ 0	€ 0		
		10	Schrobmachine sporthal de Kievit	€ 3.568	€ 0	€ 3.568	€ 0		
		11	Schrobmachine sporthal Coevering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		12	Schrobmachine sporthal de Weijer	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		13	2.2 Dienstverlening derden	€ 74.950	€ 0	€ 0	€ 74.950		
		14	2.3 Beheer en exploitatie	€ 18.079	€ 0	€ 0	€ 18.079		
		15							
		16							

		17							
		18							
		19							
		20							
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06*	
		1	1014887	€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 15.125	€ 4.749	
		2	1038427	€ 85.142	€ 0	€ 0	€ 3.025	€ 78.787	
		3	1042389	€ 37.716	€ 0	€ 25.405	€ 0	€ 25.405	
		4							
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08*					
		1	1014887	Ja					
		2	1038427	Ja					
		3	1042389	Ja					
		4							
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04*			
			€ 39.324	€ 43.104	Ja	Ja			
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01*	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht *Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: H21/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R Indicator: H21/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05*		
			Ja		€ 51.557	€ 51.557	Ja		

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026		Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
				Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02*	*Aard controle R Indicator: H30/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 29.861	€ 54.527	€ 5.972	€ 54.527	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 205.579	€ 90.400	€ 41.116	€ 90.400	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 45.939	€ 45.939	€ 0	€ 45.939	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 34.455	€ 34.455	€ 0	€ 34.455	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 16.079	€ 16.079	€ 0	€ 16.079	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 40.197	€ 32.158	€ 8.039	€ 32.158	Ja
			7	Valpreventie	€ 118.294	€ 114.931	€ 3.363	€ 114.931	Ja
			8	Leefomgeving	€ 22.970	€ 22.970	€ 0	€ 22.970	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 5.742	€ 5.742	€ 0	€ 5.742	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 83.839	€ 83.839	€ 0	€ 83.839	Ja
			11	Mantelzorg	€ 22.970	€ 22.970	€ 0	€ 22.970	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 22.970	€ 22.970	€ 0	€ 22.970	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 12.633	€ 12.633	€ 0	€ 12.633	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 5.742	€ 5.752	€ 0	€ 5.752	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 20.443	€ 16.354	€ 4.089	€ 16.354	Ja
				Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
				Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08*				
			1	Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
			2	Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.				
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
			4	Kansrijke Start	N.v.t.				

			5	Mentale Gezondheid	N.v.t.			
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.			
			7	Valpreventie	N.v.t.			
			8	Leefomgeving	N.v.t.			
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.			
			10	Versterken sociale basis	N.v.t.			
			11	Mantelzorg	N.v.t.			
			12	Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.			
			13	Welzijn op recept	N.v.t.			
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.			
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.			
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09*				
				Nee				
VWS	**H32**	**Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden**		Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03*		
				MEOZ23033	€ 230.573	€ 73.791		
				Naam zwembad *Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04*	Totale verlening per zwembad (jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05*	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R Indicator: H32/06*	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee) *Aard controle D1 Indicator: H32/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08*
			1	*Laco Zwembad Geldrop 2022/23*	€ 230.573	€ 73.791	Ja	
			2					
			20					

Subsidie Bereikbaarheidsakkoord

FINANCIELE VERANTWOORDING ROUTEGEBONDEN projecten 2023														
				Begroting (beschikt)		Project realisatie			Project vaststelling			Saldo BBA subsidie	Indicatoren		
Projectnr.	Project omschrijving	subsidie aan gemeente	datum verlening	Totale subsidiabele kosten (begroot)	Subsidie Bereikbaarheidsakkoord (BBA provincie) 25%	Gerealiseerde projectkosten (subsidiabel) t/m 2022	Gerealiseerde projectkosten (subsidiabel) 2023	Gerealiseerde projectkosten (subsidiabel) cumulatief	Project gereed (J/N)	Vastgestelde subsidie t/m 2022	Lopende bestede subsidie t/m 2023	verleende subsidie -/- vastgestelde subsidie t/m 2023 (nog lopende projecten)	planning jaar afronding	GGA project code	mijlpalen - toelichting project
013a	HOV Eindhoven - Geldrop	Geldrop	8-3-2022	259.000	64.750	121.386		121.386	N		30.346	34.404	2024		
013b	HOV Eindhoven - Geldrop busbaan	Geldrop	12-3-2019	84.500	21.125	84.500		84.500	J	21.125					vaststelingsbeschikking 15-2-2022 50889665
015a	OV doorstroomas Geldrop-Helmond wegvak Mierloseweg-West Geldrop	Geldrop	9-4-2020	54.165	13.541	33.427		33.427	N		8.357	5.185	2022		
018a	Inprikker Eindhoven - A67 Geldrop	Geldrop	8-3-2022	386.000	96.500	52.493		52.493	N		13.123	83.377	2024		
019	OV Knooppunt NS Station Geldrop	Geldrop	12-3-2019	693.200	173.300	693.200		693.200	J	173.300					vaststelingsbeschikking 15-2-2022 50889672

Projectnr.	Project omschrijving	subsidie aan gemeente	datum verlening	Begroting (beschikt)		Project realisatie			Project vaststelling			Saldo BBA subsidie	Indicatoren		
				Totale subsidiabele kosten (begroot)	Subsidie Bereikbaarheidsakkoord (BBA provincie) 25%	Gerealiseerde projectkosten (subsidiabel) t/m 2022	Gerealiseerde projectkosten (subsidiabel) 2023	Gerealiseerde projectkosten (subsidiabel) cumulatief	Project gereed (J/N)	Vastgestelde subsidie t/m 2023	Lopende bestede subsidie t/m 2023	verleende subsidie -/- vastgestelde subsidie t/m 2023 (nog lopende projecten)	planning jaar afronding	GGA projectcode	mijlpalen - toelichting project
034b	Fietsroute Helmond-Geldrop-Eindhoven, deel Geldrop-Mierlo	Geldrop	9-4-2020	380.000	95.000	122.974		122.974	N		30.744	64.257	2022		
	Totalen			**1.856.865**	**464.216**	**1.107.980**		**1.107.980**		**194.425**	**82.570**	**187.221**			

Controleverklaring

Volgt.

Bijlage Taskforce sociaal domein

In programma's 6 en 7 zijn de ontwikkelingen voor Jeugd en Wmo in zijn totaliteit toegelicht. Via deze bijlage wordt de raad geïnformeerd over de financiële stand van zaken van de budgetten en taakstelling van de taskforce sociaal domein in de jaarrekening 2023 ten opzichte van de 4e kwartaalrapportage 2023.

Budgetten sociaal domein	2023
Begroting 2023	**22.490.592**
Mutaties turap	
Indexaties (1e turap 2023)	501.807
Budgetoverheveling voorliggende voorziening Wmo (1e turap 2023)	60.500
Clientondersteuning (1e turap 2023)	50.000
Overhevelen GPK vanuit facilitair (2e turap 2023)	2.000
1e Begrotingswijziging Plusteam 2023 (2e turap 2023)	111.563
Energietoeslag -reserve Maatwerkaanpak koopkrachtverlies (2e turap 2023)	850.220
Aanpassing ivm prognose (2e turap 2023)	1.473.340
Energietoeslag 2023 (raadsvoorstel)	1.691.407
Totaal mutaties	**4.740.837**
Meerjarenbegroting na mutaties turap	**27.231.429**
Begroting Bijzondere bijstand	1.269.047
Begroting Minimaregeling	2.600.261
Begroting Schuldhulpverlening	56.611
Totale begroting BMS	**3.925.919**
Begroting taskforce excl BMS	**23.305.510**
Realisatie 2023	**24.070.725**
Realisatie taskforce 2023	**-765.215**

In de tweede tussentijdse rapportage was voorgesorteerd op de verwachte overschrijding van het sociaal domein door de budgetten met € 1.473.340,- op te hogen. In het vierde kwartaal zijn de kosten echter hoger geworden, waardoor na deze aanpassing per jaareinde er een overschrijding van € 765.215,- blijft.

Dit resultaat is minder nadelig dan in de Q4 rapportage van de taskforce sociaal domein is gepresenteerd. Hierin werd rekening gehouden met een overschrijding van € 901.490,-. De verzilvering van Wmo indicaties was uiteindelijk € 30.000,- lager en in de categorie Overig sociaal domein waren incidentele baten à € 102.000,-.